

HELSINGIN KAUPUNGIN
KUNNALLINEN
ASETUSKOKEELMA.

HELSINGIN KAUPUNGIN TILASTOKONTTORIN
JULKAISEMA.

5.

1927.

Käytetyt lyhennykset.

Kunn. as.-kok. 1917: 4	merkitsee	Helsingin kaupungin kunnallinen asetuskokoelma 1917 n:o 4.
Kunn. as.-kok. 1911 kod., s. 429..	»	Helsingin kaupungin kunnallinen asetuskokoelma, sisältävä 1911 vuoden loppuun asti annetut kunnalliset asetukset, sivu 429.
Kunn.-kert. 1917, s. 79	»	Kertomus Helsingin kaupungin kunnallishallinnosta 1917, sivu 79.
Suomen as.-kok. 1923: 3.	»	Suomen asetuskokoelma 1923 n:o 3.

Olkaisuja:

Sivu 16, rivi 11 alhaalta, on:	8. Taksa, j. n. e.;	pitää olla: 9. Taksa, j. n. e.
» 48, » 4 » »	heinäkuun 26 p:ltä 1925;	pitää olla heinäkuun 26 p:ltä 1927.
» 99, » 3 ylhäältä, »	lokakuun 13 p:nä;	pitää olla: lokakuun 25 p:nä.
» 101, » 4 » »	1917: 25;	pitää olla: 1927: 25.

Ajanlununmukainen rekisteri

Helsingin kaupungin kunnalliseen asetuskokoelmaan vuodelta 1927.

Vuosi ja kuukausi	Päi- vä		Asetuksen	
			nu- mero	sivu
1912				
Joulukuu	10	Teknillisten laitosten kuoletussuunnitelmat; kaupunginvaltuuston päätös	12	20
1917				
Marraskuu	27	Kaupunkien kunnallislaki	60	105
1919				
Maaliskuu	27	Laki 27 päivänä marraskuuta 1917 annetun kaupunkien kunnallislain muuttamisesta	60	105
1920				
Elokuu	31	Teknillisten laitosten kuoletussuunnitelmat; kaupunginvaltuuston päätös	12	20
1922				
Huhtikuu	11	Taksa, jonka mukaan Helsingin kaupungin satama-alueilla säilytetyn tavaran paikanvuokra maksetaan; satamahallituksen vahvistama	10	17
Heinäkuu	27	Laki avioliiton ulkopuolella syntyneistä lapsista	68	146
1924				
Helmikuu	27	Helsingin kaupungin viranpitäjän eläkesääntö; kaupunginvaltuuston vahvistama	75	181
Maaliskuu	19	Helsingin kaupungin viranpitäjän eläkesäännön muutos; kaupunginvaltuuston vahvistama	75	181
»	»	Helsingin kaupungin työntekijän eläkesääntö; kaupunginvaltuuston vahvistama	77	186
Joulukuu	17	Helsingin kaupungin viranpitäjän eläkesäännön muutos; kaupunginvaltuuston vahvistama	75	181
»	»	Helsingin kaupungin työntekijän eläkesäännön muutos; kaupunginvaltuuston vahvistama ..	77	186
1925				
Helmikuu	21	Laki kaupunkien kunnallislain muuttamisesta	60	105
Toukokuu	19	Laki kaupunkien kunnallislain muuttamisesta	60	105

Vuosi ja kuukausi	Päi- vä		Asetuksen	
			nu- mero	sivu
1926				
Lokakuu	16	Helsingin kaupungin terveydenhoitojärjestyksen II luvun 7 §:n säännösten soveltaminen; Uudenmaan läänin maaherran päätös	47	88
1927				
Tammikuu	3	Merimiesten työnvälitysosaston perustaminen Helsingin kaupungin työnvälitystoimistoon; sosialiministeriön päätös	83	217
»	8	Laki omakotirahastosta	43	73
»	11	Lisäys taksaan, jonka mukaan Helsingin kaupungin satama-alueilla säilytetyn tavaran palkanvuokra maksetaan; satamahallituksen vahvistama	10	17
»	21	Laki kunnallishallituksesta kaupungissa 8 päivänä joulukuuta 1873 annetun asetuksen 55 §:n 6 kohdan, sellaisena kuin se on laissa 20 päivältä tammikuuta 1922, muuttamisesta toisin kuuluvaksi	1	1
»	29	Taksa, jonka mukaan maksut pilaantuneen tavaran ja raatojen kuljettamisesta ja kuoppaamisesta lasketaan; maistraatin vahvistama	9	16
Helmikuu	18	Asetus maahöyrykattiloista annetun asetuksen muuttamisesta	2	2
»	23	Teknillisten laitosten kuoletuussuunnitelmat; kaupunginvaltuuston päätös	12	20
»	25	Asetus työväenopistoista	3	3
Maaliskuu	4	Ammattientarkastuslaki	4	6
»	»	4 päivänä maaliskuuta 1927 annetun ammattientarkastuslain toimeenpaneminen; valtioneuvoston päätös	5	9
»	»	Laki ulosottolain muuttamisesta	13	23
»	»	Asetus ulosottomiehistä veroja ja maksuja pe-rittäessä	14	23
»	9	Reimarsin tilan asuntopalstoja luovutettaessa käytetty vuokrasopimuskäytävä; kaupunginvaltuuston vahvistama	6	12
»	»	Taksa niiden maksujen laskemiseksi, joita säädettyjen toimituskirjain lunastuksen lisäksi, rakennusjärjestyksen mukaan kannetaan Helsingin kaupungin rakennustarkastukseen kuuluvista toimituksista; sisäasiainministeriön vahvistama	7	15

Vuosi ja kuukausi	Päi- vä		Asetuksen	
			nu- mero	sivu
1927				
Maaliskuu	9	Mielisairaiden huoltolan ja poliklinikan perustaminen; kaupunginvaltuuston päätös	8	16
»	23	Lääkärialueiden uudestijärjestely; kaupunginvaltuuston päätös	15	26
Huhtikuu	5	Taksa, jonka mukaan maksu kannetaan Helsingin kaupungin rakennuskonttorin maanmittausosaston yksityisille suorittamista toimituksista sekä sellaisten toimitusten johdosta annettavista toimituskirjoista; Uudenmaan läänin maaherran vahvistama	11	18
»	28	Erinäisiä muutoksia kunnan, uskonnollisen yhdyskunnan tai yksityisestä toimesta valtion palvelukseen siirtyneen henkilön oikeudesta palvelusajan lukemiseen eläkkeen saamista varten 28 päivänä toukokuuta 1925 annettuun valtioneuvoston päätökseen; valtioneuvoston päätös	18	28
»	»	Perusteet, joiden mukaan kaupunkien omien kansakouluhuoneistojen vuokra-arvot on laskettava valtioapua määrättäessä; valtioneuvoston vahvistamat	51	93
»	29	Järjestysohjeet metalliteollisuustyöpaikoille; valtioneuvoston päätös	21	33
Toukokuu	2	Helsingin kaupungin rahatoimikamarin ohjesäännön muutos; sisäasiainministeriön vahvistama	48	89
»	3	Tielaki	25	44
»	10	Asetus, joka sisältää kaupunginviskaalien ohjesäännön	19	28
»	17	Järjestysohjeet vaatetusteollisuutta varten; valtioneuvoston päätös	22	38
»	»	Järjestysohjeet kenkä-, satulasepän- ja salkuteollisuuden työpaikkoja varten; valtioneuvoston päätös	23	40
»	18	Lisäys kunnallisten rakennusyritysten suunnittelua ja järjestämistä koskeviin sääntöihin; kaupunginvaltuuston vahvistama	16	26
»	»	Kotitalous- ja siirtolapuutarhajohtokunnan johtosääntö; kaupunginvaltuuston vahvistama	17	26

Vuosi ja kuukausi	Päi- vä		Asetuksen	
			nu- mero	sivu
1927				
Toukokuu	18	Laki valtion vastuunalaisuudesta virkamiehen aikaansaamasta vahingosta	20	32
»	21	Sivillivirkakunnan leski- ja orpokassalle 12 päivänä marraskuuta 1926 annetun ohjesäännön 9, 12 ja 42 §§:n muuttaminen; valtiovarainministeriön päätös	24	43
»	28	Asetus omakotirahastosta	44	73
»	30	Asetus tullihallinnosta	52	94
Kesäkuu	3	Helsingin kaupungin sairaalain apulaislääkärien johtosääntö; kaupungin sairaalain hallituksen vahvistama	29	49
»	»	Helsingin kaupungin sairaalain päivystysääntö; kaupungin sairaalain hallituksen vahvistama	30	51
»	»	Helsingin kaupungin röntgenlaitoksen johtosääntö; kaupungin sairaalain hallituksen vahvistama	31	52
»	»	Helsingin kaupungin sairaalain ylihoitajattarien johtosääntö; kaupungin sairaalain hallituksen vahvistama	32	53
»	»	Helsingin kaupungin sairaalain osastonhoitajattarien johtosääntö; kaupungin sairaalain hallituksen vahvistama	33	55
»	»	Helsingin kaupungin sairaalain allhoitajattarien johtosääntö; kaupungin sairaalain hallituksen vahvistama	34	57
»	»	Helsingin kaupungin mielisairalain allhoitajattarien ja hoitajien johtosääntö; kaupungin sairaalain hallituksen vahvistama	35	58
»	»	Määräykset tarttuvan taudin levenemisen estämiseksi Helsingin kaupungin kulkutautisairaalassa; kaupungin sairaalain hallituksen vahvistamat	36	59
»	»	Helsingin kaupungin sairaalain järjestyssääntö; kaupungin sairaalain hallituksen vahvistama	37	61
»	»	Helsingin kaupungin sairaalain toimitsijain johtosääntö; kaupungin sairaalain hallituksen vahvistama	38	62

Vuosi ja kuukausi	Päi- vä		Asetuksen	
			nu- mero	sivu
1927				
Kesäkuu	3	Helsingin kaupungin sairaalain kirjanpitäjän johtosääntö; kaupungin sairaalain hallituksen vahvistama	39	67
»	»	Helsingin kaupungin sairaalain ruokalanjohtajattarien johtosääntö; kaupungin sairaalain hallituksen vahvistama	40	68
»	»	Helsingin kaupungin sairaalain linavaatevaraston ja pesulaitoksen johtajattarien johtosääntö; kaupungin sairaalain hallituksen vahvistama	41	69
Heinäkuu	1	Laki tylsämielisten hoitoa ja kasvatusta varten toimivien kunnallisten ja yksityisten laitosten valtioavusta	26	45
»	»	Asetus tylsämielisten hoitoa ja kasvatusta varten toimivista kunnallisista ja yksityisistä laitoksista	27	45
»	»	Terveydenhoitolaki	65	121
»	26	Kaivopuiston Ison Puistotien sulkeminen ajo- liikenteeltä kesän aikana; maistraatin päätös	28	48
Elokuu	12	Asuntolainojen myöntäminen omakotirahastosta kaupunkeihin, kauppaloihin sekä maaseudun väestökeskuksiin rakennettavia omakotitaloja varten; valtioneuvoston päätös	45	75
»	13	Asetus valtion viroista ja toimista suoritettavan palkkauksen perusteista 31 päivänä tammikuuta 1924 annetun asetuksen muuttamisesta.	53	95
»	30	Taksa maksuista, joita suoritetaan hoidosta Helsingin kaupungin kunnallissairaaloissa; Uudenmaan läänin maaherran vahvistama	42	70
Syyskuu	5	Helsingin kaupungin köyhäinlaitolautakunnan lasten päiväkodin ohjesääntö; köyhäinlaitolautakunnan vahvistama	82	216
»	9	Helsingin kaupunginviskaalien työjärjestys; oikeuskanslerin vahvistama	54	97
»	29	Järjestysohjeet kivenlouhintaa, -hakkuuta ja -hiontaa varten; valtioneuvoston päätös ...	46	78

Vuosi ja kuukausi	Päi- vä		Asetuksen	
			nu- mero	sivu
1927				
Lokakuu	12	Helsingin kaupungin köyhäinhoidon kassa- ja tiliviraston johtosääntö; kaupunginvaltuuston vahvistama	79	194
»	14	Asetus veroja ja maksuja pakkotoimin perittäessä annettavasta kuitista	64	120
»	25	Venelaituripaikoista kaupungin satamissa suoritettavat maksut; satamahallituksen vahvistamat	55	99
Marraskuu	2	Helsingin kaupungin maistraatin ja raastuvan oikeuden kokoonpanosta ja toiminnasta 19 päivänä joulukuuta 1919 vahvistettujen määräysten muuttaminen; korkeimman oikeuden päätös	63	120
»	8	Luotsitaksa Helsingin kaupungin satama-alueella; satamahallituksen vahvistama	56	99
»	9	Toimiluvan myöntäminen rahtiottelinjan rakentamiseksi Pasilaan; kaupunginvaltuuston päätös	86	234
»	11	Tieasetus	57	101
»	»	Laki lastentarhain valtioavusta	58	102
»	»	Asetus lastentarhoista, jotka saavat valtioapua	59	103
»	»	Tuberkulosiasetus	67	144
»	»	Ohjeita kaupunginvaltuuston päätöksiä alistettaessa valtioneuvoston vahvistettaviksi; sisäasiainministeriön kiertokirje	84	218
»	15	Helsingin kaupungin rakennusjärjestyksen muutos; sisäasiainministeriön vahvistama	87	234
»	»	Järjestysohjeet huonerakennustyötä varten; valtioneuvoston päätös	85	221
»	19	Laki pormestarin ehdottamis- sekä neuvosmiesten ja maistraatinsihteerin valitsemis-oikeudesta	61	118
»	»	Laki pormestarin, neuvosmiesten ja maistraatinsihteerin vaalista	62	119
Joulukuu	2	Terveydenhoitosääntö	66	127
»	9	Laki kaupunkien kunnallislain muuttamisesta	60	105

Vuosi ja kuukausi	Päi- vä		Asetuksen	
			nu- mero	sivu
1927				
Joulukuu	9	Terveydenhoitolaetakunnan jäsenten lukumäärän vahvistaminen; kaupunginvaltuuston päätös	—	122
»	»	Laki eräistä muutoksista avioliiton ulkopuolella syntyneistä lapsista annettuun lakiin	68	146
»	»	Muutos avioliiton ulkopuolella syntyneistä lapsista heinäkuun 27 päivänä 1922 annettuun lakiin	68	146
»	14	Helsingin kaupungin rahatoimikamarin johtosäännön muutos; kaupunginvaltuuston vahvistama	49	90
»	»	Helsingin kaupungin kassa- ja tililaitoksen johtosäännön muutos; kaupunginvaltuuston vahvistama	50	93
»	»	Helsingin kaupungin kunnallisten viranpitäjien palvelusehtoja koskevan säännön muutos; kaupunginvaltuuston vahvistama	73	153
»	»	Helsingin kaupungin sääntöpalkkaisten viranpitäjien palkkausohjesääntö; kaupunginvaltuuston vahvistama	74	153
»	»	Helsingin kaupungin viranpitäjien eläkesäännön muutos; kaupunginvaltuuston vahvistama..	75	181
»	»	Kaupungin työntekijäin alimpain tuntipalkkain tariffi; kaupunginvaltuuston vahvistama ..	76	184
»	»	Helsingin kaupungin työntekijäin eläkesäännön muutos; kaupunginvaltuuston vahvistama..	77	186
»	19	Helsingin kaupungin köyhäinlaitokunnan ja sen alaisten viranpitäjien johtosääntö; köyhäinlaitokunnan vahvistama	81	200
»	21	Työaika keskeytymättömässä työssä; valtioneuvoston päätös	70	151
»	22	Asetus avioliiton ulkopuolella syntyneiden lasten valvonnasta	69	148
»	23	Helsingin kaupungin köyhäinhoidon ohjesääntö; Uudenmaan läänin maaherran vahvistama	78	189
»	»	Helsingin kaupungin kunnalliskodin ja työlaitosten ohjesääntö; Uudenmaan läänin maaherran vahvistama	80	196

Vuosi ja kuukausi	Päi- vä		Asetuksen	
			nu- mero	sivu
1927				
Joulukuu	30	Laki tuulaakimaksun laskemisen perusteesta vuosina 1928 ja 1929	71	152
»	»	Asetus tuulaakimaksun laskemisen perustetta vuosina 1928 ja 1929 koskevan lain käyttämisestä	72	152
»	»	Tuulaakimaksun määrä Helsingissä vuosina 1928 ja 1929; valtioneuvoston päätös.....	—	152
		—————		
		Muutokset kaupungin asemakaavaan vuonna 1927	88	234
		Muutokset palkkasääntöisten virkojen luokiteluun vuonna 1927	89	235

Aakkosellinen hakemisto.

Helsingin kaupungin kunnalliseen asetuskokoelmaan vuodelta 1927.

	Sivu
Ajoliikenne Kaivopuiston Isolla Puistotiellä	49
Alihoitajattaret , mielisairaalain, niiden johtosääntö	58
sairaalain, niiden johtosääntö	57
Alistaminen , kaupunginvaltuuston päätösten	218
Ammattientarkastuslaki	6
sen toimeenpaneminen	9
Apulaislääkärit , niiden johtosääntö	49
Asetus avioliiton ulkopuolella syntyneiden lasten valvonnasta	148
joka sisältää kaupunginviskaalien ohjesäännön	28
lastentarhoista	103
maahöyrykattiloista, sen muuttaminen	2
omakotirahastosta	73
tullihallinnosta	94
tuulaakimaksun perusteista vuosina 1928 ja 1929	152
tylsämielisten hoito- ja kasvatuslaitoksista	45
työväenopistoista	3
ulosottomiehistä	23
valtion palkkauslain täytäntöönpanosta, sen muuttaminen	95
veroja y. m. perittäessä annettavasta kuitista	120
Ks. myös Tieasetus, Tuberkulosiasetus.	
Asuntolainat , niiden myöntäminen omakotirahastosta	75
Eläke , oikeus palvelusajan lukemiseen sen saamista varten valtion palvelukseen siirryttäessä	28
Eläkesääntö , työntekijäin	186
viranpitäjäin	181
Hoitajat , mielisairaalain, niiden johtosääntö	58
Huonerakennustyöt , järjestyssääntö niitä varten	221
Johtosääntö , kassa- ja tililaitoksen, sen muuttaminen	93
kotitalous- ja siirtolapuutarhajohtokunnan	26
köyhäinhoidon kassa- ja tiliviraston	194
köyhäinhuoltolautakunnan ja sen alaisten viranpitäjäin	200
mielisairaalain alihoitajattarien ja hoitajien	58
rahatoimikamarin, sen muuttaminen	90
röntgenlaitoksen	52
sairaalain alihoitajattarien	57
sairaalain apulaislääkärien	49
sairaalain kirjanpitäjäin	67
sairaalain linvaatevaraston ja pesulan johtajattarien	69
sairaalain osastonhoitajattarien	55
sairaalain ruokalanjohtajattarien	68
sairaalain toimitsijain	62
sairaalain ylihoitajattarien	53

	Sivu
Järjestysohjeet huonerakennustöitä varten	221
kenkä-, satulasepän- ja salkkuteollisuuden työpaikkoja varten	40
kivenlouhintaa y. m. varten	78
metalliteollisuustyöpaikoille	33
vaatetusteollisuutta varten	38
Järjestyssääntö, sairaalain	61
Kaivopuisto, sen Ison Puistotien sulkeminen ajoliikenteeltä	49
Kansakouluhuoneistot, niiden vuokra-arvojen laskeminen valtioapua määrättäessä	93
Kassa- ja tillilaitos, sen johtosäännön muuttaminen	93
Kassa- ja tillivirasto, köyhäinhoidon, sen johtosääntö	194
Kaupunginasemakaava, siihen v. 1927 tehdyt muutokset	234
Kaupunginvaltuusto, sen päätösten alistaminen valtioneuvoston vahvistettaviksi	218
Kaupunginviskaalit, niiden ohjesääntö	28
niiden työjärjestys	97
Kenkäteollisuus, järjestysohjeet sen työpaikkoja varten	40
Kirjanpitäjät, sairaalain, niiden johtosääntö	67
Kivenlouhinta y. m., järjestysohjeet sitä varten	78
Kotitalous- ja siirtolapuutarhajohtokunta, sen johtosääntö	26
Kulkutautisairaala, tarttuvan taudin levenemisen estäminen siellä	59
Kunnalliset rakennusyritykset, lisäys niitä koskeviin sääntöihin	26
Kunnallishallitus kaupungissa, siitä annetun asetuksen muuttaminen ..	1
Kunnalliskoti, sen ohjesääntö	196
Kunnallislaki, kaupunkien	105
Köyhäinhoidon kassa- ja tillivirasto, sen johtosääntö	194
Köyhäinhoito, sen ohjesääntö	189
Köyhäinhuoltolautakunta, sen johtosääntö	200
sen lastenpäiväkodin johtosääntö	216
Laki avioliiton ulkopuolella syntyneistä lapsista	146
kaupunkien kunnalliasetuksen muuttamisesta	1
lastentarhain valtioavusta	102
omakotirahastosta	73
pormestarin y. m. vaalista	118
tuulaakimaksun laskemisen perusteista vuosina 1928 ja 1929	152
tylsämielisten hoito- ja kasvatuslaitosten valtioavusta	45
ulosottolain muuttamisesta	23
valtion vastuunalaisuudesta	32
Ka. myös Ammattientarkastuslaki, Kunnallislaki, Terveystieteidenlaki, Tielaki.	
Lapset, avioliiton ulkopuolella syntyneet, asetus niiden valvonnasta ...	148
laki niistä	146
Lastenpäiväkoti, köyhäinhuoltolautakunnan, sen ohjesääntö	216
Lastentarhat, asetus niistä	103
laki niiden valtioavusta	102
Leski- ja orpokassa, siviilivirkakunnan, sen ohjesäännön muuttaminen	43
Liinavaatevaraston johtajattaret, sairaalain, niiden johtosääntö	69
Luotsitaksa	99
Lääkärialueet, niiden uudestijärjestely	26
Maahöyrykattilat, niistä annetun asetuksen muuttaminen	2
Maistraatti, siitä annettujen määräysten muuttaminen	120
Maistraatinsihteeri, sen vaali	119
sen valitsemisoikeus	118
Maksut, venelaituripaikoista	99
Metalliteollisuustyöpaikat, järjestysohjeet niille	33
Miellsairaalat, niiden alihoitajattarien ja hoitajien johtosääntö	58
Miellsairaajat, huoltola ja poliklinikka niitä varten	16
Neuvosmiehet, niiden vaali	119
niiden valitsemisoikeus	118

	Sivu
Ohjesääntö, kaupunginviskaalien	28
Ohjesääntö, kunnalliskodin ja työlaitosten	196
köyhäinhoidon	189
köyhäinhuoltolautakunnan lastenpäiväkodin	216
rahatoimikamarin, sen muuttaminen	89
siviilivirkakunnan leski- ja orpokassan, sen muuttaminen	43
Omakotirahasto, laki ja asetus siitä	73
asuntolainojen myöntäminen siitä	75
Osastonhoitajattaret, sairaalain, niiden johtosääntö	55
Palkkausohjesääntö, sääntöpalkkaisten viranpitäjien	153
Palvelusehtosääntö, viranpitäjien, sen muuttaminen	153
Pasila, raitiotielinjan rakentaminen sinne	234
Pilaantunut tavara, taksa sen kuljettamisesta	16
Poliisilaitos, sen viroista ja toimista suoritettava palkkaus	95
Pormestari, sen ehdottamisoikeus	118
sen vaali	119
Päivystyssääntö, sairaalain	51
Raadot, taksa niiden kuljettamisesta y. m.	16
Raastuvanoikeus, siitä annettujen määräysten muuttaminen	120
Rahatoimimikamari, sen johtosäännön muuttaminen	90
sen ohjesäännön muuttaminen	89
Raitiotielinja Pasilaan	234
Rakennusjärjestys, sen muuttaminen	234
Rakennuskonttori, sen maanmittausosaston taksa	18
Rakennustarkastus, taksa kuuluvista toimituksista	15
Reimars, sen asuntopalstojen vuokrasopimuskavaake	12
Ruokalanjohtajattaret, sairaalain, niiden johtosääntö	68
Röntgenlaitos, sen johtosääntö	52
Sairaalat, niiden alihoitajattarien johtosääntö	57
niiden apulaislääkärien johtosääntö	49
niiden hoitomaksutaksa	70
niiden järjestyssääntö	61
niiden kirjanpitäjien johtosääntö	67
niiden liinavaatevaraston ja pesulan johtajattarien johtosääntö	69
niiden osastonhoitajattarien johtosääntö	55
niiden päivystyssääntö	51
niiden ruokalanjohtajattarien johtosääntö	68
niiden toimitsijain johtosääntö	62
niiden ylihoitajattarien johtosääntö	53
Salkkuteollisuus, järjestysohjeet sen työpaikkoja varten	40
Satama-alue, sillä sijaitsevien varastopaikkojen taksa	17
Satulasepänteollisuus, järjestysohjeet sen työpaikkoja varten	40
Siviilivirkakunnan leski- ja orpokassa, sen ohjesäännön muuttaminen ..	43
Säännöt, kunnallisia rakennusyrityksiä koskevat, lisäys niihin	26
Taksa pilaantuneen tavaran ja raatojen kuljettamisesta	16
rakennuskonttorin maanmittausosaston toimituksista	18
rakennustarkastukseen kuuluvista toimituksista	15
sairaalain	70
satama-alueilla sijaitsevien varastopaikkojen	17
Ks. myös Luotsitaksa.	
Tariffi, työntekijäin alimpain tuntipalkkain	184
Tarittuvat taudit, niiden levenemisen estäminen kulkutautisairaalassa ..	59
Teknilliset laitokset, niiden kuoletussuunnitelmat	20
Terveydenhoitojärjestys, sen II luv. 7 §:n sovelluttaminen	88
Terveydenhoitolaki	121
Terveydenhoitolautakunta, sen jäsenten lukumäärä	122
Terveydenhoitosääntö	127
Tieasetus	101
Tielaki	44

	Sivu
Toimilupa raitiotielinjan rakentamiseksi Pasilaan	234
Toimitsijat, sairaalain, niiden johtosääntö	62
Tuberkulosiasetus	144
Tuntipalkat, työntekijäin alimmat	184
Tuulaakimaksu, sen laskeminen vuosina 1928 ja 1929	152
Tylsämielliset, asetus niiden kasvatusta varten toimivista laitoksista ...	45
niiden kasvatusta varten toimivien laitosten valtioapu	45
Työaika keskeytymättömässä työssä	151
Työjärjestys, kaupunginviskaalien	97
Työlaitokset, niiden ohjesääntö	196
Työntekijät, niiden alimmat tuntipalkat	184
niiden eläkesääntö	186
Työnvälitystoimisto, merimiesten osaston perustaminen siihen	217
Työväenopistot, asetus niistä	3
Ulosottolaki, sen muuttaminen	23
Ulosottomies veroja ja maksuja perittäessä	23
Vaatetusteollisuus, järjestysohjeet sitä varten	38
Valtio, sen vastuunalaisuus virkamiehen aikaansaamasta vahingosta ...	32
Valtioapu, kansakouluhuoneistojen vuokra-arvon laskeminen sitä määrät-	
täessä	93
lastentarhain	102
tylsämielisten kasvatusta varten toimiville laitoksille	45
Venelaituripaikat, maksut niistä	99
Verot, niitä perittäessä annettava kuitti	120
Viranpitäjät, niiden oikeus palvelusajan lukemiseen eläkkeen saamista	
varten valtion palvelukseen siirryttäessä	28
niiden eläkesääntö	181
niiden palkkausohjesääntö	153
niiden palvelusehtoja koskevan säännön muuttaminen	153
Virat, palkkasääntöiset, muutokset niiden luokittelussa	235
Vuokrasopimuskaavake Reimarsin asuntopalstoja varten	12
Ylihoitajattaret, sairaalain, niiden johtosääntö	53

HELSINGIN KAUPUNGIN KUNNALLINEN ASETUSKOKOELMA

JULKAISSUT

1927. HELSINGIN KAUPUNGIN TILASTOKONTTORI. N:o 1.

Sisällys: 1. Laki kunnallishallituksesta kaupungissa 8 päivänä joulukuuta 1873 annetun asetuksen 55 §:n 6 kohdan, sellaisena kuin se on laissa 20 päivältä tammikuuta 1922, muuttamisesta toisin kuuluvaksi, s. 1. — 2. Asetus maahöyrykattiloista annetun asetuksen muuttamisesta, s. 2. — 3. Asetus työväenopistoista, s. 3. — 4. Ammattientarkastuslaki, s. 6. — 5. 4 päivänä maaliskuuta 1927 annetun ammattien tarkastuslain toimeenpaneminen, s. 9. — 6. Reimarsin tilan asunto-paltoja luovutettaessa käytetty vuokrasopimuskavaake, s. 12. — 7. Taksa niiden maksujen laskemiseksi, joita säädettyjen toimituskirjain lunastuksen lisäksi rakennusjärjestyksen mukaan kannetaan Helsingin kaupungin rakennustarkastukseen kuuluvista toimituksista, s. 12. — 8. Mielisairaiden huoltolan ja poliklinikan perustaminen, s. 16. — 9. Taksa, jonka mukaan maksut pilaantuneen tavaran ja raatojen kuljettamisesta ja kuoppaamisesta lasketaan, s. 16.

---

1. Laki kunnallishallituksesta kaupungissa 8 päivänä joulukuuta 1873 annetun asetuksen 55 §:n 6 kohdan, sellaisena kuin se on laissa 20 päivältä tammikuuta 1922, muuttamisesta toisin kuuluvaksi.

Annettu tammikuun 21 p:nä 1927.

(Suomen as.-kok. 1927: 16)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan täten 8 päivänä joulukuuta 1873 kunnallishallituksesta kaupungissa annetun asetuksen 55 §:n 6 kohta, sellaisena kuin se on laissa 20 päivältä tammikuuta 1922, näin kuuluvaksi:

55 §. 6) Kotimainen osuuskunta, jonka tarkoituksena on jäsenten kulutustarpeiden tyydyttäminen tai heidän maataloutensa, kalastuksensa, käsityönsä tai muun niihin verrattavan elinkeinonsa edistäminen, saa vähentää tulostaan puolet, jos määräosana osuusmaksuista suoritettavaa voitto-osuutta osuuskunnan sääntöjen mukaan saadaan jakaa enintään kuusi prosenttia ja jos osuuskuntaa käyttävät vain sen omat jäsenet tai jos, siinä tapauksessa, että sitä käyttävät osuuskuntaan kuulumattomatkin, osuuskunnan säännöissä näille on varattu mahdollisuus päästä sen jäseniksi eikä jäseneksi-pääsyä verovuonna yleensä ole osuuskunnan käyttäjiltä evätty. Saman vähennyksen tehkään sellainen kotimainen keskusliike, jonka jäsenet pääasiallisesti ovat edellämainitussa tarkoituksessa toimivia osuuskuntia ja jonka sääntöjen mukaan osakkaille tai jäsenille määräosana näiden liikkeeseen sijoittamasta pääomasta saadaan jakaa enintään kuuden prosentin voitto-osuus tai osinko, niin myös kotimainen keskinäinen vakuutuslaitos sekä kotimainen vakuutuslaitos, jonka osakkaiden enemmistö verovuoden ajan on ollut osuus-

kuntia ja jossa osuuskunnilla sanotun ajan on ollut osake-enemmistö. Tässä lainkohdassa mainittua vähennystä älköön kuitenkaan tehtäkö tulosta, joka on saatu kiinteistöstä taikka teollisuustuotteiden valmistuksesta tai jalostamisesta.

2. Asetusmaa höyrykattiloista annetun asetuksen muuttamisesta.

Annettu helmikuun 18 p:nä 1927.

(Suomen as.-kok. 1927 : 53)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1926 : 31)

Kauppa- ja teollisuusministerin esittelystä säädetään täten, että maahöyrykattiloista 17 päivänä syyskuuta 1926 annetun asetuksen 10, 36 ja 51 § muutetaan näin kuuluviksi:

10 §. Joka aikoo ottaa käytäntöön uuden maahöyrykattilan, ilmoittakoon sen ennen kattilan pystyttämistä sosialiministeriölle rekisteröitäväksi ja on ilmoitus varustettava säädetyllä leimalla.

Jos kattila on siirretty paikasta toiseen ja siellä jälleen käytettäväksi pystytetty taikka jos sitä käyttöluupa-ajan kuluttua aiotaan edelleen käyttää, on siitäkin ilmoitettava sosialiministeriölle ennenkuin kattilaa ryhdytään käyttämään.

Ilmoituksessa on käytettävä sosialiministeriön vahvistamaa lomaketta ja on siinä mainittava paikkakunta, minne kattila pystytetään, kattilan valmistajan nimi, valmistusvuosi, kattilan työnumero, sen tarkoitus, työpaine, jota siinä ajetaan käyttää, sisäpuolinen tilavuus sekä tulipinnan suuruus tai, jos kattila on sähkökattila, sen suurin kilowattimäärä. Jos kattila on uusi, tulee ilmoitusta seurata rakenne- ja pystytyspiirustukset sekä lujuuslaskelmat kaikine tietoineen, mitkä tarvitaan laskelmien tarkastamiseen, jonkun aineenkoetuslaitoksen antamat aineenlujuustodistukset sekä piirustus savupiipusta ja kattilahuoneesta, kaikki kaksin kappalein.

Tässä mainittu ilmoitus on toimitettava asianomaisen piirin katsastajalle, joka tarkastettuaan asiakirjat lähettää ne sosialiministeriölle.

36 §. Katsastaja on oikeutettu toimittamaan kaikkia tässä asteuksessa säädettyjä katsastuksia ja tarkastuksia.

Katsastusapulainen on oikeutettu toimittamaan ainoastaan ulkopuolisen katsastuksen ynnä höyrypainekoetuksen, ei kuitenkaan täyskatsastukseen kuuluvaa ulkopuolista tarkastusta. Katsastusapulainen, jolla on asetuksen mukainen katsastajan pätevyys, olkoon kuitenkin, katsastajan määräyksestä, oikeutettu toimittamaan kaikkia tässä asetuksessa säädettyjä katsastuksia ja tarkastuksia.

Maahöyrykattilan katsastusta älköön toimittako kattilan omistaja, valmistaja tai korjaaja taikka heidän palveluksessaan oleva henkilö, eikä se, joka hoitaa katsastettavaa kattilaa.

51 §. Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä toukokuuta 1927 ja sillä kumotaan höyrypannuista 11 päivänä huhtikuuta 1888 annettu asetus.

3. Asetus työväenopistoista.

Annettu helmikuun 25 p:nä 1927.

(Suomen as.-kok. 1927 : 59)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1926 : 47)

I. Työväenopistojen tarkoitus ja perustaminen.

1 §. Työväenopistojen tarkoituksena on kohottaa kansalaisten ja aikuisen nuorison sivistystä tarjoamalla heille vapaa-aikoina tilaisuutta ammatti- ja ansiotyön ohella sellaisten tietojen ja taitojen hankkimiseen, jotka ovat kansalaiselämässä tarpeellisia sekä edistävät itseopiskelua ja henkistä itsensäkehittämistä.

Tällaiseen oppilaitokseen verrattavaa muunnimistakin opistoa sanotaan tässä asetuksessa työväenopistoksi.

2 §. Kun halutaan perustaa työväenopisto ja saada sille oikeus päästä valtioapua nauttivaksi laitokseksi, on siitä tehtävä hakemus, johon tulee liittää yksityisten koulujen ja kasvatuslaitosten perustamisesta ja ylläpitämisestä 5 päivänä maaliskuuta 1919 annetussa laissa mainittu työohjelma sekä selvitys siitä, mitä edellytyksiä opiston omistajalla on työväenopistojen valtioavusta annetussa laissa mainittujen valtioavun ehtojen täyttämiseksi. Jos rajaseudulla tai vähävaraisella paikkakunnalla sijaitsevalle opistolle tahdotaan saada laissa säädettyä lisäavustusta taikka opistolle suoritettavaa valtioapua alusta lähtien täysi määrä, ovat nämäkin seikat hakemuksessa esitettävät. Tämä hakemus on toimitettava kouluhallitukselle, joka, annettuaan asiasta lausuntonsa, alistaa sen opetusministeriön ratkaistavaksi.

3 §. Opistolla tulee olla kouluhallituksen vahvistama ohjesääntö, joka sisältää määräyksiä:

1. opiston työjärjestyksestä sekä opetusohjelmasta;
2. opiston omistussuhteista;
3. opiston johtokunnan kokoonpanosta ja tehtävistä;
4. johtajan oikeuksista ja tehtävistä;
5. opettajakunnan kokoonpanosta, oikeuksista ja velvollisuuksista;
6. siitä järjestyksestä, jossa johtaja ja opettajat otetaan toimiinsa ja he niistä eroavat tai erotetaan tahi irtisanotaan;
7. opiston työ- ja loma-ajoista;
8. opiskelijain opistoon ottamisesta ja opintomaksusta sekä opiston järjestyksestä ja kurinpidosta;
9. todistusten antamisesta, päiväkirjanpidosta ja arkiston sekä kirjaston hoidosta;
10. opiston omaisuuden käytöstä ja siitä, mitenkä sen suhteen on meneteltävä, jos opisto toistaiseksi tai kokonaan lakkautetaan;
11. opiston taloudenhoidosta ja tilinpidosta; sekä
12. muista opistotyötä koskevista seikoista, joista erityisiä määräyksiä pidetään tarpeellisena.

II. Opetus ja kasvat.

4 §. Opetusta työväenopistossa on annettava sekä luennoin että harjoituksin, ja on kaikkien aineiden, niin hyvin yhteiskunnallisten ja taloudellisten kuin humanististen ja luonnontieteellisten, opetus niin järjestettävä, että siinä otetaan huomioon opiskelijain elämä ja työ-olot, samalla kuin heille annetaan herätteitä ja tietoja, jotka edistävät heidän henkilöllistä kehitystään ja selvittävät heidän vastuuntuntoaan sekä yksilönä että oman kansan ja yhteiskunnan jäsenenä.

Omatoimisuuden ja itsehallintakyvyn kehittämiseksi on oppilaskunnalle järjestettävä tilaisuutta opiston tarkoitusta edistävään toimintaan itse opiston piirissä.

5 §. Opiston työkausi kestää vähintään 26 viikkoa ja tulee työtunteja viikossa olla vähintään 10, joista ainakin 2 tuntia on omistettava luennoille ja 8 muulle opetukselle.

Luentotunnilla voi olla saapuvilla opiskelijoita suurempi joukko, muilla tunneilla yleensä korkeintaan 40; jokaisessa opintoryhmässä tai -piirissä tulee kuitenkin olla vähintään 10 opiskelijaa.

6 §. Opiston johtaja valmistaa joka vuosi ennen työkauden alkamista yksityiskohtaisen opetussuunnitelman, joka johtokunnan hyväksymänä viipymättä lähetetään kouluhallituksen vahvistettavaksi.

Jos jossakin opistossa halutaan tehdä opetussuunnitelma luku-kausittain, olkoon se sallittu.

III. Johtaja ja opettajat.

7 §. Työväenopistossa on oleva johtaja, mies tai nainen, joka johtaa ja valvoo laitosta ja ottaa tehokkaasti osaa opetukseen, sekä tarpeellinen määrä opettajia.

Milloin opisto on yhteiskoulumuotoinen, voidaan joku toista sukupuolta oleva opettaja, kuin mitä johtaja on, nimittää apulaisjohtajaksi, joka auttaa johtajaa opiston johtamisessa ja kasvatustyössä.

8 §. Johtajan valitsee opiston johtokunta aluksi kahdeksi koevuodeksi, joiden kuluttua hänelle, jos hänet havaitaan kykeneväksi ja muuten soveliaaksi tointa hoitamaan, on annettava toimeenvahvistuskirja.

Johtokunnan on saatava sekä valinnalleen että toimeenvahvistamiselleen kouluhallituksen hyväksyminen.

9 §. Opettajan valitsee opiston johtokunta johtajan esityksestä joko työkaudeksi kerrallaan tai kahdeksi koevuodeksi, joiden kuluttua hänelle, jos hänet havaitaan kykeneväksi ja muuten soveliaaksi toimeen, annettakoon toimeenvahvistuskirja.

Jos johtokunta ja johtaja eivät voi yhtyä vahvistuskirjan antamisesta, lykätään asia kouluhallitukseen, joka sen lopullisesti tutkii ja ratkaisee.

10 §. Kelpoisuusehtona työväenopiston johtajan toimeen vaaditaan, että hakija on suorittanut filosofiankandidaattitutkinnon tai muun vastaavan yliopistollisen tutkinnon, että hänellä on joko kandidaattitutkinnossa tai kasvatusopin tutkinnossa saavutettu arvosana kasvatusopissa tai hän on suorittanut tätä vastaavan yksityisen tutkinnon asianomaiselle yliopiston opettajalle, ja että hänellä on harjoituksen kautta saavutettua kokemusta vapaassa kansansivistystyössä.

Poikkeustapauksessa kouluhallitus voi johtajaksi hyväksyä henkilön, joka täyttämättä edellämainittuja pätevyysehtoja kuitenkin on osoittautunut ansiokkaaksi ja pystyväksi johtajantointa hoitamaan.

11 §. Kelpoisuusehtona opettajatoimeen vaaditaan yliopistossa, jatko-opistossa, yläkansakoulunopettajaseminaarissa tai ammattikoulussa taikka muulla tavoin hankitut tarpeelliset tiedot ja taidot sekä työssä osoitettua harrastusta työväenopiston opetus- ja kasvatustehtäviin.

IV. *Huoneisto, kalusto ja opetusvälineet.*

12 §. Työväenopistolla tulee olla käytettävänäään riittävä määrä kyllin tilavia ja tarkoitukseen soveltuvia opetus- ja työhuoneita tarpeellisine kalustoineen sekä opetusvälineineen, joihin luetaan myös opiston käsikirjastoon tarvittavat kirjat.

V. *Valvonta.*

13 §. Työväenopistojen ylin valvonta kuuluu kouluhallitukselle, joka on suoranaudessa yhteydessä opistojen kanssa ja toimituttaa niissä tarkastuksia.

Opistot ovat velvolliset lähettämään kouluhallitukselle kohta työkauden alettua kouluhallituksen vahvistaman kaavion mukaisen ilmoituksen työkauden alkamisesta ja ensimmäisen kuukauden kuluessa työkauden päättymisestä samoin vahvistetun kaavion mukaisen kertomuksen työkauden toiminnasta sekä vaadittaessa antamaan muitakin opistoa koskevia tietoja.

14 §. Opiston paikallisena valvojana on johtokunta, jonka kokoonpano on ohjesäännössä määrätty.

Johtokuntaan tulee kuulua vähintään kolme jäsentä ja kaksi varajäsentä sekä opiston johtaja itseoikeutettuna jäsenenä.

VI. *Valtioapu.*

15 §. Valtioavun jakaa opistoille kouluhallitus kahdesti vuodessa, helmi- ja lokakuussa, opiston johtokunnan tekemästä tilauksesta, johon tulee kevätpuoliskon valtioapuun nähden liittyä opiston ohjesäännön määräämässä järjestyksessä hyväksytty tulo- ja menoarvio kuluvaan vuoteen varten ja joka syyspuoliskon valtioavusta tehdään sen jälkeen kuin kouluhallitukselle on opetussuunnitelma ja

työkauden alkamisesta ilmoitus lähetetty. Kevätpuoliskolta suoritetaan valtioapua 25 % ja syyspuoliskolta 20 % arvioiduista menoista. Vuoden valtioavun lopullinen määrä lasketaan ja toimitetaan opistolle, sittenkuin tilitys edellisen vuoden menoista on kouluhallitukselle tullut ja tarkastettu, kuitenkin ei ennen kevätpuoliskon valtioavun tilauksen saapumista.

VII. *Erinäisiä määräyksiä.*

16 §. 10 ja 11 §:n määräykset eivät koske niitä työväenopistojen johtajia ja opettajia, jotka ennen työväenopistojen valtioavusta annetun lain voimaantulemista ovat vakinaisesti toimiinsa otetut.

17 §. Työväenopiston lakkauttamisesta toistaiseksi tai kokonaan ja sille kuuluvan omaisuuden käyttämisestä tehty päätös on viipymättä ilmoitettava kouluhallitukselle, jonka on huolehdittava siitä, että valtion avustuksella hankittu omaisuus ei joudu vieraiisiin tarkoituksiin.

18 §. Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 1927.

4. **Ammattientarkastuslaki.**

Annettu maaliskuun 4 p:nä 1927.

(*Suomen as.-kok. 1927 : 72*)

1 §. Työntekijäin suojelua koskevain säännösten noudattamista, sikäli kuin se on säädetty ammattientarkastusviranomaisten tehtäväksi, valvovat sosialiministeriö sekä lähinnä ministeriön ammattienlyitarkastajan ja naispuolisen apulaisylitarkastajan johdon alaisina miespuoliset ja naispuoliset ammattientarkastajat sekä apulais-tarkastajat ja työläistarkastajat, niin myös näiden valtion ammattientarkastajain ohella kunnan ammattientarkastajat.

Tarkastuspiirit sekä miespuolisten ja naispuolisten ammattientarkastajain, apulais-tarkastajain ja työläistarkastajain luvun määrää valtioneuvosto.

2 §. Valtion ammattientarkastajat asetetaan toimiinsa viideksi vuodeksi kerrallaan.

Työläistarkastajia asetettaessa on tiedusteltava asianomaisen työntekijäjärjestön mielipidettä.

3 §. Jokaisen kunnan, jonka alueella on työntekijäin suojelua koskevain säännösten alaisia yrityksiä, on aluettaan varten palkattava tarpeen mukaan yksi tai useampia päteviä kunnan ammattientarkastajia.

Lähekkäin sijaitsevat, pinta-alaltaan ja väkiluvultaan pienet kunnat voivat päättää, jos sosialiministeriö siihen suostuu, palkata itselleen yhteisen kunnan ammattientarkastajan. Milloin kunnassa on vain harvoja ammattientarkastuksen alaisia yrityksiä, voi sosialiministeri pyynnöstä kokonaan vapauttaa kunnan tässä pykälässä mainitusta velvollisuudesta.

Kunnan ammattientarkastajain tulee tämän lain sekä asiasta annettujen hallinnollisten säännösten mukaan, valtion ammattien-

tarkastajain valvonnan alaisina, tarkastaa etupäässä käsityöliikkeitä, maanviljelystä ja sen sivuelinkeinoja, kauppa-, konttori- ja varastoliikkeitä, ravintola-, hotelli- ja kahvilaliikkeitä sekä tilapäisiä töitä ynnä muita työntekijäin suojelun kannalta niihin verrattavia yrityksiä sekä silmälläpitää työväen asunto-oloja ja avustaa valtion ammattientarkastajia tilastotietojen keräämisessä.

Epätietoisissa tapauksissa ratkaisee sosialiministeriö, kuuluuko tarkastus kunnan vai valtion ammattientarkastajille.

4 §. Kunnan terveydenhoito- ja kunnallislautakuntien sekä muiden kunnallisten elinten tulee kaikessa, mikä niiden tehtäviin kuuluu, antaa ammattientarkastajalle tarpeellista apua. Asianomaisten piiri-, kaupungin- tai kunnanlääkärien tulee niin ikään ammattientarkastajan pyynnöstä avustaa häntä tarpeellisilla tiedoilla. Samoin tulee asianomaisten valtion ja kunnan viranomaisten antaa ammattientarkastajalle tarvittaessa virka-apua.

Maaherran asiana on valvoa, että kunnat ja niiden viranomaiset täyttävät niille tässä laissa tai sen nojalla säädettyt velvollisuudet.

5 §. Tarkastus on toimitettava, mikäli mahdollista, vähintään kerran vuodessa jokaisella tarkastuksen alaisella työpaikalla.

Ammattientarkastajan pitää, milloin hyvänsä hän haluaa, päästä työpaikkaan ammattientarkastuksen alaisissa yrityksissä, ja on hän oikeutettu jokaiselta yrityksessä tai liikkeessä palvelevalta henkilöltä saamaan vaatimiansa tietoja sekä muutoin toimittamaan ne tutkimukset, joihin hänen virkaansa kuuluvat velvollisuudet voivat antaa aihetta.

Työnantajan on varattava työntekijöille tilaisuus yksityisesti keskustella ammattientarkastajan kanssa sekä työpaikalla että sen ulkopuolella työnantajan tahi hänen edustajansa olematta saapuvilla.

Tarkastaja on niin ikään oikeutettu katsastamaan huoneita, jotka työnantaja on luovuttanut asunnoiksi työntekijöille.

Ammattientarkastaja on myös oikeutettu saamaan yritystä koskevia, tehtävänsä varten tarpeellisia tilastotietoja sekä haluamiaan näytteitä yrityksen valmisteista ynnä sen käyttämistä raaka- ja tarveaineista.

6 §. Työnantajalle tai hänen edustajalleen ja työntekijäin luottamusmiehelle on annettava ote tarkastuksessa pidetystä pöytäkirjasta, kun tarkastuksessa on huomattu olevan syytä johonkin muistutukseen taikka korjauksia tai parannuksia on määrätty tehtäväksi, sekä pyydettyäessä muissakin tapauksissa.

Näistä pöytäkirjanotteista älköön maksua otettako.

7 §. Jos tarkastuksessa on havaittu, että työpaikan oloissa tai laitteissa on puutteellisuuksia, joiden poistaminen lain mukaan on työnantajan velvollisuus, eikä työnantaja suostu viipymättä ryhtymään toimiin niiden korjaamiseksi, on 1 §:n 1 momentissa mainitun miespuolisen tai naispuolisen ammattientarkastajan kirjallisesti käskettävä asianomaista työnantajaa tai hänen edustajaansa määräjän kuluessa korjaamaan epäkohdat tarkastuspöytäkirjassa mainitulla tavalla.

Sellaisen käskyn, niin myös 4 momentissa mainitun kiellon, voi työnantaja kolmessakymmenessä päivässä siitä, kuin hän tai hänen edustajansa on käskyn saanut, alistaa sosialiministeriön tutkittavaksi. Sosialiministeriön päätöksestä tällaisessa asiassa älköön valitusta tehtäkö.

Jos asianomainen työnantaja ei suostu noudattamaan käskyä, jonka 1 momentissa tarkoitettu ammattientarkastaja on antanut ja jota ei määräajassa ole alistettu sosialiministeriön tutkittavaksi tai jonka mainittu ministeriö muuttaen tai muuttamatta on vahvistanut, on ammattientarkastajan kiireellisesti vaadittava työnantajalta selitys asiassa sekä sen jälkeen toimitettava kirjallinen käsky asianmukaisine todistuksineen siitä, että työnantaja on saanut käskyn tiedokseen, ynnä työnantajan selitys sekä oma lausuntonsa asiasta samoin kuin muut käskyä koskevat asiakirjat sosialiministeriölle asian vaatimiin toimenpiteisiin ryhtymistä varten. Asiaa harkittuaan voi sosialiministeriö ilmoittaa laiminlyönnin asianomaiselle ulosotonhaltijalle, jonka tulee panna niskoittelevalle uusi aika sekä uhkasakkoa ynnä muita keinoja käyttäen ryhtyä tarpeellisiin toimiin käskyn täyttämiseksi.

Kun tapaturma tai hengenvaara on työntekijälle ilmeisesti tarjona, voi valtion tai kunnan ammattientarkastaja kieltää työntöön jatkamisen, kunnes vaara on poistettu tai sosialiministeriön päätös asiasta saatu.

Jos edellisessä momentissa edellytetyissä tapauksissa ei noudateta siinä mainittua kieltöä, tulee ulosotonhaltijan valtion ammattientarkastajan ilmoituksesta ryhtyä toimenpiteisiin työn heti keskeyttämiseksi.

8 §. Työntekijäin suojelua koskevain säännösten rikkomisesta saakoon ammattientarkastaja, vaikka hän itse on ilmoittanut rikkomuksen syytteeseen pantavaksi, todistaa siitä, mitä hän tarkastuksessaan on havainnut, ja harkitkoon oikeus, sittenkuin todistajakertomus on annettu, onko se valalla vahvistettava, ja myös, mikä uskottavuus ja vaikutus tälle todistukselle on annettava.

Tässä sanottuja syytteitä käsitellessään on tuomioistuimen muutenkin vapaasti harkittava esille tulleet asianhaarat ja vakauksensa mukaan päätettävä, mikä asiassa on todeksi katsottava.

9 §. Työpaikan työntekijät voivat keskuudestaan valita yhteisen luottamusmiehen edustamaan heitä tarkastustilaisuuksissa sekä muulloinkin sellaisissa tapauksissa, jolloin työntekijöillä lain mukaan on oikeus saada nähtäväksi tai lausuntoa varten yrityksen työoloja koskeva asiakirja.

Tällaisen luottamusmiehen vaalista ilmoitettakoon kirjallisesti asianomaiselle valtion ammattientarkastajalle ja työnantajalle.

Luottamusmieheksi valittua älköön sellaisen toimensa vuoksi työstä erotettako.

10 §. Ammattientarkastaja älköön omistako tai johtako tarkastuksenalaista yritystä älköönkä muutenkaan olko siten osallisena sellaisessa yrityksessä, että hän tämän kautta, sen mukaan,

mitä laki tuomarinjäävistä säättää, tulee esteelliseksi virkatoiminnassaan. Älköön hän myöskään omistako patenttioikeutta sellaisessa yrityksessä käytettyihin valmistustapoihin, koneisiin tai laitteisiin.

11 §. Jos ammattientarkastaja mainitussa ominaisuudessaan saa tiedon ammatillisaisuudesta, älköön hän sitä ilmaisko, ellei ilmaiseminen ole välttämätön lainvastaisen menettelyn tai epäkoh-tain syytteeseen saattamiseksi. Älköön hän myöskään koettako saada tietoonsa ammatinharjoittajan liikeasemaa.

Kun tarkastajalle on tehty ilmoitus työntekijäin suojelua tar-koittavain säännösten rikkomisesta, on ilmoittajan nimi salassa pidettävä, jollei asia tule tuomioistuimen käsiteltäväksi.

12 §. Mitä tämän lain 5 §:n 2—5 momentissa sekä 11 §:ssä säädetään tarkastajasta, koskee myös sosialiministeriön ammattien-tarkastajan avuksi määräämää erikoisasiantuntijaa.

13 §. Kullakin työpaikalla on työnantajan toimesta sopivassa paikassa pidettävä nähtävänä tämä laki sekä sen nojalla annetut säännökset ynnä ilmoitus asianomaisten ammattientarkastajien nimistä ja asuinpaikoista.

14 §. Tarkemmat määräykset tämän lain toimeenpanosta antaa valtioneuvosto.

15 §. Täten kumotaan 18 (5) päivänä elokuuta 1917 annettu asetys ammattientarkastuksesta ja 9 päivänä syyskuuta 1918 an-nettu laki sanotun asetuksen 4 §:n muuttamisesta toisin kuuluvaksi.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä huhtikuuta 1927.

5. 4 päivänä maaliskuuta 1927 annetun ammattientarkastuslain toimeenpaneminen.

Valtioneuvoston päätös maaliskuun 4 p:ltä 1927. (Lyhennysote)

(Suomen as.-kok. 1927 : 73)

I L u k u.

Ammattientarkastajain yleiset tehtävät.

1 §. Ammattientarkastajan, jolla tässä päätöksessä tarkoitetaan 4 päivänä maaliskuuta 1927 annetun ammattientarkastuslain 1 §:ssä mainittua mies- ja naispuolista ammattientarkastajaa, apulais-tarkastajaa, työläistarkastajaa ja kunnan ammattientarkastajaa, tulee hankkia itselleen tarkat tiedot sekä työntekijäin suojelusta yleensä että oman toimipiirinsä työoloista, tehokkaasti hoitaa tarkastustehtävänsä ja parhaansa mukaan edistää työntekijäin suo-jelun ja työväenhuollon kehitystä.

2 §. Ammattientarkastajan on toimessaan valvottava että työväensuojelua koskevia säännöksiä noudatetaan sekä koetettava toimia niin, että työnantajat ja työntekijät tulevat vakuutetuiksi suojelu- ja huoltotoimenpiteiden hyödystä; ja tulee hänen tarvit-taessa antaa heille työntekijäin suojelua ja huoltoa koskevia seli-tyksiä, neuvoja ja ohjeita.

3 §. Tarkastustoimituksessa on ammattientarkastajan, asianomaisten sitä vaatiessa, toimivaltuudestaan esitettävä todistus, jonka muille ammattientarkastajille antaa sosialiministeriö ja kunnan ammattientarkastajalle asianomaisen kunnan terveydenhoitolautakunta tai työväenasioiden varten asetettu erityinen lautakunta taikka, missä sellaisia lautakuntia ei ole, kunnallislautakunta, ja tulee hänellä sen ohessa olla nähtävänä sosialiministeriön vahvistama virkamerkki.

4 §. Tarkastus on toimitettava huolella ja taidolla sekä siten, ettei se tarpeettomasti häiritse työn suoritusta tarkastuksenalaisessa työpaikassa.

Työpaikassa, jossa työstä johtuva tapaturma- tai sairausvaara on erityisen suuri tai jossa ilmenee muita huomattavia epäkohtia, tulee tarkastuksen olla erikoisen tehokas.

Työpaikkoja, joissa tehdään yötyötä, on öisinkin tarkastettava.

5 §. Ammattientarkastajan on tarkastuskäynnillään käytettävä tilaisuutta keskustellakseen työpaikan työoloista sekä työnantajan tai hänen edustajansa että työntekijäin ja ensi sijassa heidän valitsemansa yhteisen luottamusmiehen kanssa.

Ammattientarkastaja älköön ilmoittako työntekijän nimeä, joka on hänelle tehnyt ilmoituksen työntekijäin suojelua tarkoittavien säännösten rikkomisesta tai antanut muita työpaikan oloja koskevia tietoja, ellei laki sitä määrää tai työntekijä itse ole antanut siihen suostumustansa.

6 §. Milloin ammattientarkastajalla ei ole riittävää ohjetta toiminnalleen työntekijäin suojelua koskevista laeista eikä näiden nojalla annetuista hallinnollisista säännöksistä tai kun hän on epä tietoinen niiden tulkinnasta tahi jos hän puuttuvan asiantuntemuksen vuoksi tai muusta syystä ei katso voivansa ryhtyä johonkin virkatoimeen, on apulaistarkastajan, työläistarkastajan ja kunnan ammattientarkastajan ilmoitettava asia asianomaiselle miespuoliselle tai naispuoliselle ammattientarkastajalle ja tämän taas omalta kohdaltaan sosialiministeriölle tarkempien ohjeiden saamista tai muita asian vaatimia toimenpiteitä varten.

7 §. Jos ammattientarkastaja ei saa tarvittavaa apua ammattientarkastuslain 4 §:n 1 momentissa mainituilta viranomaisilta, on valtion miespuolisen tai naispuolisen ammattientarkastajan omalta kohdaltaan tai toisen ammattientarkastajan pyynnöstä tehtävä siitä ilmoitus sosialiministeriölle asianmukaista toimenpidettä varten.

8 §. Ammattientarkastajan on pidettävä sosialiministeriön vahvistamain kaavain mukaan toimituksistaan päivä- ja pöytäkirjaa sekä luetteloa valvontansa alaisista työpaikoista.

II L u k u.

Valtion ammattientarkastajat.

9—10 §.

11 §. Miespuolinen tai naispuolinen ammattientarkastaja on velvollinen sen lisäksi mitä edellä on sanottu ammattientarkastajan yleisistä tehtävistä:

1. johtamaan ja valvomaan alaiensa apulaistarkastajien ja työläistarkastajien työtä sekä valvomaan kuntain ammattientarkastajain toimintaa, kuitenkin siten, että kuntain ammattientarkastajien valvonta kuuluu joko miespuolisille tai naispuolisille ammattientarkastajille, sen mukaan kuin sosialiministeriö määrää;

1—5. —————

6. pitämään luetteloja alaisistaan kuntain ammattientarkastajista ja antamaan niistä pyydettyä tietoa; sekä

7. —————

12—17 §. —————

III L u k u.

Kuntain ammattientarkastajat.

18 §. Kunnan ammattientarkastajan asettaa, sittenkun toimi on julistettu haettavaksi ja hakijan pätevydestä hankittu asianomaisen valtion ammattientarkastajan sekä työntekijöitä edustavan järjestön lausunto, 3 §:ssä mainitun kunnallisen viranomaisen esityksestä kaupungissa kaupunginvaltuusto ja maalla kunnanvaltuusto viideksi vuodeksi kerrallaan.

Kunnan ammattientarkastajan tulee olla toimeensa sovelias sekä vähintään kansakoulusivistyksen tai todisteellisesti vastaavat tiedot, työolojen tuntemusta ja mikäli mahdollista, teknillistä alkeissivistystä omaava henkilö.

Kun kunnan ammattientarkastaja on asetettu, on asianomaiselle valtion ammattientarkastajalle viipymättä ilmoitettava tarkastajan nimi, sukupuoli, syntymävuosi, ammatti ja postiosoite.

19 §. Kaupunginvaltuuston tai kunnanvaltuuston tulee määrätä kunnan ammattientarkastajalle toimestaan riittävä palkkio sekä matka- ja muiden toimen aiheuttamien kustannusten korvauserusteet.

20 §. Tämän päätöksen 3 §:ssä mainitun kunnallisen viranomaisen on, asianomaisen valtion ammattientarkastajan ohella, katsottava, että kunnan velvollisuutena oleva ammattientarkastus tulee asianmukaisesti järjestetyksi ja suoritetuksi sekä että kunnan ammattientarkastaja täyttää tehtävänsä.

21 §. Kunnan ammattientarkastajan tulee sen lisäksi, mitä edellä on sanottu ammattientarkastajain yleisistä velvollisuuksista:

1. ilmoittaa asianomaiselle valtion ammattientarkastajalle ne tämän välittömän valvonnan alla olevat työpaikat, jotka ovat alkaneet tai lopettaneet toimintansa;

2. toimittaa perille asianomaisen valtion ammattientarkastajan työnantajille antamat kirjalliset käskyt;

3. kutsusta olla läsnä työntekijää työssä kohdannutta tapaturmaa koskevassa tutkimuksessa;

4. valvoa työväen tapaturmavakuutuslain toimeenpanemista, kuten tästä annetussa asetuksessa tarkemmin säädetään;

5. avustaa oppisopimuslain noudattamisen valvomisessa, kuten

mainitun lain soveltamisesta annetussa valtioneuvoston päätöksessä tarkemmin määrätään;

6. jakaa kunnan alueella oleviin työpaikkoihin valtion ammattientarkastajan hänelle lähettämät tilastolomakkeet ja kerättyään palauttaa ne asianmukaisesti täytettyinä;

7. säilyttää valtion ammattientarkastajan hänelle lähettämät painotuotteet ja ohjeiden mukaan jakaa niitä työnantajille; sekä

8. antaa asianomaiselle valtion ammattientarkastajalle sosiaaliministeriön määrääminä aikoina ministeriön vahvistaman suunnitelman mukaan laadittu selonteko toiminnastaan.

22 §. Jos kunnan ammattientarkastaja saa tiedon kunnallisen tarkastuksen toimialan ulkopuolella olevassa työpaikassa ilmeneestä epäkohdasta, joka vaatii asianomaisen valtion ammattientarkastajan toimenpidettä, tai jos hän on huomannut olojen jollakin työpaikalla antavan aihetta ammattientarkastuslain 7 §:n 1 momentissa edellytetyn käskyn antamiseen tai syytteen nostamiseen työntekijäin suojelua koskevan määräyksen rikkomisesta taikka kun hän on antanut ammattientarkastuslain 7 §:n 4 momentissa edellytetyn kiellon, on hänen viipymättä annettava siitä tieto asianomaiselle valtion ammattientarkastajalle.

IV L u k u.

Erinäisiä säännöksiä.

23 §. Sosiaaliministeriön asiana on tarpeen mukaan antaa tarkempia ohjeita ammattientarkastajille.

24 §. Tämän päätöksen voimaan tullessa jäävät silloin toimessa olevat miespuoliset ammattientarkastajat ja naispuoliset ammattientarkastajat edelleen toimiinsa kukin piirissään, ja siirtyvät samoin silloin toimessaan olevat apulaisammattientarkastajat apulaistarkastajiksi ja työläisapulaiset työläistarkastajiksi.

Samoin jäävät silloin toimessa olevat kunnalliset ammattientarkastajat toimiinsa kuntain ammattientarkastajina.

25 §. Tällä valtioneuvoston päätöksellä kumotaan 21 päivänä kesäkuuta 1918 ammattientarkastajille ja näiden työläisapulaisille annettu johtosääntö sekä 9 päivänä syyskuuta 1918 annettu Suomen senaatin päätös, joka sisältää tarkempia määräyksiä kunnallisen ammattientarkastuksen järjestämisestä ja kunnallisten tarkastajain toiminnasta.

26 §. Tämä valtioneuvoston päätös tulee voimaan 1 päivänä huhtikuuta 1927.

6. Reimarsin tilan asuntopalstoja luovutettaessa käytetty vuokrasopimuskaavake.

Kaupunginvaltauston vahvistama maaliskuun 9 p:nä 1927.

Helsingin kaupunki luovuttaa täten — — — lle vuokralle Helsingin pitäjässä sijaitsevan Reimarsin tilan korttelissa n:o — — — sijaitsevan asuntotontin n:o — — — alempana mainituin ehdoin:

1 §. Vuokrakausi luetaan — — — kuun — — — päivästä vuonna — — — kuun — — — päivään vuonna — — —.

Tontin saa vuokraaja haltuunsa — — — kuun — — — päivänä — — —.

2 §. Vuotuinen vuokramaksu on — — — — — Smk — — — ja on se lokakuun kuluessa vuosittain rahatoimikonttoriin edeltäpäin maksettava.

Ellei maksua määräaikana suoriteta, on vuokraaja velvollinen maksamaan langenneille erille 15 % vuotuista korkoa sekä ylimääräisestä ylöskannosta 20 markkaa.

3 §. Vuokrakauden päättyessä on vuokraaja velvollinen, ellei muuta sopimusta ole kaupungin kanssa tehty, heti omalla kustannuksellaan purkauttamaan ja tilalta poistamaan kaikki sinne teetetty talot ja rakennukset, mutta jos tilan vuokrakauden päättyessä havaitaan olevan hyvässä kunnossa, on vuokraajalla oikeus silloin tehtävän uuden vuokrasopimuksen nojalla hallita tilaa edelleen kaksikymmentä (20) vuotta, kaikkiaan ei kuitenkaan enempää kuin seitsemänkymmentä (70) vuotta.

Jos vuokraaja haluaa käyttää oikeuttaan uuden vuokran saamiseen, tehkään siitä viimeistään kuusi kuukautta ennen vuokrakauden päättymistä rahatoimikamarille ilmoituksen, sen uhalla että hän muutoin menettää tämän oikeutensa.

4 §. Vuokraaja on oikeutettu kaupunkia kuulematta toiselle luovuttamaan vuokraoikeuden. Kuitenkin on vuokraaja velvollinen kuukauden kuluessa luovutuksesta, luovutuskirjan näyttämällä, kirjallisesti ilmoittamaan siitä rahatoimikamarille, sen uhalla että häntä muussa tapauksessa edelleen pidetään vastuunalaisena vuokrasopimuksen täyttämistä. Semmoisessa luovutuksessa älköön vaadittako muuta maksua, kuin mikä vastaa tontilla olevain rakennusten ja aidan teknillistä arvoa sekä maan parannusta niiden silloisessa kunnossa, ollen kaupungilla oikeus päivastaisessa tapauksessa arvion mukaan lunastaa rakennukset, jossa tapauksessa vuokraoikeuskin lakkaa. Jos viimeksimainitussa tapauksessa tontin vuokraoikeus ynnä tontilla olevat rakennukset ovat kiinnitetyt velasta, suoritetaan lunastusmaksu siten, että siitä välittömästi saamamiehelle maksetaan kiinnitetyn saamisen määrä korkoineen ja kuluiineen etuoikeuden mukaan, minkä jälkeen ylijäämä tulee vuokraajalle. Kiinnityksenhaltijalla, jonka saaminen ei tulisi täysin korvatuksi lunastushinnasta, on etuoikeus lunastaa vuokraoikeus ja rakennukset suorittamalla ne saamiset, jotka kuutena ensimmäisenä vuotena kiinteistön luovuttamisesta asuttavaksi ovat kiinnitetyt paremmalla etuoikeudella. Kiinnityksen haltijan on yhden kuukauden kuluessa, asiasta kaupungilta tiedon saatuaan, ilmoitettava tahtooko hän käyttää tätä oikeuttaan.

5 §. Kaupunki sitoutuu olemaan myymättä tonttia vuokrakauden kuluessa.

6 §. Tontille saa rakentaa asuntorakennuksia ja ulkhuoneita

rahatoimikamarin hyväksymäin piirustusten ja alueen voimassa olevan rakennusjärjestyksen mukaisesti.

Tontilla älköön harjoitettako sellaista käsityöammattia eikä kotiteollisuutta, joka savulla, hajulla, kolinalla tahi muulla tavalla häiritsee ympärillä asuvia.

7 §. Tontti on täydellisesti rakennettava vuoden kuluessa haltuun ottamisesta, eikä tehtyä rakennusta saa kaupungin luvatta kokonaan eikä osittain purkaa. Jos rakennus suuremmalta tahi pienemmältä osalta palaa, on tontti vuoden kuluessa siitä jälleen rakennettava.

Edellä vahvistetun rakennusajan pitennystä voi rahatoimikamari hakemuksesta myöntää.

Jos vuokraaja laiminlyö määräajan kuluessa rakentaa tontin, olkoon vuokrasopimus menetetty. Siinä tapauksessa on kiinnityksenhaltija kuitenkin oikeutettu, jos rakennuksen teettäminen on aloitettu, ottamaan vuokran haltuunsa, velvollisena loppuun saattamaan rakennustyön sen ajan kuluessa, minkä rahatoimikamari määrää.

8 §. Kaupungille varataan oikeus sijoittaa tarpeelliset johdot vuokramaahan tahi sen yli. Vuokraajalle tästä koituva vahinko korvataan arvion mukaan.

9 §. Vuokraaja on velvollinen kaupungin rakennuskonttorin antamien ohjeiden mukaan teettämään ja kustantamaan kaikki tarvitsemansa tiet ja pitämään ne kunnossa ja puhtaina samoin kuin huolehtimaan vedenpoistoista. Vuokraajalla ei ole oikeutta vuokrakauden kuluessa vaatia kaupunkia ottamaan huolekseen näitä eikä muita sentapaisia velvollisuuksia.

10 §. Jos kaupunki kuitenkin vuokrakauden kuluessa ottaa täyttääkseen 9 §:ssä mainitut velvollisuudet, sitoutuu vuokraaja yhden (1) vuoden kuluessa siitä kuin kaupunki on tiet panettanut kuntoon tai teettänyt 9 §:ssä edellytetyt työt, suorittamaan vuokramaksun, joka vähintään 100 ja enintään 300 %:lla ylittää 2 §:n mukaan silloin voimassaolevan vuokramaksun.

11 §. Vuokraaja on velvollinen teettämään ja kunnossa pitämään säle- tai pensasaidan katua tai yleistä paikkaa sekä naapurin tonttia vasten. Ellei muuta ole sovittu, ottavat naapurit kumpikin puolekkain osaa yhteiselle rajalle määrätyn aidan teettämiseen, kuitenkin niin, ettei kaupungilla ole aidantekovelvollisuutta semmoisen tontin puolesta, jota kaupunki ei vielä ole luovuttanut hallustaan.

12 §. Vuokraaja on velvollinen pitämään tontilla olevat rakennukset ja aidan sekä tontin rakentamattoman osan, jota on käytettävä nurmeksi, puutarhaksi, puistoksi tai muuhun semmoiseen tarkoitukseen, hyvässä kunnossa sekä noudattamaan asianomaisen tarkastusviranomaisen siinä kohden antamia määräyksiä.

Vahvistetun rakennusajan ulkopuolella kasvavia puita älköön rahatoimikamarin luvatta kaadettako.

13 §. Asunontarkastuksen toimittamista varten on vuokraaja velvollinen hankkimaan asianomaisille pääsyn asuntoihin.

14 §. Joka kolmas vuosi tahi useammin, jos tarpeelliseksi katsotaan, toimittaa rahatoimikamari kesä—syyskuulla katselmuksen tiluksella, jotta saataisiin selville sen kunto ja onko vuokraehdot täytetty, ja on vuokraajalle hyvissä ajoin edeltäpäin ilmoitettava semmoisen toimituksen ajasta.

15 §. Jos vuokraaja rikkoo tämän sopimuksen ehtoja tai sen nojalla annettuja määräyksiä, voidaan vuokraaja velvoittaa kaupungille maksamaan, paitsi vahingonkorvausta, sovinnaisakkoa, vähintään sata, enintään viisituhatta markkaa.

16 §. Tässä sopimuksessa mainitut arvioinnit sekä 15 §:ssä mainitut kysymykset ratkaisee kolmijäseninen sovintolautakunta, johon rahatoimikamari ja vuokraaja kumpikin valitsevat yhden ja siten valitut yhteisesti kolmannen jäsenen, joka on lautakunnan puheenjohtaja. Ellei puheenjohtajanvaalissa päästä yksimielisyyteen, tai jos vuokraaja laiminlyö valita jäsenen lautakuntaan 14 päivän kuluessa käskyn saamisesta, toimittaa maistraatti vaalin.

Sovintolautakunnan päätös on molempia asianomaisia velvoittava.

17 §. Kaupungilla on oikeus vuokraajaa kuulematta ja hänen kustannuksellaan hakea ja saada kiinnitys tonttiin ynnä siinä oleviin rakennuksiin sovitun vuokramaksun sekä 15 §:ssä säädettyjen sovinnaisakkojen suorituksen ja muitten vuokraehtojen täyttämisen vakuudeksi.

18 §. Vuokraaja ei ole oikeutettu vaatimaan teitten, vesi- ja viemärijohtojen y. m. rakentamista ennenkuin kaupunki katsoo voivansa kustantaa sellaista.

7. Taksa niiden maksujen laskemiseksi, joita säädettyjen toimituskirjain lunastuksen lisäksi, rakennusjärjestyksen mukaan kannetaan Helsingin kaupungin rakennustarkastukseen kuuluvista toimituksista.

Sisäasiainministeriön vahvistama maallikuun 9 p:nä 1927.

1:ksi) Uutis-, lisä- ja korotusrakennuksesta maksetaan:

a) uutis- ja lisärakennuksista neljäkymmentäviisi (45) penniä kuutiometriltä rakennuksen kuutiosisällyksestä, luettuna kellarin lattiasta, ja, missä kellaria ei ole, alimman kerroksen välipohjan alta ylimmän kerroksen välipohjan päälle, sekä

b) korotusrakennuksesta sama maksu kuin uutisrakennuksesta, luettuna korotetun osan alareunasta ylimmän kerroksen välipohjan päälle.

Vähin maksu on neljäsataa (400) markkaa, omakotirakentajille kaksisataa (200) markkaa.

2:ksi) Tulisijan rakenne- ja julkisivun muutoksesta maksetaan:

a) tulisijan muutoksesta kaksikymmentä (20) markkaa kultakin muutetulta tulisijalta, sekä

b) rakennus-, rakenne- ja julkisivumuutoksesta viisitoista (15) markkaa jokaiselta huoneelta, jossa muutos tehdään, kuitenkin niin, että jos muutos koskee väliseinää tahi parrukertaa, ainoastaan toinen muutoksen koskettamista tilavuuksista otetaan lukuun. Vähin maksu on sataviisikymmentä (150) markkaa.

3:ksi) Muutosrakennuksesta, joka aikaansaa oleellisen muutoksen rakennuksen pääosiin tahi sen käyttämiseen, suoritetaan maksua 1) kohdan sekä pienemmistä muutusrakennuksista 2) kohdan mukaan.

Rakennustarkastuskonttorin veloittamista maksuista on asianmukaisesti kirjoitetut maksuliput neljäntoista päivän kuluessa kustakin toimituksesta annettava rahatoimikonttoriin kannettaviksi ja perittäviksi. Kuukauden kuluttua toimituspäivästä saa maksun suorittaa kahden sen jälkeisen viikon kuluessa kunakin arkipäivänä niinä aikoina, jolloin kaupunginkassa pidetään yleisille avoinna.

Tämän taksan mukaan suoritettaviksi pannuista maksuista saa asiallinen valittaa maistraatille.

Jos piirustusten vahvistamista tarkoittava hakemus lopullisesti evätään, saa hakija rakennustarkastajalle asiasta ilmoitettuaan, periä takaisin kaksi kolmattaosaa suorittamistaan maksuista.

8. Mielisairaiden huoltolan ja poliklinikan perustaminen.

Kaupunginvaltuuston päätös maaliskuun 9 p:ltä 1927.

Kaupunginvaltuusto päätti mainittuna päivänä:

että huhtikuun 1 päivästä 1927 perustetaan mielisairaiden huoltola ja poliklinikka, joka on terveydenhoitolautakunnan alainen ja jota johtaa terveydenhoitolautakunnan valitsema lääkäri hoitajattaren avustamana;

että huoltola ja poliklinikka toistaiseksi sijoitetaan Marian sairaalaan;

että laitoksen lääkärin vuosipalkkio vahvistetaan 12,000 markaksi ja johtajatar luetaan sääntöpalkkaisten viranpitäjään 5 palkkaluokkaan.

8. Taksa, jonka mukaan maksut pilaantuneen tavaran ja raatojen kuljettamisesta ja kuoppaamisesta lasketaan.

Maistraatin vahvistama tammikuun 29 p:nä 1927.

	Kuljettaminen. Kuoppaaminen.	
	Smk.	Smk.
Korkeintaan 700 kg painava pilaantunut tavara.....	60:—	30:—
Lisämaksu jokaiselta seuraavalta aloteulta 100 kg:ltä.....	10:—	5:—
Hevoset ja sen kokoiset raadot.....	50:—	50:—
Koirat „ „ „ „ „.....	30:—	10:—

BELSINGIN KAUPUNGIN KUNNALLINEN ASETUSKOKOELMA

JULKAISSUT

1927. HELSINGIN KAUPUNGIN TILASTOKONTTORI. N:o 2.

Sisällys: 10. Taksa, jonka mukaan Helsingin kaupungin satama-alueilla säilytetyn tavaran paikanvuokra maksetaan, s. 17. — 11. Taksa, jonka mukaan maksu kannetaan Helsingin kaupungin rakennuskonttorin maanmittausosaston yksityisille suorittamista toimituksista sekä sellaisten toimitusten johdosta annettavista toimituskirjoista, s. 18. — 12. Teknillisten laitosten kuoletussuunnitelmat, s. 20. — 13. Laki ulosottolain muuttamisesta, s. 23. — 14. Asetus ulosottomiehistä veroja ja maksuja perittäessä, s. 23. — 15. Lääkärialueiden uudestijärjestely, s. 26. — 16. Lisäys kunnallisten rakennusyritysten suunnittelua ja järjestämistä koskeviin sääntöihin, s. 26. — 17. Kotitalous- ja siirtola-putarhajohtokunnan johtosääntö, s. 26. — 18. Erinäisiä muutoksia kunnan, uskonnollisen yhdyskunnan tai yksityisestä toimesta valtion palvelukseen siirtyneen henkilön oikeudesta palvelusajan lukemiseen eläkkeen saamista varten 28 päivänä toukokuuta 1925 annettuun valtioneuvaston päätökseen, s. 28. — 19. Asetus, joka sisältää kaupunginviskaalien ohjesäännön, s. 28. — 20. Laki valtion vastuunalaisuudesta virkamiehen aikaansaamasta vahingosta, s. 32.

---

10. Taksa, jonka mukaan Helsingin kaupungin satama-alueilla säilytetyn tavaran paikanvuokra maksetaan.

Satamahallituksen vahvistama huhtikuun 11 p:nä 1922.

(Lisäyksineen tammikuun 11 p:ltä 1927)

A. Tuontitavarat.

1—3 vuorokauteen maksuvapaasti.

4—10 » 10 penniä neliömetriltä vuorokaudessa.

10 vuorokauden jälkeen 30 penniä neliömetriltä vuorokaudessa.

Aika lasketaan laivan purkamisen päättymisestä.

B. Vienti- ja jälleenvientitavarat.

Kuntoonpannulla ranta-alueella 10 penniä neliömetriltä vuorokaudessa ja muulla ranta-alueella 20 penniä neliömetriltä viikossa.

Vientipuutavarat, jotka ovat saapuneet ilmoitettuja laivoja varten, saavat olla Sörnäisten vientisatamassa 3 päivää maksuvapaasti.

C. Kotimaiset tavarat.

Ei kuntoonpannulla satama-alueella 30 penniä neliömetriltä viikossa, joka aika lasketaan siitä päivästä, joksi alue on tilattu. Satamahall. päätös tammik. 11 p:ltä 1927.

Maasta vietäville paperitavaroille myönnetään 3 päivän maksuton säilytysaika, joka lasketaan laivasta tai rautatievaunusta purettaessa purkamispäivästä, sitä lukuunottamatta, siihen päi-

vään, jolloin tavara viedään pois, ja muissa tapauksissa tavaran säilytettäväksi antopäivästä sen poisvientipäivään; sunnuntai- ja juhlapäiviä ei oteta lukuun. *Satamahall. päätös toukok. 20 p:ttä 1924.*

11. Taksa, jonka mukaan maksu kannetaan Helsingin kaupungin rakennuskonttorin maanmittausosaston yksityisille suorittamista toimituksista sekä sellaisten toimitusten johdosta annettavista toimituskirjoista.

Uudenmaan läänin maaherran vahvistama huhtikuun 5 p:nä 1927.

Tontinmittauksesta ynnä mittauskirjasta ja tonttikartasta (mittakaavassa 1 : 500) sekä kaupungissa että sen ulkopuolella sijaitsevista tonteista:

pinta-alan ollessa enintään 1,000 m ²	Smk. 225: —
pinta-alan ollessa 1,000 m ² suurempi tulee lisäksi:	
jokaiselta 10 m ² :ltä 1,000—2,000 m ² :iin	» 2: —
» » » 2,000—3,000 »	» 1: 50
» » » 3,000—4,000 »	» 1: —
» » » sen lisäksi	» 0: 50
Apurityöstä ja työaineista mittauksessa suoritetaan tämän lisäksi	» 75: —

Tonttikartan ynnä mittauskirjan jäljennöksestä:

pinta-alan ollessa enintään 1,000 m ²	» 120: —
» » » 1,000—2,000 m ²	» 150: —
» » » 2,000—3,000 »	» 180: —
» » » 3,000—4,000 »	» 200: —
» » » yli 4,000 »	» 220: —

Huvilapalstain ja muiden tiluksien *kartallepanosta* ynnä kartasta (mittakaavassa 1 : 2000):

pinta-alan ollessa enintään 0.5 ha	» 300: —
» » suurempi suoritetaan lisäksi kulta-kin ha:lta tai sen osalta	» 300: —

Apurityöstä ja työaineista suoritetaan tämän lisäksi:

pinta-alan ollessa enintään 0.5 ha	» 80: —
» » suurempi suoritetaan lisäksi kulta-kin ha:lta tai sen osalta	» 80: —
Kartallepanotodistuksesta	» 25: —

Kartan jäljennöksestä (mittakaavassa 1 : 2000):

pinta-alan ollessa enintään 0.5 ha, paperilla	» 120: —
sa öljykankaalla	» 80: —

pinta-alan ollessa suurempi suoritetaan lisäksi		
kultakin ha:lta tai sen osalta, paperilla.....	Smk.	60:—
s:a öljykankaalla	»	30:—
Jos alkuperäinen kartta on laadittu mittakaavaan 1 : 500, on korvaus:		
pinta-alan ollessa enintään 0.25 ha, paperilla	»	120:—
s:a öljykankaalla	»	80:—
» » suurempi suoritetaan lisäksi		
kultakin 0.5 ha:lta tai sen osalta, paperilla	»	60:—
s:a öljykankaalla	»	30:—
<i>Tontinrajan ja tilusrajan paalutuksesta</i> (ellei sitä voida toimittaa ilman edellä käynyttä kartallepanoa) sekä		
rakennus-, varasto- tai muun paikan paalutuksesta	»	80:—
apurityöstä suoritetaan	»	70:—
Paalutustodistuksesta	»	20:—
<i>Vaakituksesta</i> tontinrajan tai viemärikanavan korkeu- den määräämiseksi suoritetaan		
»	»	60:—
Apurityöstä suoritetaan, ellei vaakitusta toimiteta paa- lutuksen yhteydessä		
»	»	70:—
Vaakitustodistuksesta.....	»	20:—
Toimituksista, jotka suoritetaan maistraatin, rahatoi- mikamarin tahi kaupungin yleisten töiden hallituk- sen määräyksestä, kuten tulo- ja lähtökatselmuk- sista huvilapalstoilla ja muilla tiluksilla, arvioimi- sesta tonttia, huvilatilusta tai muuta paikkaa myytäessä taikka vuokralla annettaessa		
»	»	60:—
Tällaisesta toimituksesta annettavasta todistuksesta tahi toimituskirjasta.....		
»	»	30:—
Jos hakija on syynä siihen, ettei toimitusta voida toi- meenpanna, suoritetaan paikalle saapuneelle toi- mitusmiehelle		
»	»	60:—
Jos apuri on toimitukseen kutsuttu ja saapunut, suo- ritetaan		
»	»	40:—
Toimituksen tapahtuessa kaupungin ulkopuolella suoritetaan toimitusmiehen matkakulut auto- tai pika- ajuritaksan mukaan.		
<i>Tonttikirjan otteen</i> (piirretyn) lunastus	»	120:—
» »	»	60:—
<i>Asiakirjan otteen</i> lunastus arkilta	»	30:—

12. Teknillisten laitosten kuoletussuunnitelmat.

Kaupunginvaltuuston päätökset joulukuun 10 p:ltä 1912, elokuun 31 p:ltä 1920 ja helmikuun 28 p:ltä 1927.

A. Ennen vuotta 1926 hankittu omaisuus.

Teknillisten laitosten omaisuudelle joulukuun 31 p:nä 1925 on vahvistettu uudet omaisuusarvot. Nämä arvot kuoletetaan yhtä suurilla vuotuisilla kuoletuksilla allamainitussa taulukossa kutakin omaisuuslajia varten määrätyn ajan kuluessa, niin että omaisuus kuoletusajan lopussa on viety kirjoihin taulukossa mainitusta rahaksi-
muutto- eli n. k. romu-arvostaan. Maksamattoman pääomavelan korko lasketaan 7 %:n mukaan.

Vesijohtolaitos.

Vanhassakaupungissa, joen länsi- puolella:	Rahaksi- muutto- arvo, %.	Kuoletusaika, vuotta.
Putous ynnä patorakennukset	100	—
Kone- ja pumppuhuone kivistä	50	3
Koneet ja pumput	10	3
Asuinrakennus kivistä	10	20
S:n puusta	10	20
Ulkohuonerakennukset	5	20
Saostusaltaat	5	30

Vanhankaupungin Siltasaarella:

Suodatin- ja konerakennus	5	10
Pikasuodattimet	5	5
Koneet ja pumput	10	5
Saostusaltaat ja vedenottamo	50	2
Laboratoriorakennus puusta	10	10
Kaikenlaiset varastorakennukset	5	5
Sillat Vantaanjoen yli	5	25
Vesisäiliö Eläintarhassa	5	40
Vartianasunto puusta	5	10
Työpaja- ja asuntorakennus kivistä, Rune- berginkatu 4	10	5
Varastorakennus	5	5
Putkijohtoverkko	10	31
Vesipostit, vapaakaivot ja hevosien juottokau- kalot	—	10
Vesimittarit, kalustot ja työkalut	—	10

Kaasulaitos.

Tontit	—	—
Asuinrakennukset	10	35

	Rahaksi- muutto- arvo, %.	Kuole- tusaika, vuotta.
Tehdasrakennukset	—	20
Kaasu-uunit	2 ½	11
Kaasukellot	2 ½	10
Koneet ja aparaatit	5	10
Kuljetuslaitteet	2 ½	8
S:n siirrettävät	2 ½	8
Putkijohdot	5	10
Pääputkijohdot	5	23
Talojohdot	5	15
Katuväläistyslaitteet	2 ½	8
Kaasumittarit	2 ½	7
Kalusto	—	10

Sähkölaitos.

Rakennukset	—	15
Koneisto	12	7
Johtoverkosto y. m.	20	12
Mittarit	10	6
Kalusto	—	10

B. Vuoden 1926 alusta lähtien hankittu omaisuus.

Tämä omaisuus, joka viedään kirjoihin hankinta-arvostaan, kuuletetaan samalla vakituisella määrällä jokaisena vuonna allamainitussa taulukossa kutakin eri omaisuuslajia varten määrätyn kuole-tusajan kuluessa. Maksamattoman pääomavelan korko lasketaan 7 %:n mukaan.

Vesijohtolaitos.

	Elinkausi, vuotta.	Rahaksi- muutto- arvo, %.
Patorakennus, kivilatot ja kaupungin maalla olevat paremmat asunnot	50	5
Kemistin asunto, hiilivajat ja erinäiset kaupungin maalla sijaitsevat ulkokuonerakennukset	20	2 ½
Kaupungin maalla sijaitsevat, tiilistä tehdyt kone- ja höyrykattilarakennukset	20	5
Pumput, turbiinit ja kaikenlaatuiset koneet, pika- suodatinrakennus ja sekoitusrakennukset sekä laboratoriorakennus, kaupungin maan ulko- puolella	10	5
Selkeytysaltaat	30	5
Avonaiset selkeytysaltaat, erinäiset ulkokuone- rakennukset, vajat, makasiini, kellari, savu- torvi, purkauspaikka, pikasuodattimet, putki- johdot ja sillat, kaupungin maan ulkopuolella	10	2 ½
Vesi- ja kasteluputket, vapaakaivot, hevosten juottokaukalot ja sekalainen omaisuus	10	—

	Elin- kausi, vuotta.	Rahaksi- muutto- arvo, %.
Vesisäilio	50	5
Johtoverkko	50	5
Vesimittarit	10	2½
Kalusto	10	5

Kaasulaitos.

Asuinrakennukset	50	10
Tehdasrakennukset	30	—
Pääputkiverkko kaupungissa	25	5
» laitoksessa	20	5
Kaasukellot	20	2½
Kaasun jäädytys- ja pesukojeet	10	5
Mittarit ja säätäjät	20	5
Kaasun puhdistuskojeet	15	5
Uunit	15	2½
Puukaasun valmistusuunit	10	2½
Höyrykattilalaitos pumppuineen ja vesisäiliöineen	15	5
Vesikaasulaitoksen uunit ja aparaatit	15	5
Ammoniakkitehtaan aparaatit	15	5
Koksin lajittelulaitos	15	5
Puristinlaite	10	5
Yksityiset talojohdot	15	2½
Lyhtypatsaat, lyhdyt ja lyhtyjohdot	15	2½
Kalusto	10	—
Hiilenpurkauslaitokset	10	—
Valaistus- ja vesijohdot, kaivot, aluetta ympäröivä lankkuaita	10	—
Alueella oleva rautatie	10	—
Puusta tehty tavarasuoja	10	2½
Kaasumittari	10	2½
Työpajan ja laboratorion sisustus työkoneineen ..	10	—

Sähkölaitos.

Hallintorakennus	40	—
Asemarakennukset	30	—
Höyrykattilat putkijohtoineen	10	5
Turbogeneraattorit	10	7½
Muuttajat ja muut sähkökoneet	10	10
Pääaseman ohjauslaitteet	10	5
Ala-aseman »	15	5
Akkumulaattorit	8	7½
Hiilenkuljetuslaitteet	15	5
Köysirata hiilen kuljetusta varten	5	10
Erlaiset apukoneet	25	5
Kaapeliverkko	20	10

	Elinkausi, vuotta.	Rahaksi- muutto- arvo, %.
Ilmajohdoverkko	10	25
Transformaattorit	15	7½
Talojohdot	20	10
Sähkökatuvalaistuslaitteet	10	10
Sähkölaitteet	10	5
Kalusto	15	—

13. Laki ulosottolain muuttamisesta.

Annettu maaliskuun 4 p:nä 1927. (Lyhennysote)

(Suomen as.-kok. 1927 : 68)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti ja muuttaen maalaiskuntain kunnallishallinnosta 15 päivänä kesäkuuta 1898 annetun asetuksen 92 §:ää säädetään täten, että ulosottolain 1 luvun 2, 4 ja 5 § sekä 6 luvun 1, 20 ja 21 § muutetaan näin kuuluviksi:

1 L u k u.

Viranomaisista, jotka ulosottoasioita käsittelevät.

2 §. Toimeenpanijana ulosottoasioissa on, ulosotonhaltijan valvonnan alla, ulosottomies.

Ulosottomiehenä on maalla kruunuvouti, jokainen virantekopiirissään, ja kaupungissa kaupunginvouti, sekä niiden sijaan tämän lain mukaan ulosottomieheksi määrätty henkilö. Jos kaupungissa tarvitaan useampia kuin yksi kaupunginvouti, määrätään niiden luku ja toimiala erityisellä asetuksella.

Ulosottomiehestä veroja ja maksuja perittäessä säädetään asetuksella.

14. Asetus ulosottomiehistä veroja ja maksuja perittäessä.

Annettu maaliskuun 4 p:nä 1927.

(Suomen as.-kok. 1927 : 69)

Muuttaen 27 päivänä helmikuuta 1897 annettua asetusta, joka sisältää eräitä määräyksiä ulostekojen, yleisten maksujen, toimituskirjain lunastuksen tahi muun sellaisen ulosmittauksesta, sekä kumoten siitä, mitä ulosottolakia käytettäissä eräissä tapauksissa on noudatettava, 31 päivänä lokakuuta 1896 annetun asetuksen 27 §, säädetään täten, oikeusministerin esittelystä, seuraavaa:

1 §. Eräitä määräyksiä ulostekojen, yleisten maksujen, toimituskirjain lunastuksen tahi muun sellaisen ulosmittauksesta sisäl-

tävän, 27 päivänä helmikuuta 1897 annetun asetuksen 1 §:ssä mainittuja veroja ja maksuja perittäessä toimivat ulosottomiehinä:

milloin valtion veroja sekä erinäisiä laitoksia ja tarkoituksia varten määrättyjä maksuja, jotka pannaan maksettaviksi valtion verojen yhteydessä tai jotka valtion virkamiehet muuten kantavat ja tilittävät, on perittävä samassa kihlakunnassa, missä ne on pantu maksuvelvollisen suoritettaviksi, kruununvouti;

muissa tapauksissa maalla kruununvouti, nimismies sekä eri piiriin tai sellaisia toimituksia varten määrätty ulosottomies; ja

kaupungissa kaupunginvouti tahi, ellei sellaista ole, maistraatti tai maistraatinjäsen, joka on määrätty ulosottomieheksi, niin myös muu määrääjäksi tai sellaisia toimituksia varten määrätty ulosottomies.

Maaseuduksi luetaan tässä asetuksessa maalaisoikeuden alainen kaupunkikin.

Ulosmitatun kiinteän omaisuuden, laivan ja laivassa olevan tavaran myyminen ja niiden hinnan jakaminen sekä muun ulosmitatun omaisuuden hinnan jakaminen, milloin ulosottolain 6 luvun 3 §:n mukaan eri jakomenettely on tarpeen, olkoon kuitenkin ulosottolaisa sanotun viranomaisen asiana.

2 §. Kruununvouti ja maistraatti saavat tässä asetuksessa tarkoitettujen verojen ja maksujen perimistä varten, ulosottolain 1 luvun 4 ja 6 §:ssä säädetyllä vastuulla ja rajoituksella, panna sijaansa muun ulosottomiehen.

Kaikilla tämän asetuksen 1 §:ssä mainituilla ulosottomiehillä olkoon valta antaa irtaimen omaisuuden ulosmittaus, mutta ei sen myymistä ulosottopalvelijain toimeksi, jotka maalla maaherra ja kaupungissa maistraatti toimeen ottaa. Vastatkoon silloin kuitenkin ulosottomies itse tilinteosta ja siitä vahingosta, joka ulosottopalvelijan tekemästä virheestä tai laiminlyömisestä saattaa tulla. Sellaisen ulosmittauksen suorittaneen ulosottopalvelijan on lähetettävä toimituksessa laadittu pöytäkirja sille, joka häntä on käyttänyt, ja tämän tulee sitten asiassa laillisesti menetellä.

3 §. Mitä ulosottolain 1 luvun 9 §:ssä on säädetty ulosottomiehen jäävillisyydestä, sovellettakoon myös siihen, joka tämän asetuksen perusteella toimii ulosottomiehenä.

4 §. Virka-apua tässä asetuksessa tarkoitettujen verojen ja maksujen perimistä varten on pyydettävä 1 §:ssä mainitulta sen paikkakunnan viranomaiselta, jossa ne on maksettaviksi pantu.

Jos valtion tai kunnan veroja tahi niiden yhteydessä suoritettaviksi pantuja maksuja taikka kirkollisia maksuja tahi seurakunnasta papistolle tai kirkonpalvelijoille suoritettavia maksuja ei voida periä sen ulosottomiehen toiminta-alueella, jolle virka-avun pyyntö 1 momentin mukaan on tehty, tulee sanotun ulosottomiehen pyytää virka-apua verojen tahi maksujen perimistä varten suoraan sen paikkakunnan 1 §:ssä mainitulta ulosottomieheltä, jossa maksuvelvollinen oleskelee.

5 §. Mikäli joistakin varoista ei ole toisin säädetty, tulee ulosottomiehen, kunnes lopullinen tili on annettu, kunkin täyden kuu-

kauden kuluttua viimeistään kahdeksan päivän kuluessa tilittää sille, joka virka-apua on pyytänyt, edellisen kuukauden kuluessa kertyneet varat. Niin pian kuin kertyneet varat nousevat tuhanteen markkaan, on ne kuitenkin sillä välinkin tilitettävä kahdeksan päivän kuluessa siitä lukien.

Varat, jotka tämän asetuksen mukaan peritään, on, mikäli niitä ei ulosottomieheltä nosteta, I momentissa mainitun ajan kuluessa lähetettävä asianomaiselle vakuutetussa virkakirjeessä tai postiosoituksella. Kuittia, jonka postitoimisto antaa sellaisesta lähetyksestä, käyttäköön ulosottomies 6 §:ssä mainitun päiväkirjan todisteeksi.

6 §. Kaikista niistä virka-apuasioista, joita tässä asetuksessa tarkoitetaan, tulee ulosottomiehen pitää päiväkirjaa, jossa on mainittava joka asiasta: sen numero päiväkirjassa; päivä, jolloin asia on hänelle tullut; se, joka on pyytänyt virka-apua; määrä, mikä on perittävä; toimenpiteet, joihin on ryhdytty; varat, jotka ovat kertyneet, tai perimistä kohdannut este; sekä päivä, jolloin tili on annettu. Asiassa, jossa rästituettelo on annettu, merkitään kuitenkin kertyneet varat ja perimistä kohdannut este rästituettelon vastavaan sarakkeeseen. Jos ulosmittaus on annettu ulosottopalvelijan toimeksi, merkitköön ulosottomies senkin päiväkirjaan tai rästituettelon, kun sellainen on, niinkään ulosottopalvelijan suorittamat rahamäärät tai perimistä kohdanneen esteen.

Joka kolmannen kuukauden kuluttua on, ennen seuraavan kuukauden loppua, ulosottomiehen lähetettävä ulosotonhaltijalle päiväkirjanote kaikista kolmen edellisen kuukauden kuluessa tulleista asioista ja niistä vanhemmista asioista, joita ei ole ennen mainittua kolmen kuukauden aikaa päätetty. Jos ei ole asioita, joista siten on tehtävä selko, ilmoitettakoon sekin saman ajan kuluessa.

7 §. Mitä I §:ssä mainituksessa on säädetty kruununvoudista ja kaupunginvoudista, olkoon soveltuville osin voimassa myös muista tässä edellä mainituista ulosottomiehistä.

8 §. Kun ulosotonhaltija on määrännyt ulosottomiehen, joka saa periä tässä asetuksessa tarkoitettuja veroja tai maksuja, ilmoitakoon määräyksestä kirjallisesti oikeusministeriölle. Ilmoituksen tulee sisältää tieto ulosottomiehen nimestä ja ammatista tai arvonimestä sekä toiminta-alueesta ja osoitteesta, niin myös, milloin määräys on määräajaksi annettu, tästä ajasta. Jos määräys peruutetaan tai muuten lakkaa, on sekin ilmoitettava.

Jokaisen vuoden alussa on Suomen virallisissa lehdissä julkaistava I momentissa mainittujen ilmoitusten mukaisesti oikeusministeriössä laadittu luettelo kaikista ulosottomiehistä, joilla silloin on määräys, sekä sitten jokaisen kuukauden alussa tieto niihin nähden ehkä sattuneista muutoksista. Ne lehtien numerot, joissa luettelo ja tiedot ovat, lähetetään kaikille ulosottomiehille.

9 §. Tämä asetus tulee voimaan I päivänä heinäkuuta 1927, kuitenkin niin, että silloin vireillä olevissa virka-apuasioissa on noudatettava nykyisiä säännöksiä.

15. Lääkärialueiden uudestijärjestely.

Kaupunginvaltuuston päätös maaliskuun 23 p:ltä 1927.

(Vrt. kunn. as.-kok. 1915:3 ja 1923:15)

Kaupunginvaltuusto päätti mainittuna päivänä:

lakkauttaa Kallion alueen aluelääkäriviran huhtikuun 1 p:stä 1927 alkaen;

yhdistää Kallion alueen lounaisosan pohjoiseen alueeseen ja muun osan Sörnäsän alueeseen;

vahvistaa pohjoisen alueen ja Sörnäsän alueen välisen rajan terveydenhoitolautakunnan ehdotuksen mukaisesti;

Mainittu raja kulkee siten Pohjoisestamasta tehdaskorttelin n:o 292 pohjoispuolitse pitkin Haapaniemenkujaa, V linjaa, Itäistä Papinkatua Kallion kirkon eteläpuolitse ja edelleen pitkin IV linjaa, Castrénin- ja Kristiinankatuja Helsinginkadulle sekä viimeksimainittua pitkin rautatielinjalle.

Saaret Tervasaari, Nihti, Korkeasaari ja Hylkysaari luetaan pohjoiseen alueeseen.

määrätä, että pohjoisen alueen alueläkäärin tulee asua Pitkän-sillan pohjoispuolella; sekä

että, jos aluelääkärivirat mahdollisesti tulevat avonaisiksi, niitä ei täytetä, ennenkuin alueiden rajat on lopullisesti vahvistettu.

16. Lisäys kunnallisten rakennusyritysten suunnittelua ja järjestämistä koskeviin sääntöihin.

Kaupunginvaltuuston vahvistama toukokuun 18 p:nä 1927.

(Vrt. kunn. as.-kok. 1920 : 1)

Kaupunginvaltuusto päätti mainittuna päivänä, että valtuuston maaliskuun 31 p:nä 1920 vahvistamien kunnallisten rakennusyritysten suunnittelua ja järjestämistä koskevien sääntöjen 1 §:ään on tehtävä seuraava lisäys:

Kysymystä määrärahan myöntämisestä tähän tarkoitukseen tutkitaan, elleivät erityiset asianhaarat muuta vaadi, seuraavan vuoden talousarvion käsittelyn yhteydessä.

17. Kotitalous- ja siirtolapuutarhajohtokunnan johtosääntö.

Kaupunginvaltuuston vahvistama toukokuun 18 p:nä 1927.

1 §. Kotitalous- ja siirtolapuutarhajohtokunnan tehtävänä on sosialilautakunnan valvonnan alaisena johtaa ja edistää kotitalouden alaan kuuluvaa opetus- ja neuvontatoimintaa vähävaraisten kunta-laisten keskuudessa neuvojen avulla sekä hoitaa kaupungin siirtolapuutarhain lähintä hallintoa.

2 §. Tätä tarkoitusta varten on johtokunnan asiana:

a) toimeenpanna ruuanlaitto-, käsityö-, puutarha-, kasvitarha- sekä terveydenhoito- y. m. tarpeenvaatimia kurseja;

b) pitää huolta siitä, että mainittuihin aloihin kohdistuvaa ohjausta ja neuvoja annetaan myöskin kodeissa;

c) hoitaa siirtolapuutarhapalstojen vuokralleantamista, vuokransiirtoa, vuokrasopimusehtojen täyttämistä ja vuokramaksujen suuruutta koskevat asiat, jolloin on mikäli mahdollista huolehdittava siitä, että kaupunki saa täyden koron yritykseen panemastaan pääomasta sekä että kaikki korjaus- ja hoitokulut tulevat korvatuiksi;

d) vahvistaa huvimajojen mallipiirustukset, tarkastaa, että majat rakennetaan näiden piirustusten mukaisesti sekä ratkaista huvimajoja ja palstojen aitausta koskevat asiat;

e) valita sen sovintolautakunnan jäsenet, joka siirtolapuutarhojen vuokrasopimuksen 15 §:n nojalla mahdollisesti on asetettava;

f) antaa kotitaloudenhoitoa ja siirtolapuutarhoja koskevissa kysymyksissä asiantuntevaa apua sosialilautakunnalle sekä muille kaupungin viranomaisille, tehdä aloitteita mainituilla aloilla sekä panna täytäntöön sosialilautakunnan näitä aloja koskevat päätökset;

g) vuosittain ennen elokuun 15 päivää antaa kotitalousopetuksen ja siirtolapuutarhojen tulo- ja menosääntöehdotus sosialilautakunnalle seuraavaa vuotta varten sekä vuosikertomus edellisen kalenterivuoden hallinnosta ennen helmikuun loppua.

3 §. Johtokuntaan kuuluu puheenjohtaja ja neljä varsinaista jäsentä, jotka sosialilautakunta vuosittain ensimmäisessä kokouksessaan valitsee.

Jos jäsen eroaa ennen vaalikautensa päättymistä, on hänen sijaansa valittava uusi, joka on toimesta niin kauan kuin eronneella oli järeillä toimiaikaa hänen erotessaan.

Puheenjohtaja ja jäsenet saavat palkkiota kokouksista kaupunginvaltuuston määräyksen mukaan.

4 §. Neuvojat ovat velvolliset kutsuttaessa saapumaan johtokunnan kokouksiin.

Tarvittaessa voidaan johtokunnan kokouksiin kutsua asiantuntijoita sekä puutarhapalstain vuokraajain luottamusmiehiä.

5 §. Johtokunnan sihteerinä toimii sosialilautakunnan sihteeri.

6 §. Johtokunta kokoontuu puheenjohtajan tai sen jäsenen kutsusta, jolle puheenjohtaja on tämän antanut toimeksi.

Johtokunta on päätösvaltainen kolmen jäsenen läsnäollessa päätökseen osaaottava puheenjohtaja niihin luettuna.

Päätökset tehdään yksinkertaisella ääntenenemmistöllä; äänten jakaantuessa tasan, ratkaisee puheenjohtajan ääni.

Pöytäkirjat, lukumääräykset y. m. s. allekirjoittavat puheenjohtaja ja sihteeri.

7 §. Neuvojat ottaa sosialilautakunta johtokunnan esityksestä, muun henkilökunnan ottaa ja erottaa johtokunta.

Sen lisäksi päätti kaupunginvaltuusto:
 että mainittu ohjesääntö astuu voimaan syyskuun 1 p:nä 1927;
 että kaupunginvaltuuston syyskuun 10 p:nä 1924 tekemällä päätöksellä perustettu sosialilautakunnan siirtolapuutarhajaosto lakautetaan niinkään syyskuun 1 p:stä 1927 lukien;

että kotitalous- ja siirtolapuutarhajohtokunnan käytettäväksi luovutetaan työväenopistorakennuksesta alikerrokseen sisustettu keittiöhuoneisto; sekä

että ne työväenopiston ja kotitalousopetuslaitoksen taloudelliset suhteet, jotka johtuvat yhteisen rakennuksen käyttämisestä, ovat valtioavun saamiseksi annettavaan selvitykseen nähden järjestettävät niiden perusteiden mukaisiksi, jotka laki työväenopistojen valtioavusta määrää.

18. Erinäisiä muutoksia kunnan, uskonnollisen yhdyskunnan tai yksityisestä toimesta valtion palvelukseen siirtyneen henkilön oikeudesta palvelusajan lukemiseen eläkkeen saamista varten 28 päivänä toukokuuta 1925 annettuun valtioneuvoston päätökseen.

Valtioneuvoston päätös huhtikuun 28 p:ltä 1927. (Lyhennysote)

(Suomen as.-kok. 1927 : 121)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1925 : 22)

Nojautuen 30 päivänä joulukuuta 1924 valtion viran tai toimen haltijan oikeudesta eläkkeeseen annetun lain 3 §:n 3 momenttiin on valtioneuvosto, valtiovarainministeriön esittelystä muuttaen kunnan, uskonnollisen yhdyskunnan tai yksityisestä toimesta valtion palvelukseen siirtyneen henkilön oikeudesta palvelusajan lukemiseen eläkkeen saamista varten 28 päivänä toukokuuta 1925 annettua valtioneuvoston päätöstä, nähnyt hyväksi määrätä seuraavaa:

1 §. Kunnan, yhtiön, yhteisön tai yksityisen laitoksen palvelukseen vakinaisesti otettu lääkäri ja eläinlääkäri, jonka tointa ei ole sivutoimeksi katsottava, saa siirryttyään eläkkeeseen oikeutetaan valtion virkaan tai toimeen, lukea hyväkseen eläkettä varten sen ajan, minkä hän, täytettyään kolmekymmentä vuotta, on ollut ensimainitussa palveluksessa.

2—3 §§. — — — — —

19. Asetus, joka sisältää kaupunginviskaalien ohjesäännön.

Annettu toukokuun 10 p:nä 1927.

(Suomen as.-kok. 1927 : 130)

1 §. Kaupunginviskaalit ovat syyttäjiä raastuvanoikeuksissa, mikäli ei määrättyä laatua olevissa jutuissa muulla viranomaisella ole yksinomaista syyteoikeutta tai jotakin asiaa varten erityistä syyttäjää ole määrätty.

Kaupunginviskaalin tulee asua siinä kaupungissa, joka on hänen virka-alueensa.

2 §. Oikeuskansleri nimittää kaupunginviskaalit ja antaa heille eron.

Kaupunginviskaalin palkkauksen suorittaa kaupunki.

3 §. Kaupunginviskaalit ovat oikeuskanslerin välittömän valvonnan alaisia. Heidän tulee noudattaa, mitä oikeuskansleri virassa käskää.

Syytteen tekemisestä rikoksista painovapauslakia vastaan määrää kuitenkin oikeusministeriö.

4 §. Kelpoisuusvaatimuksena kaupunginviskaalinvirkaan on yliopistossa suoritettu lainopillinen tutkinto.

Lainopillisen tutkinnon suorittaneiden sopivien henkilöiden puutteessa saadaan kaupunginviskaalinvirkaan nimittää muikin henkilö, jolle oikeuskansleri katsoo voivansa viran uskoa.

5 §. Kun kaupunginviskaalinvirka on tullut avoimeksi, on maistraatin julistettava se haettavaksi kolmessakymmenessä päivässä oikeuskanslerille osoitettavalla, maistraattiin annettavalla hakemuskirjalla.

Sittenkuin hakuaika on mennyt umpeen, on maistraatin lähetettävä hakemuskirjat lausuntonsa ohella maaherralle, joka liitettyään niihin lausuntonsa toimittaa asiakirjat oikeuskanslerille.

6 §. Jos kaupunginviskaali haluaa virkavapautta tai virkaeron, antakoon siitä hakemuksensa, oikeuskanslerille osoitettuna, maistraatille, joka lähettää hakemuksen lausuntonsa kera oikeuskanslerille; maistraatti määrätköön myös, milloin tarpeellista on, sopivan henkilön sijaisena hoitamaan viskaalinvirkaa siksi kuin oikeuskansleri asiasta päättää.

Maistraatilla on kuitenkin oikeus, sen estämättä mitä 1 momentissa on sanottu, antaa kaupunginviskaalille virkavapautta ja määrätä hänelle sijainen enintään neljäksitoista päiväksi kerrallaan, saman kalenterivuoden aikana ei kuitenkaan pitemmäksi kuin yhteensä kuukauden ajaksi. Virkavapaudesta ja määräyksestä ilmoitakoon maistraatti viivyttelämättä oikeuskanslerille.

Mitä 1 ja 2 momentissa on säädetty on myös vastaavasti sovellettava, milloin sijainen on muissa tapauksissa määrättävä hoitamaan kaupunginviskaalinvirkaa.

7 §. Virallisena syyttäjänä tulee kaupunginviskaalin viivyttelämättä saattaa syytteeseen virka-alueellaan tehdyt rikokset.

Kaupunginviskaalin tulee myöskin, kun syytä siihen on, valittamalla päätöksestä, jolla syyte on hylätty tai syytetty tuomittu lievempään rangaistukseen kuin syytteessä on vaadittu, saattaa juttu ylemmän oikeuden tutkittavaksi. Jos syyte on ajettu oikeuskanslerin tai, kysymyksen ollessa painovapausrikoksesta, oikeusministeriön käskystä, on viskaalin heti ilmoitettava oikeuden päätöksestä oikeuskanslerille tai, jälkimäisessä tapauksessa, oikeusministeriölle, jotka päättävät, onko muutosta päätökseen haettava vai eikö.

8 §. Milloin oikeus on siirtänyt jutun, jossa kaupunginviskaali on ajanut syytettä, toisen oikeuden käsiteltäväksi kuin missä syyte on tehty, tulee viskaalin viivyttämättä lähettää hallussaan olevat juttua koskevat kirjat viimeksimainitussa oikeudessa toimivalle syyttäjälle. Jos syytetty on vangittu, on siitäkin asianomaiselle syyttäjälle ilmoitettava.

Jos oikeus on määrännyt poisjääneen syytetyn vangittavaksi, eikä häntä tavata, tulee kaupunginviskaalin pitää huolta siitä, että etsintäkuulutus säädetyllä tavalla syytetystä annetaan.

Kaupunginviskaali on myös velvollinen, milloin vastaaja on jäänyt oikeudesta pois sen johdosta, että hän on vangittuna muusta kuin siitä rikoksesta, mistä hänelle siinä jutussa on vaadittu rangaistusta, ilmoittamaan oikeuden päätöksestä vastaajalle.

9 §. Jos kaupunginviskaali ei katso olevan aihetta itse toimittaa valmistavaa tutkimusta tietoonsa tulleesta rikoksesta, kehoittakoon poliisiviranomaista sen toimeenpanemaan.

Milloin kaupunginviskaali katsoo, sittenkuin poliisiviranomainen on saattanut loppuun tutkimuksen sekä lähettänyt asiaa koskevat kirjat raastuvanoikeudelle, lisäselvitystä vielä tarvittavan, ryhtyköön sitä varten tarpeellisiin toimiin.

10 §. Jos kaupunginviskaalin toimitettavaa kuulustelua ei voida sopivasti pitää viskaalin virkahuoneessa, on hänelle sitä varten osoitettava huone poliisilaitoksella.

Kaupunginviskaalin toimittamissa tutkimuksissa ja kuulusteluissa tulee poliisikonstaapelin tai muun uskottavan henkilön olla saapuvilla.

11 §. Kaupunginviskaalin tulee mikäli mahdollista joka päivä käydä kaupungin poliisilaitoksella ottamassa selkoa poliisilaitoksen tutkittaviksi joutuneista rikosasioista sekä, milloin asian laatu sitä vaatii, olla saapuvilla niitä koskevissa tutkimuksissa. Jos poliisikuulustelupöytäkirja lähetetään suoraan raastuvanoikeuteen, on viskaalilla oikeus saada siitä samalla kertaa jäljennös.

12 §. Milloin raastuvanoikeudessa tai maistraatissa tulee käsiteltäväksi juttu tai asia, jossa on valvottava valtion oikeutta, tulee kaupunginviskaalin, saatuaan siitä tiedon ja ellei erityistä asiamiestä sitä varten ole määrätty, edustaa jutussa tai asiassa valtiota. Jos asia on ratkaistu valtion häviöksi, tulee viskaalin, ilmoittamalla veto tai tyytymättömyys, säilyttää valtion puhevalta asiassa sekä siitä tiedoittaa asianomaiselle viranomaiselle niin aikaisin, että tämä voi säädetyllä tavalla hakea ratkaisuun muutosta.

13 §. Sen lisäksi mitä edellä on säädetty kaupunginviskaalin tulee:

asianomistajan ajamissa virallisen syytteen alaisissa rikosjuttuissa valvoa julkista syytevaltaa;

ajaa maistraatissa syytteitä yleistä järjestystä ja turvallisuutta koskevien määräysten rikkomisesta, mikäli ne ovat maistraatin käsiteltävät;

olla saapuvilla henkikirjoituksissa, valtiollisten ja kunnallisten

vaaliluetteloiden tarkastuksissa sekä asevelvollisten jälkitarkastuksissa, niin myös muissa julkisissa toimituksissa sen mukaan kuin siitä on erikseen säädetty;

toisen syyttäjän pyynnöstä tätä virka-alueellaan avustaa; sekä suorittaa ne muut tehtävät, jotka kaupunginviskaaleille on laeissa ja asetuksissa annettu.

14 §. Kaupunginviskaalien valituskirjat ovat, mikäli koskee raastuvanoikeuden ratkaisemia asioita, toimitettavat hovioikeuden kanneviskaalille hovioikeuteen annettaviksi, sekä jutuissa, jotka hovioikeus on ratkaissut, oikeuskanslerille, joka antaa ne korkeimpaan oikeuteen.

15 §. Kaupunginviskaalin tulee olla yleisön tavattavissa aikoina, jotka, milloin siitä ei ole säädetty työjärjestyksessä, maistraatti määrää ja joista yleisölle on sopivalla tavalla tiedoitettava.

Kiireellisissä tapauksissa älköön kaupunginviskaali kieltäytykö ottamasta yleisöä vastaan muunakin kuin varsinaisena vastaanottoaikana.

16 §. Kaupunginviskaalin on, antaessaan julkisuuteen tietoja toimittamistaan tutkimuksista ja ajamistaan syytteistä, osoitettava tarpeellista pidättäväisyyttä siten, ettei sen johdosta toiselta puolen rikoksen selvittäminen vaikeudu ja toiselta puolen rikoksesta epäilty, jonka syyllisyyttä vielä ei ole tuomioistuimessa todettu, joudu aiheettomasti kärsimään.

17 §. Oikeuskanslerin luvatta älköön kaupunginviskaali ottaako vastaan muuta palkattua tointa tai sellaista julkista tehtävää, josta on lupa kieltäytyä.

18 §. Kaupunginviskaali älköön esiintykö vastaajan asiamiehenä rikosjutussa. Älköön hän myöskään ottako korvausta avusta, jota hän on antanut asianomistajalle siinä raastuvanoikeudessa käsiteltävässä rikosjutussa, jossa hän toimii syyttäjänä.

19 §. Jutuista ja asioista, joissa kaupunginviskaali on ajanut syytettä, on hänen laadittava oikeuskanslerin vahvistaman kaavan mukainen luettelo.

Työluettelo, josta 1 momentissa puhutaan, on puolivuositain, edelliseltä puoliskolta ennen saman vuoden elokuun 1 päivää ja jälkimmäiseltä ennen seuraavan vuoden helmikuun 1 päivää, lähetettävä oikeuskanslerille.

20 §. Työjärjestyksen kaupunginviskaaleille antaa oikeuskansleri.

21 §. Kaupunginviskaalin on, asianmukaisesti järjestettynä, säilytettävä hänelle lähetetyt asetuskokouksen kappaleet, kierto-kiirjeet ja muut virkaa koskevat asiakirjat.

Kaupunginviskaalin on pidettävä diaria saamistaan ja lähettämistään kirjelmistä sekä yleensä kaikista jutuista ja asioista, jotka hänelle on ilmoitettu toimenpidettä varten tai joissa hän on ottanut puhevallan.

22 §. Kun kaupunginviskaali tulee virkaansa tai siitä luopuu sekä muulloinkin, milloin syytä on, on viskaalin arkistossa olevat

asiakirjat maistraatin toimesta inventoitava. Jos arkistossa havaitaan puutteellisuuksia, on viskaalin viivyttlemättä ryhdyttävä asianmukaisiin toimiin niiden korjaamiseksi. Inventoimisessa syntynyt tarkastuskirja on säilytettävä maistraatissa.

23 §. Kaupunginviskaalin tulee saada tarpeellista virka-apua toisen paikkakunnan syyttäjiltä sekä poliisiviranomaisilta ja haastemiehiltä.

24 §. Nimikirjaa kaupunginviskaaleista pitää maistraatti.

25 §. Virkavirheestä syytetään kaupunginviskaalia siinä raastuvanoikeudessa, jossa hän toimii. Syytteen ajaa oikeuskanslerin määräämä tai, oikeuskanslerin luvalla, maistraatin määräämä syyttäjä.

Oikeuskanslerin vallasta kurinpitoteitse rangaista kaupunginviskaalia ja pidättää hänet virantoimituksesta on erikseen säädetty.

26 §. Mitä tässä asetuksessa on säädetty raastuvanoikeudesta tai maistraatista on kaupungeissa, joissa niitä ei ole, sovellettava vastaavasti kihlakunnanoikeuteen tai järjestysoikeuteen.

27 §. Kaupunginviskaali saa kesäkuun 1 päivän ja lokakuun 1 päivän välisenä aikana kaupungin viran tai toimen haltijoista voimassa olevien määräysten mukaisesti kesälomaa, jos asettaa oikeuskanslerin hyväksymän sijaisen.

Jos kaupunginviskaaleja on useampia, vahvistaa oikeuskansleri heille lomajärjestyksen.

28 §. Tämä asetus, jolla kumotaan kaikki sen vastaiset asetukset, julistukset ja kiertokirjeet, tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1927.

20. Laki valtion vastuunalaisuudesta virkamiehen aikaansaamasta vahingosta.

Annettu toukokuun 18 p:nä 1927. (Lyhennysote)

(Suomen as.-kok. 1927 : 142)

1—10 §§.

11 §. Mitä valtion virkamiehestä tässä laissa säädetään, sovelletakoon myös valtion toimen haltijaan, jonka virkatoiminnassa vahinkoa on aikaansaatettu, niin myös kunnan palveluksessa olevaan, ulosotto- tai täytäntöönpanoasioita käsittelevään viran tai toimen haltijaan, ei kuitenkaan samalle kunnalle tuotettuun vahinkoon nähden.

12 §.

13 §. Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1927. Sitä ennen syntyneeseen korvausvaatimukseen älköön sitä kuitenkaan sovellettako.

HELSINGIN KAUPUNGIN KUNNALLINEN ASETUSKOKOELMA

JULKAISSUT

1927. HELSINGIN KAUPUNGIN TILASTOKONTTORI. N:o 3.

S i s ä l l y s: 21. Järjestysohjeet metalliteollisuustyöpaikoille, s. 33. — 22. Järjestysohjeet vaatetusteollisuutta varten, s. 38. — 23. Järjestysohjeet kenkä-, satulasepän- ja salkkuteollisuuden työpaikkoja varten, s. 40. — 24. Siviilivirkakunnan leski- ja orpokassalle 12 päivänä marraskuuta 1926 annetun ohjesäännön 9, 12 ja 42 §:n muuttaminen, s. 43. — 25. Tielaki, s. 44. — 26. Laki tylsämielisten hoitoa ja kasvatusta varten toimivien kunnallisten ja yksityisten laitosten valtioavusta, s. 45. — 27. Asetus tylsämielisten hoitoa ja kasvatusta varten toimivista kunnallisista ja yksityisistä laitoksista, s. 45. — 28. Kaivopuiston Ison Puistotien sulkeminen ajoliikenteeltä kesän aikana, s. 48.

---

21. Järjestysohjeet metalliteollisuustyöpaikoille.

Valtioneuvoston päätös huhtikuun 29 p:ltä 1927.

(Suomen as.-kok. 1927 : 114)

Nojautuen ammatinvaaralta suojelemisesta 4 päivänä huhtikuuta 1914 annetun asetuksen 17 §:ään on valtioneuvosto, sosialiministeriön esittelystä, sellaisia metalliteollisuustyöpaikkoja varten, joissa säännöllisesti työskentelee vähintään kymmenen työntekijää tai käyttövoimamäärä on vähintään kolme hevosvoimaa, vahvistanut seuraavat järjestysohjeet.

1 §. Työhuonerakennusten tulee olla täysin tarkoituksenmukaisessa kunnossa ja varustettuina niin täydellisillä seinillä, kuin työnlaatu sallii.

Portaat, porrasaukot ja kiinteät kulkusillat on varustettava lujilla kateilla tai aitauksilla.

Lattiat on tehtävä lujiksi ja pidettävä eheinä ja tasaisina. Kun työnteon vuoksi tarvitaan lattiassa aukkoja tai syvennyksiä, on ne, samoin kuin lattiaan upotetut säiliöt, varustettava riittävän korkeilla aitauksilla tai soveliailla kansilla, elleivät nämä estä työn suorittamista. Missä työn suorittamisen vuoksi tällaisia suojeletoimenpiteitä ei voida järjestää, tulee työpaikan edellämainittujen aukkojen, syvennysten ja säiliöiden kohdalla olla hyvin valaistu.

Kutakin työntekijää varten tulee olla työhuoneessa riittävän suuri työskentelytila.

2 §. Työhuoneiden, portaiden, käytävien, nostolaitteiden ja koneiden tulee olla riittävästi valaistut. Keinotekoinen valaistus on järjestettävä siten, että se ei rasita työntekijän silmiä.

3 §. Työhuoneen lämmön tulee olla työn aikana vähintään +15° C, eikä se työn aikana saa nousta yli +20° C, mikäli tämä ulkoilman lämpötilaan, teknillisiin seikkoihin ja työn laatuun nähden on mahdollista.

Edellisen momentin alinta sallittua lämpötilaa koskevasta määräyksestä on ammattientarkastajalla oikeus myöntää poikkeuksia, milloin rakenteelliset tai muut työn laadusta riippuvat teknilliset seikat sitä edellyttävät.

4 §. Työnjätteet ja työssä tarpeettomat esineet on työhuoneesta poistettava ja on työhuone päivittäin puhdistettava. Lakaisemista älköön toimitettako työn aikana. Työhuoneustot siivottakoon perinpohjin vähintään kahdesti vuodessa.

Työhuoneitten seinät ja katot on tarpeen mukaan valkaistava.

Käytävillä ja portaisiin älköön asetettako raaka-aineita, valmiita tuotteita eikä työn jätteitä.

5 §. Työhuoneissa tulee, ammattientarkastajan harkinnan mukaan, olla riittävä määrä, mikäli mahdollista, vettä sisältäviä sylkyastioita, joita on sijoitettava tarpeen mukaan myös portaisiin ja käytäviin.

Sylkyastiat on joka päivän puhdistettava ja niiden sisältö sopivalla tavalla hävitettävä tai tehtävä vaarattomaksi. Pahviset sylkylaatikot poltettakoon viimeistään kahden päivän käyttämisen jälkeen.

Sylkyastioiden ja -laatikoiden tyhjentämisen ja puhdistamisen toimittakoon vain henkilö, joka on erittäin palkattu puhtaana-pitoa varten.

Lattioille ja portaille sylkeminen olkoon kielletty.

6 §. Työhuoneen lähetyvillä tulee työntekijöitä varten olla mikäli mahdollista pesuhuone taikka työhuoneessa riittävästi pesutelineitä.

☞ Työpaikalla tulee olla saatavissa lämmintä pesuvettä sekä mahdollisuus kylvyn tai suihkun saamiseen.

Raitista juomavettä on pidettävä saatavana ja, ellei vesijohtoa ole, säilytettävä suljetussa astiassa, joka on hanalla varustettu.

Ammattientarkastajalla on oikeus harkintansa mukaan myöntää tämän pykälän 2 momentin määräyksistä poikkeuksia.

7 §. Työntekijäin vaatteita varten tulee työpaikalla tai sen lähetyvillä olla eri huone, joka on pidettävä vähintään $+15^{\circ}$ C lämpöisenä.

Ulkotyöntekijöitä ja niitä sisätyöntekijöitä varten, jotka ruokailuajaksi voivat poistua työstä, tulee olla ruokailuhuone, johon on järjestetty mukana tuodun ruuan lämmityslaite.

Työhuonetta ei saa käyttää ruokailuhuoneena, paitsi milloin työntekijän täytyy työnsä tähden ruokailla työpaikallaan.

Ruokailu- ja pukuhuoneissa tulee olla hyvä ilmanvaihto ja on niiden puhdistaminen toimitettava samoin kuin työhuoneittenkin; lattiat on pestävä vähintään kerran viikossa.

Ammattientarkastajan tulee määrätä, milloin erityinen ruokailu-, pesu- tai pukuhuone on varattava naispuolisille työntekijöille.

Ammattientarkastajalla on oikeus harkintansa mukaan myöntää tämän pykälän 1 ja 2 momentin määräyksistä poikkeuksia.

8 §. Työhuoneissa syntyvän vedon estämiseksi on ryhdyttävä tehokkaisiin toimenpiteisiin. Työhuoneiden ovet ja ikkunat tulee pitää eheinä ja tiiviinä. Kylmänä vuoden aikana on työhuone varustettava kaksinkertaisilla akkunoilla. Tarpeen mukaan tulee ulko-ovet varustaa ulkoeteisillä.

9 §. Työhuoneissa on ryhdyttävä tehokkaisiin toimenpiteisiin työn aikana syntyvän savun, kaasujen ja höyryjen poistamiseksi, joita syntyy valimoissa, pajoissa, kattilapajoissa, levy- ja kuparisepän työhuoneissa sekä rautaa ja muita metalleja hapoilla käsitellessä, kuten rautalanka- ja naulatehtaissa, juotos-, tinaus-, sinkkaus- ja galvanoplastisissa töissä ynnä muissa edellisiin verrattavissa työhuoneissa ja töissä. Tätä varten on hankittava työhuoneeseen soveliaita, tehokkaita imureita ja muita ilmanvaihtolaitteita. Ilmanvaihtoa varten ulkoa tuleva puhdas ilma on kylmänä vuodenaikana tarpeen mukaan lämmitettävä.

10 §. Maalaus- ja lakeerausosastoissa on, milloin niissä käytetään helposti haihtuvia, tulenarkoja tai myrkyllisiä väriaineita ja lakkoja, työ suoritettava tehokkaasti toimivissa vetokaapeissa tai vetokupujen alla, elleivät teknilliset tai rakenteelliset seikat sitä estä, jolloin kuitenkin on huolehdittava riittävästä ilmanvaihdosta.

Maalattujen ja lakeerattujen esineiden kuivaamiseen käytettävien uunien rakenteissa ja käytössä on otettava varteen kaikki varokeinot ja muut seikat räjähdysten ja tulipalojen estämiseksi.

11 §. Työhuoneissa, joissa voi syntyä helposti syttyviä ja räjähtäviä kaasuja, on tuuletuslaitteet asianmukaisesti järjestettävä, huomioonottaen tällöin myöskin kaasujen ominaispaino.

12 §. Polttomootorien ja muiden voimakoneiden koettelemisen on toimitettava erikoisessa huoneessa, milloin siitä syntyy kaasuja ja höyryjä, ja on näiden poistamiseksi järjestettävä tehokkaat laitteet.

Ammattientarkastaja voi harkintansa mukaan myöntää poikkeuksia edellisen momentin määräyksistä suuriin voimakoneisiin nähden, joiden siirtäminen rakennuspaikalta tuottaa erikoisia vaikeuksia. Silloin on kuitenkin ryhdyttävä tehokkaisiin toimenpiteisiin kaasujen ja höyryjen poistamiseksi työhuoneesta.

13 §. Asetyleenikaasun kehittämislaitteet on varustettava varmasti toimivilla räjähdystä estävillä kojeilla, ja on ne aina sijoitettava erilleen muista työhuoneista, hyvin tuuletettavaan tilaan.

14 §. Tiivistettyjen kaasujen säilyttämisestä ja kuljetuksesta on noudatettava, mitä senaatin 12 päivänä syyskuuta 1916 happi- ja vetykaasun kuljetuksesta Suomen rautateillä antamassa päätöksessä sekä 25 päivänä lokakuuta 1917 tiivistetyn happi- ja vetykaasun varastossa pidosta ja kuljetuksesta annetussa asetuksessa säädetään.

15 §. Jos puhalluslampuja käytetään suurehkojen esineiden kuumentamiseen, niin että öljysäiliö voi joutua kuumentamiselle alttiiksi, on öljypesä suojattava asbestivarjostimella tai muulla tarkoituksenmukaisella laitteella, taikka on työhön käytettävä

sellaista puhalluslampua, jossa polttopesa on letkulla tai putkella yhdistetty öljysäiliöön. Tähän käytetyt letkut ja putket ovat tapaturmien ja tulipalojen ehkäisemiseksi ajoittain tarkastettavat.

16 §. Valuhiekan ja muiden pölyävien aineiden jauhaminen, seulominen ja sekoittaminen on toimitettava, mikäli mahdollista, erikoisessa osastossa, ja on tähän tarkoitukseen käytettävät koneet varustettava tehokkailla pölynpoistolaitteilla.

17 §. Kaikki kiinteät hioma- ja puhdistuskoneet, milloin kuiva-hiontaa, -puhdistusta ja -kiillotusta käytetään, samoin kuin hiekkalietsaimet, on varustettava tehokkailla pölynpoistolaitteilla.

18 §. Milloin rauta- ja metalliesineitä puhdistettaessa ja kiilloitettaessa erikoisissa puhdistus- ja kiillotusrummuissa pölyä syntyy, on rummut asetettava tiiviisti suljettaviin kaappeihin, joista on järjestetty tehokas pölynimu ulkoilmaan.

19 §. Nopeasti pyörivät mirkeli- ja hiomakivet on varustettava tarkoituksenmukaisilla ja tukevilla rautaisilla suojuksilla kiven halkeamisesta aiheutuvien tapaturmien ehkäisemiseksi.

Mirkeli- ja hiomakiven kiinnityksestä akselille ja kivien hoidosta ja käytöstä noudatettakoon, mitä niistä erikseen määrätään.

20 §. Vaarallisia työkoneita käyttävät voimansiirtoakselit varustettakoon tarkoituksenmukaisilla, nopeasti toimivilla kytkimillä tai työkonet irtopyörillä ja hinnansiirtolaitteilla.

Työhuoneessa on soveliaisiin paikkoihin asetettava soittojohto ja voimakonehuoneeseen, jotta voimansiirtojohtodot ja työkonet voidaan tarpeen tullen nopeasti pysäyttää.

Voima- ja työkonet sekä voimansiirtolaitteet tule evarustaa asianmukaisilla suojuksilla.

Siirrettävät tikapuut on varustettava tukikoukuilla ja luisumista estävillä kengillä.

Vaatteiden säilyttäminen koneiden ja käyttölaitteiden läheisyydessä olkoon kielletty.

Höyrykattila- ja voimakonehuoneisiin sekä huoneisiin, joissa on vaarallisia koneita tai laitteita, on asiaankuulumattomien käynti, samoin kuin niissä oleskelu, tauluilmoituksilla kiellettävä.

21 §. Puutyöosastoilla on soveltuviissa kohdissa noudatettava valtioneuvoston päätöksellä 30 päivänä joulukuuta 1924 puunjalostustehtaita varten annettuja järjestysohjeita.

22 §. Työntekijöille on tarpeen vaatiessa hankittava työn laadun mukaisia, soveliaita suojasilmälaseja, -naamareita, -käsineitä, -säärystimiä, -jalkineita, -työpukuja sekä suojaverhoja.

23 §. Töissä, joissa erikoinen ammatinvaara on olemassa, on työntekijälle annettava ja työpaikalle julkipantava tarpeelliset ammattiohjeet ja neuvot mahdollisesti uhkaavien tapaturmien välttämiseksi.

24 §. Työhuoneissa on ryhdyttävä sellaisiin toimenpiteisiin, jotka helpottavat työntekijäin pelastamista tulipalonvaaralta. Sitä varten on varattava riittävä määrä uloskäytäviä sekä portaita ja ovat ne, samoin kuin työhuoneen ovet ja ikkunat, rakennettava

tarpeen mukaan tulenkestäviksi ja muuten huomioonottaen tulipalonvaara.

Työntöovet on pidettävä helposti liikkuvina, ja ulosjohtavien ovien tulee aueta ulospäin, sekä tulee niiden olla helposti avattavia.

Hätävarauskäytävälle, jotka on varustettava selvällä päällekirjoituksella, ja ulosvieville oville johtavat käytävät ja kulkutiet on pidettävä vapaina esineistä, jotka haittaavat niillä liikkumista.

Työhuoneissa, joissa erikoinen tulipalonvaara on olemassa, tulee sen lisäksi mitä laissa on säädetty, olla saatavissa myös tehokkaita sammutuslaitteita. Sammutuslaitteet on aina pidettävä kunnossa sekä ajoittain tarkastettava.

Sähköjohdoissa ja -laitteissa on edellisessä momentissa mainituissa huoneissa käytettävä räjähdysvarmoja kalusteita.

25 §. Työkalut on pidettävä sellaisessa kunnossa, että niiden käyttämisestä ei aiheudu työntekijälle vaaraa.

26 §. Hisseistä ja muista nostokoneista sekä tavaransiirtolaitteista on voimassa, mitä niistä erikseen määrätään.

27 §. Lasten ja nuorten henkilöiden käyttämisestä puhdistus- ja muissa töissä on noudatettava, mitä valtioneuvosto 14 päivänä maaliskuuta 1919 lasten ja nuorten henkilöiden työssä pitämisestä antamassa päätöksessä on määrätty.

28 §. Jokaisessa tehtaassa tulee olla sidetarpeet, ensi avun antoon tarpeelliset välineet ja tapaturmavammain ensi hoitoon sopeva huone sekä, ellei tehtaalla ole itse paikalla asuvaa lääkäriä, joku ensiavun antoon kykenevä henkilö.

29 §. Työnantajan on tehtaan tai tehdasosan uusimisesta tai laajennuksesta, jonka kautta työnteon laatu tai menettelytapa muuttuu, vähintään kahta viikkoa ennen kuin tehdas tai sen osasto muutoksen jälkeen pannaan käyntiin, tehtävä kirjallinen ilmoitus piirin ammattientarkastajalle.

30 §. Nämä järjestysohjeet on työnantajan toimesta pantava julki sopiviin paikkoihin työpaikalla.

31 §. Turvallisuus- ja suojalaitteita älköön työntekijä rikkoko tai poistako paikaltaan, ja on suojalaitteen epäkuntoon joutumisesta työntekijän heti ilmoitettava työnjohtajalle.

Työntekijä noudattakoon tarkoin niitä ammattiohjeita ja neuvoja, joita hänelle on tapaturmien välttämiseksi annettu.

32 §. Jos työnantaja rikkoo näitä järjestysohjeita, rangaistakoon niinkuin ammatinvaaralta suojelemisesta 4 päivänä huhtikuuta 1914 annetun asetuksen 20 §:ssä säädetään.]

33 §. Nämä järjestysohjeet tulevat voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1927.

22. Järjestysohjeet vaatetusteollisuutta varten.

Valtioneuvoston päätös toukokuun 17 p:ltä 1927.

(Suomen as.-kok. 1927 : 153)

Nojautuen ammatinvaaralta suojelemisesta 4 päivänä huhtikuuta 1914 annetun asetuksen 17 §:ään on valtioneuvosto, sosialiministeriön esittelystä, niitä vaatetusteollisuuden työpaikkoja varten, joissa säännöllisesti työskentelee vähintään viisi työntekijää, vahvistanut seuraavat järjestysohjeet:

1 §. Sellaista liikettä, johon näitä järjestysohjeita on sovellettava, älköön harjoitettava muulla kuin ammattientarkastusviranomaisten siihen tarkoitukseen hyväksymässä huoneistossa. Työhuonetta älköön käytettävä asuinhuoneena.

2 §. Työhuoneitten seinäin ja kattojen tulee olla tasaiset ja on niiden peiteaine pidettävä eheänä. Niiden samoin kuin lattioiden tulee olla tiiviit ja tasaiset. Puulattiat on joko maalattava tai peitettävä muulla pesunkestävällä peiteaineella. Sementti-, kivi ja asfalttilattiat on työntekijäin työskentelypaikoilla päällystettävä sopivalla peiteaineella.

3 §. Työhuoneen lämmön tulee olla työn aikana vähintään $+15^{\circ}\text{C}$, eikä se työn aikana saa nousta yli $+20^{\circ}\text{C}$, mikäli tämä ulkoilman lämpötilaan ja teknillisiin seikkoihin nähden on mahdollista.

Lämpömittari on työhuoneessa sijoitettava näkyvään paikkaan.

4 §. Työhuoneet puhdistettakoon huolellisesti joka päivä. Lattiat on pestävä vähintään kahdesti kuukaudessa. Suursiivous on työhuoneissa toimitettava vähintään neljästi vuodessa.

Työhuoneiden lakaisu- ja puhdistustyötä älköön annettako muille kuin erikoisesti sitä varten palkatuille henkilöille.

Työhuoneen lakaisemista älköön toimitettako työn aikana eikä muilla kuin kosteilla lakaisuvälineillä.

5 §. Työhuoneissa tulee olla riittävä määrä vettä sisältäviä sylkyastioita, joita on sijoitettava tarpeen mukaan myös portaisiin ja käytäviin.

Sylkyastiat on joka päivä puhdistettava ja niiden sisältö on sopivalla tavalla hävitettävä tai tehtävä vaarattomaksi.

Sylkyastioiden tyhjentämisen ja puhdistamisen toimittakoon puhtaanapitoa varten palkattu henkilö.

Lattialle ja portaille sylkeminen olkoon kielletty.

6 §. Työhuoneen lähetyvillä tulee työntekijöitä varten olla mikäli mahdollista pesuhuone taikka työhuoneessa riittävästi pesutelineitä ja -välineitä.

Raitista juomavettä on pidettävä saatavana ja, ellei vesijohtoa ole, säilytettävä suljetussa astiassa, joka on hanalla varustettu.

7 §. Työntekijäin vaatteita varten tulee olla eri huone, joka on pidettävä vähintään $+15^{\circ}\text{C}$ lämpöisenä.

Työntekijöitä varten, jotka ruokailuajaksi voivat poistua työstä, tulee olla ruokailuhuone, johon on järjestetty mukana tuodun ruoan lämmityslaite.

Työhuoneita ei saa käyttää ruokailuhuoneina, paitsi milloin työntekijän täytyy työnsä tähden ruokailu työpaikallaan.

Ruokailu- ja pukuhuoneessa tulee olla hyvä ilmanvaihto ja on niiden puhdistaminen toimitettava samoin kuin työhuoneiden. Lattiat on pestävä vähintään kerran viikossa.

Ammattientarkastajalla on oikeus harkintansa mukaan myöntää tämän pykälän 1 ja 2 momentin määräyksistä poikkeuksia.

8 §. Työhuoneissa tulee olla tehokas ilmanvaihto, ja työhuoneisiin ilmanvaihtoa varten tuleva puhdas ilma on kylmänä vuodenaikana tarpeen mukaan lämmitettävä.

Työaikana syntyvän pölyn, epäterveellisten kaasujen ja höyryjen poistamiseksi on hankittava soveliaita, tehokkaita imureita ja muita ilmanvaihtolaitteita.

Työhuoneessa ei saa säilyttää muuta kuin yhdeksi päiväksi tarpeellinen määrä työaineita.

9 §. Milloin silitysrautojen ja -koneiden kuumentaminen tapahtuu työpaikalla valmistettavalla kaasulla, on kaasunkehittämislaitte asetettava erityiseen tulenvarmaan huoneeseen. Tässä huoneessa tulee olla tehokas tuuletuslaitte, jonka järjestelyssä on otettava huomioon myös poistettavien kaasujen ominaispaino. Sekä kiinteät että rautoihin ja koneisiin yhdistetyt taipuvat ja siirrettävät putkijohdot on pidettävä tiiviinä. Vialliset johdot on heti korjattava.

Jos silitysrautojen lämmitys toimitetaan kaasu-uunilla, on lämmityskaasujen työhuoneeseen leveneminen sopivalla tavalla estettävä.

10 §. Työ- ja varastohuoneiden, portaiden, käytävien sekä hissi- ja muiden nostolaitteiden tulee olla riittävästi valaistut. Työpaikan ja työkonien luonnollisen valaistuksen tulee olla säännöllisissä oloissa työhön riittävä ja niiden keinotekoinen valaistus on järjestettävä siten, että se ei rasita työntekijän silmiä.

11 §. Työhuoneissa on ryhdyttävä sellaisiin toimenpiteisiin, jotka helpottavat työntekijäin pelastamista tulipalonvaaralta. Sitä varten on varattava riittävä määrä uloskäytäviä sekä portaita, ja ovat ne, samoin kuin työhuoneen ovet ja ikkunat, rakennettavat tarpeen mukaan tulenkestäviksi sekä muuten huomioonottaen tulipalonvaaran.

Työntöövet on pidettävä helposti liikkuvina, ja ulosjohtavien ovien tulee olla helposti aukeavia ulospäin.

Hätävarauskäytävät on varustettava selvällä päällekirjoituksella. Niille ja ulosvieville oville johtavat käytävät ja kulkutiet on pidettävä vapaina esineistä, jotka haittaavat niillä liikkumista.

Työhuoneissa tulee olla tehokkaita tulensammutuslaitteita, jotka on aina pidettävä kunnossa sekä ajoittain tarkastettava.

Työ- ja varastohuoneissa, joissa erikoinen tulipalonvaara on olemassa, tulee sähköjohdoissa ja laitteissa käyttää räjähdysvarmoja kalusteita.

12 §. Hisseistä ja muista nostokoneista sekä tavaransiirtolaitteista on voimassa, mitä niistä erikseen säädetään.

13 §. Lasten ja nuorten henkilöiden käyttämisestä puhdistus- ja muissa töissä on voimassa, mitä valtioneuvoston 14 päivänä maaliskuuta 1919 lasten ja nuorten henkilöiden työssä pitämisestä antamassa päätöksessä on säädetty.

14 §. Työpaikalla tulee olla sidetarpeet ja muut tapaturman ensi hoitoon tarpeelliset välineet sekä ensi hoitoon sopiva huone. Ellei tehtaalla ole itse paikalla asuvaa lääkäriä, tulee olla läheltä saatavissa joku ensiavun antoon kykenevä henkilö.

15 §. Työnantajan on tehtaan tai tehdasosaston uusimisesta tai laajennuksesta, jonka kautta työnteon laatu tai menettelytapa muuttuu, vähintään kahta viikkoa ennenkun tehdas tai sen osasto muutoksen jälkeen pannaan käyntiin, tehtävä kirjallinen ilmoitus piirin ammattientarkastajalle.

16 §. Nämä järjestysohjeet, samoin kuin asianomaisen ammattientarkastajan antama todistus siitä, että hän, kuten edellä 1 §:ssä määrätään, on hyväksynyt työhuoneiston tarkoitukseensa, on työnantajan toimesta pantava julki sopiviin paikkoihin työhuoneistossa.

17 §. Turvallisuus- ja suojalaitteita älköön työntekijä rikkoko tai poistako paikoiltaan. Suojalaitteen epäkuntoon joutumisesta on heti ilmoitettava työnjohtajalle.

Työntekijä noudattakoon tarkoin niitä ammattiohjeita ja neuvoja, joita on tapaturmien välttämiseksi annettu.

18 §. Jos työnantaja rikkoo näitä järjestysohjeita, rangaistakoon niinkuin ammatinvaaralta suojelemisesta 4 päivänä huhtikuuta 1914 annetun asetuksen 20 §:ssä säädetään.

19 §. Nämä järjestysohjeet tulevat voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1927.

23. Järjestysohjeet kenkä-, satulasepän- ja salkkuteollisuuden työpaikkoja varten.

Valtioneuvoston päätös toukokuun 17 p:ltä 1927.

(Suomen as.-kok. 1927 : 154)

Nojautuen ammatinvaaralta suojelemisesta 4 päivänä huhtikuuta 1914 annetun asetuksen 17 §:ään on valtioneuvosto, sosialiministeriön esittelystä, sellaisia kenkä-, satulasepän- ja salkkuteollisuuden työpaikkoja varten, joissa työskentelee vähintään viisi työntekijää tai joissa käyttövoiman määrä on vähintään kolme hevosvoimaa, vahvistanut seuraavat järjestysohjeet:

1 §. Työhuoneitten seinät ja katot on joko öljy- tai liimavarilla maalattava tai muulla sopivalla peiteaineella peitettävä. Niiden, samoin kuin lattioiden, tulee olla tiiviit ja tasaiset. Sementti-, kivi- ja asfalttilattiat päällystettäköön työntekijän työskentelypaikalla soveliaalla peiteaineella.

2 §. Työhuoneen lämmön tulee olla työn aikana vähintään

+15° C, eikä se työn aikana saa nousta yli +20° C, mikäli tämä ulkoilman lämpötilaan tai teknillisiin seikkoihin nähden on mahdollista.

Lämpömittari on työhuoneissa sijoitettava näkyvään paikkaan.

3 §. Työhuoneet puhdistettakoon huolellisesti joka päivä ja koko huoneisto siivottakoon perinpohjin vähintään neljästi vuodessa.

Paitsi työnjätteiden poistamista, älköön muuta työhuoneiden puhdistamista tarpeettomasti toimitettako työn aikana.

Työhuoneen lakaisu on toimitettava kosteilla lakaisuvälineillä.

Työhuoneitten lakaisu- ja puhdistustyötä älköön annettako muille kuin erityisesti sitä varten palkatuille henkilöille.

4 §. Työhuoneissa tulee olla riittävä määrä sylkyastioita, jotka mikäli mahdollista sisältävät vettä, ja on niitä sijoitettava tarpeen mukaan myös portaisiin ja käytäviin.

Sylkyastiat on joka päivä puhdistettava ja niiden sisältö on sopivalla tavalla hävitettävä tai tehtävä vaarattomaksi. Pahviset sylkylaatikot poltettakoon viimeistään kahden päivän käyttämisen jälkeen.

Sylkyastioiden ja -laatikkojen tyhjentämisen ja puhdistamisen toimittakoon puhtaanapitoa varten palkattu henkilö.

Lattialle ja portaille sylkeminen olkoon kielletty.

5 §. Työhuoneen lähetyvillä tulee olla mikäli mahdollista pesuhuone taikka työhuoneessa riittävästi pesutelineitä ja -välineitä.

Raitista juomavettä on pidettävä saatavana ja, ellei vesijohtoa ole, säilytettävä suljetussa astiassa, joka on hanalla varustettu.

6 §. Työntekijöitten vaatteita varten tulee olla eri huone, joka on pidettävä vähintään +15° C. lämpöisenä.

Työntekijöitä varten, jotka ruokailuajaksi voivat poistua työstä, tulee olla ruokailuhuone, johon on järjestetty mukana tuodun ruoan lämmityslaite.

Työhuoneita ei saa käyttää ruokailuhuoneina, paitsi milloin työntekijän täytyy työnsä tähden ruokailla työpaikallaan.

Ruokailu- ja pukuhuoneissa tulee olla hyvä ilmanvaihto ja on niiden puhdistaminen toimitettava samoin kuin työhuoneiden. Lattiat on pestävä vähintään kerran viikossa.

Ammattientarkastajalla on oikeus harkintansa mukaan myöntää tämän pykälän 1 ja 2 momentin määräyksistä poikkeuksia.

7 §. Työhuoneissa tulee olla tehokas ilmanvaihto ja työhuoneisiin ilmanvaihtoa varten tuleva puhdas ilma on kylmänä vuoden aikana tarpeen mukaan lämmitettävä.

Työaikana syntyvän pölyn ja epäterveellisten kaasujen ja höyryjen poistamiseksi on hankittava soveliaita, tehokkaita imureita ja muita ilmanvaihtolaitteita.

8 §. Sellaisissa osastoissa, joissa käsitellään helposti haihtuvia kumisitkoksia (kumiliimoja), on ryhdyttävä erikoisiin toimenpiteisiin kaasujen poistamiseksi ja huolehdittava huoneiston hyvästä tuuletuksesta.

Sellaisten kumisitkosten käyttäminen, joista työntekijöille on ilmeistä terveysvaaraa, on kielletty.

9 §. Työhuoneessa saa kumisitkosta säilyttää kerrallaan enintään päivän käyttövaraston. Säilytysastiat on varustettava ilmatiiviisti suljettavilla kansilla.

10 §. Pohjan ja korkojen lyöntikoneet (stanssit) tulee varustaa sellaisilla suojalaitteilla, jotka estävät työntekijän käsiä joutumasta terän ja puristimen väliin.

11 §. Vaarallisia työkoneita käyttävät voimansiirtoakselit varustettakoon tarkoituksenmukaisilla, nopeasti toimivilla kytkimillä tai työkoneet irtopyörillä ja hihnansiirtolaitteilla.

Työhuoneessa on soveliaisiin paikkoihin asetettava soittojohtoja voimakonehuoneeseen, jotta voimansiirtojohdot ja työkoneet voidaan tarpeen tullen nopeasti pysäyttää.

12 §. Työ- ja varastohuoneiden, portaiden, käytävien sekä hissi- ja muiden nostolaitteiden tulee olla riittävästi valaistut. Työpaikan ja työkoneiden keinotekoinen valaistus on järjestettävä siten, että se ei rasita työntekijän silmiä.

13 §. Töissä, joissa erikoinen ammatinvaara on olemassa, on työntekijälle annettava tarpeelliset ammattiohjeet ja neuvot mahdollisesti uhkaavien tapaturmien ja ammattitautien välttämiseksi.

14 §. Työhuoneissa on ryhdyttävä sellaisiin toimenpiteisiin, jotka helpottavat työntekijäin pelastamista tulipalonvaaralta. Sitä varten on varattava riittävä määrä uloskäytäviä sekä portaita, ja ovat ne, samoinkuin työhuoneen ovet ja ikkunat, rakennettavat tarpeen mukaan tulenkestäviksi sekä muuten huomioonottaen tulipalonvaaran.

Työntöovet on pidettävä helposti liikkuvina, ja ulosjohtavien ovien tulee olla helposti aukeavia ulospäin.

Hätävarausuloskäytävät on varustettava selvällä päällekirjoituksella. Niille samoinkuin ulosvieville oville johtavat käytävät ja kulkutiet on pidettävä vapaina esineistä, jotka haittaavat niillä liikkumista.

Työhuoneessa tulee olla tehokkaita tulensammutuslaitteita, jotka on aina pidettävä kunnossa sekä ajoittain tarkastettava.

Työ- ja varastohuoneissa, joissa erikoinen tulipalonvaara on olemassa, tulee sähköjohdoissa ja laitteissa käyttää räjähdysvarmoja kalusteita.

15 §. Kumisitkoksen, bensiinin ja lakkojen säilyttämisestä on noudatettava mitä erikseen on säädetty tulenarkojen nesteiden valmistuksesta, varastossa pidosta ja kuljetuksesta 29 päivänä maaliskuuta 1924 annetussa asetuksessa.

16 §. Hisseistä ja muista nostokoneista sekä tavaransiirtolaitteista on voimassa mitä niistä erikseen säädetään.

17 §. Lasten ja nuorten henkilöiden käyttämisestä puhdistus- ja muissa töissä on voimassa, mitä valtioneuvoston 14 päivänä maaliskuuta 1919 lasten ja nuorten henkilöiden työssä pitämisestä antamassa päätöksessä on säädetty.

18 §. Työpaikalla tulee olla sidetarpeet ja muut tapaturman ensi hoitoon tarpeelliset välineet sekä ensi hoitoon sopiva huone.

Ellei tehtaalla ole itse paikalla asuvaa lääkäriä, tulee olla läheltä saatavissa joku ensiavun antoon kykenevä henkilö.

19 §. Työnantajan on tehtaan tai tehdasosaston uusimisesta tai laajenuksesta, jonka kautta työnteon laatu tai menettelytapa muuttuu, vähintään kahta viikkoa ennenkun tehdas tai sen osasto muutoksen jälkeen pannaan käyntiin, tehtävä kirjallinen ilmoitus piirin ammattientarkastajalle.

20 §. Nämä järjestysohjeet on työnantajan toimesta pantava julki sopiviin paikkoihin työhuoneistossa.

21 §. Turvallisuus- ja suojalaitteita älköön työntekijä rikkoko tai poistako paikoiltaan. Suojalaitteen epäkuntoon joutumisesta on heti ilmoitettava työnjohtajalle.

Työntekijä noudattakoon tarkoin niitä ammattiohjeita ja neuvoja, joita on tapaturmien välttämiseksi annettu.

22 §. Jos työnantaja rikkoo näitä järjestysohjeita, rangaistakoon niinkuin ammatinvaaralta suojelemisesta 4 päivänä huhtikuuta 1914 annetun asetuksen 20 §:ssä säädetään.

23 §. Nämä järjestysohjeet tulevat voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1927.

24. Siviilivirkakunnan leski- ja orpokassalle 12 päivänä marraskuuta 1926 annetun ohjesäännön 9, 12 ja 42 §:n muuttaminen.

Valtiovarainministeriön päätös toukokuun 21 piltä 1927. (Lyhennysote)

(Suomen as.-kok. 1927 : 155)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1926 : 43)

Valtiovarainministeriö on siviilivirkakunnan leski- ja orpokassan valtuusmiesten esityksestä katsonut hyväksi määrätä, että mainitulle kassalle 12 päivänä marraskuuta 1926 annetun ohjesäännön 9, 12 ja 42 §:t muutetaan näin kuuluviksi:

9 §. Leski ja lapset, joille kassan osakas ei ole valtioneuvoston 15 päivänä helmikuuta 1923 antaman päätöksen mukaisesti hankkinut oikeutta mainitussa päätöksessä säädetyn suuremman eläkkeen saamiseen, nauttivat eläkettä kassan 26 päivänä helmikuuta 1896 annetun ohjesäännön 18 §:ssä määrättyillä perusteilla. Täysi-eläke sellaisille kuolinpesille on

	luokassa					
	I	II	III	IV	V	VI
Smk. . .	8,640: —	7,680: —	6,480: —	5,360: —	4,480: —	3,840: —
	VII	VIII	IX	X	XI	XII
» . . .	3,440: —	3,040: —	2,640: —	2,160: —	1,760: —	1,360: —

Osakkaan tytär, joka tähän asti on saanut kantaa eläkettä kassasta, vaikka hän on peruspalkkaisessa virassa tai toimessa, nautti-

koon edelleen, äskenmainitun seikan estämättä, eläkettä samassa virassa tai toimessa ollessaan, jos hän on siihen otettu ennen huhtikuun 1 päivää 1927 eikä se tuota valtionvirkoja varten perustetun leski- ja orpokassan osallisuutta sekä edellytykset eläkkeen nauttimiseen muun puolesta ovat olemassa.

12 §. Jokaisesta virasta tai toimesta, joka tuottaa kassan osallisuuden, on siitä ajasta alkaen, jolloin virka tai toimi on vakinaisesti täytetty tahi, jos sitä hoitaa sijainen, neljännessä kuukaudesta lukien laissa säädetyn palkansäästöajan alettua, kassaan suoritettava maksu, tehden vuodessa

		luokassa											
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
		Smk.	Smk.	Smk.	Smk.	Smk.	Smk.	Smk.	Smk.	Smk.	Smk.	Smk.	Smk.
miesp.	osakk.	2,160	1,920	1,620	1,340	1,120	960	860	760	660	540	440	340
naisp.	osakk.	540	480	405	335	280	240	215	190	165	135	110	85

42 §. -----

25. Tielaki.

Annettu toukokuun 3 p:nä 1927. (Lyhennysote
(*Suomen as.-kok. 1927 : 165*))

IX L u k u.

Erityisiä säännöksiä.

86—90 §§. -----

91 §. Kaupungit ja kauppalat pitävät kunnossa, mikäli ei toisin ole säädetty, alueellaan olevat maanteiden jatkot, mutta suoritetaan niille tästä valtion varoista korvausta, paitsi kaupunkien asemakaavoitetulla alueella olevien jatkosten osalta, tien piteuden mukaan, ei kuitenkaan enempää kuin tien kunnossapito todistetavasti on tullut maksamaan eikä missään tapauksessa enempää, kuin valtion välittömässä hoidossa siinä läänissä olevien maanteiden kunnossapito sinä vuonna on keskimäärin maksanut. Näiden maanteiden jatkosten kunnossapitoa valvoo se viranomainen, joka huolehtii niihin liittyvien maanteiden kunnossapidosta.

Jos kaupungin tai kauppalan alueella on vesistö, jonka ylitse johtaa maanteitse kulkevaa läpikulkuliikennettä välittävä kalliskakenteinen silta, voidaan tällaisen sillan rakentamista harkinnan mukaan valtion apurahoilla avustaa tai erikoistapauksissa määrätä silta kokonaan valtion varoilla rakennettavaksi.

Muuten noudatettakoon kaupungin ja kauppalan asemakaavoittamattomalla alueella oleviin teihin nähden soveltuvilta osin, mitä tässä laissa on kunnan ja kylätiestä säädetty, huomioonottaen, että nimismiestä ja tielautakuntaa vastaa kaupungissa maistraatti ja kauppalassa kauppalahallitus tai, ellei sellaista ole, sitä vastaava

virasto taikka se, tai ne henkilöt, joille maistraatti tai kauppalahalitus on nämä tehtävät joko kokonaan tai osaksi siirtänyt.

92—97 §§. —————

98 §. Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1928.

26. Laki tylsämielisten hoitoa ja kasvatusta varten toimivien kunnallisten ja yksityisten laitosten valtioavusta.

Annettu heinäkuun 1 p:nä 1927.

(Suomen as.-kok. 1927 : 185)

1 §. Jos kunta, kuntayhtymä, yhdistys tai muu yhteisö tai yksityinen henkilö on päättänyt perustaa ja ylläpitää laitosta, jonka tarkoituksena on tylsämielisten hoito ja kasvatusta, ja valtioneuvosto havaitsee laitoksen tarpeelliseksi ja tarkoitustaan vastaavaksi, voidaan sille myöntää valtioapua sen mukaan, kuin tässä laissa säädetään.

2 §. Valtioavun myöntämiseksi vaaditaan, että laitokseen voidaan vastaanottaa ainakin kolmekymmentä laitoshoittoa kaipaavaa kuuttatoista vuotta nuorempaa tylsämielistä siellä huollettavaksi niin kauan, kuin tarkoituksenmukaista on.

3 §. Sellaisten laitosten perustamisen edistämiseksi myönnetään, mikäli varoja valtion tulo- ja menoarvioissa siihen on osoitettu, avustusta 25—40 % ja kuoletuslainaa 25—40 % kohtuulliseksi havaittujen perustamiskustannusten määrästä.

4 §. Laitokselle annetaan valtion varoista avustusta kohtuulliseksi harkituista vuosimenoista 50 %.

5 §. Valtioapua saa laitos, jolle se on myönnetty, jatkuvasti niin kauan, kuin täyttää valtioavun saamisesta voimassa olevat määräykset.

6 §. Tarkemmat säännökset valtioavusta sekä sen saamisesta ja käyttämisestä annetaan asetuksella.

7 §. Tämä laki tulee voimaan tammikuun 1 päivänä 1928.

27. Asetus tylsämielisten hoitoa ja kasvatusta varten toimivista kunnallisista ja yksityisistä laitoksista.

Annettu heinäkuun 1 p:nä 1927.

(Suomen as.-kok. 1927 : 186)

1 §. Jos kunta, kuntayhtymä, yhdistys tai muu yhteisö tai yksityinen henkilö haluaa perustaa ja ylläpitää sellaisen tylsämielisten hoitoa ja kasvatusta varten toimivan laitoksen, josta heinäkuun 1 päivänä 1927 annetussa laissa säädetään, antakoon anomuksen laitoksen yleisen työohjelman vahvistamisesta valtioneuvostolle ja anomuksen ohjesäännön vahvistamisesta sosialiministeriölle.

2 §. Työohjelman tulee sisältää määräykset:

1. siitä, onko laitoksessa tarkoitettu ylläpidettäväksi koulu-
kotia, työkotia, askartelukotia tai asyilia ja mitä näistä; sekä

2. hoidokkien huollon ja kasvatuksen pääpiirteistä.

3 §. Ohjesäännön tulee sisältää määräykset:

1. johtokunnan asettamisen ja kokoonpanon perusteista sekä
sen kotipaikasta;

2. johtokunnan tehtävistä ja toimivallasta;

3. johtajan tai johtajattaren ja muun henkilökunnan toimin-
taansa varten vaadittavasta koulutuksesta ja heidän palkkauksensa
järjestelystä;

4. johtajan, johtajattaren, opettajan, opettajattaren, hoita-
jan ja hoitajattaren sekä laitoksen muun henkilökunnan oikeuksista
ja velvollisuuksista;

5. siitä järjestyksestä, jossa laitoksen toimihenkilöt otetaan
toimiinsa ja niistä eroavat tai irtisanotaan;

6. laitoksen päivä-, työ- ja opetusjärjestyksen yleisistä perus-
teista;

7. hoidokkien laitokseen ottamisesta ja laitoksesta päästämi-
sestä;

8. hoidokkien hoitomaksujen perusteista;

9. toimenpiteistä, joilla tehdään mahdolliseksi hoidokkien si-
joittaminen perhehoitoon;

10. laitoksen kurinpitokeinoista;

11. laitoksen taloudenhoidosta ja tilinpidosta; sekä

12. muista seikoista, joita sosialiministeriö tahtoo saada ohje-
sääntöön otetuksi.

4 §. Sen, joka haluaa valtiolta avustusta ja kuoletuslainaa
tylsämielisten hoito- ja kasvatustaloksen perustamista varten,
tulee, jos valtioneuvosto on laitoksen työohjelman ja sosialimini-
steriö sen ohjesäännön hyväksynyt, anoa sitä sosialiministeriöltä,
ja on anomukseen liitettävä laitoksen piirustukset ja kustannus-
arvio sekä täydellinen luettelo kaikista laitoksen perustamiseen
tarvittavista menoista sekä näitä koskeva kustannusarvio. Jos
kustannusarvioita sittemmin ylitetään, ei tätä ylitystä oteta huo-
mioon valtioavustusta suoritettaessa.

Perustamiskustannuksiin saadaan laskea, paitsi uusien raken-
nuksien rakennuskustannuksia, ne kustannukset, jotka aiheutuvat
alkuaan muihin tarkoituksiin rakennettujen rakennusten muutta-
misesta ja korjaamisesta, laitoksen kasvatustoiminnalle tarpeellisen
maa-alueen tai -tilan hankintakustannukset, hoidokkien huoltoa
ja kasvatusta varten tarpeellisten työ- ja huonekalujen, liina- ja
vuodevaatteiden ja taloustarpeiden hankintakustannukset sekä
kaivojen kaivamisen, vesi- ja viemärijohtojen ja sähköjohtojen
aiheuttamat kustannukset.

Perustamiskustannusten suorittamista varten myönnetyn avus-
tuksen määrää sosialiministeriö maksettavaksi, ja kuoletuslainan
saa laitoksen omistaja nostaa sitä mukaa, kuin rakennustyöt ovat

edistyneet ja hankinnat on toimitettu sekä kaikki tämä on tarkastettu ja hyväksytty.

5 §. Anomus saada valtioavustusta vuosimenoihin on, sittenkuin perustamistyöt ovat edistyneet niin pitkälle, että hoidokkeja piakkoin voidaan laitokseen vastaanottaa, toimitettava sosialiministeriöön.

Vuotuisiin menoihin saadaan valtioapua anottaessa lukea johtajan, johtajattaren, opettajan, opettajattaren, hoitajan ja hoitajattaren sekä laitoksen palveluksessa olevan muun henkilökunnan palkkaukset, rakennusten kunnossapitokustannukset, huoneistojen vuokrat, lämmitys- ja valaistusmenot, oppikirjojen, opetusvälineiden, työaineiden ja hoidokkien hoitoa varten tarpeellisten talous- ja huonekalujen hankkimisen ja korjaamisen sekä hoidokkien ruokkimisen, vaatetuksen, sairashoidon ja lääkkeiden aiheuttamat menot.

6 §. Valtioavun edellytyksenä on, että laitoksen johtokunta hyvissä ajoin, ennenkuin laitos alkaa toimintansa, ja sittemmin vuosittain viimeistään helmikuun edellisellä puoliskolla antaa sosialiministeriölle täydellisen laskelman laitoksen arvioituista tuloista ja menoista kuluvana vuonna. Tämän nojalla sosialiministeriö vuosineljänneksittäin määrää maksettavaksi valtioavun, kuitenkin niin, että viimeisen vuosineljänneksen avustuksen suuruus määrätään ja maksetaan vasta sitten, kuin johtokunta on antanut täydellisen, johtokunnan puheenjohtajan ja johtajan tai johtajattaren oikeaksi todistaman tilin laitoksen kaikista menoista ja tuloista kuluneena vuonna.

7 §. Laitos, josta tässä on kysymys, on sosialiministeriön tarkastuksen alainen ja on velvollinen sille lähettämään tiedot laitoksen hoidokkien lukumäärästä ja terveydentilasta kuukausittain, vuosikertomuksen, vaadittaessa tiedon työnjaosta laitoksen palveluksessa olevien kesken, selvityksen laitoksen taloudellisesta tilasta sekä muut tiedot, joita sosialiministeriö mahdollisesti vaatii.

8 §. Jos sosialiministeriö tarkastuksen perusteella tai muutoin havaitsee olevan syytä muistutukseen laitoksen toimintaa vastaan taikka havaitsee johtajan tai johtajattaren tahi laitoksen muun toimihenkilön tehneen itsensä syyppääksi laiminlyöntiin tai rikkomukseen toimessaan taikka pahennusta herättävään elämään, tulee sosialiministeriön siitä huomauttaa laitoksen johtajalle tai johtajattarelle tahi johtokunnalle ja näiltä tarpeen tullen vaatia selityksiä sekä oikeaisun saamiseksi ryhtyä muihin tarpeellisiksi huomattuihin toimenpiteisiin.

9 §. Sosialiministeriö voi, valtioavun jäädessä entiselleen, myöntyä tässä mainitun kunnallisen tai yksityisen laitoksen luovuttamiseen toiselle ehdolla, että se tai ne, joille laitos luovutetaan, kirjallisesti sitoutuvat sitä ylläpitämään noudattamalla voimassa olevia määräyksiä.

10 §. Jos laitoksen yleiseen ohjelmaan tai ohjesääntöön halutaan muutosta, on tarpeelliset asiakirjat suostumuksen tai vahvis-

tuksen saantia varten lähetettävä, ohjelmaa koskevat valtioneuvostolle ja ohjesääntöä koskevat sosialiministeriölle.

11 §. Jos ei ole otettu varteen sosialiministeriön tekemiä huomautuksia ja vaatimuksia sen johdosta,

että laitoksen toiminta on epätydyttävä,

että laitoksen johtaja tai johtajatar tai laitoksen muu toimihenkilö on tehnyt itsensä syypääksi laiminlyöntiin tai rikkomukseen toimessaan taikka pahennusta herättävään elämään,

että valtioavun saamiseksi säädetytjä ehtoja ei ole täytetty, taikka

että valtioapua on käytetty väärin,

voi sosialiministeriö määrääjäksi tai kokonaan lakkauttaa valtioavun taikka, milloin on kysymyksessä oleellinen poikkeus laitoksen yleisestä ohjelmasta tahi milloin laitoksen toiminta ilmeisesti ei enää ole tylsämielishoidolle hyödyksi, päättää, että laitoksen toiminta lakkautetaan.

12 §. Jos tässä mainitulle laitokselle myönnetty valtioapu on lakkautettava sen johdosta, että laitoksen hoidokkimäärä on vähentynyt ja näyttää pysyvästi jäävän alle sen vähimmän määrän, mikä on säädetty valtioavun ehdoksi, on lakkauttaminen pantava toimeen asteettain kahden vuoden kuluessa.

Socialiministeriön on tässä tapauksessa, samoin kuin silloin, kun laitos muusta syystä lopettaa toimintansa tahi muuhun tarkoitukseen luovutetaan, päätettävä, onko laitoksen perustamiskustannuksiin myönnetty valtioapu kokonaan tai osittain valtiolle takaisin maksettava.

---

28. Kaivopuiston Ison Puistotien sulkeminen ajoliikenteeltä kesän aikana.

Maistraatin päätös heinäkuun 26 p:ltä 1925.

Kaivopuiston Iso Puistotie on toukokuun 15 päivän ja syyskuun 1 päivän välisenä aikana pidettävä suljettuna kaikelta ajoliikenteeltä kello 11 asti illalla.

HELSINGIN KAUPUNGIN KUNNALLINEN ASETUSKOKOELMA

JULKAISSUT

1927. HELSINGIN KAUPUNGIN TILASTOKONTTORI. N:o 4.

Sisällys: 29. Helsingin kaupungin sairaalain apulaislääkärien johtosääntö, s. 49. — 30. Helsingin kaupungin sairaalain päiväystyössäntö, s. 51. — 31. Helsingin kaupungin röntgenlaitoksen johtosääntö, s. 52. — 32. Helsingin kaupungin sairaalain ylihoitajattarien johtosääntö, s. 53. — 33. Helsingin kaupungin sairaalain osastonhoitajattarien johtosääntö, s. 55. — 34. Helsingin kaupungin sairaalain alihoitajattarien johtosääntö, s. 57. — 35. Helsingin kaupungin mielisairaalain alihoitajattarien ja hoitajien johtosääntö, s. 58. — 36. Määräyksiä tarttuvan taudin levenemisen estämiseksi Helsingin kaupungin kulkutausairaalsassa, s. 59. — 37. Helsingin kaupungin sairaalain järjestyssäntö, s. 61. — 38. Helsingin kaupungin sairaalain toimitsijain johtosääntö, s. 62. — 39. Helsingin kaupungin sairaalain kirjanpitäjain johtosääntö, s. 67. — 40. Helsingin kaupungin sairaalain ruokalanjohtajattarien johtosääntö, s. 68. — 41. Helsingin kaupungin sairaalain linavaatevaraston ja pesulaitoksen johtajattarien johtosääntö, s. 69. — 42. Taksa maksuista, joita suoritetaan hoidosta Helsingin kaupungin kunnallissairaaloissa, s. 70.

---

29. Helsingin kaupungin sairaalain apulaislääkärien johtosääntö.

Kaupungin sairaalain hallituksen vahvistama kesäkuun 3 p:nä 1927.

Apulaislääkärin ottaa kolmen vuoden ajaksi sairaalahallitus viran oltua sen toimesta kolmenkymmenen päivän kuluessa siltä haettavana sekä sairaalan johtajan, neuvoteltuaan asianomaisen ylilääkärin kanssa, annettua lausunnon hakijoista. Hänet voidaan, jos erityiset asianhaarat sitä vaativat, ylilääkärin esityksestä keran valita uudelleen kolmivuotiskaudeksi.

Apulaislääkäri on lähinnä sen ylilääkärin alainen, jonka osastolla hän toimii.

Apulaislääkärin tulee:

- 1) olla ylilääkärin apuna sairasosastolla;
- 2) olla läsnä ylilääkärin sairaskierroilla ja apuna sairaitten hoitamisessa, tarkoin noudattaa ylilääkärin määräyksiä, sekä tämän poissa ollessa toimia mikäli mahdollista tämän järjestelyjen mukaan ja ainoastaan pakottavan tarpeen sattuessa toimia itsenäisesti;
- 3) viipymättä tutkia uusia, sairaalaan otettuja potilaita, antaa heille ensimmäinen tarpeellinen lääkärintapu ja laatia heistä sairaskertomukset, jotka hänen on esiteltävä ylilääkärille;
- 4) tarkoin seurata sairaitten tilaa sekä ilmoittaa ylilääkärille sairaita koskevat havaintonsa ja toimenpiteensä;
- 5) ilmoittaa ylilääkärille kun sairaitten tila huolestuttavasti huononee;

6) antaa sairaanhoitohenkilökunnalle neuvoja ja ohjeita sairaanhoidossa;

7) sairaalan johtajan määräyksen mukaan päivystää sairaalassa ja tällöin noudattaa voimassa olevaa päivystyssääntöä;

8) ottaa osaa sairaalan vuosikertomuksen laatimistyöhön;

9) hoitaa sairaalan lääkevarastoa ja instrumenttejä, milloin se annetaan hänen tehtäväkseen;

10) noudattaa säästäväisyyttä lääkkeiden, sidetarpeiden ja kulutustavarain käyttämisessä;

11) asua sairaalassa, jos hänelle on sitävarten annettu huoneita käytettäväksi;

12) olla muitten apulaislääkärien apuna ja heidän tilapäisesti estettynä ollessa hoitaa heidän virkatehtäviään;

13) vähintään kaksi kertaa päivässä, aamuin ja illoin, käydä osastollaan ja tällöin tarkasti ottaa selkoa sairaitten tilasta sekä tehdä tarpeellisia merkintöjä sairaskertomuksiin;

14) päättää sairaskertomus, kun sairas päästetään sairaalasta, sekä antaa kertomus ylilääkärin hyväksyttäväksi;

15) ylilääkärin ohjeitten mukaisesti viipymättä ilmoittaa terveydenhoitolautakunnalle sairaalaan otetut tarttuvatauiset sairaut sekä sellaiset sairaut, jotka sairaalassa ovat sairastuneet tarttuvaan tautiin, sekä antaa päästötodistus ja kuolintodistus;

16) kuolintapauksen sattuessa todeta kuolema, ellei tämä kuulu päivystävän lääkärin tehtäviin;

17) huolellisesti tarkastaa osastonhoitajattaren kirjoittama ruokailu- ja tilauslista sekä katsoa, että tällöin noudatetaan tarpeellista säästäväisyyttä ja ettei ylimääräisiä annoksia turhaan määrätä;

18) ylilääkärin ohjeiden mukaan tehdä kirjallisia tilauksia osastolla tarvittavista lääkkeistä, sidetarpeista ja instrumenteista;

19) kun hänellä sattuu este, viipymättä ryhtyä toimiin, että ylilääkärille annetaan siitä tieto.

Apulaislääkärin, joka on poliklinikan esimies, tulee sen lisäksi:

20) noudattaen Helsingin kaupungin sairaalain säännöissä olevia määräyksiä ottaa hallituksen määrääminä aikoina vastaan sairaita polikliinillistä hoitoa varten sekä tutkia sairaalaan pyrkiviä;

21) vastata sairaitten hoidosta ja järjestyksestä poliklinikassa sekä valvoa, että hänen apuhenkilökuntansa täyttää velvollisuutensa;

22) pitää sairaista hallituksen vahvistamaa päiväkirjaa;

23) ehdottaa ylilääkärille sairaalaan otettaviksi sinne pyrkiviä sairaita, jotka ovat sairaalahoidon tarpeessa;

24) antaa sairaasta, joka poliklinikan kautta on otettu sairaalaan, sisäänkirjoitustodistus kaksin kappalein, joista toinen kappale seuraa sairaista osastolle ja toinen annetaan toimitsijan konttoriin;

25) ellei sairaalle häntä sairaalaan otettaessa ole annettava tavallista puhdistuskylpyä, siitä tehdä merkintä sisäänkirjoitustodistukseen;

26) määrätä mille osastolle sairas on sijoitettava ja tehdä siitä

merkintä sisäänkirjoitustodistukseen sekä päättää miten sairaas on kuljetettava osastolle;

27) otettaessa sairaalaan potilasta, joka ei kykene tekemään selvää itsestään ja sairaudestaan, kuten tajuton, vahingoittunut, lapsi y. m., pitää huolta siitä, että sairasta tuovien henkilöiden antamat tiedot merkitään poliklinikan päiväkirjaan tai että asianomaiset lääkärit saavat tilaisuuden henkilökohtaisesti hankkia niitä;

28) pitää erityistä luetteloa sairaista, joilta on evätty pääsy sairaalaan, ja merkitä luetteloon sairaan nimi, taudin nimitys ja epäämisen syy;

29) antaa tarpeellisia todistuksia poliklinikassa hoidetuista sairaista sekä hankkia ylilääkärin hyväksyminen sellaisille todistuksille, jotka koskevat oikeuslääkeopillisia tapauksia tai pysyväksi jäävää invaliditeettia;

30) hallituksen vahvistamien perusteiden mukaan määrätä ja kantaa maksu tutkitulta tai hoidetulta henkilöltä sekä antaa kuitti kannetusta rahamäärästä;

31) pitää kassakirjaa viimeainituista varoista ja toimittaa ne päivittäin toimitsijan konttoriin;

Muuten tulee apulaislääkärin noudattaa voimassa olevia määräyksiä tai mitä ylempät viranomaiset hänen virkansa puitteissa määräävät.

Palkkaeduista, toimeenottamisen ehdoista ja eläkkeestä on voimassa, mitä siitä on erikseen säädetty.

Nuorempi apulaislääkäri otetaan toimeen samassa järjestyksessä kuin apulaislääkäri, ja on hänen soveltuviissa kohdin noudatettava sitä johtosääntöä, jonka hallitus on antanut apulaislääkäreille.

30. Helsingin kaupungin sairaalain päivystysääntö.

Kaupungin sairaalain hallituksen vahvistama kesäkuun 8 p:nä 1927.

1 §. Lääkärinpäivystystä on vuorokausi umpeensa ylläpidettävä kaupungin sairaaloissa. Päivystystä hoitavat sairaalan johtajan määräysten mukaan sairaalan apulaislääkärit ja, asianhaaran vaatiessa, myöskin alilääkärit.

2 §. Jokaiselta kuukaudelta laaditaan päivystyslista, jossa mainitaan päivystysajat ja päivystävän lääkärin nimi. Päivystyslista on sairaalan johtajan kirjallisesti hyväksyttävä. Päivystävän lääkärin on päätettyään päivystyksensä, tehtävä siitä merkintä listaan. Päivystyslista on julkipantava ainakin jokaisen sairaalaoaston kansliaan. Sairaalan johtajan allekirjoittamat kappaleet ovat numerojärjestyksessä säilytettävät sairaalan arkistossa.

3 §. Päivystysaikana, joka yleensä kestää vuorokauden, on päivystävän lääkärin oleskeltava sairaalan alueella. Jos hänen on pakko lähteä sairaalasta päivystysaikansa kestäessä, on hänen ryh-

dyttävä sellaisiin toimiin, että joku toinen sairaalan lääkäreistä huolehtii päivystyksestä, ja on merkintä siitä tehtävä päivystyslistoihin.

4 §. Päivystävä lääkäri älköön lopettako päivystystä, ennenkun hän on vakuutautunut siitä, että seuraava päivystävä lääkäri on alottanut päivystyksensä.

Päivystävän lääkärin tulee edelleen:

1) tilapäistarpeen sattuessa olla asianomaisen ylilääkärin ohjeiden mukaan apuna antamassa lääkärinhoitoa sairaalassa;

2) tutkia ja hoitaa n. k. päivystystapauksia sekä, jos sairaus on senlaatuinen, että sairas on viipymättä otettava sairaalaan, ryhtyä asian vaatiimiin toimiin;

3) todeta kuolema, ellei asianomainen apulaislääkäri ole saapuvilla kuolemantapauksen sattuessa sairaalassa;

4) kun sairaalaan tuodaan vahingoittunut tai tapaturman alaiseksi joutunut henkilö, joka ei kykene antamaan tarkempia tietoja itsestään eikä niistä asianhaaroista joiden vallitessa vahinko tai tapaturma on sattunut, merkitä sairaalan päiväkirjaan vahingoittunutta tai tapaturmanalaiseksi joutunutta seuranneen tai seuranneiden henkilöiden nimet, ammatit ja asunnot sekä, jos voidaan epäillä jonkun muun henkilön aiheuttaneen vahingon tai tapaturman, viipymättä ilmoittaa se poliisiviranomaisille;

5) jos potilas kuolee sairaalaan tuotaessa ja ruumis otetaan säilytettäväksi sairaalan ruumishuoneeseen, ottaa selko sairauden kulusta ja sen yhteydessä olevista seikoista, tehdä ulkonainen ruumiintarkastus ja, jos ulkonaista väkivaltaa on havaittavissa tai on epäiltävissä ettei kuolema ole tapahtunut luonnollisesti, viipymättä ilmoittaa siitä poliisiviranomaisille;

6) antaa poliisiviranomaisille kaikkea sitä virka-apua ja ne tiedot, jotka ovat tarpeen vaatimat.

31. Helsingin kaupungin röntgenlaitoksen johtosääntö:

Kaupungin sairaalain hallituksen vahvistama kesäkuun 8 p:nä 1927.

1 §. Marian sairaalan yhteydessä ylläpidetään röntgenlaitosta Helsingin kaupungin tarpeiksi.

2 §. Laitoksessa tutkitaan ja hoidetaan kaupungin sairaaloihin otettuja sairaita sekä sellaisia sairaita, joita kaupungin poliklinikoista lähetetään laitokseen.

3 §. Maksujen kannosta on voimassa, mitä poliklinikoista on säädetty Helsingin kaupungin sairaalain sääntöjen 13 §:ssä.

4 §. Laitosta johtaa lähinnä lääkäri, jonka Helsingin kaupungin sairaalain hallitus ottaa toimeen ja joka saa palkkaa menosäännön mukaan. Hän on lähinnä Marian sairaalan johtajan alainen.

5 §. Laitoksen lääkärin tulee:

1) kunakin arkipäivänä hallituksen hyväksymänä aikana olla laitoksessa sekä myöskin muina aikoina pakottavan tarpeen vaatiessa olla käytettävänä;

2) vastata järjestyksestä laitoksessa sekä katsoa, että hänen apunaan oleva henkilökunta täyttää velvollisuutensa;

3) vastata sairaskäsittelystä laitoksessa;

4) vastata laitoksen koneiden, instrumenttien ja muiden kalusto-esineiden ja varaston hoidosta;

5) pitää tutkituista ja hoidetuista henkilöistä päiväkirjaa sekä ennen 15 päivää helmikuuta antaa sairaalan johtajalle selonteko laitoksen toiminnasta edellisestä vuonnasta;

6) hallituksen vahvistamien perusteiden mukaan velottaa ja kantaa maksu tutkitulta tai hoidetulta henkilöltä ja antaa kuitti kannetusta määrästä;

7) pitää kassakirjaa äskenmainituista varoista sekä toimittaa ne joka päivä toimitsijan konttoriin;

8) muuten noudattaa, mitä ylempi viranomainen hänelle määrää.

32. Helsingin kaupungin sairaalain ylihoitajattarien johtosääntö.

Kaupungin sairaalain hallituksen vahvistama kesäkuun 8 p:nä 1927.

Ylihoitajattaren tulee olla rekisteröity vanhempi hoitajatar. Ylihoitajattaren ottaa toimeen sairaalahallitus viran oltua sen toimesta kolmenkymmenen päivän kuluessa siltä haettavana sekä sairaalan johtajan annettua lausunnon hakijoista. Ylihoitajatar on lähinnä sairaalan johtajan alainen.

Ylihoitajattaren alaisia ovat lähinnä koko sairaanhoitohenkilökunta ja sairasosastoilla palveleva apuhenkilökunta.

Ylihoitajattaren tulee:

1) valvoa, että sairaita hoidetaan sairaanhoidon vaatimusten ja annettujen määräysten mukaisesti;

2) siveellisessä suhteessa valvoa alaistaan sairaanhoito- ja apuhenkilökuntaa, sekä huolehtia siitä, että sairaalan henkilökunnan kesken vallitsee hyvä henki;

3) valvoa, että hänen alaisensa säännöllisesti ja huolellisesti täyttävät velvollisuutensa;

4) valvoa, että sairaalaa varten vahvistettuja yleisiä järjestys-sääntöjä noudatetaan;

5) järjestää sairaanhoitohenkilökunnan ja hänen alaisensa apuhenkilökunnan työt;

6) pitää huolta siitä, että äsken toimeen otetulle hoitajattarelle annetaan asianomainen johtosääntö;

7) huolehtia siitä, ettei hoitohenkilökunta ota sairailta tai heidän omaisiltaan vastaan korvausta;

8) kurinpidollisessa suhteessa antaa varoitus hoitajattarelle, oppilaalle ja siivoojalle tai, jos rikkomus on raskaampaa laatua, ilmoittaa se sairaalan johtajalle;

9) sairaanhoitajatar-toimen joutuessa avoimeksi tehdä johtajalle

ehdotus uuden sairaanhoitajattaren ottamisesta sekä, jos hänen alaisensa apuhenkilökunnan keskuudessa toimi joutuu avoimeksi, tehdä toimitsijalle ehdotus sen täyttämiseksi;

10) tehdä sairaalan johtajalle ehdotus kesälomista hoitajattarille sekä toimitsijalle ehdotus ylihoitajattaren alaisen apuhenkilökunnan kesälomista;

11) pitää luetteloja sairaanhoitajattarista sekä heidän kesä- ja sairaus- y. m. lomistaan ja vuosittain ennen helmikuun ensimmäistä päivää antaa sairaalan johtajalle kertomus siitä;

12) ilmoittaa toimitsijalle hoitajattarien ja siivoojattarien lomista, vastaotettujen hoitajattarien ja henkilökunnan tulosta sairaalaan ja lähdöstä sieltä sekä sairaustapauksista ja viransijaisista;

13) joka päivä tekemillään kierroilla tarkastaa, että sairaalassa vallitsee järjestys ja puhtaus ja, kun syytä muistutuksiin tässä kohden ilmenee varsinaisten sairaanhoitohuoneitten ulkopuolella olevissa huoneissa, ilmoittaa siitä toimitsijalle;

14) katsoa, että säästäväisyyttä noudatetaan pesussa, sekä lämmön, valon, kaasun, veden ja kulutustavarain käytössä sekä kontrolloida niiden menekkiä;

15) hyväksyä osastonhoitajattarien tilauslistat, jotka koskevat kalustoa ja kulutustavaroita;

16) valvoa, että ruoka on laadultaan hyvää ja vahvistetun ruokajärjestyksen mukaista sekä että osastonhoitajattaret tilaavat ja jakelevat sitä säännöllisesti ja että tuhlausta tässä kohden vältetään;

17) valvoa lääkevarastoa sekä lääkkeiden valmistusta ja jakelua, milloin tämä ei kuulu lääkärille;

18) valvoa, että osastonhoitajattaret hyvin hoitavat heille uskotua kalustoa ja liinavaatevarastoa ja pitävät niistä täydellisiä luetteloja ja huolellisesti merkitsevät luetteloon uudet sekä hylättäviksi tai korjattaviksi jätetyt tavarat;

19) vastaanottaa osastonhoitajattarelta ilmoitus hoitohenkilökunnan, apuhenkilökunnan tai sairaiden rikkomista tavaroista ja päättää onko se tapahtunut huolimattomuudesta ja onko sen johdosta maksettava sairaalalle hallituksen vahvistama maksu sekä pitää huolta siitä, että sellaiset maksut suoritetaan;

20) olla läsnä ja apuna vuosi-inventoisissa;

21) valvoa pesua sekä pitää huolta siitä, että osastonhoitajattaret säännöllisesti merkitsevät vaatteet pesuluetteloon ja laskevat ne vastaanotettaessa;

22) ilmoittaa sairaalan johtajalle tai toimitsijalle sairaalassa ilmenevistä epäkohdista sekä tehdä johtajalle sairaanhoidon parantamista tarkoittavia ehdotuksia.

Muuten noudattakoon ylihoitajatar voimassa olevia määräyksiä tai mitä ylempi viranomainen hänen virkansa puitteissa määrää.

Palkkaeduista, toimeenottamisen ehdoista ja eläkkeestä on voimassa, mitä siitä on erikseen säädetty.

33. Helsingin kaupungin sairaalain osastonhoitajattarien johtosääntö.

Kaupungin sairaalain hallituksen vahvistama kesäkuun 8 p:nä 1927.

Osastonhoitajattaren, jonka tulee olla rekisteröity vanhempi sairaanhoitajatar, ottaa toimeen ylihoitajattaren ehdotuksesta sairaalan johtaja, neuvoteltuaan sitä ennen asianomaisen yllääkärin kanssa, ja on hän lähinnä ylihoitajattaren alainen.

Osastonhoitajattaren tulee:

1) vastata sairashoidosta osastollaan ja siinä kohden valvoa, että sairaita kohdellaan ystävällisesti, osaaottaen ja kärsivällisesti, että tarkoin noudatetaan lääkärin ja ylihoitajattaren antamia määräyksiä, että niistä ei omin luvin poiketa, ja että ainoastaan heidän määräyksestään lääkkeitä sairaille annetaan;

2) valvoa sekä vastata siitä, että osastolla noudatetaan kaikkia varokeinoja tarttuvien tautien levenemisen estämiseksi ja siinä kohden vaatia alaisiaan, jos he ovat sairastuneet, heti ilmoittautumaan sairaalan lääkäriin tarkastettavaksi;

3) pitää silmällä, että osastolla kaikkialla noudatetaan järjestystä ja siisteyttä, että huoneita säännöllisesti tuuletetaan ja että likaiset vaatteet ja sidetarpeet niin pian kun mahdollista poistetaan sairaahuoneista;

4) käyttäytyä tyynesti ja arvokkaasti virantoimituksessa ja sen ulkopuolella sekä virantoimituksessa ollessaan käyttää vahvistettua virkapukua;

5) seurata sairaitten tilaa ja heti ilmoittaa asianomaiselle lääkärille jos sairas huononee;

6) pitää huolta siitä, että ennenkuin sairas pannaan kylpyyn, veden lämpö määrä on tarkoin katsottu lämpömittarista;

7) seurata sairaalan lääkäreitä heidän kierroillaan osastoilla sekä tällöin ilmoittaa heille sairaitten tila sekä siinä huomatu muutokset;

8) antaa yöhoitajattarelle ohjeita sairaitten hoidosta sekä kaikki ne tiedot, jotka siinä kohden voivat olla merkityksestä, ynnä aamuisin ottaa vastaan yöhoitajattarelta ilmoitus sairaitten tilasta ja siitä mitä yön kuluessa on tapahtunut osastolla;

9) säilyttää lukon takana osastolla olevat lääkkeet ja erityisesti paikassa myrkyt, joiden pitää olla varustettuja myrkkyytiketeillä, sekä pitää vaarin, ettei hän milloinkaan anna lääkkeitä asiaan kuulumattomille henkilöille ja ainoastaan vastakirjaan tehtävää merkintää vastaan ottaa lääkkeitä keskusvarastosta;

10) vastaanottaa sairaalaan ainoastaan sellainen potilas, jolla on asianmukaisesti allekirjoitettu sisäänkirjoitustodistus;

11) katsoa, että vastaanotetut potilaat puhdistetaan, ennenkuin heidät puetaan sairaalan vaatteisiin;

12) valvoa, että sairaitten mukanaan tuomat vaatteet ja heidän muu omaisuutensa luetteloidaan, tarpeen mukaan puhdistetaan ja desinfioidaan, että sairaat saavat kuitenkin sairaalaan jättämistään tavaroista, sekä että heidän arvoesineensä jätetään toimitsijalle säilöön;

13) pitää huolta, että sairaut oleskelevat heitä varten tarkoitetuissa huoneissa ja ainoastaan määräaikoina menevät ulos sitä varten tarkoitettuihin osiin sairaala-aluetta, eivätkä poistu sairaalasta ilman ylilääkärin kutakin kertaa varten antamaa eri lupaa;

14) olla ilmaisematta kenellekään, mitä sairaut hänelle luottamuksellisesti ilmoittavat tai mitä hän virkatoimissaan heistä saa tietää, sekä antaa omaisille tiedusteltaessa ilmoituksia sairaitten tilasta, jolloin hänen on ainoastaan yleisin piirtein mainittava, onko tila muuttunut, niin paljon kun mahdollista välttää mainitsemasta yksityiskohtia ja sairauden nimiä, neuvoen omaisia tässä kohden kääntymään lääkärin puoleen;

15) ylilääkärin määräyksen mukaisesti ilmoittaa omaisille sairaitten tila, kuolintapauksen sattuessa kutsua asianomainen lääkäri toteamaan kuolema, niin pian kuin mahdollista ryhtyä toimiin, että kuolleen omaiset saavat tiedon kuolemasta sekä ottaa haltuunsa kuolleen jälkeen jäänyt omaisuus ja jättää se kuittia vastaan toimitsijalle;

16) jos sairas on kuollut, katsoa, että joku hoitohenkilökunnasta on läsnä kun ruumis viedään ruumishuoneeseen ja että tällöin noudatetaan tarpeellista arkaluontoisuutta;

17) olla vastaanottamatta korvausta sairailta tai heidän omailtaan;

18) jättää toimitsijalle asianomaisesti allekirjoitettu päästötodistus sairaalasta lähtevästä sairaasta sekä vaatia, ettei hän poistu sairaalasta, ennenkuin siitä on ilmoitettu toimitsijan konttorille;

19) laatia asianomaisen sairaalan lääkärin hyväksyttäväksi tilauslista seuraavan päivän ruuasta sekä jättää lista määrääjassa ruokalan johtajattarelle;

20) henkilökohtaisesti valvoa ruuan jakelua niille sairaille, jotka syövät ruokakunnassa, katsoen, että ruuanjätteitä mikäli mahdollista ei synny, valvoa, ettei sairaille viedä ruokatavaroita ynnä muuta sellaista ilman lääkärin lupaa sekä ylilääkärille tai ylihoitajattarelle ilmoittaa, jos ruoka määrältään tai laadultaan ei ole ollut tyydyttävää;

21) opettaa sairaanhoitajataroppilaille sairashoidon käytännöllistä puolta sekä antaa oppilaan tiedoista ja taidosta arvosana ylihoitajattarelle;

22) ohjata alihoitajattaria, sairaanhoitajataroppilaita ja apuhenkilökuntaa, jotka palvelevat osastolla, sekä katsoa, että kaikki osastolla säännöllisesti täyttävät velvollisuutensa ja noudattavat vahvistettuja ohje- ja johtosääntöjä, sairaalan järjestyssääntöjä ja annettuja määräyksiä;

23) tarpeen vaatiessa ojentaa alaistaan henkilökuntaa sekä sairaita, elleivät he noudata annettuja määräyksiä ja hyvää järjestystä, sekä, ellei ojennuksesta ole apua, ilmoittaa asia ylilääkärille tai ylihoitajattarelle;

24) viipymättä ilmoittaa ylihoitajattarelle, jos joku hänen alaisensa henkilö on sairastunut;

25) laskea ja luetteloida menevät ja tulevat pesuvaatteet; ilmoittaa ylihoitajattarelle pesussa hukkaan joutuneet vaatteet sekä katsoa, että tuhlausta vältetään;

26) luettelon mukaan vastaanottaa osaston kalusto sekä merkitä kalustoluetteloon kirjallinen tunnustus vastaanottamisesta;

27) vastata osaston kalustosta sekä, mikäli uusia tavaroita tulee tai hyljättyjä poistetaan, merkitä ne kalustoluetteloon, sekä ainoastaan inventoimisen jälkeen ja kalustoluetteloon tehtyä kirjallista todistusta vastaan luovuttaa kalusto toiselle henkilölle, jonka tulee siitä vastata;

28) luetteloida ja ainoastaan asianomaista kuittia vastaan luovuttaa kalustoa hyljättäväksi, korjattavaksi tai desinfioitavaksi;

29) viipymättä ilmoittaa ylihoitajattarelle hukkaan joutuneista ja särkyneistä kalustoesineistä;

30) ainoastaan kuittia vastaan ja kirjallisen tilauksen mukaan vastaanottaa keskusvarastosta kulutustavaroita ja katsoa, että niiden käytössä noudatetaan suurta säästäväisyyttä;

31) säilyttää soveliaalla tavalla järjestyksessä kaikki kuitit ja tilauslaput;

32) pitää vaaria siitä, ettei hän ilman ylihoitajattaren lupaa poistu virka-aikana sairaalasta ja ettei hän luvatta pidä luonsa asumassa sairaalaan kuulumattomia henkilöitä;

33) tarpeen vaatiessa toimia myöskin muussa kaupungille kuuluvassa sairaalassa;

Kulikutautisairaalassa ovat ne ilmoitukset, joita osastonhoitajattaren tulee antaa ruokalaan, pesulaitokseen, liinavaatevarastoon, toimitsijan konttoriin ja desinfioimislaitokseen annettavat puhelimitse, ja ovat silloin molempien muistiin kirjoittamat numerot toisiinsa vertailtavat.

Muuten noudattakoon osastonhoitajatar voimassa olevia määräyksiä tai mitä ylempi viranomainen hänelle toimessa määrää.

Palkkaeduista, toimeenottamisen ehdoista ja eläkkeestä on voimassa, mitä siitä on erikseen säädetty.

34. Helsingin kaupungin sairaalain alihoitajattarien johtosääntö.

Kaupungin sairaalain hallituksen vahvistama kesäkuun 8 p:nä 1927.

Alihoitajattaren, jonka tulee olla Helsingin kaupungin sairaalain hallituksen hyväksymän oppikurssin käynyt, ottaa toimeen ylihoitajattaren ehdotuksesta sairaalan johtaja, neuvoteltuaan sitä ennen asianomaisen ylilääkärin kanssa, ja on hän lähinnä osastonhoitajattaren alainen.

Alihoitajattaren tulee:

1) käyttäytyä tyynesti ja arvokkaasti virantoimituksessa ja sen ulkopuolella sekä, virantoimituksessa ollessaan, käyttää vahvistettua virkapukua;

- 2) kohdella sairaita ystävällisesti;
  - 3) hänelle annettujen määräysten mukaisesti auttaa osastonhoitajattarta tämän virkatoimissa, ylläpitää siisteyttä ja järjestystä, valvoa ettei osaston omaisuutta hävitetä, turmella eikä hukata, sekä että säästäväisyyttä noudatetaan kulutustavarain, pesun y. m. käytössä;
  - 4) seurata sairaitten tilaa ja heti ilmoittaa osastonhoitajattarelle, jos sairas on käynyt huonommaksi;
  - 5) pitää huolta siitä, että, ennenkuin sairas pannaan kylpyyn, veden lämpö määrä on tarkoin katsottu lämpömittarista;
  - 6) olla vastaanottamatta korvausta sairailta tai heidän omaisiltaan;
  - 7) olla ilmaisematta kenellekään mitä sairaa hänelle luottamuksellisesti ilmoittavat tai mitä hän virkatoimissaan saa heistä tietää sekä olla sairaitten omaisille näiden tiedustellessa antamatta tietoja sairaitten tilasta ja siinä kohden neuvoa heitä osastonhoitajattaren tai lääkärin puoleen;
  - 8) olla ilman ylihoitajattaren lupaa poistumatta sairaalasta, älköönkään ilman lupaa pitäkö luonaan sairaalaan kuulumattomia henkilöitä.
- Muuten noudattakoon alihoitajattaren voimassa olevia määräyksiä tai mitä ylempi viranomainen toimessa määrää.
- Palkkaeduista, toimeenottamisen ehdoista ja eläkkeestä on voimassa, mitä siitä on erikseen säädetty.

35. Helsingin kaupungin mielisairaalan alihoitajattarien ja hoitajien johtosääntö.

Kaupungin sairaalan hallituksen vahvistama kesäkuun 3 p:nä 1927.

Alihoitajattaren ja hoitajan ottaa toimeen sairaalan johtaja ylihoitajattaren ehdotuksesta, ja ovat he lähinnä osastonhoitajattaren alaisia.

Alihoitajattaren tulee olla Helsingin kaupungin sairaalan hallituksen hyväksymän oppikurssin käynyt.

Hoitajan tulee olla kansakoulun läpikäynyt sekä joko suorittanut Helsingin kaupungin sairaalahallituksen hyväksymän oppikurssin hoitajia varten tahi toiminut vähintään yhden vuoden hoitajana mielisairaalassa.

Alihoitajattaren ja hoitajan tulee:

1) käyttäytyä tyynesti ja arvokkaasti virantoimituksessa ja sen ulkopuolella sekä virantoimituksessa käyttää vahvistettua virkapukua;

2) annettujen ohjeiden mukaan auttaa osastonhoitajattarta tämän virkatehtävissä, ylläpitää siisteyttä ja järjestystä, valvoa ettei osaston omaisuutta hävitetä, turmella eikä hukata sekä että säästäväisyyttä noudatetaan kulutustavarain, pesun y. m. käytössä;

3) tarkata sairaita niin ettei kukaan niistä pääse poistumaan tai vahingoittamaan itseään tai muita tai tekemään muuta sopimatonta, sekä tarkoin vaarinottamaan jokaista muutosta sairaitten ruumiillisessa ja henkisessä tilassa ja siitä heti ilmoittamaan osastonhoitajattarelle;

4) olla seurustellessaan sairaitten kanssa ystävällinen, aina muistaen että potilaiden ärtyisyys, viha, väkivaltaiset purkaukset ynnä muut sellaiset johtuvat heidän sairaasta mielentilastaan, ja, ellei pakkokeinoja voida välttää, käyttää ainoastaan lempeitä keinoja ja silloin mikäli mahdollista hankkia siihen osastonhoitajattaren lupa;

5) pitää vaaria siitä, ettei hän milloinkaan sanoin eikä töin loukkaa eikä ärsytä sairasta, muistaen että rikkomusta siinä kohden ankarasti rangaistaan;

6) ystävällisesti neuvoa ja ohjata työtätekeviä potilaita työssä sekä itsekin innokkaasti ja huolellisesti ottaa osaa työhön herättääkseen siten esimerkillään sairaassa halua työhön;

7) valvoa, etteivät sairaat harjoita rahapeliä eivätkä ilman lääkärin tai ylihoitajattaren lupaa osta, myy eivätkä vaihda;

8) valvoa, ettei sairaita käydyä katsomassa ilman lääkärin tietoa ja hänen suostumustaan sekä että sairaille saapuneet ja heidän lähettämänsä kirjeet ja muut lähetykset annetaan avaamatta osaston hoitajattarelle saatettavaksi lääkärin tarkastettaviksi;

9) olla ottamatta korvausta sairailta tai heidän omaisiltaan;

10) noudattaa vaiteliaisuutta eikä milloinkaan saattaa sairaita keskustelunalaisiksi vieraitten tai uteliaiden ihmisten kanssa;

11) jos sairas on alihoitajattaren tai hoitajan laiminlyönnistä karannut laitoksesta, vastata ylilääkärin harkinnan mukaan joko osaksi tai kokonaan siitä kustannuksesta, joka aiheutuu potilaan tuomisesta takaisin laitokseen;

12) olla päästämättä vieraita henkilöitä ilman lupaa laitoksen sairasosastoille, älköönkä pitävä huoneessaan sairaalarakennuksessa vieraita hankkimatta siihen joka kerta lupaa sairaalan ylihoitajattarelta;

13) olla muulloin kuin vahvistettuina loma-aikoina poistumatta laitoksesta ilman ylihoitajattaren lupaa, älköönkä ilman pätevää syytä poistuko osastoltaan virka-aikana;

Muuten noudattakoon alihoitajatar ja hoitaja voimassa olevia määräyksiä tai mitä ylempi viranomainen heille toimessa määrää.

Palkkaeduista, toimeen ottamisen ehdoista ja eläkkeestä on voimassa, mitä siitä on erikseen säädetty.

36. Määräykset tarttuvan taudin levenemisen estämiseksi Helsingin kaupungin kulkutautisairaalassa.

Kaupungin sairaalain hallituksen vahvistamat kesäkuun 3 p:nä 1927.

1 §. Suoranainen kosketus eri osastoilla olevien sairaitten taikka hoitohenkilökunnan kesken ei ole luvallinen.

2 §. Sairaana, joka on saanut luvan oleskella ulkona, pitää oles-

kella niillä paikoilla, jotka ovat tarkoitettut asianomaista osastoa varten eikä hän saa lähestyä muihin osastoihin kuuluvia sairaita tai sairaalahenkilöitä.

3 §. Sairaalaan otettua sairasta ei saa käydä tapaamassa muuten kuin asianomaisen lääkärin antamalla luvalla. Ennen osastolle menemistä pitää tapaamassa kävijän pukeutua tätä varten erityisesti tarkoitettuun suojuspukuun, joka koko tapaamisajan pidetään hyvin napitettuna ja poistumisen jälkeen riisutaan yltä. Ennen ulos menemistä pitää hänen, tarkemmin annettujen määräysten mukaan, joko kylpeä tai pestä kasvot ja kädet saippualla ja vedellä. Kaikki kosketus kävijän ja sairaan kesken on ankarasti kielletty.

4 §. Kun sairas on asianomaiselta lääkäriltä saanut luvan ottaa ulkona vastaan vieraita, on vieraan ja sairaan välillä pidettävä vähintään kahden metrin välimatka.

5 §. Viittätoista vuotta nuoremmat lapset eivät saa käydä sairaita tapaamassa.

6 §. Kun sairas tai sairaan omainen päästetään sairaalasta, on hänet kylvetettävä, ja on tällöin noudatettava ylilääkärin antamia määräyksiä.

7 §. Vieraat henkilöt eivät saa ilman sairaalan ylilääkärin lupaa käydä sairasosastoilla.

8 §. Kun hoitohenkilökuntaan tai apuhenkilökuntaan kuuluva haluaa käydä talousrakennuksissa tai kokoushuoneissa tai mennä kaupungille, pitää hänen, ellei hän kuulu sellaiseen osastoon, johonka nähden ylilääkäri on myöntänyt eri poikkeuksen, sitä ennen kylpeä, tarkoin huuhtoa suu, puhdistaa kädet ja tukka sekä pukeutua puhtaisiin vaatteisiin.

9 §. Keittiö- ja pesuhenkilökunta tai muu taloushenkilökuntaan kuuluva henkilö ei saa millään ehdolla käydä sairasosastolla eikä olla kosketuksessa osastonhoitajattarien ja apuhenkilökunnan kanssa, elleivät nämä viimeksi manitut sitä ennen ole puhdistautuneet kylvyssä.

10 §. Esineitä, olkoopta mitä laatua tahansa, ei saa osastolta luovuttaa, ellei niitä ole asianmukaisesti desinfioitu.

11 §. Likanen pesu on pantava tätä varten tarkoitettuihin astioihin sekä vaaletava vedellä ja väännettävä ennenkun se noudetaan pesulaitokseen, ja on tällöin katsottava, että karkeampi lika, niin suuressa määrässä kuin suinkin irtautuu vaatteista.

12 §. Ruokajätteet ja rikat ovat joka päivä noudettavat osastolta. Edelliset keitetään, jälkimmäiset poltetaan.

13 §. Talousosastoon kuuluvan henkilön, jolla on tekemistä tarutettujen esineiden tai huoneitten kanssa, pitää pukeutua suojuspukuun ja työn loputtua riisua se yltään ynnä annettujen määräysten mukaan joko kylpeä tai pestä kasvot ja kädet saippualla ja vedellä.

14 §. Sairaala-alueen porttien pitää olla suljettuina kello 10:stä j. p. p. kello 6:teen e. p. p. eikä sivullista henkilöä saa ilman eri lupaa päästää sairaala-alueelle.

37. Helsingin kaupungin sairaalain järjestyssääntö.

Kaupungin sairaalain hallituksen vahvistama kesäkuun 8 p:nä 1927.

Sairaalaan otettujen sairaitten tulee tarkoin noudattaa alempana mainittuja määräyksiä.

Sairaitten tulee käyttäytyä kohteliaasti ja hiljaisesti sekä tarkoin noudattaa sairaalan lääkärien ja hoitohenkilökunnan ohjeita.

Sairaitten tulee varovaisesti pidellä sairaalan kalustoesineitä ja vaateparsia. Sairas on velvollinen korvaamaan sen, mikä hänen tuottamuksestaan vahingoittuu tai rikkoontuu.

Sairaitten tulee olla puettuina sairaalan vaatteisiin ja saavat he ainoastaan poikkeustapauksissa ja ylilääkärin erityisellä luvalla käyttää omaa vaatepartta.

Sairaitten ei ole lupa käydä toisissa sairaalaoasastoissa eikä taloushuoneissa. Sairaitten tulee lääkärin käydessä sairaalassa sekä niinä aikoina, jolloin sairaita saa käydä tapaamassa, oleskella sairassalissa joko vuoteessa taikka vuoteen ääressä. Aterioille tulee heidän saapua täsmällisesti. Sairaas, jotka sairaalalääkäriltä ovat saaneet luvan oleskella ulkona sairaala-alueella, saavat mennä ulos ainoastaan sitä varten määrättyinä aikoina ja oleskella ainoastaan sillä alueella, joka tarkoitukseen on osoitettu. Turhanpäiten ei saa oleskella portaisissa, kylpyhuoneissa, käytävissä y. m. paikoissa, jotka eivät ole sitävarten tarkoitettut. Kaupungille meneminen on kielletty ja voi ylilääkäri ainoastaan poikkeustapauksissa antaa luvan siihen.

Lattialle ja portaisiin sylkeminen on ankarasti kielletty. Ysköksiä ja sylkemistä varten on käytettävä tähän erikoisesti tarkoitettuja astioita.

Tupakanpoltto on kielletty sairasosastoilla.

Lahjoja ja rahoja älköön annettako hoitohenkilökunnalle eikä palveluskunnalle.

Kukkien ottaminen kukkalavoista sekä puiden ja pensaiden oksien katkominen on ankarasti kielletty.

Sairaita on kielletty aukaisemasta ikkunoita, sekä käsittelemästä ilmanvaihto-, lämpö- ja valaistuslaitteita.

Sairaitten, jotka päivällä ovat liikkeellä, tulee kello 7 aamulla nousta vuoteistaan, ja pitää heidän joka päivä pestä ja kammata itsensä. Vuoteissa istuminen ja siinä puettuna makaaminen, samoin alusvaatteillaan vuoteissa makaaminen on kielletty. Viimeistään kello 9 j. p. p., kun valot sammutetaan tai vähennetään, pitää kaikkien sairaitten olla vuoteessa.

Kun sairaille annetaan työtä tehtäväksi, pitää heidän tehdä työ sairaalan hyväksi ilman eri korvausta.

Ruokatarvarain tai makeisten tuominen sairaille on sallittu ainoastaan, jos osastonhoitajatar on lääkärin suostumuksen mukaisesti antanut siihen luvan.

Sairaita saa käydä tapaamassa ainoastaan määrättyinä tapaamisaikana. Säälittävissä tapauksissa voi lääkäri sallia sairaitten luona käymisen muinakin aikoina.

Sairaalan mukanaan tuomat vaatteet vastaanotetaan osastolle kuittia vastaan. Rahoista ja arvoesineistä, joita sairas on tuonut mukanaan, vastaa sairaala ainoastaan siinä tapauksessa, että ne ovat kuittia vastaan annetut sairaalan toimitsijalle.

Jos sairas tahtoo päästä pois sairaalasta, ilmoittakoon hän sen hyvissä ajoin lääkärille.

Milloin sairas katsoo itsellään olevan syytä valituksiin, kääntyyköön osastonhoitajattaren tai lääkärin puoleen.

Jos sairas rikkoo tätä järjestyssääntöä tai annettuja määräyksiä vastaan, voidaan hänet poistaa sairaalasta.

38. Helsingin kaupungin sairaalan toimitsijan johtosääntö.

Kaupungin sairaalan hallituksen vahvistama kesäkuun 3 p:nä 1927.

Toimitsijalla tulee olla tarpeelliset tiedot kirjanpidossa ja koke-
musta taloudellisissa toimissa. Toimitsijan ottaa toimeen sairaala-
hallitus viran oltua sen toimesta kolmenkymmenen päivän kuluessa
siltä haettavana sekä sairaalan johtajan annettua lausunnon haki-
joista.

Toimitsija on sairaalan talouteen nähden lähinnä sairaalatarkas-
tajan sekä muuten sairaalan johtajan alainen.

Lähinnä sairaalatarkastajaa on toimitsija sairaalan taloushenkilö-
kunnan esimies.

Ryhtyessään virkaansa ottaa toimitsija virasta luopuvalta tai
hänen oikeudenomistajaltaan, inventoimisen jälkeen sairaalatar-
kastajan läsnä ollessa sairaalan juoksevien menojen kassan, toimit-
sijan konttorille kuuluvat asiakirjat, kaluston sekä tarve-, ruoka-
ja polttoaineiden y. m. varastot, ja ovat inventoimiskirjat niihin
kuuluvine liitteineen toimitsijan ja sairaalatarkastajan allekirjoit-
tamina annettavat sairaalan tilivirastolle.

Toimitsijan tulee sairaalatarkastajan johdolla käsitellä sairaalan
taloudenhoitoon kuuluvat asiat, ja on hänen tällöin noudatettava
Helsingin kaupungin kassa- ja tililaitoksen johtosääntöä sekä Hel-
singin kaupungin sairaalan sääntöjen määräyksiä.

Toimitsijan tulee:

*Yleisiä
määräyksiä.*

1) hoitaa sairaalan rakennuksia niihin kuuluvine höyrypannu-
ja konelaitoksineen, keittiöitä, pesulaitoksia, verstaita, hissejä,
lämpö-, valo-, kaasu- ja vesijohtoja sekä viemäreitä, ilmanvaihto-
laitteita, palokaluja, puistoja, aitauksia, maanviljelystä y. m. talou-
teen kuuluvia laitoksia sekä vuotuisessa rakennustarkastuksessa,
jossa hänen on oltava läsnä antaa, kuultuaan asianomaisia toimihen-
kilöitä, sairaalatarkastajan hyväksymä kirjallinen ehdotus vuosi-
korjauksiksi sekä hyvissä ajoin ilmoittaa sairaalatarkastajalle sel-
laisista tarvittavista korjauksista, joita ei voida haitatta tai lisä-
kustannuksitta siirtää siksi kunnes vuositarkastus pidetään, ja

pitää toimitsijan, ennenkuin hän tekee edellämainitun ehdotuksen ja ilmoituksen, neuvotella sairaalan johtajan kanssa;

2) valvoa, että sairaalassa vallitsee järjestys ja puhtaus sekä sisällä että ulkona ja siinä kohden joka päivä käydä talousrakennuksissa;

3) olla ottamatta sairaalan hankkijoilta lahjoja, olkoot ne mitä laatua tahansa, älköönkä hän olko taloudellisesti osallisena hankinnassa eikä sairaalan tarpeeksi tehtävässä työssä;

4) laatia ja asianomaisille viranomaisille antaa säädetyt henkilöy. m. tiedot henkikirjoitusta ja verotusta varten;

5) ilmoittaa sairaalatarkastajalle, jos oikeudenkäynti syntyy hankkijan tai muun henkilön kanssa sairaalan taloudellisista asioista, älköönkä toimitsija missään tapauksessa esiintykö vastaajana eikä kantajana sairaalan puolesta oikeudessa;

6) sairaalatarkastajalle tehdä taloutta koskevia ehdotuksia, jotka tarkoittavat sairaalan hyötyä ja parasta;

7) ottaa toimeen ja siitä vapauttaa yhteismäärärahasta palkattu henkilökunta sekä voimassa olevain määräysten mukaan vahvistaa kesälomajako sanottua henkilökuntaa varten, ja on hänen sitä ennen neuvoteltava ylihoitajattaren tai johtajattaren kanssa, jos henkilö on lähinnä näitten alainen;

8) pitää nimikirjaa sairaalan kaikista viranpitäjistä, sekä vaki-naisista että ylimääräisistä;

9) hankkia kaikista viranpitäjistä papintodistus tai muu asianmukainen todistus sekä pitää ne järjestettyinä ja numeroituina samassa järjestyksessä kuin nimikirjassa;

10) sairaalain tilivirastolle viipymättä lähettää henkilökortit vastaotetuista viranpitäjistä;

11) katsoa, että sairaalan taloushenkilökunta ahkerasti ja huolel-lisesti täyttää tehtävänsä ja ettei kenellekään myönnetä etuja sen lisäksi, mitä vahvistetussa talousarviossa säädetään;

12) ennen 1 päivää huhtikuuta lähettää sairaalatarkastajalle ilmoitus niistä viranpitäjistä ja siitä apuhenkilökunnasta, joilla on oikeus seuraavana vuonna saada palkankorotusta määrävuosien palveluksesta, johon ilmoitukseen on liitettävä tarpeellinen selvitys;

13) kun menosäännössä mainitun taloushenkilökunnan keskuu-
dessa joutuu avoimeksi sellainen toimi, jota hallitus ei täytä, tehdä sairaalatarkastajalle ehdotus viran täyttämisestä;

14) ennen 1 päivää huhtikuuta tehdä hallitukselle ja sairaala-
tarkastajalle ehdotus niiden taloudenhoitoon kuuluvien ja menosään-
nössä mainittujen viranpitäjien kesälomista, jotka äskenmainitut vi-
ranomaiset ottavat toimeen, heille ehdottaa viransijaist sekä pyytää
hallitukselta tarpeellisia määrärahoja viransijaisten palkkaamiseen;

15) katsoa, että noudatetaan, mitä voimassa olevassa laissa työn-
tekijäin vakuuttamisesta tapaturman varalta työnantajan velvol-
lisuuksista säädetään;

16) hallituksen määräminä aikoina olla saapuvilla toimitsijan
konttorissa;

Viranpitäjät.

*Konttori ja
kirjanpito.*

17) pitää konttori hyvin järjestettynä ja asiakirjat rekisterikirjoissa;

18) huolehtia siitä, että kaikki tulevat ja menevät kirjelmät merkitään diareihin, pitää kopiokirjaa kirjelmistä ja menevistä asiakirjoista sekä valvoa, että menevät kirjelmät annetaan asianomaisille ainoastaan kirjekirjaan merkittävää kuittia vastaan;

19) vaatia laskut kaksin kappalein tai, kun sellaisia ei voida saada, ottaa kopiot laskuista toimitsijan konttorissa säilytettäväksi;

20) kontrolloida, että laskut ovat oikeat sekä katsoa, että ne ovat varustetut asianomaisella merkinnällä tavarän vastaanottamisesta;

21) valvoa, että asianomainen ylilääkäri on todistanut lääkelaskujen olevan alkuperäisten reseptien ja tilausten mukaisia;

22) katsoa, että todisteet ja reversaalit asianmukaisesti hyväksytään ja varustetaan oikeilla tilinimikkeillä tulo- ja menoarvion mukaan sekä että tällöin noudatetaan asianmukaisesti annettuja ohjeita;

23) merkitä todisteet ja reversaalit sivunumeroilla varustettuun kassakirjaan, joka on kultakin kuukaudelta päätettävä ja merkintä säästöstä tehtävä;

24) katsoa, että kirjanpito on täydellinen kultakin päivältä, niin että laskuja hyväksyttäessä aina käy selville, onko määrärahaa tarkoitukseen käytettävissä;

25) katsoa, ettei sattuneita virheitä ja erehdyksiä kirjoista poisteta raaputtamalla tai käyttämällä syövyttäviä aineita, vaan että ne rivin yläpuolelle tehtävällä merkinnällä tai eri kirjanpitovienneillä siten oikaistaan, että menettely selvästi käy ilmi;

26) pitää vahvistetun mallin mukaista ostokirjaa kaikista tilauksista, niin että konttorissa voidaan aina saada selko maksamattomista laskuista;

27) pitää vahvistetun kaavan ja annettujen määräysten mukaista varastokirjaa;

28) viimeistään kunkin kuukauden viidentenä päivänä antaa sairaalain tilivirastolle asianmukaisesti hyväksytty kuukausitili hänen hallussaan olleista kanto- ja ennakkovaroista sekä laskuista, jotka ovat annetut sairaalain tilivirastolle maksua varten;

29) ennen 15 päivää tammikuuta antaa sairaalain tilivirastolle luettelo maksamattomista laskuista ja ulkona olevista saatavista sekä muut tiedot ja ilmoitukset, jotka voivat olla tarpeellisia tilinpäätöstä laadittaessa;

*Talousarvio-
ehdotus.*

30) neuvoteltuaan ylilääkäreitten, ylihoitajattarien sekä pesulaitoksen, liinavaatevaraston ja ruokalan johtajattarien kanssa, toimittaa sairaalatarkastajan määräämässä ajassa sairaalatarkastajalle ehdotus talousarvioksi sairaalaa varten siihen kuuluvine eritelyineen ja perusteluineen;

Kassanhoito.

31) säilyttää lukon takana kassakaapissa hallussaan olevat varat, joita hän ei missään tapauksessa saa sekoittaa yksityisiin varoihinsa;

32) jos osa kassasta säilytetään pankkitilillä, avata tili asianomaisen sairaalan nimessä, ja on sellaisen tilin korko hyvitetävä kaupungille;

33) kantaa ennakolta maksettuja ja maksuun pantuja päivämaksuja ja muita sairaalalle tulevia korvauksia sekä antaa siitä maksunsuorittajalle joko toimitsijan kuittaama maksulippu tai lasku, jotka kumpikin ovat varustetut irroitettavalla kupongilla, taikka reversaali kaksin kappalein, jolloin maksulipun taikka laskun kuponki taikka toinen reversaali pidetään konttorissa todisteena;

34) suorittaa edellisessä momentissa mainitut kantovararat rahatoimikonttorille, ellei rahatoimikamari ole antanut lupaa käyttää varoja sairaalan menojen maksamiseen;

35) asianomaisen suostumuksen hankittuaan tilata sairaalan tiliviraston välityksellä ennakkovaroja, joita hänelle voidaan rahatoimikamarin määräämissä rajoissa uskoa sairaalan käteisostojen ynnä muiden tilapäisten pienekköjen menojen suorittamista varten sekä myöskin palkkojen maksamiseen;

36) olla maksamatta ennakolta palkkoja tai muuta korvausta, joka ei ole erääntynyt maksettavaksi;

37) hyväissä ajoin tehdä sairaalatarkastajalle esitys uusien määrärahojen hankkimisesta tai lisäyksestä aikaisempiin määrärahoihin sairaalan menojen suorittamista varten;

38) pitää sairaalan irtaimesta omaisuudesta tarkkaa kalustoluetteloa, johon merkitään esineitten nimi, lukumäärä, hankinta-arvo ja säilytyspaikka;

Kalusto.

39) sikäli kuin kalustoa ostamalla taikka sairaalassa valmistamalla hankitaan, pitää tästä luetteloa sekä vuosittain täydentää edellisessä momentissa mainittua kalustoluetteloa näin tapahtuneella hankinnalla;

40) valvoa, että ne henkilöt, joiden tulee vastata kalustosta, pitävät erikoisluetteloita siitä, ja ainoastaan asianmukaista kuittia vastaan ottavat haltuunsa uusia kalustoesineitä taikka luovuttavat pois entisiä, jotka ovat aijotut hyljättäviksi;

41) kalenterivuoden lopussa inventoida irtain omaisuus ja kontrolloida kalustoluettelo sekä samalla merkitä kirjaan, mitkä esineet vanhuuttaan ja kulumisen johdosta ovat menettäneet niin paljon arvostaan, että ne olisivat poistettavat luettelosta;

42) säilyttää kaikki rikkinäiset ja loppuun kulutetut kalustoesineet, jotka ehdotetaan poistettaviksi kalustoluettelosta, kunnes kaupungin irtaimen omaisuuden tarkastusmiehet ovat suostuneet niiden poistamiseen;

43) ryhtyä toimiin poistettujen kalustotavarain myymistä, hävittämistä, poisviemistä tai erilleen ottamista varten, niin ettei näitä missään tapauksessa panna yhteen seuraavana vuonna poistettavaksi aijottujen kalustotavarain kanssa;

44) toimitetun vuosi-inventoimisen jälkeen antaa ennen 1 päivää helmikuuta sairaalain tilivirastolle sairaalan johtajan ja toimitsijan allekirjoittama ja hyväksymä kaksoiskappale kalustoluettelosta;

45) antaa hyvissä ajoin sairaalatarkastajalle sairaalan johtajan hyväksymä ehdotus uusien kalustoesineiden hankkimiseksi sekä ehdotus kaluston korjaamiseksi;

46) valvoa, että kalustotavaraa hoidetaan hyvin ja pidellään varovasti ja ettei mitään siitä pilata eikä hukata;

Potilaat.

47) katsoa, että sairailta heitä otettaessa sairaalaan on tarpeelliset asiakirjat sekä, jos poikkeuksia voimassa olevista ohjesäännöistä on tapahtunut, ilmoittaa se viipymättä asianomaiselle ylilääkärille sekä, jos sairas henkilö on ilman hakemuskirjoja tai epätäydellisin kirjoin otettu sairaalaan, viipymättä ryhtyä toimiin tarpeellisten asiakirjain hankkimista varten;

48) pitää sairaista sivulukunumeroilla varustettua, vahvistetun mallin mukaista kantopäiväkirjaa, sekä siihen veloittaa päivämaksut;

49) pitää eräytymiskirjaa ennakolta maksetuista päivämaksuista sekä ajoissa kirjallisesti ilmoittaa asianomaiselle ylilääkärille erään-tyvästä ennakkomaksusta;

50) vuosineljänneksen vaihteessa kirjoittaa maksettaviksi laskut kaikille sairaalassa jälellä oleville potilaille;

51) ennen kuukauden viidettä päivää antaa sairaalain tilivirastolle sairaalalääkärien laatimat ja toimitsijan tarkastamat kuukausi-raportit potilasmäärän vaihteluista edellisen kuukauden aikana;

52) viimeistään 15 päivän kuluessa vuosineljänneksen loputtua antaa sairaalain tilivirastolle jäljennös kantopäiväkirjasta kuluneelta neljännekseltä asianomaisen lääkärin allekirjoittamine sisäänotto- ja päästölippuineen, kuin myöskin tili kertyneistä ja maksamatto-mista päivämaksuista ja muusta sairaalalle tulevasta korvauksesta ynnä niihin kuuluvat maksukuitit tuloista, joita ei ole määrääjän kuluessa kertynyt;

53) kuittaa vastaan vastaanottaa, merkitä kirjaan ja kassa-kaapissa säilyttää sairaitten mukanaan tuomat rahat ja arvoesineet, sekä katsoa, että vaateparret ja muut esineet, joita sairaalan viran-pitäjät ottavat vastaan sairaita sairaalaan otettaessa, luetteloidaan sekä tarvittaessa puhdistetaan tai desinfioidaan ja huolellisesti hoidetaan, sekä, kun sairas on kuollut, ottaa sairaan jäämistö säi-löön kunnes siitä voidaan laillisessa järjestyksessä määrätä;

54) kun sairas on sairaalasta noudettava tai hän on siellä kuollut, viipymättä, jos ylilääkäri on häntä siihen kehottanut, ilmoittaa siitä sille henkilölle tai viranomaiselle, jonka tulee ryhtyä toimiin sairaan tai kuolleen poisviemistä varten sekä, ellei kukaan ole vel-vollinen tai halukas huolehtimaan sairaan tai kuolleen poisviemi-sestä, ryhtyä asianhaaran aiheuttamiin toimiin;

55) jos sairaalassa kuolleella potilaalla ei ole omaisia tai mieli-sairalaan otettu potilas on kuollut, lähettää asianomaiselle pastorin-virastolle tai muulle asianomaiselle viranomaiselle kuolintodistus, joka asianomaisen ylilääkärin toimesta on annettava toimitsijalle;

56) jos viranpitäjä jossakin kaupungin sairaalassa otetaan sai-raalaan potilaaksi ja sinä kohden sovelletaan kaupunginvaltuuston

päätöstä 9 päivältä helmikuuta 1921, katsoa, että hallituksen vahvistama ilmoituslomake panitaan sisäänkirjoituslipun oheen;

57) kun potilas ei voi antaa maksusitoumusta eikä suorittaa ennakolta sairashoitokustannuksia, mutta hänen tilansa välttämättä vaatii sairaalahoitoa, vaatia asianomaiselta ylilääkäriltä todistus tästä ja viipymättä pyytää köyhäinhuoltoautokunnalta maksusitoumusta;

58) pitää silmällä ruokatavarain ja polttoaineiden ynnä muitten kulutustavarain varastoja sekä hyvissä ajoin ilmoittaa sairaalataarkastajalle, milloin sellaisia tavaroita tarvitaan;

59) katsoa, että kaikissa ostoissa ja hankinnoissa tavarat tarkoin mitataan tai punnitaan ja että ne määrältään ovat tehtyjen tilausten mukaiset sekä sitäpaitsi katsoa, että kaikkiin laskuihin on merkitty tavarain määrä mitan tai painon mukaan;

60) kuukausittain selvittää kaikki asiat velkojien ja velallisten kanssa;

61) ainoastaan kirjallista tilausta ja asianomaista kuittia vastaan antaa tavaroita varastosta sekä katsoa, että suurinta säästävyyttä noudatetaan kulutustavarain käytössä;

62) katsoa, että ruuanpitoa sairaalassa hoidetaan voimassa olevan ruokajärjestyksen mukaisesti, sekä että ne ruoka-aineet, jotka toimitetaan sairaalalle, ovat laadultaan täysin hyviä; sekä

63) kuukausittain tehdä ruokalan johtajattaren kanssa tili myydystä ruuasta ja myydyistä ruokajätteistä sekä ruokalassa maksua vastaan annetuista aterioista.

Muuten noudattakoon toimitsija voimassa olevia määräyksiä ja mitä ylempi viranomainen hänelle toimesta määrää.

Palkkaeduista, toimeenottamisen ehdoista ja eläkkeestä on voimassa, mitä siitä on erikseen säädetty.

Kulutustavarat.

39. Helsingin kaupungin sairaalain kirjanpitäjain johtosääntö.

Kaupungin sairaalain hallituksen vahvistama kesäkuun 8 p:nä 1927.

Kirjanpitäjän, jonka tulee olla perehtynyt kirjanpitoon, ottaa toimeen hallitus sairaalataarkastajan ehdotuksesta.

Kirjanpitäjä on lähinnä toimitsijan alainen.

Kirjanpitäjän tulee:

1) auttaa toimitsijaa tämän tehtävissä ja tällöin soveltuviissa kohdin noudattaa toimitsijaa varten julkaistuja johtosääntöjä;

2) toimittaa kirjanpito, sikäli kuin se uskotaan hänelle;

3) hoitaa toimitsijan johdolla sairaalan kassaliikettä, jos sairaalataarkastaja niin määrää;

4) toimitsijan estettynä ollessa hoitaa tämän virkatehtäviä; sekä

5) toimitsijan kesä- ja virkalamon aikana hoitaa hallituksen määräyksen mukaan oman virkansa ohella toimitsijan virkaa.

Muuten noudattakoon kirjanpitäjä voimassa olevia määräyksiä ja mitä asianomaiset hänelle virassa määräävät.

Palkkaeduista, toimeenottamisen ehdoista ja eläkkeestä on voimassa, mitä siitä on erikseen säädetty.

40. Helsingin kaupungin sairaalain ruokalanjohtajattarien johtosääntö.

Kaupungin sairaalain hallituksen vahvistama kesäkuun 3 p:nä 1927.

Ruokalanjohtajattaren ottaa toimeen hallitus sairaalatarkastajan ehdotuksesta. Johtajatar on lähinnä toimitsijan alainen.

Ruokalanjohtajattaren tulee:

1) huolellisesti hoitaa ruuanpito ja tällöin katsoa, että ruoka valmistetaan hyvin ja täysin hyvistä aineksista sekä vahvistetun ruokajärjestyksen mukaan;

2) vastaanottaa ruuanpitoa varten toimitetut ruokatarpeet ja katsoa, että ne määrältään ovat tehtyjen tilausten, laskujen tai kuljetuslippujen mukaiset, joiden yleensä tulee seurata niitä;

3) ilmoittaa toimitsijalle, jos ruokatavarat jossain kohden ovat ala-arvoisia tai elleivät ne määrälleen ole tehtyjen tilausten, laskujen tai kuljetuslippujen mukaisia;

4) antaa kirjallinen todistus tavaroiden vastaanottamisesta ruokalaan, ollen todistuksessa myöskin mainittava vastaanottopäivä;

5) ruuanpitoa varten jätettyjen tilauslippujen perusteella laatia kultakin päivältä yhdistelmä niistä, sekä laskea paljonko eri ruoka-aineita on käytettävä kutakin ruokalajia varten;

6) valvoa, että ruoka-aineet mitataan tai punnitaan sekä että niiden määrä merkitään kirjaan, kun ne annetaan varastoista;

7) laatia kulutusraportti kultakin päivältä kaikista annetuista ruokatavaroista;

8) katsoa, että ruoka jaetaan kullekin sairaalaosastolle tehtyjen tilausten mukaan;

9) numerojärjestyksessä sopivalla tavalla säilyttää kaikki kuitit, tilausliput, yhdistelmät ja kulutusraportit;

10) vuosineljänneksen lopussa sekä käskettäessä inventoida varastot;

11) katsoa, että ruuanpidossa pidetään varastosta huolellista ja tarkkaa kirjanpitoa annettujen ohjeitten mukaisesti;

12) kun henkilöt, joilla ei ole oikeutta maksuttomaan ruokaan aterioivat sairaalassa, kirjoittaa vahvistetun taksan ja mallin mukainen lasku kaksin kappalein, joista toinen annetaan sille henkilölle, joka on aterioinut ja toinen pidetään reversaalina sairaalassa;

13) noudattaa samaa menettelytapaa, jos ruokatavaroita myydään sairaalahenkilökunnalle;

14) kuukauden lopussa periä kaikki saatavat ja tehdä toimitsijan kanssa lopputili kuukaudelta;

15) ostaa ruokatavaroita sairaalan tarpeiksi, sikäli kuin hän saa toimitsijalta tähän luvan;

16) ajoissa ilmoittaa toimitsijalle ruokatavaroista, joita on hankittava;

17) katsoa, että ruokatavaroita ja muita varastotavaroita hoidetaan hyvin lukon takana ja ettei mitään kavalleta, hävitetä eikä pilata sekä heti toimitsijalle ilmoittaa, jos siinä kohden on havaittu jotakin epäsäännöllisyyttä;

18) laskea ja luetteloida menevä ja tuleva pesu ja ilmoittaa toimitsijalle pesussa hukkaan joutuneet esineet;

19) luettelon mukaan vastaanottaa ruokalan kalustoesineet sekä merkitä kalustoluetteloon todistus vastaanottamisesta;

20) vastata ruokalan kalustoesineistä sekä, sikäli kuin uutta tulee tai hyljättyjä poistetaan, tehdä siitä merkintä kalustoluetteloon ja ainoastaan toimitetun inventoimisen jälkeen ja kalustoluetteloon merkittyä todistusta vastaan antaa kalusto toiselle henkilölle, jonka tulee siitä vastata;

21) luetteloida ja ainoastaan asianmukaista kuittia vastaan luovuttaa kalustoa hyljättäväksi, korjattavaksi tai desinfioitavaksi;

22) viipymättä ilmoittaa toimitsijalle ilmoittaa hukkaan joutuneet tai särkyneet kalustoesineet;

23) kirjallisen tilauksen mukaan vastaanottaa keskusvarastosta kulutustavaroita ja antaa niistä kuitti sekä pitää huolta siitä, että niiden käytössä noudatetaan suurta säästäväisyyttä;

24) tehdä toimitsijalle ehdotuksia uusien kalustoesineiden hankkimisesta ruokalaa varten;

25) katsoa, että ruokalassa ja siihen kuuluvissa huoneissa kaikkialla noudatetaan järjestystä ja siisteyttä;

26) katsoa, että ruokalan henkilökunta ahkerasti ja huolellisesti täyttää tehtävänsä;

27) tarvittaessa ojentaa alaistaan henkilökuntaa ja, ellei siitä ole apua, ilmoittaa asia toimitsijalle;

28) tehdä toimitsijalle ehdotuksia ruokalan palveluskunnan ottamisesta ja erottamisesta sekä kesälomasta ruokalan henkilökunnalle;

Muuten noudattakoon ruokalanjohtajatar voimassa olevia määräyksiä ja mitä ylempi viranomainen hänelle toimessa määrää.

Palkkaeduista, toimeenottamisen ehdoista ja eläkkeestä on voimassa, mitä siitä on erikseen säädetty.

41. Helsingin kaupungin sairaalain liinavaatevaraston ja pesulaitoksen johtajattarien johtosääntö.

Kaupungin sairaalain hallituksen vahvistama kesäkuun 3 p:nä 1927.

Liinavaatevaraston ja pesulaitoksen johtajattaren ottaa toimeen hallitus sairaalan johtajan ehdotuksesta ja on johtajatar lähinnä toimitsijan alainen.

Liinavaatevaraston ja pesulaitoksen johtajattaresta on soveltuvin kohdin voimassa, mitä ruokalanjohtajattaren johtosäännössä säädetään.

42. Taksa maksuista, joita suoritetaan hoidosta Helsingin kaupungin kunnallissairaaloissa.

Uudenmaan läänin maaherran vahvistama elokuun 30 p:nä 1927.

Hoitomaksuja on Helsingin kaupunkikunnan sairaaloissa suoritettava vuorokaudelta seuraavasti:

A. Marian sairaalassa.

Kaupungin henkikirjoissa olevat henkilöt:	Smk.
yleisessä sairassalissa	20:—
puoliyksityisessä huoneessa	25:—
yksityishuoneessa	40:—

Toispaikkaiset henkilöt:

yleisessä sairassalissa	40:—
puoliyksityisessä huoneessa	50:—
yksityishuoneessa	80:—

15 vuotta nuoremmat lapset suorittavat yleisessä sairassalissa puolet yllämainituista maksuista.

B. Kulkutautisairaalassa.

Tämän kaupungin henkikirjoissa olevat, täällä tai toisella paikkakunnalla sairastuneet henkilöt:

yleisessä sairassalissa	—:—
puoliyksityisessä huoneessa	25:—
yksityishuoneessa	40:—

Sairaana omainen, joka ylläikäärin suostumuksella on päässyt sairaalaan:

yleisessä sairassalissa	20:—
yksityishuoneessa, sairaan huonetoverina	40:—

Henkilöt, jotka eivät ole kaupungin henkikirjoissa, mutta ovat Helsingissä sairastuneet:

yleisessä sairassalissa	—:—
puoliyksityisessä huoneessa	50:—
yksityishuoneessa	65:—

Sairaalamaksut

Kunnall.-artrioskopi.	s. 70 v. 1927
— " —	11 1928
— " —	96 1929

Valaustito kalvo v. 1928

Henkilöt, jotka ovat toisella paikkakunnalla sairastuneet eivätkä ole täällä henkikirjoissa:

	Smk.
yleisessä sairassalissa	40: —
puoliyksityisessä huoneessa	50: —
yksityishuoneessa	65: —

Sairaana omainen, joka on ylilääkärin suostumuksella päässyt sairaalaan:

yleisessä sairassalissa	40: —
yksityishuoneessa, sairaan huonetoverina	80: —

Jos kulkutautisairaalaan kaupungin sairaalahallituksen päätöksen mukaan joksikin ajaksi järjestetään tilapäinen osasto semmoisille sairaille, joiden hoito muutoin ei ole kulkutautisairaalan asia, saatakoon semmoisille osastoille otetuilta henkilöiltä sairaalahallituksen harkinnan mukaan kantaa hoitomaksuja samoilla perusteilla kuin tässä edellä on määrätty asianomaiseen sairaalaan otettuihin henkilöihin nähden.

C. Kivelän sairaalassa.

Kaupungin henkikirjoissa olevat henkilöt:

mielisairasosastolla	16: —
keuhkotautiosastolla	13: —
muulla osastolla	13: —

Toiselta paikkakunnalta olevat henkilöt:

mielisairasosastolla	40: —
muulla osastolla	40: —

15 vuotta nuoremmat lapset suorittavat yleisessä sairassalissa puolet yllämainituista maksuista.

D. Nikkilän mielisairaalassa.

Kaupungin henkikirjoissa olevat henkilöt:

ensimmäisessä luokassa	40: —
toisessa luokassa	25: —
kolmannessa luokassa	16: —

Toiselta paikkakunnalta olevat henkilöt:

ensimmäisessä luokassa	80: —
toisessa luokassa	50: —
kolmannessa luokassa	40: —

Lapset, jotka sairaalaan otettaessa eivät ole täyttäneet 15 vuotta, suorittavat kolmannessa luokassa puolet yllämainituista maksuista.

Kaikilla sairastosastoilla on sairaalaan otetun potilaan hoitomaksu luettava ainoastaan tulo-, mutta ei lähtöpäivältä, elleivät ne ole samat.

Se Helsingin kaupungissa hengille kirjoitettu henkilö, jota on hoidettu 30 päivää yhteen jaksoon yleisessä salissa, suorittaa sen jälkeiseltä ajalta ainoastaan 75 % edellämainituista maksuista. Jos henkilö siirretään kaupungin toisesta kunnallisesta sairaalasta toiseen, luetaan hänelle tässä kohden hyväksi se aika, jona häntä on edellisessä hoidettu.

Henkilöt, jotka joutuvat köyhäinhoidon rasitukseksi ja joilla ei ole todettu olevan kotipaikkaoikeutta Helsingissä, katsotaan toisella paikkakunnalla henkikirjoitettujen henkilöiden vertaisiksi.

Potilaan, jolle sairaalassa annetaan jotain erikoishoitoa, kuten leikkaus-, röntgen- y. m. käsittelyä, on tästä vahvistetun hoitomaksun lisäksi suoritettava 20—200 markan maksu kerta kaikkiaan ylläkäarin harkinnan mukaan.

Kaupungin viranpitäjät, samoin kuin heidän perheensä jäsenet, katsotaan, heidän asuin- ja henkikirjoituspaikastaan riippumatta, hoitomaksujen suhteen tässä kaupungissa henkikirjoitettujen henkilöiden vertaisiksi.

Kaupungissa henkikirjoissa olevalta, joka tarjoutuu suorittamaan hoitomaksun taloudessaan palvelevan ulkokuntalaisen puolesta, kannettakoon ainoastaan kuntalaiselle vahvistettu maksu.

Upseereilta, joiden tauti on palveluksen aiheuttama, kapitulanteilta, asevelvollisilta ja puolustuslaitokseen kuuluvilta sairaanhoitajattarilta, joiden kaikkien sairashoidon puolustuslaitos kustantaa, on maksu sama kuin niiltä henkilöiltä, jotka eivät ole Helsingin kaupungissa hengille kirjoitettuja ja ovat sairastuneet Helsingin kaupungin ulkopuolella.

Yllä vahvistettuja maksuja hoidosta yksityisessä tai puoliyksityisessä huoneessa ei ole sovellettava sairaaseen, joka sijoitetaan tällaiseen huoneeseen tilanpuutteen johdosta yleisessä salissa tai sen johdosta, ettei häntä haitata hänelle itselleen tai muille sairaille, katsota voitavan hoitaa yleisessä salissa.

Helsingin kaupungin kunnansairaaloille suoritettavat, asianomaisen virkamiehen maksettaviksi panemat sairasmaksut saatakoon tuomiotta tai päätöstä hankkimatta ulosottaa siinä järjestyksessä kuin helmikuun 27 päivänä 1897 annetussa asetuksessa ulostekojen ja muiden yleisten maksujen ulosmittauksesta säädetään.

HELSINGIN KAUPUNGIN KUNNALLINEN ASETUSKOKOELMA

JULKAISSUT

1927. HELSINGIN KAUPUNGIN TILASTOKONTTORI. N:o 5.

Sisältö: 43. Laki omakotirahastosta, s. 73. — 44. Asetus omakotirahastosta, s. 73. — 45. Asuntolainojen myöntäminen omakotirahastosta kaupunkeihin, kauppaloihin sekä maaseudun väestökeskuksiin rakennettavia omakotitaloja varten, s. 75. — 46. Järjestysohjeet kivenlouhintaa-, hakkuuta ja hiontaa varten, s. 78. — 47. Helsingin kaupungin terveydenhoitojärjestyksen II luvun 7 §:n säännösten sovelluttaminen, s. 88.

---

43. Laki omakotirahastosta.

Annettu tammikuun 8 p:nä 1927.

(Suomen as.-kok 1927 : 3)

1 §. Valtion asuntopoliittista toimintaa varten vuoden 1920 ylimääräisen menoarvion XI luvun 7 momentin kohdalla, vuosien 1921—1924 ylimääräisen menoarvion XI luvun 2 momentin kohdalla sekä vuoden 1925 ylimääräisen menoarvion XI luvun 1 momentin kohdalla myönnetty määrärahat, mikäli ne ovat lainoihin sijoitettuina tahi tämän jälkeen sijoitetaan lainoihin, sekä näistä lainoista valtiolle suoritettut ja suoritettavat vuotuismaksut siirretään tulo- ja menoarvion ulkopuolelle jätettävään valtion omakotirahastoon.

2 §. Tästä rahastosta myönnetään kuntien välityksellä kuolestulsoja tahi, erinäisin ehdoin, osuuskassojen välityksellä kuolestulmaksuin lyhennettäviä kiinnityslainoja pienten omakotitalojen rakentamista varten kaupunkeihin, kauppaloihin, kaupunkien lähiympäristöihin, maaseudun taajaväkisiin asutuskeskuksiin sekä varsinaiselle maaseudulle, erityisesti maataloustyöväen asunto-olojen parantamiseksi.

Rahaston vuosittain käytettäväksi tulevista varoista voidaan enintään yksi prosentti käyttää omakotitaloja varten tarkoitettujen mallipiirustusten teettämiseen ja julkaisemiseen sekä rakennussuunnitelmien valmistamiseen omakotialueille.

3 §. Tarkemmat määräykset omakotirahastosta annetaan asetuksella.

44. Asetus omakotirahastosta.

Annettu toukokuun 28 p:nä 1927. (Lyhennysote)

(Suomen as.-kok. 1927 : 228)

1 §. Omakotirahaston tarkoituksena on pienten omakotitalojen rakentamisen edistäminen tästä rahastosta myönnettävän luoton avulla.

2 §. -----

3 §. -----

Sosiaaliministeriön määrättävänä olevalla tilillä olevat varat käytetään pienten, enintään kaksi asuntoa käsittävien omakotitalojen rakentamisen edistämiseen kaupungeissa, kauppaloissa, taajaväkisiksi yhdyskunniksi julistetuissa ja niihin verrattavissa maaseudun väestökeskuksissa sekä kaupunkien, kauppaloiden, mainitunlaisten väestökeskusten ja huomattavampien teollisuuslaitosten lähiympäristöissä, mikäli niissä noudatetaan hyväksyttävää rakennussuunnitelmaa.

4 §. Omakotitalon, jonka rakentamista varten omakotirahastosta voidaan myöntää lainaa, tulee olla uutisrakennus sekä sijaita joko lainansaajan omistamalla tai hänen vuokralalla hallitsemallaan rakennustontilla tai asuntopalstalla, jonka vuokraoikeus, jos tontti tai asuntopalsta on kunnalta, seurakunnalta tai yksityiseltä vuokrattu, maanomistajaa kuulematta voidaan siirtää kolmannelle henkilölle.

Milloin omakotitalo rakennetaan vuokratontille tai vuokrapalstalle, joka sijaitsee 3 §:n 2 momentissa tarkoitetuilla paikkakunnilla, tulee, jotta sitä varten voitaisiin omakotirahastosta myöntää lainaa, vuokrasopimuksen olla sellainen, että sitä ei voida vuokrauden kuluessa sanoa irti, ja tulee jälellä olevan vuokra-ajan olla vähintään viisi vuotta lainan kuoletusaikaa pitempi.

5 §. Lainoja omakotirahastosta myönnetään joko kunnille tai osuuskassoille niiden antamaa velkakirjaa vastaan ja tulee kunnan tai osuuskassan käyttää rahastosta täten lainaksi saamansa varat asuntolainoiksi niitä rakennusyrityksiä varten, jotka asianomainen ministeriö tai sen määräämä viranomainen hyväksyy.

Lainasta suorittaa kunta tai osuuskassa omakotirahastoon korkoa neljä prosenttia kulloinkin jälellä olevalle velkamäärälle sekä kuoletusta sen mukaan kuin siitä erikseen määrätään, huomioonottaen että kuoletusaika on oleva vähintään kaksikymmentäviisi vuotta.

Lainatessaan edelleen rakennuttajalle omakotirahastosta lainaksi saamansa varat, kunta tai osuuskassa on oikeutettu vuosittain ottamaan häneltä lainan hoitokustannusten peittämiseksi puoli prosenttia kulloinkin jälellä olevasta velkamäärästä, mutta älköön asettako lainaehtoja korkoon ja kuoletukseen nähden lainansaajalle ankarammiksi kuin mihin kunnan tai osuuskassan itsensä on ollut valtioon nähden sitouduttava.

6 §. Omakotitalon rakennuttajalle myönnetyn asuntolainan suuruus olkoon enintään neljäkymmentä prosenttia hyväksytyistä rakennuskustannuksista, kuitenkin niin, että lainan määrä sen edelle kiinnitettyjen lainojen kanssa ei saa nousta suuremmaksi kuin seitsemäänkymmeneenviiteen prosenttiin mainituista kustannuksista.

7 §. Neljännesvuosittain käytettäväksi tulevista omakotirahaston varoista erotetaan yksi prosentti puoleksi sosialiministeriön ja puoleksi maatalousministeriön käytettäväksi omakotitaloja varten tarkoitettujen mallipiirustusten teettämiseen ja julkaisemiseen sekä rakennussuunnitelmien valmistamiseen omakotialueille.

8 §. Milloin omakotirahastosta myönnetään lainoja Osuus-kassojen Keskuslainarahasto-Osakeyhtiön välityksellä, noudatetaan soveltuvilta kohdin edelläolevia määräyksiä.

9 §. Tarkemmat määräykset omakotirahaston käyttämisestä antaa valtioneuvosto.

45. Asuntolainojen myöntäminen omakotirahastosta kaupunkihin, kauppaloihin sekä maaseudun väestökeskuksiin rakennettavia omakotitaloja varten.

Valtioneuvoston päätös elokuun 12 p:ltä 1927.

(Suomen as.-kok. 1927 : 229)

1 §. Omakotirahastosta myönnetään kuntien välityksellä kuoletuslainoja ja osuus-kassojen välityksellä kuoletusmaksuin lyhenettäviä kiinnityslainoja kaupunkihin, kauppaloihin, taajaväkiseksi yhdyskunniksi julistettuihin ja niihin verrattaviin maaseudun väestökeskuksiin sekä kaupunkien, kauppaloiden, mainitunlaisten väestökeskusten ja huomattavampien teollisuuslaitosten lähiympäristöihin, mikäli niissä noudatetaan hyväksyttävää rakennussuunnitelmaa, sellaisten omakotitalojen rakentamista varten, joihin sisältyy yksi tai kaksi, lattiapinta-alaltaan enintään sadan neliömetrin laajuista asuntoa ja joiden kestävyys on arvioitava vähintään viideksikymmeneksi vuodeksi.

Laina voidaan myöntää myös kahta, eri henkilöiden omistamaa omakotitaloa varten, jotka tontin rajalla sijaiten on rakennettu yhteen yhdeksi enintään neljä sellaista asuntoa käsittäväksi rakennukseksi, kuin edellisessä momentissa sanotaan.

Laina myönnetään ainoastaan sellaisen omakotitalon rakentamista varten, joka tulee olemaan rakennuttajan omana asuntona.

2 §. Omakotirahastosta myönnetään kunnalle tai osuus-kassalle lainoja määrättyjä rakennusyrityksiä varten yleensä kolmekymmentä ja enintään neljäkymmentä prosenttia sosialiministeriön hyväksymistä lopullisista rakennuskustannuksista.

Lainansaajan tulee maksaa lainansa takaisin kunnalle tai osuus-kassalle vuotuismaksuin, joiden suorittaminen alkaa sen kalenterivuoden alusta, jota ennen kolme vuotta on kulunut siitä, kun laina on kunnalle tai osuus-kassalle myönnetty.

Vuotuismaksu on seitsemän prosenttia lainan määrästä ja siitä lasketaan neljä ja puoli prosenttia kulloinkin maksamatta olevalle pääomalle koroksi sekä loput lainan kuoletukseksi. Vuotuismaksu suoritetaan kahdenkymmenenneljän vuoden aikana, jolloin laina

on tähän päätökseen liitetyn kuoletustaulukon mukaan tullut kokonaan maksetuksi.

Lainansaaja on kuitenkin oikeutettu maksamaan lainan yhdelläkin kertaa tahi lyhentämään sitä usean vuoden kuoletusmaksuja vastaavalla määrällä.

Ennenkuin vuotuismaksun suoritus 2 momentin mukaan alkaa, tulee lainansaajan maksaa kunnalle tahi osuuskassalle vuotuista korkoa neljä ja puoli prosenttia lainasta tahi sen nostetusta osasta.

Kunta ja osuuskassa suorittavat saamistaan lainoista valtiokonttoriin korkoa neljä prosenttia sekä kuoletusta niinkuin 2 ja 3 momentissa on määrätty.

3 §. Lainaa haetaan sosialiministeriöltä kirjallisesti, ja lainat myönnetään sitä myöten kuin omakotirahastossa on varoja käytettävissä.

Lainahakemus on asianomaisen kunnan tahi osuuskassan tehtävä, ennenkuin rakennustöihin ryhdytään, ja siinä on annettava tieto: paikkakunnan asunto-oloista yleensä ja omakotirakennustoiminnasta erikseen;

haetun lainan suuruudesta;

mitä rakennusryitystä varten lainaa haetaan;

rakennuttajan omistus- tahi vuokraoikeudesta asianomaiseen rakennustonttiin tahi asutopalstaan;

kuinka monta tulisijaa ja kuinka monta asuntoa omakotitaloon suunnitellaan sekä kuinka monta huonetta kukin asunto tulee käsittelemään;

milloin rakennustyöt pannaan alkuun; sekä

kuinka rakennuspääoma ajotetaan hankkia.

Hakemukseen on liitettävä,

rakennusryityksen kustannusarvio; sekä,

rakennuspiirustukset, niin pohja- kuin julkisivupiirustukset ja, milloin on kysymys useista lähekkäin olevista omakotitaloista tahi taajaan asutusryhmään sijoitettavasta rakennuksesta, myös asemapiirros.

4 §. Ennen lainan myöntämistä tarkastetaan, että lainan saannin ehdot asianmukaisesti ovat täytetyt, että suunnitellut rakennukset terveydellisessä ja rakennustaiteellisessa suhteessa vastaavat pienasunnoille nykyään asetettavia vaatimuksia, ja erittäinkin, että rakennukset niin sommittelunsa kuin rakennustapansa puolesta ovat rakennuskustannuksia mahdollisimman suuresti säästäviä. Sosialiministeriö voi, rakennuttajaa kuultuaan, rakennuspiirustuksiin tehdä tässä kohden tarpeelliseksi havaitsemansa muutokset.

Päätös lainan myöntämisestä ilmoitetaan välittömästi asianomaiselle kunnan viranomaiselle tahi osuuskassalle.

5 §. Valtiokonttori maksattaa omakotirahastosta myönnetyn lainan asianomaiselle kunnalle tahi osuuskassalle niiden annettavia velkakirjoja vastaan, senjälkeen kuin kunta tahi osuuskassa on ilmoittanut, että rakennustyöt on aloitettu.

Kunnan tulee ennen varojen nostamista esittää selvitys siitä, että kunta on oikeutettu ottamaan pitkäaikaisen lainan.

6 §. Myöntäessään omakotirahastosta lainaksi saamansa varat asuntolainana omakotitalon rakennuttajalle kunnan tai osuuskassan tulee lainansaajan annettavaan velkakirjaan sisällyttää sosialiministeriön vahvistamat lainaehdot ja pidättää siinä kunnalle tai osuuskassalle oikeus vaatia laina takaisin maksettavaksi, jos lainaehtoja ei täytetä.

Lainaehtoihin on sisällytettävä määräys, että jos tontti tai asuntopalsta tai sillä oleva rakennus myydään tontin tai asuntopalstan vuokraoikeus siirretään, vähintään kolmas osa maksamattomasta lainasta voidaan sosialiministeriön, kunnan viranomaisten tai osuuskassan harkinnan mukaan vaatia heti takaisin maksettavaksi, sekä samoin lainan toinen ja kolmas kolmannes, jos tontti tai asuntopalsta tai sillä oleva rakennus laina-aikana useammin myydään tontin tai asuntopalstan vuokraoikeus siirretään.

Lainaehtoissa määrättäköön myös, että lainansaaja on velvolinen pitämään rakennuksen laina-aikana palovakuutettuna kunnan tai osuuskassan hyväksymässä vakuutuslaitoksessa vähintään asuntolainan ja sitä paremmalla etuoikeudella kiinnitettyjen lainojen summaa vastaavasta arvosta.

7 §. Lainansaajan tontti tai asuntopalsta tai sen vuokraoikeus ja tontilla tai asuntopalstalla olevat rakennukset ovat hänen kustannuksellaan kiinnitettävät kunnalle tai osuuskassalle vakuudeksi. Kunta tai osuuskassa tyytyköön tällöin siihen vakuuteen, jonka myöhemmällä sijalla oleva kiinnitys tarjoaa, ottaen huomioon, että asuntolainan edelle saa olla kiinnitettynä muuta lainaa enintään niin paljon, että asuntolaina ja sen edelle kiinnitetyt lainat vastaavat yhteensä seitsemääkymmentäviittä prosenttia sosialiministeriön hyväksymistä lopullisista rakennuskustannuksista tontin tai asuntopalstan tai niiden vuokraoikeuden arvoa tähän lukematta.

Jos rakennustontti tai asuntopalsta on vuokrattu valtion maasta, voidaan asuntolainan vakuudeksi hyväksyä irtaimistokiinnitystä koskevien säännösten mukaan vahvistettu kiinnitys.

8 §. Kunta tai osuuskassa suorittakoon myöntämänsä asuntolainan rakennuttajalle sellaisissa erissä, kuin rakennustyön säännöllinen edistyminen vaatii.

9 §. Ellei rakennusta, jota varten laina on myönnetty, ryhdytä rakentamaan kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun sosialiministeriö on sitä varten myöntänyt lainan, katsotaan laina rauenneeksi.

Socialiministeriö on rakennusaikana oikeutettu valvomaan, että lainan saamiseksi asetettuja ehtoja ja hyväksytyjä piirustuksia tarkoin noudatetaan, sekä saamaan lainansaajalta rakennustyön edistymisestä tarpeelliseksi katsomansa tiedot.

Rakennuksen tulee lainan raukeamisen ja perimisen uhalla olla asuttavassa kunnossa vuoden kuluessa siitä, kun rakennustyöt on aloitettu, ellei sosialiministeriö erityisistä syistä myönnä rakennusajan pitennystä.

Kun rakennus on valmistunut, tulee kunnan tahi osuuskassan heti ilmoittaa siitä sosialiministeriölle, lähettäen samalla selvityksen siitä, että rakennus on tehty ministeriön hyväksymän suunnitelman mukaan sekä lopullisista rakennuskustannuksista.

10 §. Jos lainansaaja ei täytä lainaehtoja tahi käyttää saamansa lainan tai sen osan sosialiministeriön hyväksymästä rakennussuunnitelmasta poikkeavalla tavalla tahi jättää sen käyttämättä, on kunnan tahi osuuskassan ilmoitettava siitä sosialiministeriölle, joka harkintansa mukaan antaa määräyksen joko lainan tahi sen osan perimisestä tahi muista toimenpiteistä, ellei kunta tahi osuuskassa jo ole päättänyt ryhtyä toimenpiteisiin lainan perimiseksi.

11 §. Kunnan ja osuuskassan on ne varat, jotka niille kertyvät 2 §:n 4 momentin, 6 §:n 2 momentin ja 10 §:n nojalla, sekä niitä myöntämiään asuntolainoja vastaavat varat, jotka 9 §:n 1 ja 3 momentin nojalla katsotaan rauenneiksi, mutta joita varten kunta tai osuuskassa on varoja saanut, viivytyksettä suoritettava lainainsa lyhenykseksi valtiokonttoriin.

12 §. Sosialiministeriö antaa tämän päätöksen soveltamisessa ehkä tarvittavat tarkemmat määräykset.

46. Järjestysohjeet kivenlouhintaa, -hakuuta ja -hiontaa varten.

Valtioneuvoston päätös syyskuun 29 p:ltä 1927.

(Suomen as.-kok. 1927 : 260)

Nojautuen ammatinvaaralta suojelemisesta 4 päivänä huhtikuuta 1914 annetun asetuksen 17 §:ään on valtioneuvosto sosialiministeriön esittelystä kivenlouhintaa, -hakuuta ja -hiontaa varten vahvistanut seuraavat järjestysohjeet:

Yleisiä määräyksiä.

1 §. Panostaminen ja räjäyttäminen on jätettävä ainoastaan panostajan ammattiin hyväksytyyn henkilöön tehtäväksi. Kuitenkin voidaan työpaikoilla, joissa räjäyttämistöihin päivittäin käytetään enintään puolen kiloa räjähdysainetta, panostaminen ja räjäyttäminen uskoa muunkin taitavan ja luotettavan henkilön tehtäväksi.

Hyväksymiskirjan panostajan toimeen antaa kaupungissa maistraatti ja maalla asianomainen kruununvouti tai nimismies, todistettavasti panostajan ammattiin ja kivenlouhintatyöhön tottuneelle ja luotettavalle henkilölle. Panostajan tulee tarkalleen tuntea myös nämä järjestysohjeet.

Vähintään kahta viikkoa ennen kuin työ alkaa semmoisessa uudessa liikkeessä tahi yrityksessä, joka on näiden järjestysohjeiden määräysten alainen, pitää työnantajan tehdä säädetty ilmoitus sosialiministeriölle, sekä sen lisäksi yhtä viikkoa ennen kun näissä

järjestysohjeissa tarkoitetut työt alkavat, tulee työnantajan antaa asianomaiselle ammattientarkastajalle tieto työssä käytettäviksi aijotuista panostajista. Jos töiden kestäessä uusia panostajia otetaan töihin, on niistäkin edellämainittu ilmoitus kolmen päivän kuluessa uuden panostajan ottamisen jälkeen tehtävä ammattientarkastajalle.

2 §. Panostajan tulee pitää huoli siitä, että hänelle luovutetut räjähdysaineet säilytetään ja käsitellään asianmukaisella tavalla sekä valvoa, että panostamisessa, sytyttämisessä ja räjäyttämässä sekä räjähtämättömän panoksen uudestaan räjäyttämässä ja purkamisessa menetellään näiden järjestysohjeiden mukaisesti.

3 §. Kivenlouhimistyössä on käytettävä vain ammattitaitoisia työntekijöitä.

4 §. Näiden järjestysohjeiden alaisella työpaikalla tai sen lähetyvillä on pidettävä työntekijöitä varten raitista ja kelvollista juomavettä saatavana ja on se säilytettävä suljetussa, hanalla varustetussa astiassa.

5 §. Työntekijäin vaatteita varten tulee olla eri huone, joka on pidettävä vähintään $+15^{\circ}$ C lämpöisenä.

Työntekijöitä varten, jotka ruokailuajaksi voivat poistua työstä, tulee olla ruokailuhuone, johon on järjestetty mukana tuodun ruuan lämmityslaite.

Ruokailu- ja pukuhuoneessa tulee olla hyvä ilmanvaihto ja on niiden puhdistaminen toimitettava huolellisesti joka päivä. Lattiat on pestävä vähintään kerran viikossa. Suursiivous on toimitettava vähintään kerran kuukaudessa.

Ammattientarkastajalla on oikeus harkintansa mukaan myöntää tämän pykälän 1 ja 2 momentin määräyksistä poikkeuksia.

6 §. Jos kivenlouhinnassa ja -hakuussa useampia työntekijöitä työskentelee toistensa läheisyydessä ja sinkoutuvista kivistä on vaara tarjolla, on heidän välilleen asetettava tarkoituksenmukaisia verhoja esimerkiksi säkkikankaasta, havuista tai oljista.

7 §. Kivenlouhinnassa, -hakuussa ja -hiontatyössä käytettävät koneet ja voimansiirtolaitteet tulee varustaa asianmukaisilla suojuksilla. Työkalut on pidettävä sellaisessa kunnossa, ettei niiden käyttämisestä synny vaaraa työntekijälle itselleen eikä toisille työntekijöille.

8 §. Näiden järjestysohjeiden alaisella työpaikalla tulee olla sidetarpeet, parit ja muut tapaturmain ensi hoitoon tarpeelliset välineet sekä ensi hoitoon sopiva sidehuone. Ellei työpaikalla ole itse paikalla asuvaa lääkäriä, tulee olla läheltä saatavissa joku ensi-avun antoon kykenevä henkilö.

Ammattientarkastajalla on oikeus harkintansa mukaan myöntää tämän §:n määräyksistä poikkeuksia.

Räjähdysaineiden säilytys.

9 §. Räjähdysainevarastot on säilytettävä työmaalla tiiviissä, maahan hyvin kiinnitetyssä ja vahvasti lukitussa kopissa. Koppi

on sijoitettava siten, että se on suojattu tulelta ja räjäyttäessä irtautuneilta kappaleilta sekä on tarpeeksi kaukana asutusta rakennuksesta ja yleisestä tiestä.

Kopissa, joka on asutun rakennuksen tai yleisen tien lähellä, saadaan työnaikana säilyttää enintään 20 kiloa räjähdysainetta, jonka määrä alköön lepoaikana kuitenkin nousko 5 kiloa suuremmaksi.

Nallit ovat säilytettävät erillään muista räjähdysaineista joko kopin ulkopuolella erityisessä lukitussa säiliössä tai väliseinällä erotetussa, lukitussa erikoisessa kopin osastossa. Kopin ja säiliön avaimet pidettäköön asianomaisen työnjohtajan tai panostajan hallussa.

Kopissa ei saa säilyttää muuta kuin räjähdysaineita eikä siellä saa suorittaa mitään työtä räjähdysaineilla.

Räjähdysaineiden säilyttäminen työntekijöille varatuissa asuin-, ruokailu-, puku- tai pesuhuoneissa, konehuoneessa tai työpaikalla missä työntekijöitä oleskelee, on ankarasti kielletty.

Suurempien räjähdysainemäärien varastoimisesta on noudatettava, mitä siitä on erikseen säädetty.

Räjähdysaineiden kuljetus ja niiden käyttö työpaikalla.

10 §. Räjähdysaineita työpaikalle kuljettaessa ja niitä siellä käytettäessä, ei niitä saa kantaa irrallaan taskuissa, vaan on ne pidettävä joko nahka- tai kangassalkuissa tai sopivissa laatikoissa. Nalleja alköön kuitenkin säilytettävä samassa säiliössä kuin muita räjähdysaineita, vaan pidettäköön ne erikoisessa siihen tarkoitukseen sopivassa rasiassa. Räjähdysainelaatikot ja salkut sekä nallirasiat on säilytettävä räjähdyspaikasta erillään olevalla suojatulla paikalla.

Suurempien räjähdysainemäärien kuljetuksessa työmaalle tulee noudattaa mitä siitä on erikseen säädetty.

Räjähdysaineet ja sytytysvälineet.

11 §. Räjähdyttämistyössä käytettäköön ainoastaan täysin kelpollisia räjähdysaineita ja sytytysvälineitä.

Jäätynyttä tai puoleksi jäätynyttä dynamiittia ei saa pehmittämättä käyttää, eikä sellaista dynamiittia myöskään saa katkaista, leikata tai muutenkaan käsitellä kovilla esineillä.

Jäätynyttä dynamiittia alköön pehmitettävä sulattamalla avonaisella tulella, uunissa tai muuten nopeasti lämmittämällä, eikä myöskään upottamalla kuumaan veteen, vaan on pehmittämiseen käytettävä erikoisia dynamiitinlämmittäjiä tai erikoisesti rakennettuja lämmityskoppeja. Jos pehmittämiseen käytetään dynamiitinlämmittäjiä, kaadettakoon ensin lämmittäjän ulko-osaan korkeintaan 50° C lämmintä vettä, minkä jälkeen dynamiitti pantakoon lämmittäjän kuivaan sisäosaan. Tätä toimitusta alköön teh-

täkö avonaisen tulen luona tai huoneessa, jossa avotulta käytetään. Dynamiitinlämmittäjä on aina pidettävä puhtaana ja täysin kuivana.

Lämmityskopin, jota myös voidaan käyttää dynamiitin säilytykseen, tulee olla rakennettu ammattientarkastajan hyväksymän mallin mukaan. Lämmityskoppiin älköön laitettako suoranaista tulta, vaan on sen lämmittäminen välillisesti toimitettava ammattientarkastajan hyväksymällä tavalla. Kopin lämpötila ei saa nousta yli $+ 24^{\circ} \text{C}$ eikä sen lämmityslaitteen ulkolämpötila yli $+ 75^{\circ} \text{C}$. Lämpömittari on asetettava näkyvälle paikalle koppiin.

Lämmityskopissa on dynamiitti asetettava vahvoille hyllyille eikä välittömästi lämpölaitteen viereen tai sen yläpuolelle. Nalleja ei saa säilyttää lämmityskopissa. Lämmityskoppia älköön käytettävä muuhun kuin sille määrättyyn tarkoitukseen ja on se aina pidettävä puhtaana ja lukittuna.

12 §. Lämmityskopissa samoinkuin muuallakin, missä dynamiittia pehmitetään ja muuten käsitellään, olkoon avonaisen tulen käyttäminen ja tupakanpolto kielletty.

13 §. Sellaista dynamiittia, joka säilytyksen takia tai muusta syystä on joutunut hajaantumistilaan, mikä huomataan m. m. pistävästä hajusta tai punaisenruskeiden höyryjen kehittymisestä, älköön käytettävä, vaan on se tarkoituksenmukaisella tavalla hävitettävä.

14 §. Litistyneitä tai kosteuden taikka muun vahingoittamia nalleja älköön käytettävä tai korjailtako.

15 §. Ainoastaan kuivaa, varmasti ja tasaisesti palavaa tulilankaa on käytettävä. Tulilanka on aina säilytettävä kuivassa paikassa ja on sitä varovasti käsiteltävä niin ettei se vahingoitu.

Ennenkuin uudesta varastosta otettua tai uudenlaatuista tulilankaa käytetään, on sen laatu ja palamisnopeus kokeellisesti tutkittava.

Räjähdysaineiden hävittäminen.

16 §. Käyttökelvottoman dynamiitin hävittäminen on suoritettava asunnoista ja kulkuteistä riittävän kaukana olevalla paikalla ja siten, että panoksista poistetaan käärepaperi ja asetetaan ne sitten maahan riviin, päät vastakkain ja rivi rakennetaan tuulen suuntaan. Rivi sytytetään pitkällä tulilangalla ilman nallia siten, että liekki etenee vastatuuleen. Miehistön tulee sytytyksen jälkeen hakea suojaa.

Poraruutia, kantopommeja, ammoniumnitrati-, klorati- ja muita samanlaisia jauhemaisia räjähdysaineita hävitetään heittämällä ne juoksevaan tai upottamalla syvään veteen.

Nallit hävitetään asettamalla ne laukaistavaan virheettömään dynamiittipanokseen tai sytyttämällä ne tulilangalla.

Reikien poraaminen.

17 §. Ennenkuin reiän poraamiseen ryhdytään, ovat irtonaiset kivet ja maakerros poistettavat kalliopinnalta siltä alalta, johon räjähdysvaikutus voi ulottua. Samoin on räjäyttämisen jälkeen kaikki kallion pinnasta ja seinämistä irtautuneet kivet pois siirrettävä tai alas pudotettava, ennenkuin uusien porareikien tekoon ryhdytään.

Porareikää rikkonaiseen kallioon asetettaessa ja porattaessa on tarkoin otettava huomioon kalliiossa olevat railot ja niiden vaikutus räjäyttämiseen.

Paineilma- ja höyryporausta käytettäessä ovat letkut ja paine johdot sekä porat pidettävät moitteettomassa kunnossa ja työntekijöinä niissä käytettäköön vain ammattitaitoisia työntekijöitä. Porareijät ovat mikäli mahdollista sijoitettavat siten, ettei niistä räjäytettäessä sinkoa kiviä lähellä oleviin rakennuksiin eikä räjäyttämisestä muutoinkaan aiheudu vahinkoa.

18 §. Ennen panostamista on porareikä huolellisesti puhdistettava porajauheesta ja liejusta.

Räjähdysaineen panostamiseen on käytettävä ainoastaan puista latasinta. Jos siinä tarvitaan erikoista vahviketta tai liitehylyä, tehtäköön se puusta, paperista tai pehmeästä messingistä (ei pronssista). Rautaista latasinta älköön käytettävä.

19 §. Panostettaessa käytettäköön ainoastaan sellaisia räjähdyspanoksia, joilla on pienempi läpimitta kuin porareijällä, ja ovat räjähdysainepalaset painettavat porareikään yksitellen.

Räjähdysainetta ei panostettaessa milloinkaan saa lyödä, vaan on se painettava porareikään hitaasti ja varovasti sekä latasin välillä vedettävä jaksottain pois reijästä, jottei ilman oheenus tartuttaisi latasimen alapäähän räjähdysainetta. Jos dynamiittia tarttuu latasimen alapäähän, on se siitä vuoltava pois.

Nallilla varustettu sytytyspala asetettakoon syvässä porareijässä tai sellaisessa, jossa 15 cm korkeampaa etutäytettä käytetään, viimeistä edelliseksi palaksi.

Ruuti kaadettakoon porareikään käyttämällä suppiloa tai tötteröä. Vaakasuurassa asennossa olevaa porareikää varten käytettävän ruutipanoksen tulee olla paperipatronassa tai, suurempia sellaisia reikiä varten, kangaspusseissa. Porareijän ympärille varisut ruuti pyyhittäköön pois ennen sytyttämistä. Porareijän laajenusta (»pesää») panostettaessa on huolehdittava siitä, että se ja porareikä räjähdyttämisen jälkeen on jäähtynyt ennenkuin uusi räjähdysaine-erä pannaan porareikään. Jäähdyttämiseen sopii käyttää puristettua ilmaa tai vettä. Jos sellainen jäähdytys ei käy mahdolliseksi, saa panostaminen tapahtua aikaisintaan puolen tunnin kuluttua lähinnä edellisestä räjähdyttämisestä.

Räjähdyttämiseen älköön panoksessa käytettävä suurempaa räjähdysainemäärää kuin mitä kukin eritapaus vaatii, ja otettakoon räjähdysainemäärää arvioitaessa rikkonaista kalliota räjähd-

dytettäessä tarkoin huomioon kalliossa olevat railot ja niiden vaikutus räjähdyttämisessä.

Palavaa tulilankaa alköön pantako porareikään, vaan on tulilanka sytytettävä vasta sen jälkeen kun etupanos on porareikään asetettu.

Henkilön, joka toimittaa panostamisen, tulee, mikäli mahdollista, varoa seisomasta porareijan edessä tai kumartuneena sen ylitse.

Panostamisesta tähteiksi jääneet räjähdysaineet ja sytytysvälineet otettakoon talteen ja vietäköön takaisin säilytyspaikkaan.

Panostaminen.

20 §. Tulilangan pituuden tulee olla vähintään kuusikymmenesosa metriä ja on se sovitettava porareijan syvyyden mukaan sekä niin, että se panostamisen jälkeen ulottuu vähintään 20 cm porareijästä ulos.

Sytytysnallin pistettävä tulilangan pää on leikattava suoraan poikki, tulilangan vapaa pää on sitävastoin joko leikattava poikki vinosti tai halkaistava.

Ainoastaan virheettömiä sytytysnalleja saadaan käyttää ja ovat ne ennen käyttöä huolellisesti tarkastettavat. Nallin puhdistaminen sisältä sahanpuruista y. m. s. toimitettakoon ainoastaan puhaltamalla ja kädessä ravistamalla.

Tulilanka on varovasti vietävä lähelle nallin sytytysmassaa, jonka jälkeen nalli likistetään siihen kiinni. Likistämiseen käytettäköön ainoastaan sitä varten tehtyä tulilankapihtiä (nallipihtiä).

Vettä sisältävissä reijissä on litistetyn nallin ja tulilangan liitoskohta tiivistettävä rasvalla tai muulla soveliaalla eristysaineella.

Jos porareikään pannaan viittä kiloa suurempi dynamiittimäärä tai kahta kiloa suurempi ruutimäärä, taikka jos on panostettava märkä reikä, on sytytyspanokseen pantava kaksi yhtä pitkää tulilankaa, dynamiittia käytettäissä, nalleineen.

Nallilla varustettu dynamiittipala suojeltakoon huolellisesti säsäyksiltä ja pantakoon se varovasti paikalleen porareikään.

21 §. Dynamiitin etupanokseksi alköön käytettäkö kivi- tai tiilisiruja, vaan kivetöntä kuivaa hiekkaa. Ruudin etupanokseksi sallittakoon myös saven tai pehmeän tiilisirun käyttö.

Etupanos on painettava reikään varovasti ilman säsäyksiä. Tällöin ei saa käyttää muuta kuin puisia latasimia. Ruutipanoksen päällä tarvittavaa lujempaa täytettä saa kuitenkin lyödä myös kuparisella tai pehmeällä messinkisellä latasimella.

22 §. Kun räjäytettäessä sinkoavista kivistä vaara uhkaa ympäristöä, on panoksen päälle, riittävän laajalle alalle, asetettava peitteeksi mattoja, tuoreita havuja tai muita tarkoitukseen sopivia peitteitä, joiden päälle on vielä pantava rautavitjoilla toisiinsa huolellisesti kytkettyjä tarpeeksi vahvoja pölkkyjä. Tarpeen mukaan on myös pölkkyjen päälle asetettava edellämainitunlaisia peitteitä.

23 §. Ennen räjäyttämistä on asetettava tarpeellinen määrä vahteja, jotka punaisilla lipuilla ja huudoilla varoittavat sekä estävät niitä työntekijöitä, jotka eivät ole itse räjäytystyössä sekä muutakin yleisöä lähestymästä räjähdysaluetta. Sittenkun panostaja on ilmoittanut vahdeille, että räjäyttäminen on päättynyt, tulee vahtien tästä huudoilla ilmoittaa yleisölle.

Sähkösytytys.

24 §. Sähköllä sytytettäessä on käytettävä huolellisesti eristettyä ja ehjää johtolankaa, ja on johdon yhdistäminen sytytysnallien lankoihin suoritettava kunnollisesti hyvän kosketuksen aikaansaamiseksi, minkä jälkeen liitoskohta eristetään.

Sähkösytytysnalli on ennen käytäntöön ottamista koetettava galvanometrillä. Koetettaessa on nalli sijoitettava paksuun rautaputkeen tai muuta soveliasta varokeinoa käytettävä. Ennen räjäyttämistä on myös johto koetettava galvanometrillä. Jos sähkönallit on huomattu epävarmoiksi, on niitä aina kytkettävä panokseen kaksi rinnakkain.

On tarkastettava, että sähköpatteri tai sytytyslaite on riittävän vahva samanaikaisesti sytytettävien nallien sytyttämiseen. Sytytyslaitteen kytkentä on toimitettava vasta kaikkien edellä mainittujen koetuksien jälkeen ja sitten kun kaikki on valmista räjäyttämistä varten. Heti sytytyksen jälkeen, olkoonpa se onnistunut tai ei, on johtolangat eroitettava sytytyspattereista tai -laitteista.

Sytytyslaitteiden tulee olla niin laitetut, ettei kytkin itsestään voi aiheuttaa yhdistämistä. Sytytyskytkimet asetettakoon sen vuoksi suljettuun säiliöön, johon ainoastaan panostajalla on avain.

Räjähättämättömän panoksen käsitleminen.

25 §. Jos panos ei laukea lasketussa ajassa, ei kukaan kuitenkaan saa lähestyä räjähdyspaikkaa ennenkuin viidentoista minuutin kuluttua lasketusta räjäyttämisajasta tulilankaa käytettäessä ja viiden minuutin kuluttua sähkösytytystä käytettäessä. Mainittu ajan jälkeen tulee vastuunalaisen panostajan tarkastaa räjähtämätön panos ja tulee hänen, lähestyä paikkaa vähimmin vaaralliselta puolelta. Räjähättämätön panos on punaisella lipulla tai muuten merkittävä.

Jos panos jostakin syystä syttyy palamaan, mutta ei räjähdä, tulee erittäinkin suljetuissa työpaikoissa ja tunneleissa, työntekijän pysytellä tarpeellisella etäisyydellä räjäyttämisaikasta, siksi kunnes varmasti tiedetään, että syntyneet myrkylliset kaasut ovat haihtuneet. Jos myrkytys syystä tai toisesta kuitenkin tapahtuu, on työntekijä kuljettettava raittiiseen ilmaan ja on hänelle viipymättä annettava keinotekoista hengitystä.

26 §. Räjähättämättömän panoksen etupanosta ei saa koskaan porareijästä rassaamalla eikä poraamalla poistaa, vaan on laukea-

maton panos joko ilman muuta uudestaan räjäytettävä uudella sytytyspalalla tai on panoksen etupanos, alempana mainitulla tavalla purettava ja panos sitten räjäytettävä, taikka on räjähtämätön panos sen viereen tehdyn uuden panostetun porareijän avulla räjäytettävä.

Jos porareijässä etupanoksen korkeus on 15 cm pienempi, asetetaan reikään entisen etupanoksen päälle uusi sytytyspala, jolla räjäyttäminen toimitetaan.

Jos porareijässä etupanoksen korkeus on 15 cm suurempi tai porareikä on syvä, on etupanos purettava joko poishuhtomalla vedellä, jonka lämpö älköön nousko + 50° C korkeammalle tai, jos etupanos on hiekkaa, paineilmalla ulospuhaltamalla. Jotta poishuhtelu tai puhaltaminen voisi vaaratta tapahtua, on jo panostettaessa sytytyspala pantava räjähdyspanoksen viimeisen edellisiksi palaksi. Jos sytytyspala viimemainitulla tavalla on asetettu, on, niin pian kuin huuhdeltaessa tai puhallettaessa räjähdysainetta tulee reijästä näkyviin, purkamisen keskeytettävä. Tämän jälkeen tapahtuu uusi räjäyttäminen tavalliseen tapaan. Jos räjähdysaineena käytetään ruutia tai muuta siihen verrattavaa, huuhdellaan se kokonaan pois porareijästä.

Jos millään edellämaitulla tavalla ei ole saatu panosta räjähtämään, on, kaikki varovaisuustoimenpiteet huomioonottaen, yksi tai useampi uusi reikä porattava entisen tai entisten viereen, panostettava tavalliseen tapaan ja sitten räjäytettävä. Tällaisia reikiä älköön porattako 0.8 m lähemmäksi järeille jäänyttä räjähtämätöntä panosta ja on ne suunnattava poispäin siitä. Nämä työt on tehtävä ainoastaan työnjohtajan ja panostajan välittömän johdon ja silmäläpidon alaisena.

Panostaja ei vuorovaihdoksissa saa poistua, ennenkuin seuraavan vuoron panostajalle on kaikki työtä koskevat seikat selvitetty.

27 §. Panostajan, joka toimittaa räjähtämättömän panoksen purkamisen, tulee sitä tehdessä, siltä varalta, että panos räjähtäisi, seistä sillä puolella porareikää, jossa vaara on pienin. Purkamistyöhön tulee hänen ryhtyä vasta senjälkeen kun kaikki asiattomat ovat poistuneet vaaralliselta alueelta.

28 §. Kun räjähtämätön panos on saatu räjäytetyksi, on, työnjohtajan ja panostajan läsnäollessa, tarkkaan tutkittava, onko mahdollisesti räjähtämätöntä singonnutta dynamiittia kivikappaleiden joukossa. Panostajan tulee kerätä ja ottaa talteen räjähtämättömät dynamiittikappaleet. Samaa varovaisuuskeinoa on noudatettava silloinkin, kun on pelättävissä, että panos ainoastaan osittain on räjähtänyt.

Louhitun kiven käsittelystä ja kuljetuksesta.

29 §. Räjäyttämisen jälkeen ja ennenkuin uusia räjäyttämisiä toimitetaan, ovat kaikki kallion pinnasta irtautuneet kivet siirrettävät pois räjäyttämispaikalta siinä määrin, kuin sinkoamisvaaran ja kuljetusvaikeuksien välttämiseksi on tarpeellista.

Kallion seinämästä, jonka juurella kiviä louhitaan, on irtautuvat kivet poistettava. Varsinkin räjäyttämisen jälkeen, samoin kuin leudon ilman tullessa, on erikoisesti katsottava, ettei irtautuvia kiviä ole seinämässä. Tarpeen tullen on sellaiselle paikalle rakennettava myös luotettavia suojalaitoksia.

Korkealla olevat sillat, parvekkeet ja muut paikat, missä työntekijöitä tavallisesti oleskelee tai kulkee, ovat varustettavat luotettavilla kaiteilla. Jos alempana työskenteleviä työntekijöitä uhkaa vaara edellämainituista paikoista alasputoavista kivistä, on lisäksi asetettava suojaksi laitakoroke.

Kaikki nosto- ynnä muut telineet, laiturit ja kulku- sekä kuljetussillat ovat, milloin kuormitus niissä saattaa nousta yli tavallisuuden, aika ajoin tarkastettavat.

Vetoköyteen yhdistetty kivivaunu on nosto- ja laskusiltoja pitkin kuljetettaessa varustettava tehokkaalla turvalaitteella vaunun alassyöksymisen estämiseksi. Sitäpaitsi on alassyöksyvän vaunun seisauttamiseksi kiskotien päähän asetettava estevalli tai puskuri.

Nosturin ollessa kuormitettuna älköön työskenneltäkö nostettavan kuorman alla. Kuorman kääntäminen toimitettakoon siihen kiinnitetyn köyden avulla.

30 §. Tikapuut on tehtävä kunnollisista aineksista ja pidettävä käyttökuntoisina. Tikapuiden askeleet on tehtävä suorasyisestä puusta ja upottamalla yhdistettävä tikapuiden sivupuihin.

Jos louhinta tapahtuu penkereittäin, saa penkereille asetettujen tikapuiden korkein pituus nousta enintään kahdeksaan metriin, minkä jälkeen on asetettava levähdysparveke. Tikapuiden tulee ulottua vähintään yksi metri levähdysparvekkeesta ylöspäin. Tikapuut on asetettava ja kiinnitettävä niin, että niiden liukuminen tulee estetyksi.

31 §. Kuljetustiet ovat niihin käytettyjen aineiden laatuun ja rakenteeseen nähden tehtävät käyttövarmoiksi ja myös jatkuvasti sellaisina pidettävät.

Lisäksi on huomioonotettava:

ettei kiskotiessä käytetä jyrkkiä kaarteita eikä suurempaa kaltevuutta kuin että vaunut tarvittaessa heti voidaan jarrulla pysäyttää;

että pukit ja muut kiskotien tukilaitteet ja sillat sekä vaunun kuljetuksessa käytetyt vetoköydet ja kettingit ovat täysin hyvistä aineksista tehtyjä ja riittävän vahvoja kestäämään satunnaisia suurempia ylikuormituksia;

että kiskot ovat tarpeeksi vahvat, lujasti ratapölkkyihin tai muihin kiskontukiin kiinnitetyt, luotettavasti toisiinsa kytketyt ja tarkoin liitoksien kohdalta tuetut;

että kääntöpöydät asetetaan niin, että ne ovat tukevat ja että pöytäkiskojen ja kiintokiskojen välinen aukko jää mahdollisimman pieneksi;

että kaatopaikan päässä on riittävän vahva puskuri ja sivulla sivutuki estämässä vaunujen putoamista alas, kuormaa purettaessa;

että kuljetusvaunujen jarrulaitteet ovat ja niitä jatkuvasti pidetään tehokkaina; sekä

että muut köydet ja kettingit sekä muut kuljetuslaitteiden osat, jotka ovat tärkeitä kuljetuksen turvaamiseksi ja jotka erikoisesti kulumisesta tai muusta syystä vahingoittuvat, aika ajoin tarkastetaan.

32 §. Missä riippuvat köysiradat saattavat aiheuttaa alasputoilevista kivistä työläisille vaaraa, ovat ne sopivalla tavalla alta suojustettavat.

33 §. Kiskotien leveyden tulee olla niin suuri, että siinä ohikulkuun kaarteissa on vähintään kolmeneljäsosa metriä ja silloilla vähintään yhdeksänkymmenesosa metriä leveä sivuuttamisala, laskettuna kuormitetun vaunun ulkorajasta. Siltojen ohimenopai-koilla tulee tarpeen mukaan olla kaiteet.

34 §. Sivulta tyhjentyvät kaatovaunut ovat varustettavat sulkulukoilla, jotka estävät vaunun tyhjentyä väärään suuntaan, ja on vaunu, milloin se tyhjennettäessä kuorman mukana saattaa kaatua pois kiskoilta, ennen tyhjentämistä pönkitettävä tai kiinnitettävä vastapuolelta kiskoon sopivalla haalla.

Kiven hakkuu ja hiontatyö.

35 §. Jokaisen kivenhakkaajan tulee käyttää silmä- ja kalvosuojustimia. Työnantajan tulee pitää niitä tarpeen mukaan työntekijän saatavana.

Kiven kuivana hakkauksessa syntyvä pöly on tehokkaalla tavalla poistettava työhuoneesta.

36 §. Kivenhionta on suoritettava hyvin valaistussa huoneessa, jonka lämpö määrän tulee olla vähintään + 15° C.

Hionnassa käytetty vesi on tarkoitusta vastaavalla tavalla huoneesta päivittäin poistettava.

Työntekijälle on työnantajan puolesta annettava sovelias esi-liina tai työpuku.

Erinäisiä määräyksiä.

37 §. Näiden järjestysohjeiden alaisella työpaikalla olevista hisseistä ja muista nostokoneista sekä höyrykattiloista ja -astioista on voimassa mitä niistä erikseen säädetään.

Vrt. ohjesääntö hissien rakentamisesta ja käytöstä Helsingin kaupungissa joulukuun 17 p:ltä 1915 muutoksineen elokuun 18 p:ltä 1922 (*Kunn. as.-kok. 1915 : 4 ja 1922 : 4*) sekä asetukset maahöyrykattiloista ja höyryastioista, syyskuun 17 p:ltä 1926, muutoksineen helmik. 18 p:ltä 1927. (*Kunn. as.-kok. 1926 : 31 ja 1927 : 2 sekä Suomen as.-kok. 1926 : 241 ja 1927 : 52*)

38 §. Lasten ja nuorten henkilöiden käyttämisestä kaivoksissa ja kivilouhoksissa sekä kivenhakkuu-, -hionta- ja -kiilloitustyössä ja heidän sekä nuorten naisten käyttämisestä purkaus- ja kuormaus-töissä on voimassa mitä siitä erikseen on säädetty.

Vrt. asetus työstä teollisuus- ynnä eräissä muissa ammateissa, elokuun 18 p:ltä 1917. (*Suomen as.-kok. 1917 : 64*)

39 §. Nämä järjestysohjeet asetetaan työntekijäin nähtäväksi työpaikan ruokailuhuoneeseen, missä sellainen on, mutta muuten pidetään nähtävänä työpaikalla tai työtä johtavan henkilön luona, missä se tarkoituksenmukaisimmin on järjestettävissä.

40 §. Jokaista, joka rikkoo näitä järjestysohjeita, rangaistaan niinkuin ammatinvaaralta suojelemisesta 4 päivänä huhtikuuta 1914 annetun asetuksen 20 §:ssä säädetään sekä lisäksi kuten rikoslain 34 luvun 5—7 sekä 44 luvun 1 §, 10 § ja 11 § säädetään.

41 §. Nämä järjestysohjeet, joilla kumotaan toukokuun 25 päivänä 1917 annettu Suomen senaatin päätös, sisältävä järjestysohjeet kivenlouhintaa ja kivenhakkuuta varten Suomessa, tulevat voimaan 1 päivänä joulukuuta 1927.

47. Helsingin kaupungin terveydenhoitojärjestyksen II luvun 7 §:n säännösten sovelluttaminen.

Uudenmaan läänin maaherran päätös lokakuun 16 p:ltä 1926.

(*Vrt. kunn. as.-kok. 1917 : 4 ja 1920 : 2*)

Puheenaolevan maaherran päätöksen johdosta tehdyt valitukset on valtioneuvosto hyljännyt heinäkuun 7 päivänä 1927 antamallaan päätöksellä.

Uudenmaan läänin maaherra on yllämainittuna päivänä määrännyt, että Helsingin kaupungin terveydenhoitojärjestyksen II luvun 7 §:n sisältämien lihan, kynityn siipikarjan, kynityn tai nyljetyn riistan, voim, juuston ja leivän kauppaa koskevien säännösten voimaantulemisen aika on siirrettävä 1 päivään kesäkuuta 1931 maaherran 22 päivänä kesäkuuta 1923 annetussa päätöksessä määrättyin rajoituksin.

Viimeksimainitun päätöksen nojalla on mainittujen ruokatarvarain kauppa rajoitettu siten, että sitä eivät toreilla ole oikeutetuja harjoittamaan ne kauppiaat, jotka harjoittavat sanottujen tavarain kauppaa kauppahallissa tai muissa myymälöissä taikka harjoittavat muuta elinkeinoa; että toripaikkoja puheenaolevien tarveaineiden kaupan harjoittamiseen ei saa myöntää muille kuin niille henkilöille, joilla vuonna 1923 on ollut oikeus sanottujen ruokatarvarain kaupan harjoittamiseen; että saman perheen jäsenille ei saa myöntää useampaa kuin yksi toripaikka, ja että torikauppiaan kuoltua hänen perillisensä eivät ole oikeutettuja kauppaa jatkamaan; sekä että oikeutta myyntipaikkaan ei saa siirron kautta toiselle henkilölle luovuttaa.

HELSINGIN KAUPUNGIN KUNNALLINEN ASETUSKOKOELMA

JULKAISUT

1927. HELSINGIN KAUPUNGIN TILASTOKONTTORI. N:o 6.

Sisällys: 48. Helsingin kaupungin rahatoimikamarin ohjesäännön muutos s. 89. — 49. Helsingin kaupungin rahatoimikamarin johtosäännön muutos, s. 90. — 50. Helsingin kaupungin kassa- ja tililaitoksen johtosäännön muutos, s. 93. — 51. Perusteet, joiden mukaan kaupunkien omien kansakouluhuoneistojen vuokra-arvot on laskettava valtioapua määrättäessä, s. 93. — 52. Asetus tullihallinnosta, s. 94. — 53. Asetus valtion viroista ja toimista suoritettavan palkkauksen perusteista 31 päivänä tammikuuta 1924 annetun asetuksen muuttamisesta, s. 95. — 54. Helsingin kaupunginviskaalien työjärjestys, s. 97. — 55. Venelaituripaikoista kaupungin satamissa suoritettavat maksut, s. 99. — 56. Luotsitaksa Helsingin kaupungin satama-alueella, s. 99. — 57. Tieasetus, s. 101. — 58. Laki lastentarhain valtioavusta, s. 102. — 59. Asetus lastentarhoista, jotka saavat valtioapua, s. 103.

48. Helsingin kaupungin rahatoimikamarin ohjesäännön muutos.

Sisäasiainministeriön vahvistama toukokuun 2 p:nä 1927.

(Vrt. kunn. as.-kok. 1921:2—3)

Sisäasiainministeriö vahvisti mainittuna päivänä Helsingin kaupungin rahatoimikamarin ohjesäännön, lokakuun 5 p:ltä 1921, 14, 17 ja 19 §§ muutettuina näin kuuluviksi:

14 §. Rahatoimikamarin päätökset toimeenpanevat sen kanslia ja konttori. Rahatoimikamarin antamain määräysten mukaisesti voidaan vähemmän tärkeät väli- ja täytäntöönpanotoimet jättää kamarin kanslian tehtäväksi.

Kanslian silmälläpito on kanslianjohtajan velvollisuutena.

Rahatoimikamarin konttoria johtaa ja valvoo rahatoimenjohtaja.

17 §. Rahatoimenjohtajalla, joka ei saa antautua muuhun toimeen, on velvollisuutena johtaa ja valvoa rahatoimikonttorin tehtäviä; saapuneiden tietojen johdolla laatia meno- ja tulosääntöehdotus; rahatoimikamarin virkamiesten avulla esiteltäviksi valmistella raha-asioita koskevat kysymykset sekä rahatoimikonttoria ja muuta tililaitosta koskevat asiat; kaupungin menoja ja tuloja osoittavain rahatoimikonttorin neljännesvuositaulujen perusteella antaa selonteko rahallisen aseman valaisemiseksi tarpeellisine selvityksineen ja tietoineen; sekä tehdä toimialaansa kuuluvia esityksiä ja ehdotuksia.

19 §. Rahatoimikamarin sihteerit, kaupunginkamreerin ja asia-miehen valitsee kaupunginvaltuusto.

Muut alaisensa viranpitäjät ottaa rahatoimikamari. Tarpeen vaatiessa ottaa kamari pitemmäksi tai lyhyemmäksi ajaksi ylimääräisiä apulaisia.

49. Helsingin kaupungin rahatoimikamarin johtosäännön muutos.

Kaupunginvaltuuston vahvistama joulukuun 14 p:nä 1927.

(Vrt. kunn. as.-kok. 1921, 4 ja 1926, 41)

Kaupunginvaltuusto vahvisti mainittuna päivänä Helsingin kaupungin rahatoimikamarille toukokuun 11 p:nä 1921 vahvistetun johtosäännön III luvun sekä 24 §:n muutettuina näin kuuluviksi muuttaen samalla 24—26 §§:n järjestysnumerot vastaavasti 21—23:

III L u k u.

Rahatoimikonttorista.

14 §. Rahatoimikonttoria johtaa ja sen tehtäviä valvoo rahatoimenjohtaja apunaan kaupunginkamreeri, joka hoitaa konttorin toimintaa osastopäällikköiden ja tarpeellisen henkilökunnan avulla.

Rahatoimikonttori jakautuu seuraaviin osastoihin:

- a) toimisto-osasto,
- b) kassaosasto,
- c) veronkannantaosasto,
- d) kirjanpito-osasto,
- e) konekirjoitusosasto,
- f) rekisteri ja
- g) vahtimestarit.

15 §. Kaupunginkamreerin velvollisuutena on rahatoimenjohtajan ohjeiden mukaan sekä kassa- ja tililaitoksen johtosäännön määräyksiä noudattaen:

- 1) lähinnä johtaa ja valvoo rahatoimikonttorin eri osastojen töitä;
- 2) avata rahatoimikonttorille saapunut posti ja jakaa tehtävät eri osastoille;
- 3) allekirjoittaa maksumääräykset;
- 4) laatia ja painattaa kertomus kaupungin sekä rahatoimen hoidossa olevien lahjoitusrahastojen tilinpäätöksestä ja säädetyn ajan kuluessa maistraattiin antaa tilikirjat niihin kuuluvine todisteineen;
- 5) erikoisesti johtaa ja valvoo kassa-osaston tehtäviä sekä toimittaa kassatarkastukset ja olla myöskin saapuvilla muiden viranomaisten suorittamissa tarkastuksissa;
- 6) alaisensa virkamiehen ollessa tilapäisesti estyneenä määrätä joku muu rahatoimikonttorin viranpitäjä hoitamaan hänen tehtäviään;
- 7) vahvistetun talousarvion puitteissa ottaa tarpeelliset tilapäiset apulaiset;
- 8) antaa rahatoimikamarin, kaupunginjohtajain, maistraatin tai muun viranomaisen vaatimat lausunnot sekä tehdä esityksiä ja ehdotuksia konttorin toimialaan kuuluvissa asioissa;

9) tallettaa kassoihin kertyvät liikenevät rahavarat pankkeihin kaupungin tileille; sekä

10) muutoin antaa sitä virka-apua, jota kaupunginjohtajat häneltä pyytävät.

Kaupunginkamreerin ollessa tilapäisesti estettynä tulee hänen tilalleen se osastopäällikkö, jonka rahatoimikamari sellaisen tapauksen varalta on siihen määrännyt.

16 §. Toimisto-osaston tehtävänä on:

1) laatia rahatoimikonttorin toimesta kannettavien maksujen veloitus- ja kannantaluettelot, ellei toisin ole määrätty;

2) kirjoittaa ja maksuvelvollisten saatavana pitää veloitusliput;

3) tehdä ehdotukset osaston huollettavien maksujen kannanta-ajoista;

4) laatia suorittamattomien maksujen jäämäluettelot ja toimittaa ne perittäviksi;

5) laatia tarpeenvaativat poistoehdotukset;

6) tarkastaa asiamiesosaston ja rahastajan kaupunginkassaan tekemät suoritukset;

7) pitää luetteloja kaupungin palovakuutuksista ja huolehtia maksujen suorituksista, ellei toisin ole määrätty; sekä

8) suorittaa kaupunginkamreerin osastolle antamat tehtävät.

Toimisto-osastoa johtaa lähinnä osastopäällikkö, joka osaston tehtävissä käyttää apunaan ekspeditöörejä ja konttoriapulaisia.

17 §. Kassaosaston, joka on suorastaan kaupunginkamreerin alainen, tehtävänä on:

1) vastaanottaa ja kuitata ne rahasuoritukset, joiden kannanta on rahatoimikonttorin toimitettava, ellei siitä ole toisin määrätty;

2) toimittaa asianmukaiset maksettavaksi määrättyt suoritukset;

3) suorittaa kaupungin työntekijäin palkanmaksut asianmukaisesti maksettaviksi määrättyjen työlistain mukaan; sekä

4) toimittaa rahatoimikonttorin huollettavat rahastukset.

Kassanhoitajien tulee itsekunkin kassavaihdostaan pitää kassakirjaa, olla saapuvilla kassantarkastuksissa sekä vastata hoidossaan olevasta kassasta.

18 §. Veronkannantaosaston tehtävänä on:

1) laatia rahatoimikonttorin toimesta kannettavien verojen veloitus- ja kannantaluettelot, ellei muuta ole määrätty;

2) kirjoittaa ja verovelvollisten saatavana pitää veroliput;

3) tehdä ehdotukset osaston huollettavien verojen kannanta-ajoista;

4) laatia suorittamattomien verojen jäämäluettelot ja toimittaa ne pakkoperintään;

5) seurata sanottua perintää sekä tarkastaa ulosottoviranomaisen kaupunginkassaan tekemät rahasuoritukset;

6) laatia tarpeenvaativat poistoehdotukset; sekä

7) suorittaa kaupunginkamreerin osastolle antamat tehtävät.

Veronkannantaosastoa johtaa lähinnä osastopäällikkö, joka osaston tehtävissä käyttää apunaan konttoriapulaisia.

19 §. Kirjanpito-osaston tehtävänä on:

- 1) hoitaa rahatoimikonttorin toimena oleva kirjanpito;
- 2) laatia tilinpäätös ja säädetyt vuosineljänneaset;
- 3) tarkastaa saapuneet tilitodisteet ja tilitykset;
- 4) tarkastaa muissa maksupaikoissa lunastetut, kaupungin lainoihin kuuluvat obligatiot ja korkoliput;
- 5) tilien perusteella antaa talousarvioehdotuksen laadintaa varten tarpeelliset tiedot ja tehdä säästöarviolaskelma;
- 6) laatia asetusten mukaisesti annettavat tilitykset kertyneistä valtion varoista;
- 7) laatia tilitykset siviilivirkakunnan leski- ja orpokassalle tulevista maksuista;
- 8) merkitä tarkkailukirjaan kassaan tehdyt maksusuoritukset;
- 9) antaa päivittäin kassa-ajan päätyttyä kaupunginkamreerille kirjallinen ilmoitus kunkin päivän kassatuloista;
- 10) kirjoittaa rahatoimikonttorin huoltamien palkkojen, eläkkeiden, vuokrien y. m. maksujen kuittilomakkeet;
- 11) kaupunginkassaan vuosineljännes- ja ylimääräistä tarkastusta varten antaa ilmoitus kirjojen mukaisesta kassatilasta sekä kassaholvissa säilytettyjen arvopaperien eritelty luettelo;
- 12) hoitaa rahatoimikonttorin hallussa olevia velkakirjoja ja muita arvopapereita;
- 13) hoitaa arkistoa; sekä
- 14) suorittaa kaupunginkamreerin osastolle antamat tehtävät.

Kirjanpito-osastoa johtaa lähinnä osastopäällikkö, joka osaston tehtävissä käyttää apunaan kirjanpitäjiä ja konttoriapulaisia.

Kirjanpito-osaston päällikkö on rahatoimikamarin määräämissä rajoissa oikeutettu allekirjoittamaan maksumääräyksiä.

20 §. Konekirjoitusosaston, jota lähinnä johtaa konekirjoittajatar, tehtävänä on:

- 1) huoltaa rahatoimikonttorissa suoritettava konekirjoitustyö; sekä
- 2) suorittaa kaupunginkamreerin osastolle antamat tehtävät.

IV L u k u.

Rahatoimikamarin asiamiesosasto.

21 §. Asiamiehen, joka ei saa antautua muuhun toimintaan, velvollisuutena on:

-
- 7) kaupunginkamreerille leimalla varustettaviksi ja lainhuudatus- tai kiinnityskulujen perimiseksi antaa myytyjen kaupunkitonttien kauppakirjat, vuokrasopimukset sekä maksamattomasta tontinlunastuksesta annetut velkakirjat.
-

50. Helsingin kaupungin kassa- ja tillilaitoksen johtosäännön muutos.

Kaupunginvaltuuston vahvistama joulukuun 14 p:nä 1927.

(Vrt. kunn. as.-kok. 1918:4)

Kaupunginvaltuusto vahvisti mainittuna päivänä Helsingin kaupungin kassa- ja tillilaitokselle joulukuun 17 p:nä 1918 vahvistetun johtosäännön 25 §:n 1 momentin muutettuna näin kuuluvaksi:

25 §. Rahatoimikonttorissa älköön päivästä päivään säilytetäkö viittäkymmentätuhatta markkaa suurempaa kassaa. Jos kassa päivän kuluessa on noussut mainittua määrää suuremmaksi, on ylijäämä kassaliikkeen päätyttyä pantava pankkilaitokseen Helsingin kaupungille avatulle tilille. Kuitenkin voi kassa sen virkamiehen suostumuksella, jonka asiana kassan valvonta on, olla suurempi. Otot pankkitililtä tehdään shekeillä, jotka rahatoimikonttorin puolesta se virkamies, joka on oikeutettu maksumääräykset allekirjoittamaan, ja rahatoimikamarin määräämä kassanhoitaja yhdessä allekirjoittavat.

51. Perusteet, joiden mukaan kaupunkien omien kansakouluhuoneistojen vuokra-arvot on laskettava valtioapua määrättäessä.

Valtioneuvoston vahvistamat huhtikuun 28 p:nä 1927.

Kouluhallituksen esityksen johdosta valtioneuvosto on huhtikuun 28 päivänä 1927 tapahtuneessa esittelyssä, nojautuen kansakoululaitoksen kustannuksista 8 päivänä kesäkuuta 1926 annetun lain 17 §:ään, nähnyt hyväksi vahvistaa voimaan astuviksi kuluvan vuoden alusta seuraavat perusteet, joiden mukaan kaupunkien omien kansakouluhuoneistojen vuokra-arvot on laskettava, valtioapua määrättäessä kaupunkikuntain kansakoululaitosta varten, nimittäin:

1) vuokra-arvo määrätään siten, että tontin ja rakennusten nykyiselle arvolle lasketaan korko, joka on 1 prosentti korkeampi kuin Suomen Pankin alin diskonttokorko sinä vuonna, jota valtioapu koskee, sekä että rakennusten samalle arvolle lasketaan kunnossapitoa ja kuoletusta, puurakennuksista ja rakennuksista, joiden alakerros on kivistä ja yläkerros puusta, 3 prosenttia sekä kivi- rakennuksista 2 prosenttia;

2) tonttien nykyinen arvo määrätään kaupunkien yleisen paloapuyhdistyksen arviomiesten, valtioavun anojan toimesta ja kustannuksella suorittaman arvioinnin mukaan; sekä

3) rakennusten nykyiseksi arvoksi katsotaan se arvo, minkä kaupunkien yleinen paloapuyhdistys tai muu valtion tarkastuksen alainen paloapuyhdistys viimeisessä arvioinnissa rakennusten arvoksi on merkinnyt.

52. Asetus tullihallinnosta.

Annettu toukokuun 30 p:nä 1927. (Lyhennysote)

(Suomen as.-kok. 1927 : 156)

IX L u k u.

Paikallishallinnon järjestely.

60 §. -----

61 §. Paikallista tullihallintoa varten on tullivyöhyke jaettu tullipiireihin, jotka pohjoisesta lukien ovat:

Helsingin tullipiiri: Degerbyn ja Siuntion kuntain välisestä rajasta Sipoon kunnan ja Porvoon maalaiskunnan väliseen rajaan;

62—69 §§. -----

XVI L u k u.

Taloudenhoito.

117—118 §§. -----

119 §. Milloin edellisessä pykälässä mainitut rakennukset, laitokset ja muut tullivarusteet eivät kuulu valtiolle, tulee tullitoimiston hoitajan ja tullitarkastajan, missä sellainen on, valvoa, että huoneet ja muut varusteet sekä vaa'at ja punnuksset pidetään liikenteen tarvetta vastaavassa sekä valtion ja yksityisten tulliasiakkaiden etuja turvaavassa kunnossa. Jos kysymyksessä olevat tullivarusteet eivät enää vastaa liikenneoloja tai niissä ilmaantuu puutteellisuuksia, tulee tullitoimiston hoitajan asiasta ilmoittaa tullihallitukselle.

120—125 §§. -----

XVII L u k u.

Erinäisiä säännöksiä.

126—130 §§. -----

131 §. Tällä asetuksella kumotaan:

tullitoimistoille ja tullivartioimiselle 18 päivänä tammikuuta 1888 annetun ohjesäännön 25—64, 83—87, 103 ja 106—124 §;

30 päivänä joulukuuta 1887 annetun tullisäännön 177 § :n 1 momentin 2 kohta ja 196 §;

132 §. Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä kesäkuuta 1927.

53. Asetus valtion viroista ja toimista suoritettavan palkkauksen perusteista 31 päivänä tammikuuta 1924 annetun asetuksen muuttamisesta.

Annettu elokuun 18 p:nä 1927. (Lyhennysote)

(Suomen as.-kok. 1927 : 249)

Valtiovarainministerin esittelystä muutetaan täten, sovellettavaksi kuluvan vuoden alusta lukien, valtion viroista ja toimista suoritettavan palkkauksen perusteista 31 päivänä tammikuuta 1924 annetun asetuksen 3 § näin kuuluvaksi:

3 §. Alempana mainitut virat ja toimet luetaan palkkausluokkiin seuraavasti:

V palkkausluokka: 69,000 markkaa.

Helsingin poliisimestari.

VIII palkkausluokka: 52,500 markkaa.

Helsingin poliisimestarin apulainen ja lainopillinen apulainen.

IX palkkausluokka: 48,000 markkaa.

Helsingin poliisilaitoksen etsivän osaston johtaja.

X palkkausluokka: 43,500 markkaa.

Helsingin poliisilaitoksen sihteeri.

XI palkkausluokka: 39,000 markkaa.

Helsingin poliisilaitoksen toimiupseeri.

XII palkkausluokka: 36,000 markkaa.

Helsingin poliisilaitoksen vanhempi komisario ja etsivän osaston johtajan apulainen.

XIV palkkausluokka: 30,000 markkaa.

Helsingin poliisilaitoksen nuorempi komisario, antropometrisen toimiston johtaja, tutkintotoimiston johtaja ja apulaissihteeri.

XV palkkausluokka: 28,500 markkaa.

Helsingin poliisilaitoksen tiedonantotoimiston johtaja, passi-toimiston johtaja ja taloudenhoitaja.

XVII palkkausluokka: 25,500 markkaa.

Helsingin poliisilaitoksen haavuri, kirjapainonjohtaja, valokuvaaja ja varastonhoitaja.

XVIII palkkausluokka: 24,000 markkaa.

Helsingin poliisilaitoksen rahastonhoitaja.

I palkkausluokan kaupunkilaisylikonstaapeli.

XIX palkkausluokka: 22,500 markkaa.

Helsingin poliisilaitoksen vanhempi kanslisti.

I palkkausluokan tarkastuskonstaapeli

XX palkkausluokka: 21,000 markkaa.

Helsingin poliisilaitoksen etsivän osaston varastonhoitaja ja nuorempi kanslisti sekä — — — — I palkkausluokan vanhempi kaupunkilaiskonstaapeli

XXII palkkausluokka: 18,000 markkaa.

Helsingin poliisilaitoksen vanhempi kirjuri sekä — — — — — I palkkausluokan nuorempi kaupunkilaiskonstaapeli ja — — — — —

XXIII palkkaustuokka: 16,800 markkaa.

Helsingin poliisilaitoksen nuorempi kirjuri ja vanhempi hoitajatar, — — —.

XXIV palkkaustuokka: 15,600 markkaa.

Helsingin poliisilaitoksen nuorempi hoitajatar, — — —.

54. Helsingin kaupunginviskaalien työjärjestys.

Oikeuskanslerin vahvistama syyskuun 9 p:nä 1927.

(Vrt. kunn. as.-kok. 1927 : 19)

1 §. Helsingin kaupungissa on neljä kaupunginviskaalia eli ensimmäinen, toinen, kolmas ja neljäs kaupunginviskaali.

Vakinaisten kaupunginviskaalien ohella voidaan ottaa tarpeellinen määrä ylimääräisiä kaupunginviskaaleja.

2 §. Kaupunginviskaalien tulee tehtävässään tarkoin noudattaa kaupunginviskaaleille annetun ohjesäännön ja tämän työjärjestyksen määräyksiä niin myös muita kaupunginviskaaleista ja virallisista syyttäjistä voimassa olevia säännöksiä.

3 §. Oikeuskansleri määrää maistraatin esityksestä kalenterivuodeksi kerrallaan, millä raastuvanoikeuden osastolla tai osastoilla kukin kaupunginviskaali toimittaa virkaansa.

Virantoimituksen maistraatissa jakakoot kaupunginviskaalit keskenään.

4 §. Ensimmäisen kaupunginviskaalin tulee oikeuskanslerin määräyksestä ajaa syytteitä vaikeanlaisissa asioissa muillakin raastuvanoikeuden osastoilla kuin millä hän sinä vuonna toimittaa virkaansa.

5 §. Ensimmäinen kaupunginviskaali on samalla kaupunginviskaalinviraston kanslian päällikkö. Siinä toimessaan hänen tulee:

huolehtia viraston sisäisestä toiminnasta ja järjestyksestä;

valvoa, että diarit ja muut luettelot huolellisesti pidetään ja arkistoa huolellisesti hoidetaan sekä että virastolta vaaditut lausunnot ja selitykset aikanaan annetaan;

pitää huolta viraston talousasioista;

avata virastolle saapuneet kirjeet ja antaa ne asianomaiselle viskaalille;

saattaa asianomaisten tietoon virastoa koskevat päätökset ja määräykset ja valvoa niiden noudattamista;

ryhtyä sellaisiin aloitteentekoihin ja toimenpiteisiin, jotka ovat omiaan edistämään viraston toimintaa;

tehdä oikeuskanslerille selkoa asiain tilasta ja töiden suorituksesta kaupunginviskaalinvirastossa; sekä

laatia ehdotus viskaalien kesälomajärjestykseksi ja lähettää se ennen 15 päivää toukokuuta oikeuskanslerille hyväksyttäväksi.

6 §. Ensimmäisen kaupunginviskaalin tulee myöskin joka päivä käydä poliisilaitoksella ottamassa selkoa niistä rikosasioista, joita siellä tutkitaan, sekä, jos hän katsoo asian laadun vaativan syyttäjän läsnäoloa tutkimuksessa, siitä ilmoittaa asianomaiselle viskaalille. Ellei edeltäpäin voida päättää, minkä raastuvanoikeuden osaston käsiteltäväksi juttu joutuu, on ensimmäisen kaupunginviskaalin kiireellisesti laadittava lyhyt raportti asiasta ja jätettävä se raastuvanoikeuden aktuaarille ilmoittaen samalla, milloin poliisitutkimus todennäköisesti tulee loppuun suoritetuksi; ilmoittakoon myös, saatuaan tiedon, mille osastolle juttu on jaettu, asiasta asianomaiselle viskaalille.

7 §. Jos kaupunginviskaali on toimittanut valmistavan tutkimuksen rikoksesta, on hänen ajettava siitä syytettä, vaikkakin juttu tulee käsiteltäväksi toisella raastuvanoikeuden osastolla kuin millä viskaali sinä vuonna toimittaa virkaansa.

8 §. Esteellisyyden tai muun tilapäisen esteen sattuessa kaupunginviskaalille kutsukoon raastuvanoikeuden asianomaisen osaston tai maistraatin puheenjohtaja hänen tilalleen toisen virantoumituksesta vapaan viskaalin.

Ensimmäisen kaupunginviskaalin ollessa estyneenä suorittaa kaupunginviskaalinviraston kanslian päällikön tehtävät toinen kaupunginviskaali.

9 §. Kaupunginviskaalien tulee siitä sovittuaan kunkin vuorostaan virkansa puolesta olla joka päivä vähintään yksi tunti raatihuoneella yleisön tavattavissa. Kiireellisissä tapauksissa älköön viskaali kuitenkaan kieltäytykö ottamasta vastaan muunakin aikana.

Ajasta, jolloin kukin viskaali on raatihuoneella yleisön tavattavissa, on tiedoitettava virkahuoneen ovelle kiinnitettävällä julkipanolla.

10 §. Siitä virantoumituksesta, joka johtuu kaupunginviskaalin velvollisuudesta lain ja asetusten määräämissä tilaisuuksissa viran puolesta olla saapuvilla, tulee kaupunginviskaalien keskenään hyvissä ajoin sopia.

11 §. Jos kaupunginviskaalit eivät voi keskenään sopia jostaikin, mikä tässä työjärjestyksessä on annettu heidän sovittavakseen, jätettäköön asia viivyttelämättä oikeuskanslerin ratkaistavaksi.

12 §. Kaupunginviskaali saa kesäkuun 1 päivän ja lokakuun 1 päivän välisenä aikana kesäloman Helsingin kaupungin viranpitäjistä voimassa olevien säännösten mukaisesti, jos hän asettaa oikeuskanslerin hyväksymän sijaisen.

13 §. Kaupunginviskaalit ovat palkkukseen, eläkkeeseen ja viransijaisten palkkaamiseen nähden Helsingin kaupungin viranpitäjistä voimassa olevien säännösten alaisia.

14 §. Tämä työjärjestys tulee noudatettavaksi 1 päivänä tammikuuta 1928.

55. Venelaituripaikoista kaupungin satamissa suoritettavat maksut.

Satamahallituksen vahvistamat lokakuun 18 p:nä 1927.

(Vrt. kunn. as.-kok. 1925, 41)

Venelaituripaikoista kaupungin satamissa on tammikuun 1 p:stä 1928 lukien suoritettava vuosivuokra seuraavasti: Pohjoissataman moottorivenelaiturin numeroista 1—50 125 markkaa ja numeroista 51—220 300 markkaa, Pohjoissatamassa T-sillan ja moottorivenelaiturin välissä olevista paikoista 30 markkaa sekä muista paikoista eri satamissa 60 markkaa. Järjestysnumerosta veneille ilman määrättyä paikkaa suoritetaan 15 markkaa.

56. Luotsitaksa Helsingin kaupungin satama-alueella.

Satamahallituksen vahvistama marraskuun 8 p:nä 1927.

T a k s a I.

Laivat, jotka käyttävät satamaluotsia satamasta toiseen maksavat seuraavan taulukon mukaan:

Laivat, jotka ovat korkeint.	100 netto rgt.		Smk.	30: —
» » » yli	100	» ja korkeint.	200	» 35: —
» » » »	200	» » » »	400	» 40: —
» » » »	400	» » » »	600	» 45: —
» » » »	600	» » » »	800	» 50: —
» » » »	800	» » » »	1000	» 55: —
» » » »	1000	» » » »	1200	» 60: —
» » » »	1200	» » » »	1400	» 65: —
» » » »	1400	» » » »	1600	» 70: —
» » » »	1600	» » » »	1800	» 75: —
» » » »	1800	» » » »	2000	» 80: —
» » » »	2000	» » » »	2200	» 85: —
» » » »	2200	» » » »	2400	» 95: —
» » » »	2400	» » » »	2600	» 105: —
» » » »	2600	» » » »	2800	» 115: —
» » » »	2800	» » » »	3000	» 125: —
» » » »	3000	» » » »	3200	» 130: —
» » » »	3200	» » » »	3400	» 135: —
» » » »	3400	» » » »	3600	» 140: —
» » » »	3600	» » » »	3800	» 145: —
» » » »	3800	» » » »	4000	» 150: —
» » » »	4000	» » » »		» 160: —

T a k s a I I.

Laivat, jotka käyttävät satamaluotsia samassa satamassa luot-
saukseen tai siirtoon maksavat seuraavan taulukon mukaan:

Laivat, jotka ovat korkeint.	100 netto rgt.	» » ja korkeint.	200	»	Smk.	20: —
» » » yli	100	» » ja korkeint.	200	»	25: —	
» » » »	200	» » » »	400	»	30: —	
» » » »	400	» » » »	600	»	35: —	
» » » »	600	» » » »	800	»	40: —	
» » » »	800	» » » »	1000	»	45: —	
» » » »	1000	» » » »	1200	»	50: —	
» » » »	1200	» » » »	1400	»	55: —	
» » » »	1400	» » » »	1600	»	60: —	
» » » »	1600	» » » »	1800	»	65: —	
» » » »	1800	» » » »	2000	»	70: —	
» » » »	2000	» » » »	2200	»	75: —	
» » » »	2200	» » » »	2400	»	80: —	
» » » »	2400	» » » »	2600	»	85: —	
» » » »	2600	» » » »	2800	»	90: —	
» » » »	2800	» » » »	3000	»	95: —	
» » » »	3000	» » » »	3200	»	100: —	
» » » »	3200	» » » »	3400	»	105: —	
» » » »	3400	» » » »	3600	»	110: —	
» » » »	3600	» » » »	3800	»	115: —	
» » » »	3800	» » » »	4000	»	120: —	
» » » »	4000	» » » »			125: —	

T a k s a I I I.

Satamapalvelija on oikeutettu kantamaan palkkiota aluksien
köönsien vastaanotosta, kiinnittämisestä ja irrottamisesta allaolevan
taulukon mukaan:

Laivat, jotka ovat korkeint.	100 netto rgt.	» » ja korkeint.	200	»	Smk.	5: —
» » » yli	100	» » ja korkeint.	200	»	10: —	
» » » »	200	» » » »	500	»	15: —	
» » » »	500	» » » »	1000	»	20: —	
» » » »	1000	» » » »	1500	»	25: —	
» » » »	1500	» » » »	2000	»	30: —	
» » » »	2000	» » » »	2500	»	35: —	
» » » »	2500	» » » »	3000	»	40: —	
» » » »	3000	» » » »	3500	»	45: —	
» » » »	3500	» » » »			50: —	

57. Tieasetus.

Annettu marraskuun 11 p:nä 1927. (Lyhennysote)

(Suomen as.-kok. 1927:293)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1917:25)

Välittäviä määräyksiä.

1 §. —————

2 §. Nimismiehen tulee kuuden kuukauden kuluessa tielain voimaantulemisesta maan paljaana ollessa yhdessä piiri-insinöörin sekä kauppalan valtuuston määrämän edustajan kanssa toimittaa tielain 91 §:n mukaan kauppalan kunnossapidettävien maanteiden jatkojen katselmus. Tällöin on kauppalan kunnossapidettäväksi siirtyvä tie, sellaisessa kunnossa kuin se nykyään on kunnossapidettävä, ynnä tien alue ja tiehen kuuluvat laitteet sekä tien kunnossapitoon liittyvä oikeus soranottamiseen määrätystä soranottopai- kasta luovutettava kauppalalle. Ellei kauppala kolmenkymmenen päivän kuluessa nimismieheltä siihen kehoituksen saatuaan valitse edustajaa vastaanottokatselmukseen, määrätköön maaherra sopi- vaksi katsomansa henkilön sanotussa toimituksessa kauppalaa edus- tamaan. Toimituksesta on nimismiehen laadittava pöytäkirja, jo- hon katselmuksessa esitetyt vaatimukset sekä siinä todetut sei- kat ja oikeussuhteet on merkittävä ja kaikki saatavissa oleva sel- vitys liitettävä, minkä jälkeen asia on jätettävä maaherran pää- tettäväksi.

Samoin on meneteltävä niiden kaupungin alueella olevien maan- teiden jatkojen määräämiseksi, joiden kunnossapitämiseksi kaupun- gille myönnetään valtion varoista korvausta.

3 §. Edellisessä pykälässä mainittuun katselmukseen on, jos tien kunnossapidosta huolehtiminen joko kokonaan tai osaksi on jätetty urakoitsijalle, kutsuttava myöskin asianomainen urakoitsija, jonka tässä toimituksessa tulee esittää ne vaatimukset, joihin hän- teiden tekemisestä ja kunnossapidosta maalla 11 päivänä lokakuuta 1918 annetun lain mukaan ehkä katsoo olevansa oikeutettu, ja on nimismiehen niistä annettava lausuntonsa. Ellei maaherra voi esi- tettyjä korvausvaatimuksia hyväksyä, meneteltäköön niinkuin mai- nitun lain 26 §:ssä on säädetty.

4—7 §§. —————

8 §. Maistraatin tai kauppalahallituksen tai, ellei sellaista ole, sitä vastaavan viraston tulee kuuden kuukauden kuluessa tielain voimaantulemisesta päättää, ottaako se itse hoitoonsa sille tielain 91 §:n 3 momentin mukaan kuuluvat nimismiehen ja tielautakunnan tehtävät taikka muussa tapauksessa määrätä kelle tai keille henki- löille se on nämä tehtävät joko kokonaan tai osaksi siirtänyt. Tästä päätöksestään on sen viipymättä ilmoitettava maaherralle sekä tie- ja vesirakennushallitukselle.

9—12 §§. —————

Maantiet.

13—14 §§. —————

15 §. Jos uusi maantien jatko tulisi kulkemaan kaupungille tai kauppalalle kuuluvilla alueilla, on tie- ja vesirakennushallituksen, sittenkuin se on laatinut tielain 70 §:n mukaisen suunnitelman maantiekiksi, hankittava asianomaisen kaupungin tai kauppalan lausunto uudesta tiestä sekä, mikäli mahdollista, suostumus tien jatkon rakentamiseen; ja tulee tie- ja vesirakennushallituksen lähettää tämä oman lausuntonsa ohella valtioneuvostolle.

16—31 §§. —————

Erinäisiä määräyksiä.

46—61 §§. —————

62 §. Milloin maantie kunnallisen jaoituksen muuttumisen johdosta siirtyy kaupungin tai kauppalan ylläpidettäväksi, on katselmus ja luovutus toimitettava 2 ja 3 §:ssä määrättyssä järjestyksessä.

63 §. Tielain 91 §:ssä mainittua korvausta on ennen seuraavan vuoden maaliskuun loppua haettava asianomaiselta maaherralta. Hakemukseen on liitettävä todisteellinen selvitys siitä, kuinka paljon teiden kunnossapito on tullut maksamaan sinä vuonna, jolta korvausta haetaan. Kuultuaan maanteiden jatkojen kunnossapitoa valvovia viranomaisia ja, jos tie on nimismiehen valvonnan alaisena, myöskin tie- ja vesirakennushallitusta, antakoon maaherra päätöksen asiassa ja määräyksen korvauksen suorittamisesta tarkoitukseen käytettävänä olevista varoista.

64—74 §§. —————

58. Laki lastentarhain valtioavusta.

[Annettu marraskuun 11 p:nä 1927.

(Suomen as.-kok. 1927 : 296)

1 §. Kunnallinen tai yksityinen lastentarha, johon on otettu maksutta hoidettavaksi ja kasvatettavaksi kaupungeissa, kaupaloissa ja taajaväkisissä yhdyskunnissa vähintään kaksikymmentäviisi ja muualla maassa vähintään viisitoista kolmen ja seitsemän ikävuoden välillä olevaa lasta, voi saada valtioapua sen mukaan, kuin tässä laissa säädetään, jos sosialiministeriö on havainnut lastentarhan tarpeelliseksi ja tarkoitustaan vastaavaksi ja jos se muuten täyttää sitä varten asetetut vaatimukset.

2 §. Lastentarha saa valtioapuna kolmanneksen sen kohtuulliseksi harkituista vuosimenoista, joiksi saadaan lukea:

1. opettajattaren ja muun lastentarhan toimintaa varten tarpeellisen toimihenkilön palkkaus;

2. lasten hoitoa ja kasvatusta varten välttämättömien huone-

kalujen ja taloustarpeiden sekä työaineiden ja -välineiden hankinta- ja korjauskustannukset;

3. vähävaraisten lasten ruokkimisen ja vaatetuksen aiheuttamat menot; sekä

4. huoneiston vuokra-, lämmitys-, valaistus- ja puhtaanapito-menot.

3 §. Valtioapua saa lastentarha, jolle se on myönnetty, jatkuvasti ehdolla, että lastentarha täyttää valtioavun saamisesta voimassa olevat määräykset.

4 §. Tarkemmat määräykset tämän lain soveltamisesta annetaan asetuksella.

5 §. Tämä laki tulee voimaan tammikuun 1 päivänä 1928.

59. Asetus lastentarhoista, jotka saavat valtioapua.

Annettu marraskuun 11 p:nä 1927.

(*Suomen as.-kok. 1927: 297*)

1 §. Jos kunnallinen tai yksityinen lastentarha tahtoo saada sellaista valtioapua, josta marraskuun 11 päivänä 1927 annetussa laissa säädetään, antakoon siitä kirjallisen hakemuksen sosialiministeriöön, joka hakemuksen ratkaisee.

2 §. Valtioavun saamiseksi vaaditaan sen lisäksi, mitä mainitussa laissa säädetään:

1. että lastentarhan lähintä valvontaa hoitamaan on asetettu johtokunta, jona voi toimia asianomainen lastensuojelulautakunta;

2. että asianomainen kaupungin- tai kunnanlääkäri on lastentarhan huoneiston tarkastanut ja tarkoitukseen hyväksynyt;

3. että lastentarhan opettajatar, joka otetaan toimeen sen jälkeen, kuin laki lastentarhain valtioavusta on tullut voimaan, on suorittanut vähintään kaksivuotisen kurssin lastentarhain opettajattaria valmistavassa seminaarissa;

4. että yhden opettajattaren johdolla hoidetaan ja opetetaan enintään 25 lastentarhaan sisäänkirjoitettua lasta, ollen kuitenkin johtokunnalla oikeus poikkeustapauksissa ja sosialiministeriön joka vuosi erikseen antamalla luvalla lisätä luku 35:een;

5. että lastentarhan jokapäiväinen työ on vähintään neljä-tuntinen;

6. että opettajattaren ja muiden lastentarhan palveluksessa olevain henkilöiden palkkaus on järjestetty tyydyttävällä tavalla; sekä

7. että lastentarhalla on ohjesääntö, joka ollakseen pätevä pitää olla sosialiministeriön vahvistama.

3 §. Lastentarhan ohjesäännössä tulee olla määräykset:

1. lastentarhan työohjelman yleisistä perusteista;

2. johtokunnan asettamisen perusteista;

3. johtokunnan velvollisuuksista;

4. siitä järjestyksestä, jossa lastentarhan palveluksessa olevat henkilöt otetaan toimiinsa ja niistä eroavat tai irtisanotaan;

5. lastentarhan palveluksessa olevain henkilöiden velvollisuuksista;

6. lastentarhan päivä- ja työjärjestyksestä;

7. lastentarhan taloudenhoidosta ja tilinpidosta; sekä

8. muista seikoista, jotka sosialiministeriö mahdollisesti haluaa saada ohjesääntöön otetuksi.

4 §. Valtioapua anoessaan on lastentarhan johtokunnan viimeistään helmikuun alkupuolella lähetettävä sosialiministeriölle täydellinen laskelma lastentarhan tuloista ja menoista kulumassa olevana vuonna. Tämän perusteella sosialiministeriö sitten määrää valtioavun maksettavaksi vuosineljänneksittäin, kuitenkin siten, että viimeisen vuosineljänneksen valtioapu määrätään suuruudeltaan ja maksetaan vasta sitten, kun johtokunta on antanut täydellisen, puheenjohtajan ja taloudenhoitajan taikka asianomaisen rahatoimikamarin tai kunnallislautakunnan oikeaksi todistaman tilin lastentarhan menoista ja tuloista kuluneena vuonna.

5 §. Jokainen lastentarha, joka käyttää valtioapua, on sosialiministeriön valvonnan ja tarkastuksen alainen ja on velvollinen sille vuosittain ja vaadittaessa useamminkin lähettämään tilastolliset ja muut tarpeellisiksi havaitut tiedot.

6 §. Jos mahdollisesti ei ole otettu huomioon niitä huomautuksia ja vaatimuksia, jotka sosialiministeriö on esittänyt sen johdosta:

että lastentarhan toiminta ei ole tyydyttävä;

että lastentarhan palveluksessa oleva henkilö on tehnyt itsensä syyppäiksi laiminlyöntiin tai hairahdukseen toimesta;

että ei valtioavun saamisen ehtoja ole täytetty; tai

että valtioapua on väärällä tavalla käytetty, voi sosialiministeriö määrääjäksi tai kokonaan lakkauttaa valtioavun.

7 §. Jos lastentarhan ohjesääntöä halutaan muuttaa, on siihen saatava sosialiministeriön suostumus.

HELSINGIN KAUPUNGIN KUNNALLINEN ASETUSKOKOELMA

JULKAISSUT

1927. HELSINGIN KAUPUNGIN TILASTOKONTTORI, N:o 7.

Sisällys: 60. Kaupunkien kunnallislaki, s. 105. — 61. Laki pormestarin ehdottamis- sekä neuvosmiesten ja maistraatinsihteerin valitsemis-oikeudesta, s. 118. — 62. Laki pormestarin, neuvosmiesten ja maistraatin sihteerin vaalista, s. 119. — 63. Helsingin kaupungin maistraatin ja raastuvanoikeuden kokoonpanosta ja toiminnasta 19 päivänä joulukuuta 1919 vahvistettujen määräysten muuttaminen, s. 120. — 64. Asetus veroja ja maksuja pakkotoimin perittäessä annettavasta kuitista, s. 120.

60. Kaupunkien kunnallislaki.

Annettu marraskuun 27 p:nä 1917.

(Muutoksineen maaliskuun 27 p:ltä 1919, helmikuun 21 ja toukokuun 19 p:ltä 1925 sekä joulukuun 9 p:ltä 1927)

(Suomen as.-kok. 1917 : 108, 1919 : 49, 1925 : 72 ja 182 sekä 1927 : 328)

I L u k u.

Yleisiä säännöksiä.

1 §. Kukin kaupunki siihen kuuluvine alueineen on eri kunta, jonka jäsenten tulee tämän lain mukaan ja lain muuten määräämissä rajoissa hoitaa kunnan yhteiset talous- ja järjestysasiat, mikäli ne voimassa olevain lakien tai asetusten mukaan eivät ole julkisen viranomaisen käsiteltäviä.

Kunnan alueen muuttamisesta on voimassa, mitä siitä on erikseen säädetty. Laki toukok. 19 p:ltä 1925.

2 §. Milloin yhteinen toiminta kaupunki- ja maalaiskunnan välillä jossakin asiassa katsotaan olevan aikaansaattava eivätkä kunnat voi siitä keskenään sopia, olkoon yhteistä toimintaa haluavalla kunnalla valta lähettää asiasta tarpeellinen selvitys ja ehdotus sen järjestämisestä maaherralle, jonka tulee oman lausuntonsa kera jättää asia valtioneuvoston ratkaistavaksi. Laki toukok. 19 p:ltä 1925.

3 §. Kaupunkikunnan jäsen on jokainen: jolla kaupungissa taikka sen alueella on tahi tulee olla asunto ja kotipaikka;

joka siellä harjoittaa elinkeinoa, liikettä tahi ammattia; taikka joka siellä omistaa talon, tontin tahi maata.

4 §. Kaupunkikunta käyttää päättämisvaltaansa kaupunginvaltuuston ja kuntain edustajain kokouksen kautta.

Kaupunginhallituksen ohjesäännöllä voidaan kuitenkin päättämisvalta ohjesäännössä mainituissa asioissa siirtää kaupunginhallitukselle.

Toimeenpano ja hallinto kuuluu kaupunginhallitukselle sekä, sen valvonnan alaisena, lautakunnille tai virkamiehille sen mukaan kuin tässä laissa tahi muualla säädetään. Laki joulak. 9 p:ltä 1927.

5 §. Kaupungin yhteistä omaisuutta, olkoonpa se tuloa kiinteästä omaisuudesta, liikkuvaa pääomaa tahi jokin tuloa tuottava oikeus, samoin kuin valtion kaupungille myöntämiä varoja, on pidettävä varoina, joilla kaupungin yhteisiä menoja suoritetaan, ja hoidettava niinkuin tässä järempänä sanotaan, ellei jonkin tapauksen varalta ole toisin säädetty.

Omaisuutta, joka on jonkun erityisen väestöluokan hyväksi tai erikoisia tarkoituksia varten kaupungille luovutettu, on hoidettava ja käytettävä siitä voimassa olevain määräysten mukaan.

Niitä menoja varten, joihin varoja 1 momentissa mainittujen varojen lisäksi tarvitaan kaupungin yhteiseksi hyödyksi tahi sen erityisiin tarpeisiin, määrätköön kunta veroja suoritettavaksi voimassa olevien tai vastedes säädettyjen perusteiden mukaan.

6 §. Tämä laki ei muuta niitä kunnallisia oikeuksia ja velvollisuuksia, jotka perustuslaissa taikka erioikeuksissa, joilla on perustuslain voima, ovat eriksensä joillekuille kaupunkikunnan jäsenille määrättyt. Kaikki muut kunnalliset oikeudet ja velvollisuudet, jotka ennen vuotta 1875 ovat kuuluneet porvaristolle ja talonmistajille yhteisesti taikka kummallekin erikseen, jäävät edelleen kaikkien kaupunkikunnan jäsenten yhteisiksi.

II L u k u.

Kaupunginvaltuusto.

7 §. Valtuutettuja valitaan kaupungissa, jonka väkiluku henkikirjan mukaan on:

	2,000 tai vähemmän	15
yli	2,000, vaan ei yli 6,000, ...	23
»	6,000, » » » 10,000, ...	29
»	10,000, » » » 20,000, ...	35
»	20,000, » » » 50,000, ...	41
»	50,000, » » » 100,000, ...	47
»	100,000, » » » 150,000, ...	53
»	150,000	59

Valtuutettujen varajäseniä valitaan niin monta, kuin kunnallisessa vaalilaissa säädetään. Laki helmik. 21 p:ltä 1925.

8 §. Kaupunginvaltuutetut valitaan välittömällä ja suhteellisilla vaaleilla.

Vaaleissa on kaikilla vaalioikeutetuilla yhtäläinen äänioikeus. Älköön äänioikeutta asiamiehen kautta käytettävä.

Vaaleista ja niiden toimittamisesta säädetään tarkemmin kunnallisessa vaalilaissa. Laki helmik. 21 p:ltä 1925.

9 §. Kaupunginvaltuutetut ja näiden varajäsenet valitaan joka kolmas vuosi toimitettavissa varsinaisissa vaaleissa kolmeksi

vuodeksi, ja kestää heidän toimikautensa sen kalenterivuoden loppuun, jolloin seuraava valtuutettujen varsinainen vaali on toimitettava. Laki helmik. 21 p:ltä 1925.

10 §. Oikeus valita valtuutettuja on jokaisella kaupunkikunnan jäsenellä, sekä miehellä että naisella, jolla on Suomen kansalaisoikeus ja joka ennen vaalivuoden alkua on täyttänyt kaksikymmentä vuotta ja joka viimeksi toimitetussa henkikirjoituksessa on kaupungissa hengillekirjoitettu.

Vaalioikeutta vailla on kuitenkin:

1) se, joka on holhouksen alaisena;
2) se, joka muun syyn kuin kunnallishallituksen todistuksella näytetyn varattomuuden tähden on kahden lähinnä edellisen vuoden aikana jättänyt suorittamatta hänen maksettavikseen pannut kunnalliset maksut;

3) se, joka kunnalliskodissa, muussa kunnallisessa köyhäinhoitolaitoksessa tai vuosihoidokkina on täyden köyhäinhoidon varassa;

4) se, joka oikeuden lainvoimaisen päätöksen nojalla on kansalaisluottamusta vailla taikka on kelvoton maan palvelukseen tai toisen asiaa ajamaan; sekä

5) se, joka on todistettu syypääksi siihen, että hän kunnallisissa vaaleissa on ostanut tai myynyt ääniä tahi äänestänyt useammassa kuin yhdessä vaalipaikassa taikka väkivallalla tai uhkauksella häirinnyt vaalivapautta tai sitä yrittänyt, aina kolmannen kalenterivuoden loppuun, siitä lukien kuin päätös on saanut lainvoiman. Laki helmik. 21 p:ltä 1925.

11 §. Vaalikelpoinen valtuutetuksi ja kunnan muihin luottamustoimiin, mikäli niistä ei ole erikseen säädetty, on jokainen kunnassa asuva henkilö, joka on oikeutettu valtuutettuja valitsemaan.

Valtuutetuksi älköön kuitenkaan valittako maaherraa, lääninsihteeriä, lääninkamreeria, varalääninsihteeriä, varalääninkamreeria, poliisilaitoksen virka- tai palvelusmiestä eikä virallista syyttäjää, ei myöskään kaupunginjohtajaa ja apulaiskaupunginjohtajaa eikä kaupunginhallituksen alaisena toimivaa virka- tai palvelusmiestä taikka lautakunnan alaista, toimestaan tilivelvollista virka- tai palvelusmiestä.

Tilintarkastajaksi voidaan valita toisessakin kunnassa asuva Suomen kansalainen, jos hän siihen suostuu. Laki jouluk. 9 p:ltä 1927.

12 §. Valtuutetuksi tai muuhun kunnalliseen luottamustoimeen valittu älköön kieltäytykö toimeen ryhtymästä, ellei hän ole täyttänyt kuuttakymmentä vuotta.

Joka kolmena lähinnä edellisenä vuotena on toiminut valtuutetuna, kaupunginhallituksen esimiehenä tai jäsenenä tahi kaupungin asiain toimeenpanoa ja hallintoa varten asetetun lautakunnan puheenjohtajana tai jäsenenä, on kuitenkin oikeutettu kolmen seuraavan vuoden kuluessa nauttimaan vapautta valtuuston, kaupunginhallituksen ja lautakuntain jäsenyydestä.

Jos valtuutetuksi valittu näistä syistä kieltäytyy, tulee varajäsen hänen sijaansa.

Jos kieltäytymisen perusteeksi ilmoitetaan kivulloisuus taikka siviili-, sotilas- tai kirkollisvirka tai -palvelus, perheolot tai jokin muu syy, tutkikoon valtuusto ilmoitetun esteen.

Jos edelliseen momenttiin perustuva kieltäytyminen valtuuston jäsenyydestä hyväksytään, tulee varajäsen tilalle. Laki Jouluik. 9 p:ltä 1927.

13 §. Valtuutetut saavat toimestaan korvausta valtuuston harkinnan mukaan, kuitenkin vähintään viisi markkaa kokoukselta ja niin että palkkio kaikille valtuutetuille on samansuuruinen.

14 §. Valtuutetut valitsevat vuosittain keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Älköön valittu kieltäytykö, ellei hän ole kolmena lähinnä edellisenä vuotena ollut samassa toimessa.

Jos puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja kuolee, muuttaa pois tai muun laillisen syyn takia eroaa ennen toimikautensa loppumista, valittakoon toinen henkilö hänen sijaansa jäljellä olevaksi ajaksi.

Toimitetusta puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan vaalista antakoon kaupunginvaltuusto maaherralle kirjallisen ilmoituksen.

Jos valtuuston puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja valitaan kaupunginjohtajaksi tai apulaiskaupunginjohtajaksi, tulee hänen luopua mainitusta toimestaan valtuustossa ja myöskin valtuuston jäsenyydestä.

Valtuuston asiana on puheenjohtajan palkkion määrääminen. Laki Jouluik. 9 p:ltä 1927.

15 §. Jos tehdään valitus valtuuston puheenjohtajan tai varapuheenjohtajan vaalista tai siitä, että niistä toimista kieltäytymistä ei ole hyväksytty, hoitakoon valittu kuitenkin tointa, kunnes valitus on lopullisesti ratkaistu ja, jos uusi vaali määrätään toimitettavaksi, toinen on valittu ja toimeensa ryhtyy.

16 §. Valtuuston kokoukset ovat julkisia, ellei valtuusto johonkin erityiseen tapaukseen nähden siitä toisin päätä. Laki maalisk. 27 p:ltä 1919.

17 §. Valtuuston tulee puheenjohtajan kutsusta kokoontua, milloin hän sen katsoo asiain käsittelemistä varten tarpeelliseksi, taikka kun vähintään neljännes valtuutetuista tai maaherra tai kaupunginhallitus sitä häneltä pyytää.

Tammikuussa pidettävässä valtuuston kokouksessa valitaan valtuuston puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja, kaupunginhallituksen siksi vuodeksi valittavat jäsenet sekä, valtuuston päätöksen mukaan, vähintään neljä tilintarkastajaa ja yhtä monta varatilintarkastajaa toimittamaan kulumassa olevan vuoden kunnallishallinnon ja -tilien tarkastukset; valtuusto voi kuitenkin päättää jättää yhden tilintarkastajan ja yhden varatilintarkastajan määräämisen valtioneuvoston siihen hyväksymän kuntain keskusjärjestön tehtäväksi.

Kesäkuussa pidettävässä valtuuston kokouksessa päätetään edellisen vuoden tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapauden myöntämisestä.

Joulukuussa pidettävässä valtuuston kokouksessa päätetään

kunnan meno- ja tuloarvion vahvistamisesta seuraavaksi vuodeksi sekä valitaan henkilöt niihin kunnallisiin toimiin, jotka vuoden lopussa tulevat avoimiksi, niin myös jäsenet taksoitus- ja tutkijalautakuntiin.

Ellei valtuusto voi jotakin tässä pykälässä mainittua asiaa käsitellä säädettynä aikana, on valtuuston puheenjohtajan niin pian kuin mahdollista määrättävä kokouspäivä asian käsittelemistä varten. Jos määräajaksi valittujen kaupungin toimihenkilöiden toimikausi loppuu, ennenkuin uudet on heidän jälkeensä valittu, olkoot eroamisvuorossa olevat velvolliset pysymään toimissaan siksi, kun vaali on toimitettu. Laki Jouluk. 9 p:ltä 1927.

18 §. Kutsu valtuuston kokoukseen on valtuuston määrättävällä tavalla julkaistava ja valtuutetuille ilmoitettava, ja tulee kutsussa olla ilmoitus kokouksen ajasta ja paikasta ynnä kokouksessa käsiteltäviksi tulevista asioista.

Kutsu sellaiseen kokoukseen, jossa valitaan kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtaja taikka kaupunginhallituksen jäsen tai käsitellään kysymystä kaupunginjohtajan tai apulaiskaupunginjohtajan erottamisesta toimestaan tai valitaan kaupungin tilintarkastajat ja varatilintarkastajat tai jäsenet kaupungin taksoitus- ja tutkijalautakuntiin sekä määrätään tilintarkastajain tai taksoituslautakunnan jäsenten luku tai vahvistetaan kaupungin meno- ja tuloarvio seuraavaa vuotta varten tai tutkitaan kaupungin tilintarkastajain antamaa kertomusta, on annettava vähintään neljätoista päivää ennen kokousta. Kutsu kaikkiin muihin valtuuston kokouksiin voidaan antaa viimeistään kokouksen edellisenä päivänä.

Kokouksesta ja siinä käsiteltävistä asioista on annettava kirjallinen ilmoitus kaupunginhallitukselle sekä sen esimiehelle ja jäsenille. Laki Jouluk. 9 p:ltä 1927

19 §. Valtuusto älköön asiaa käsiteltäväksi ottako, älköön myös päätöstä tehkö, ellei vähintään kaksi kolmannelta valtuutettujen koko silloisesta lukumäärästä ole saapuvilla.

Jos puheenjohtaja, varapuheenjohtaja tahi jäsen ilman pätevää estettä jää tulematta kokoukseen taikka ilman sellaista syytä lähtee kesken pois, maksakoon kaupunginkassaan sakkoa, puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja kymmenen sekä jäsen viisi markkaa. Jos kokous läsnäolevien vähälukuisuuden vuoksi jää pitämättä tahi on kesken lopetettava, olkoon sakko poissaoleville kaksinkertainen.

Laki helmik. 21 p:ltä 1925.

20 §. Valtuuston kokouksessa älköön otettako päätettäväksi asiaa, jota kaupunginhallituksella ei ole ollut tilaisuutta käsitellä.

Laki Jouluk. 9 p:ltä 1927.

21 §. Kaupunginhallituksen esimiehen ja sen tai niiden jäsenten, jotka kaupunginhallitus siihen on määrännyt, tulee olla saapuvilla valtuuston kokouksissa, ja heillä on oikeus ottaa niissä osaa keskusteluihin sekä, jos kaupunginhallituksen jäsenet samalla ovat valtuutettuja, myöskin päätösten tekemiseen. Elleivät he kokoukseen saavu, älköön se estäkö asioitten käsittelyä ja päättämistä.

Muilla kaupunginhallituksen jäsenillä on myöskin oikeus olla saapuvilla valtuuston kokouksissa sekä niissä ottaa osaa keskusteluun, mutta ei päätöksiin. Laki Jouluk. 9 p:ltä 1927.

22 §. Sittenkuin asiasta on valtuuston kokouksessa keskusteltu ja puheenjohtaja julistanut keskustelun päättyneeksi, tehkään hän semmoisen äänestysesityksen, että vastaus »jaa» taikka »ei» ilmaisee valtuuston päätöksen.

Kun vastaus on annettu, ilmoittakoon puheenjohtaja, mikä hänen käsityksensä mukaan on tullut päätökseksi, ja vahvistakoon sen, ellei muuta äänestystä vaadita, nuijanlyönnillä. Jos äänestystä vaaditaan, toimitettakoon se julkisesti ja nimenhuudolla.

Se mielipide, jonka puolesta enimmäkseen äänet on annettu, tulkoön valtuuston päätökseksi, paitsi milloin päätöksen tekoon tämän lain mukaan vaaditaan määräänemmistö. Äänen jakautuessa tasan tulee päätökseksi se mielipide, jonka puolesta puheenjohtaja on äänestänyt.

Kuitenkin vaaditaan päätöksen tekoon, että vähintään kaksi kolmannelta saapuvilla olevista valtuutetuista päätöstä kannattaa, kun asia koskee:

1) kiinteän omaisuuden ostamista, myymistä tahi vaihtamista, paitsi mitä rakennustontteihin tulee;

2) kunnan omista vakinaisista tai ylimääräisistä tuloista muodostettavien pysyvien rahastojen perustamista taikka varojen osoittamista tällaisesta rahastosta;

3) vakinaisten ja ylimääräisten määrärahojen myöntämistä, mikäli on kysymys vakinaisten tai ylimääräisten määrärahojen korottamisesta taikka kokonaan uusien määräämisestä;

4) lainojen ottamista tai uudistamista taikka saadun lainan maksuajan pidentämistä, jolloin kuitenkin maksusuunnitelma vahvistetaan yksinkertaisella äänen enemmistöllä; tahi

5) takaussitoumuksia.

Milloin päätös on yksimielinen, todetkoon puheenjohtaja sen ja vahvistakoon päätöksen ilman äänestystä. Laki Jouluk. 9 p:ltä 1927.

23 §. Vaalit, jotka valtuusto tai kaupunginhallitus taikka taksoituslautakunta tahi muu lautakunta toimittaa, tapahtukoot suhteellista vaalitapaa noudattaen, jos valittavia on kaksi tai useampia ja jos neljännes vaaliin osaa ottavista sitä vaatii.

Jos yksi on valittava tai milloin enemmistövaalitapaa muuten käytetään, tulee valituksi se tai ne, jotka vaalissa ovat saaneet enimmäkseen äänet.

Suhteelliset ja vaadittaessa muutkin vaalit toimitetaan suljetuilla lipuilla. Äänen mennessä tasan ratkaisee arpa. Laki Jouluk. 9 p:ltä 1927.

24 §. Valtuuston päätös voidaan julistaa kiireellisenä täytäntönpantavaksi, jos kolme neljänestä läsnä olevista jäsenistä sitä kannattaa; ja on tämä päätöksessä nimenomaan mainittava. Täytäntönpantava alkoo silloin estäkö se, ettei päätös ole saanut lain voimaa, ellei muutoksen hakeminen sen kautta kävisi hyödyttö-

mäksi tahi kuvernööri, huomattessaan päätöksen lainvastaiseksi, näe olevan syytä täytäntöönpanemista kieltää.

25 §. Valtuuston kokouksissa on pidettävä pöytäkirja.

Milloin pöytäkirjaa ei heti tarkisteta, voi valtuusto antaa puheenjohtajan ja vähintään kahden aina kerraksi sitä varten valitun jäsenen toimeksi pöytäkirjan tarkistamisen puheenjohtajan määrättävänä aikana.

Pöytäkirjan allekirjoittavat puheenjohtaja sekä, tarkistuksen heti tapahduttua, vähintään kaksi valtuuston jäsentä ja muutoin tarkistajat sekä varmentaa pöytäkirjanpitäjä. Jos tarkistajista yksi tahi useammat kieltäytyvät pöytäkirjaa allekirjoittamasta, väittäen, ettei se sisällöltään vastaa sitä, mitä valtuuston kokouksessa on tapahtunut, merkittköön puheenjohtaja sen pöytäkirjaan ja siirtäköön tarkistamisen siltä kohdin, jota vastaan muistutus on tehty, valtuuston seuraavaan kokoukseen. Tarkistettu pöytäkirja on edeltäpäin ilmoitettuna päivänä valtuuston kokouhuoneessa tai muussa valtuuston määrättävässä paikassa pidettävä yleisön nähtävänä.

Jos valtuuston päätös koskee jotakin henkilöä yksityisesti ja tämä voi sillä perusteella päätöksestä valittaa, on päätös todistettavasti annettava hänelle tiedoksi pöytäkirjan otteella, johon on liitettävä osoitus, miten päätökseen haetaan muutosta.

Kun valtuusto on tehnyt sellaisen päätöksen, josta toisella kunnalla on oikeus valittaa, kuten siitä on erikseen säädetty, on ote pöytäkirjasta sen kunnan valtuuston puheenjohtajalle toimitettava ensiksi pidettävässä valtuuston kokouksessa esiteltäväksi. Sinä päivänä, jona päätös näin on esitelty, katsotaan sen tulleen kunnan ja kuntalaisten tietoon saatetuksi. Laki jouluk. 9 p:ltä 1927.

26 §. Sillä, joka on ollut valtuuston kokouksessa käsiteltyä asiaa päättämässä, olkoon oikeus heti ilmoittaa vastalause tehtyä päätöstä vastaan. Jos vastalauseen tekijä tahtoo saada vastalauseensa perusteltuna pöytäkirjaan liitetyksi, antakoon sen kirjallisesti laadittuna pöytäkirjanpitäjälle viimeistään pöytäkirjan tarkistamistilaisuudessa. Laki jouluk. 9 p:ltä 1927.

27 §. Valtuuston päätös ratkaistusta asiasta on, niin pian kuin asiasta laadittu pöytäkirja on tarkistettu, ilmoitettava kaupunginhallitukselle.

Lähetettävät toimituskirjat allekirjoittaa puheenjohtaja sekä varmentaa pöytäkirjanpitäjä. Laki jouluk. 9 p:ltä 1927.

28 §. Valtuutetuilla on, mikäli siitä ei ole toisin säädetty, oikeus kaupungin viranomaisilta saada tarpeellisina pitämiään asiakirjoja ja tietoja. Laki jouluk. 9 p:ltä 1927.

29 §. Valtuusto saakoon, milloin tarpeelliseksi havaitsee, asettaa erityisiä valiokuntia antamaan lausuntoja ja tarkastamaan hallintoa.

Muiden paitsi hallintoa tarkastavien valiokuntain kokouksista on annettava tieto kaupunginhallitukselle, jonka esimies tahi se jäsen, jonka kaupunginhallitus määrää, on oikeutettu olemaan läsnä sellaisessa kokouksessa ja ottamaan osaa keskusteluun. Laki jouluk. 9 p:ltä 1927.

30 §. Puheenjohtaja pitäköön valtuuston kokouksessa huolta järjestyksestä ja saakoon, varoitettuansa, toimittaa pois kuuntelijan, joka käyttäytyy sopimattomasti. Jos syntyy semmoinen epäjärjestys, jota puheenjohtaja ei voi ehkäistä, hajoittakoon hän kokouksen.

III L u k u.

Kaupunginhallitus.

31 §. Kussakin kaupungissa tulee olla kaupunginhallitus, joka, sen mukaan kuin tässä laissa säädetään taikka muutoin laillisesti määrätään, huolehtii kaupungin hallinnosta, valvoo kaupungin etuja, valmisteleo valtuuston käsiteltävät asiat sekä paneo täytäntöön valtuuston päätökset ja määräykset.

Esitykset ja lausunnot, joita valtuusto tai eri tarkoituksia varten asetettu lautakunta valtion viranomaiselle antaa, ovat, ellei siitä ole toisin säädetty, lähetettävät kaupunginhallituksen kautta.

Jos kaupunginhallitus havaitsee, että valtuuston päätös on lain tai voimassa olevien määräyksien vastainen taikka että alistaminen on laiminlyöty, milloin alistamisen olisi pitänyt tapahtua, olkoon velvollinen jättämään sen toimeenpanematta ja ilmoittakoon viipymättä valtuustolle, minkä vuoksi päätöstä ei voida panna täytäntöön. Jos valtuusto pysyy päätöksessään, pyytäköön maaherralta toimenpidettä sen täytäntöönpanemiseksi, ja tulee maaherran, jos hän katsoo kaupunginhallitukselta puuttuneen laillista aiheutta kieltoonsa, määrätä, että kaupunginhallituksen on pantava päätös täytäntöön. Sellaista määräystä alköön maaherra antako, ennenkuin aika valituksen tekemiseen valtuuston päätöksestä on kulunut umpeen. Laki Jouluk. 9 p:ltä 1927.

32 §. Kaupunginhallituksessa tulee olla, paitsi sen esimiehenä toimivaa kaupunginjohtajaa, vähintään neljä jäsentä. Hallituksen ohjesäännössä voidaan määrätä, että hallituksessa tulee olla yksi tai useampia apulaiskaupunginjohtajia, jotka toimivat myöskin kaupunginhallituksen varaesimiehinä. Kaupunginjohtaja ja apulaiskaupunginjohtajat eivät saa muodostaa enemmistöä hallituksessa.

Kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajan valitsee valtuusto määräämättömäksi ajaksi. Kaupunginhallituksen muut jäsenet valitsee valtuusto vuodeksi kerrallaan.

Kun kaupunginjohtajan toimi on täytettävä, on kaupunginhallituksen julistettava se haettavaksi kolmenkymmenen päivän kuluessa, luettuna päivästä, jona päätös siitä tehtiin, sitä päivää lukuunottamatta. Hakemukset on annettava hallitukselle, joka hakuajan kuluttua lähettää ne vaalia varten valtuustolle. Sellainenkin henkilö, joka ei ole tointa hakenut, voidaan toimeen valita, jos hän siihen suostuu. Vaali toimitetaan suljetuilla lipuilla, ja on valittuna pidettävä sitä, joka on saanut enemmän kuin puolet annetuista äänistä. Jollei kukaan ensimmäisessä äänestyksessä saa

ehdotonta ääntenenemmistöä, on uusi äänestys toimitettava kahden ensimmäisessä äänestyksessä enimmän ääniä saaneen välillä, ja on valituksi katsottava se, joka toisessa äänestyksessä on saanut enimmäiset äänet.

Määräykset siitä, missä järjestyksessä apulaiskaupunginjohtajan toimi on täytettävä, annettakoon kaupunginhallituksen ohjesäännössä. Sellaisen henkilön valitsemisesta tähän toimeen, joka ei ole tointa hakenut, olkoon voimassa, mitä edellisessä momentissa on kaupunginjohtajan vaaliin nähden vastaavasti säädetty.

Kelpoisuusehdot kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajan toimiin ovat vahvistettavat kaupunginhallituksen ohjesäännössä. Vaalikelvoinen näihin toimiin on toisessakin kunnassa asuva Suomen kansalainen.

Virkaeron myöntää kaupunginjohtajalle ja apulaiskaupunginjohtajalle pyynnöstä valtuusto. Valtuusto voi erottaa kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajan toimestaan, jos hän yhtämittaa vuoden ajan on sairauden tai ruumiinvian takia ollut kykenemätön tointansa hoitamaan ja havaitaan vastaisuudessaakin siihen kykenemättömäksi taikka jos hän muuten vanhuuden, kivuloisuuden tai muun syyn takia on pidettävä toimeensa vähemmän sopivana.

Virkavapauden myöntämisestä kaupunginjohtajalle ja apulaiskaupunginjohtajalle sekä heidän tointensa hoitamisesta heidän poissaollessaan, esteellisyyden sattuessa taikka viran ollessa avoinna määrätään kaupunginhallituksen ohjesäännössä. Laki jouluk. 9 p:ltä 1927.

33 §. Kaupunginhallituksessa älköön asiaa otettako ratkaisu tavaksi, ellei enemmän kuin puolet jäsenistä, esimies niihin luettuna, ole saapuvilla.

Hallituksen ohjesäännössä voidaan hallituksen jaostolle, kaupunginjohtajalle tai hallituksen jäsenelle antaa valta hallituksen puolesta päättää eräänlaiset vähemmän tärkeät asiat, jotka ovat ohjesäännössä tarkemmin mainittavat. Hallituksen kokouksessa on kuitenkin käsiteltävä kaupunginvaltuustolle esitettävät ja valtuuston päätösten toimeenpanoa koskevat asiat.

Hallituksen kokoukset eivät ole julkisia; kuitenkin saakoot valtuuston puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja olla niissä saapuvilla ja ottaa osaa keskusteluihin, mutta ei päätöksiin. Laki jouluk. 9 p:ltä 1927.

34 §. Kaupunginhallituksen avuksi voi valtuusto perustaa hallituksen valvonnan alaisia lautakuntia.

Lautakuntain jäsenet valitsee kaupunginvaltuusto, ellei toisin ole säädetty. Edustajakseen kuhunkin lautakuntaan tulee hallituksen vuodeksi kerrallan valita esimiehensä tai yksi jäsenistään, ja on näin valittu oikeutettu olemaan läsnä lautakunnan kokouksissa sekä niissä ottamaan osaa keskusteluun, mutta ei päätöksiin.

Lautakunnan päätös on alistettava kaupunginhallituksen tutkittavaksi, jos hallitus tai hallituksen esimies sitä vaatii. Milloin jonkun lautakunnan toimivalta on sen johtosäännöllä tai muulla laillisella säännöksellä toisin järjestetty, noudatettakoon sitä.

Tilapäisten tehtävien hoitamista varten on kaupunginhallituksella valta asettaa toimikuntia ja määrätä niiden valtuudet.

Hallintotehtäviä hoitamaan voidaan kaupunginhallituksen ja lautakuntain jäsenenä toimivien lisäksi asettaa virkamiehiä. Virkojen perustamisesta päättää valtuusto. Sellaisten virkamiesten ottamisesta ja erottamisesta määrättäköön ohje- ja johtosäännöissä.

Laki Jouluk. 9 p:ltä 1927.

35 §. Tarkemmat määräykset kaupunginhallituksen kokoonpanosta sekä sen tehtävistä ja toimivallasta annetaan ohjesäännössä. Ohjesäännössä on myös mahdollisimman tarkkaan lueteltava ne asiat, jotka hallitus saa päättää tekemättä alistusta kaupunginvaltuustolle.

Ehdotuksen kaupunginhallituksen ohjesäännöksi hyväksyy valtuusto, minkä jälkeen ehdotus on toimitettava valtioneuvoston tarkastettavaksi ja vahvistettavaksi. Sanottua järjestystä on myöskin noudatettava, milloin vahvistettua ohjesääntöä muutetaan.

Virkamiesten virka-asemasta samoin kuin palkkauksesta määrätään virkasäännössä, mikäli niistä ei tässä laissa tai muualla ole säädetty. Virkasäännössä on määrättävä, minkä virkojen hoitajat ovat sanotun säännön alaisia.

Johtosäännöt lautakuntia ja virkamiehiä varten sekä virkasäännön antaa kaupunginvaltuusto. Laki Jouluk. 9 p:ltä 1927.

IV L u k u.

Raastuvankokous.

Tämän luvun (36—40 §§) on kumonnut laki pormestarin ehdottamis- sekä neuvosmiesten ja maistraatinsihteerin valitsemisoikeudesta, marrask. 19 p:ltä 1927. (*Vrt. kunn. as.-kok. 1927:61*).

V L u k u.

Alistaminen ja valitukset.

41 §. Valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi on alistettava, paitsi niitä päätöksiä, jotka tässä laissa taikka muualla erikseen määrätään siten alistettavaksi, sen lisäksi kaupunginvaltuuston päätökset, kun ne koskevat:

1) sellaisen kaupungille kuuluvan kiinteän omaisuuden myymistä, panttaamista tai vaihtamista, joka lahjan tai testamentin kautta on joutunut sen omaksi ja on määrätty erikoiseen kaupungin yhteistä hyötyä tarkoittavaan tarpeeseen, tahi välipuhetta tai sovintoa, josta johtuisi kunnalla sellaiseen kiinteään omaisuuteen olevan oikeuden supistuminen tai muunlainen muutos siihen;

2) sellaisen lainan ottamista, jonka takaisinmaksuaika on pitempi kuin kaksi vuotta; tahi

3) ehdotuksia uusista tai lisätyistä maksuista yleisestä liikenteestä, niinkuin tie-, silta-, satama- ja lauttamaksuista tai muista sellaisista.

Valtioneuvoston tarkastettavaksi alistettava päätös on kaupunginhallituksen asiasta antamansa lausunnon seuraamana lähetettävä maaherralle, jonka tulee, sittenkuin määräaika valitusten tekemiseen on umpeenkulunut, valtioneuvostoon toimittaa asiakirjat ynnä oma lausuntonsa asiassa. Laki jouluk. 9 p:ltä 1927.

42 §. Maaherran tarkastettavaksi ja vahvistettavaksi on alistettava, paitsi niitä päätöksiä, joista tässä laissa tai muualla on erikseen säädetty, ne kaupunginvaltuuston päätökset, jotka koskevat:

- 1) yleisiä määräyksiä siveellisyyden, terveydenhoidon tai järjestyksen ja turvallisuuden edistämiseksi kaupungissa; tahi
- 2) useampana kuin viitenä vuonna erinäistä tarvetta varten soritettavain maksujen määräämistä tai muuttamista.

Päätöksen, joka on maaherran tutkittavaksi alistettava, lähettää maaherralle kaupunginhallitus asiasta antamansa lausunnon seuraamana. Sellainen päätös on maaherran muuttamatta vahvistettava taikka jätettävä vahvistamatta. Jos vahvistus kielletään, ilmoitakoon maaherra syyt kielloonsa, ja on kaupunginvaltuustolla oikeus vahvistuksen kieltämisestä valittaa korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

Ennenkuin määräaika valitusten tekemiseen hänen tarkastettavaksensa alistetusta päätöksestä on kulunut umpeen, alköön maaherra asiaa ratkaisko. Laki jouluk. 9 p:ltä 1927.

43 §. Kaupunkikunnan jäsenellä, joka tahtoo näyttää, että kaupunginvaltuuston kaupungin yhteisistä asioista tekemä päätös on syntynyt laista poikkeavassa järjestyksessä tahi on lain tai asetuksen vastainen taikka menee valtuuston toimivaltaa ulommaksi, niin myös sillä, joka luulee voivansa näyttää valtuuston päätöksen loukkaavan hänen yksityistä oikeuttaan, on valta hakea päätöksen muutosta maaherralta kirjallisella valituksella, joka ynnä valituksenalainen päätös on annettava maaherranvirastoon neljäntoista päivän kuluessa siitä päivästä, jona valittaja sai tiedon päätöksestä, sitä päivää, jona tämä tapahtui, lukuunottamatta; ja tulee valittajan sen ohessa valitukseensa liittää todistus päivästä, jona hän sai päätöksestä tiedon.

Valittajan katsotaan saaneen tiedon päätöksestä sinä päivänä, jona se 25 §:n mukaan on ollut nähtävänä, taikka jos päätös on ollut erikseen annettava valittajalle tiedoksi, sinä päivänä, jona sellainen tiedonanto on sanotun lainkohdan mukaisesti tapahtunut.

Ennenkuin seitsemän päivää on kulunut siitä, kun valitusaika loppui, tulee valittajan toimittaa kaupunginhallitukselle diaaritodistus valituksen tekemisestä. Jos tämä laiminlyödään, voidaan päätös saattaa täytäntöön.

Jos joku on tyytymätön kaupunginvaltuuston päätökseen, joka on alistettava valtion viranomaisen tutkittavaksi, hakekoon tässä pykälässä mainitun valitusajan kuluessa päätökseen muutosta siltä viranomaiselta, jonka tutkittava asia on. Jos päätös on alistettu valtioneuvoston vahvistettavaksi, voidaan valituskirja samassa ajassa antaa maaherralle valtioneuvostoon toimitettavaksi. Laki jouluk. 9 p:ltä 1927.

44 §. Jos siitä valitetaan, ettei päätös ole laillisessa järjestyksessä tehty taikka että se on ristiriidassa yleisen lain tai asetusten kanssa taikka muuten menee valtuuston toimivaltaa ulommaksi, saa kuvernööri, jos näkee syytä olevan, kieltää päätöksen täytäntöönpanon.

Jos valitus perustuu siihen, että valittajan yksityinen oikeus on päätöksellä tullut loukatuksi, ja semmoinen valitus hyväksytään, olkoon oikaisu sille eduksi, joka on valittanut, mutta muutoin pysyy päätös voimassa, ellei sen havaita olevan ristiriidassa yleisen lain tai asetusten kanssa, jolloin kuvernööri määrätköön päätöksen kokonansakin kumotuksi.

45 §. Oikeudesta valittaa kaupunginhallituksen päätöksestä, niin myös siitä, missä järjestyksessä sellainen valitus on tehtävä ja mitä siinä on noudatettava, on soveltuvin osin voimassa mitä 43 §:ssä on säädetty muutoksen hausta valtuuston päätökseen; ja on valitusaikea luettava, milloin kaupunginhallituksen päätös on ollut sillä tavalla nähtäväksi pantuna, kuin valtuuston päätöksistä on säädetty, siitä päivästä, jona se oli nähtävänä, sanottua päivää lukuunottamatta, sekä, jos päätös ainoastaan koskee jotakin henkilöä yksityisesti, siitä päivästä, jolloin hänelle on pöytäkirjanotteella annettu päätös tiedoksi, tätä päivää niinkään lukuunottamatta.

Kaupunginhallituksen päätöksestä, joka luonteeltaan on yksinomaan valmistelevaa tai toimeenpanevaa laatua, ei ole lupa tehdä valitusta.

Hallituksen päätöksestä tehty valitus ei estä sen täytäntöönpanemista, ellei siihen haettu muutos sen kautta kävisi hyödyttömäksi taikka maaherra, huomattessaan päätöksen lainvastaiseksi, kiellä päätöksen täytäntöönpanemista. Laki jouluk. 9 p:ltä 1927.

46 §. Kuvernöörin päätökseen saa hakea muutosta senaatin talousosastossa viimeistään ennen kello kahtatoista kolmantenkymmentenä päivänä päätöksen tiedoksisaamisesta, sitä päivää kuitenkaan lukuunottamatta; ja noudatettakoon siinä, mitä sellaisesta muutoksen hakemisesta yleensä on säädetty, kuitenkin niin että valituksen myös saa valitusajan kuluessa antaa läänin kuvernöörinvirastoon sieltä perille toimitettavaksi.

47 §:n on kumonnut laki maalisk. 27 p:ltä 1919.

VI L u k u.

Kansanäänestys.

Tämän luvun on kumonnut laki maalisk. 27 p:ltä 1919.

VII L u k u.

Erityisiä säännöksiä.

50 §. Kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen sekä valtuuston valitsemain lautakuntain puheenjohtajain tulee pitää huolta, että pöytäkirjat liitteineen sekä niistä tehdyt luettelot ynnä muut

asiakirjat hyvin säilytetään ja kuntalaisten saatavilla tarpeen mukaan pidetään, sekä toimesta erotessaan jättää ne seuraajillensa.

Kunnan jäsen olkoon, ellei laissa ole toisin säädetty oikeutettu, pyynnöstään saamaan oikeaksi todistetun jäljennöksen sanotuista asiakirjoista tahi otteen mainittujen viranomaisten kokouksissa tehdyistä pöytäkirjoista. Valitusasioissa toimituskirja on annettava joutuisasti ja ainakin ennenkuin puolet kunkin tapauksen varalta säädetystä määräajasta on kulunut.

Valtuuston asiana on määrätä, onko asiakirjoista suoritettava lunastusta ja kuinka paljon. Älköön lunastusta kuitenkaan otetako niistä asiakirjoista, jotka annetaan kunnan yhteisiä tarpeita varten tai asianomaisille virkamiehille tahi yleisille asiamiehille, älköönkään silloinkaan, kun valtuuston tai kaupunginhallituksen päätös on pöytäkirjanotteella tiedoksi annettava sille, jota päätös koskee.
Laki Jouluk. 9 p:ltä 1927.

51 §. Sakot, joita kaupunginvaltuusto, kaupunginhallitus tahi valtuuston valitsemat lautakunnat lain nojalla määräävät poissaolosta, menevät kaupungin yleiseen kassaan ja ulosotetaan, ellei niitä suosiolla makseta, sillä tavoin kuin kunnallisveroista on säädetty.
Laki Jouluk. 9 p:ltä 1927.

52 §. Jos kunnallisessa toimessa tai palveluksessa oleva on tässä toimessaan hukannut varoja taikka osottanut epärehellisyyttä tahi muuta vilpillisyyttä, on valtuustolla oikeus pidättää hänet tehtävänsä toimittamisesta, ja on asia viipymättä jätettävä tuomioistuimen käsiteltäväksi sekä siitä ilmoitettava läänin maaherralle.
Laki Jouluk. 9 p:ltä 1927.

53 §. Kaupunkikunnan edustajat kuntain edustajain kokoukseen valitsee kaupunginvaltuusto, ja on vaaliin ja edustajainkokoukseen nähden sovellettava, mitä maalaiskuntain kunnallislaissa on siitä säädetty. Laki Jouluk. 9 p:ltä 1927.

54 §. Maistraatin kokoonpanosta, velvollisuuksista ja tehtävistä julkisena viranomaisena sekä tuomioistuimena talous- ja järjestysasioissa olkoon voimassa, mitä siitä erikseen on säädetty.
Laki Jouluk. 9 p:ltä 1927.

55 §. Tämä laki kumoo kunnallishallinnosta kaupungissa joulukuun 8 päivänä 1873 annetun asetuksen 1, 2, 3, 4 ja 6 luvun sekä kaikki muut tämän lain kanssa ristiriidassa olevat säännökset. Sanotun asetuksen 5 luvussa mainitut raastuvankokouksen tehtävät kuuluvat tästedes kaupunginvaltuustolle, ja noudatettakoon kuultamavista ja ilmoituksista tämän lain määräyksiä; sekä olkoot taksoitus- ja tutkijalautakunnan jäsenet poissaolostaan kokouksista sen seuraamuksen alaiset, joka tämän lain 9 §:ssä kaupunginvaltuusmiehille on säädetty.

Tämä laki astuu voimaan heti.

Kaupunginvaltuutetut sekä muut kunnalliset toimihenkilöt ja hallintokunnat, jotka ovat asetetut 27 päivänä marraskuuta 1917 annetun kaupunkien kunnallislain ja kunnallisen vaalilain määräämässä järjestyksessä, pysyvät edelleen toimissaan siksi, kunnes heidän vuoronsa tulee erota. Laki maalisk. 27 p:ltä 1919.

Joulukuun 9 p:nä 1927 annetun lain voimaantulosäännös:

Tällä lailla kumotaan 8 päivänä joulukuuta 1873 kunnallishallituksesta kaupungissa annetun asetuksen 51 ja 52 §. Rahatoimikamarin tehtävät sekä sanotun asetuksen 58, 59, 61, 63, 64 ja 69 §:ssä mainitut maistraatin tehtävät siirtyvät kaupunginhallitukselle. Saman asetuksen 67 §:ssä tarkoitettu maistraatin tehtävä kuuluu vastedes valtuustolle, minkä ohella maistraatti ja sen jäsenet vapautetaan niistä toimista, jotka mainitaan saman asetuksen 71 §:ssä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1928, mutta on kussakin eri kaupungissa otettava kunnallishallinnossa sovellettavaksi vasta silloin, kun tämän lain mukainen hallitus on siihen kaupunkiin asetettu. Sitä varten on kussakin kaupungissa ensi tilassa ryhdyttävä toimiin ehdotuksen laatimiseksi kaupunginhallituksen ohjesäännöksi ja vahvistuksen saamiseksi sille. Valtioneuvosto määrätköön ohjesääntöä vahvistettaessa, milloin sanotun hallituksen on aloitettava toimintansa ja tämä laki otettava kaupungissa täydellisesti käytäntöön, sekä antakoon sitä varten tarvittavat tarkemmat määräykset; ja on tällöin huomioonotettava, että kunnallishallinnon tulee viimeistään 1 päivänä tammikuuta 1931 olla kaikissa valtakunnan kaupungeissa järjestettynä tämän lain mukaan.

61. Laki pormestarin ehdottamis- sekä neuvosmiesten ja maistraatinsihteerin valitsemisoikeudesta.

Annettu marraskuun 19 p:nä 1927.

(Suomen as.-kok. 1927 : 302)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti, joka on tehty 20 päivänä heinäkuuta 1906 annetun valtiopäiväjärjestyksen 60 §:ssä määrättyllä tavalla, säädetään täten:

1 §. Kaupungin raastuvankokoukselle kuuluva oikeus ehdottaa pormestari sekä valita neuvosmiehet ja maistraatinsihteerit on, kunnes lailla toisin säädetään, oleva kaupunginvaltuustolla.

2 §. Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1928. Sillä kumotaan 8 päivänä joulukuuta 1873 annettu asetus 3 ja 6 §:n muuttamisesta kuninkaallisessa vakuutuksessa porvaristolle ja kaupungeille 23 päivältä helmikuuta 1789 sekä kaupunkien valituksiin 16 päivänä lokakuuta 1723 annetun kuninkaallisen päätöksen ja selityksen 1 kohta, mikäli ne koskevat raastuvankokouksen oikeutta ehdottaa pormestari sekä valita neuvosmiehet ja maistraatinsihteerit, niin myös 27 päivänä marraskuuta 1917 annetun kaupunkien kunnallislain 4 luku sekä sanotun lain 45 §:n 2 momentti samoin kuin muut tämän lain vastaiset säännökset.

62. Laki pormestarin, neuvosmiesten ja maistraatinsihteerin vaalista.

Annettu marraskuun 19 p:nä 1927.

(Suomen as.-kok. 1927: 303)

1 §. Kaupungin pormestarin ja neuvosmiesten sekä maistraatinsihteerin virat julistaa maistraatti haettaviksi kaupunginvaltuustolta kolmenkymmenen päivän kuluessa julistamisesta.

Kun virka on julistettu haettavaksi, on siitä viipymättä ilmoitettava valtuustolle.

2 §. Kutsu valtuuston kokoukseen, jossa vaali toimitetaan, on annettava vähintään neljätoista päivää ennen kokousta.

3 §. Vaalissa on käytettävä enemmistövaalitapaa, ja äänestää kukin valtuuston jäsen pormestarin ehdokkaita valittaessa kolmea sekä neuvosmiehen ja maistraatinsihteerin vaalissa yhtä henkilöä.

4 §. Pormestarin nimittämiseksi tehtävään virkaehdotukseen pannaan ehdolle ne kolme vaalissa eniten ääniä saanutta pätevää henkilöä, jotka ovat virkaa hakeneet tai suostuvat sen vastaanottamaan, siinä järjestyksessä kuin heidän saamansa äänimäärät osoittavat.

5 §. Vaalissa kertyneet asiakirjat ja vaalipöytäkirja ovat, sittenkuin ehdotus pormestarinviran täyttämiseksi on tehty tahi neuvosmiehen tai maistraatinsihteerin vaali on toimitettu, annettavat maistraatille, lähetettäväksi maaherralle, jonka tulee toimittaa pormestarinviran täyttämisehdotusta koskevat asiakirjat ynnä oma lausuntonsa asiasta korkeimpaan oikeuteen.

6 §. Ehdokasten asettamiseksi pormestarinvirkaan tapahtuneesta vaalista ja sen nojalla tehdystä ehdotuksesta valitetaan korkeimpaan oikeuteen viimeistään ennen kello kahtatoista kolmantenakymmenentenä päivänä siitä, kuin se päätös, jolla virkaehdotus tehdään, tarkistuksen jälkeen on julkiluettu, sillä tavoin kuin valtuuston kokouksissa pidetyistä pöytäkirjoista on voimassa, sitä päivää kuitenkin lukuunottamatta, ja on sellainen valitus nyt mainitussa määräajassa annettava läänin maaherralle, joka toimittaa sen omine lausuntoineen korkeimpaan oikeuteen. Jos maaherra määrää uuden vaalin toimitettavaksi, saa valtuusto hakea maaherran päätökseen muutosta korkeimmassa hallinto-oikeudessa viimeistään ennen kello kahtatoista kolmantenakymmenentenä päivänä päätöksen tiedoksisaamisesta, sitä päivää kuitenkin lukuunottamatta. Neuvosmiehen ja maistraatinsihteerin vaalista voidaan valittaa maaherralle, niinkuin muutoksenhausta valtuuston tekemään päätökseen on säädetty, ja on valitusoikeus myöskin sillä, jota vaali koskee.

7 §. Korkein oikeus nimittää pormestarin viran täyttämiseksi ehdolle pannuista pormestariksi sen, jonka se valtion viroista säädettyjen ylennysperusteiden mukaan havaitsee siihen ansiokkaimmaksi. Maaherra antaa valtakirjan neuvosmiehen tai maistraatin-

sihteerin virkaan sille virkaan halukaaksi ilmoittautuneista, pätevistä henkilöistä, joka vaalissa on saanut eniten ääniä.

8 §. Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1928. Sillä kumotaan kaupunkien valituksiin 16 päivänä lokakuuta 1723 annetun kunink. päätöksen ja selityksen 1 kohta, mikäli se koskee pormestarin, neuvosmiesten ja maistraatinsihteerin vaalitapaa, niin myös muut tämän lain vastaiset säännökset.

63. Helsingin kaupungin maistraatin ja raastuvanoikeuden kokoonpanosta ja toiminnasta 19 päivänä joulukuuta 1919 vahvistettujen määräysten muuttaminen.

Korkeimman oikeuden päätös marraskuun 2 p:itä 1927.

(*Suomen as.-kok. 1927 : 291*)

(*Vrt. kunn. as.-kok. 1920 : 2 ja Suomen as.-kok. 1921 : 8*)

Helsingin kaupungin maistraatin esityksestä, joka perustuu saman kaupungin valtuuston tekemään päätökseen ja jota Uudenmaan läänin maaherra on puoltanut, korkein oikeus on nähnyt hyväksi, muuttaen korkeimman oikeuden joulukuun 19 päivänä 1919 Helsingin kaupungin maistraatin ja raastuvanoikeuden kokoonpanosta ja toiminnasta vahvistamain määräysten 3 kohtaa, sellaisena kuin se on korkeimman oikeuden päätöksessä tammikuun 10 päivältä 1921, vahvistaa sen näin kuuluvaksi:

3. Maistraatin ja raastuvanoikeuden apuna on yksi maistraatinsihteerin, joka samalla on ensimmäinen julkinen notaari, toinen julkinen notaari, yksi maistraatinnotaari, kolme siviilinotaaria, kahdeksan rikosasiainnotaaria, yksi aktuaari ja yksi kanslisti.

64. Asetus veroja ja maksuja pakkotoimin perittäessä annettavasta kuitista.

Annettu lokakuun 14 p:nä 1927.

(*Suomen as.-kok. 1927 : 262*)

Kun kunta on järjestänyt verojen ja maksujen pakkoperinnän siten, että ulosottoviranomaisen, periessään suorittamatta jääneen veron tahi maksun asianomaiselta maksuvelvolliselta, on annettava todisteeksi veron suorittamisesta erityinen kunnallisviranomaisten vahvistamalla tarkastusleimalla varustettu perimiskuitti, älköön muunlainen kuitti maksutodistuksena olko pätevä; kuitenkin on kunnan päätös sanotun pakkoperinnän järjestämisestä edelläkerrotulla tavalla ennen voimaantulemistaan julkaistava maan virallisissa lehdissä.

HELSINGIN KAUPUNGIN KUNNALLINEN ASETUSKOKOELMA

JULKAISUT

1927. HELSINGIN KAUPUNGIN TILASTOKONTTORI. N:o 8.

Sisällys: 65. Terveydenhoitolaki, s. 121. — 66. Terveydenhoitosääntö, s. 127. — 67. Tuberkulosiasetus, s. 144. — 68. Laki avioliiton ulkopuolella syntyneistä lapsista, s. 146. — 69. Asetus avioliiton ulkopuolella syntyneiden lasten valvonnasta, s. 148. — 70. Työaika keskeyttämättömässä työssä, s. 151. — 71. Laki tuulaakimaksun laskemisen perusteesta vuosina 1928 ja 1929, s. 152. — 72. Asetus tuulaakimaksun laskemisen perustetta vuosina 1928 ja 1929 koskevan lain käyttämisestä, s. 152.

---

65. Terveydenhoitolaki.

Annettu helmäkuun 1 p:nä 1927. (Lyhennysote)

(Suomen as.-kok. 1927 :192)

I L u k u.

Yleiset säännökset.

1 §. Yleinen terveydenhoito on, valtioneuvoston ylimmän johdon ja valvonnan alaisena, lääkintöhallituksen johdettavana. Muita terveydenhoitoviranomaisia ovat valtion siihen tarkoitukseen palkkaamat lääkärit ja muu henkilökunta sekä ne kuntain viranomaiset, joista jäljempänä säädetään.

Myöskin maaherrojen läänissään sekä muiden järjestysviranomaisten toiminta-alueellaan tulee huolehtia terveydenhoitoon kuuluvan järjestyksen säilyttämisestä ja muista heille tämän lain mukaan kuuluvista tehtävistä.

II L u k u.

Kunnan terveydenhoitoviranomaiset.

2 §. Yleistä terveydenhoitoa varten on jokaiseen kaupunkiin sekä kauppala- ja maalaiskuntaan asetettava terveydenhoitolautakunta.

3 §. Terveydenhoitokunnan tehtävänä on pitää huolta yleisestä terveydenhoidosta kunnassa.

Terveydenhoitokunnan tulee erittäinkin valvoa terveydenhoidosta annettujen säännöksiä noudattamista sekä toimia terveydenhoidon edistämiseksi, terveydellisten epäkohtien poistamiseksi ja tarttuvien tautien vastustamiseksi, minkä ohessa sen on tarkoin pidettävä silmällä yleisen terveydentilan kehittymistä ja kiinnitettävä huomiota niihin seikkoihin, jotka voivat siihen vaikuttaa.

Terveydenhoitolautakunnan tulee tarpeen vaatiessa olla yhteistoiminnassa sellaisten valtion ja kunnan viranomaisten ja järjestöjen kanssa, joiden toiminnalla on yhteyttä yleisen terveydenhoidon kanssa.

4 §. Terveydenhoitolautakunnan kaupungissa muodostavat kaupunginlääkäri, tai, missä näitä on useampia, se heistä, jonka huolena on kaupungin yleinen terveydenhoito; kaupungin eläinlääkäri, missä sellainen on; poliisimestari, taikka, missä sellaista ei ole, kaupungin poliisilaitosta johtava virkamies; kaupunginarkkitehti tai, missä sellaista ei ole, rakennustoimeen perehtynyt muu kaupungin toimenhaltija, jonka maistraatti määrää; kaupungininsinööri, jos sellainen on; sekä kaupunginvaltuuston päätöksen mukaan vähintään kolme ja enintään kuusi jäsentä ja yhtä monta varajäsentä, jotka valtuusto valitsee.

Valittujen jäsenten lukumäärä Helsingin kaupungin terveydenhoitolautakunnassa on viisi. *Kaup. valt. päätös jouluk. 7 p:ltä 1927.*

Ellei kaupunginlääkäriä ole, tulee kaupunginvaltuuston kutsua lautakuntaan toinen lääkäri hänen sijaansa, taikka, ellei paikallakunnalla ole lääkäriä, muu sopiva henkilö.

5 §. —————

6 §. Ne terveydenhoitolautakunnan jäsenet, jotka valtuusto valitsee toimiinsa, niin myös tarvittavat varajäsenet niille valitaan kolmeksi vuodeksi. Jos jäsen eroaa ennen toimikautensa loppumista, valitaan loppujaksi toinen hänen tilalleen.

Vaalikelpoisuudesta sekä valitun oikeudesta kieltäytyä tointa vastaanottamasta olkoon soveltuville kohdin voimassa, mitä kaupungin- ja kunnan valtuutetuista on säädetty.

Piirilääkäri älköön olko terveydenhoitolautakunnan jäsenenä piirissään.

7 §. Terveydenhoitolautakunta valitsee vuosittain keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Molempien ollessa estettyinä valitaan puheenjohtaja siksi kertaa.

Lautakunta kokoontuu niin usein kuin tarvitaan, kuitenkin vähintään kerran kuukaudessa kaupungissa ja kauppalassa sekä vähintään joka kolmas kuukausi maalaiskunnassa. Kun piirilääkäri, maistraatti tai maaherra sitä erityisestä syystä vaatii, on lautakunta velvollinen kiireellisesti kokoontumaan. Kutsu kokoukseen on toimitettava jäsenille puheenjohtajan toimesta.

Terveydenhoitolautakunnassa älköön asiaa otettako ratkaistavaksi, ellei enemmän kuin puolet jäsenistä ole saapuvilla.

Äänestykset ja vaalit lautakunnassa toimitetaan avoimesti. Lautakunnan päätökseksi katsotaan se mielipide, jota enemmistö on kannattanut. Äänen mennessä tasan ratkaisee puheenjohtajan ääni.

8 §. Asianomaisella piirilääkärillä on oikeus olla saapuvilla lautakunnan kokouksissa, ja hänellä on niissä puhevalta, mutta ei äänivalta; ja on hänen mielipiteensä, milloin hän sitä vaatii, merkittävä pöytäkirjaan.

Lautakunta voi, milloin katsoo tarpeen sitä vaativan, avukseen

kutsua asiantuntijoita. Asiantuntijoilla on oikeus ottaa osaa lautakunnassa tapahtuviin keskusteluihin, mutta ei päätösten tekemiseen.

9 §. Jokaisessa kaupungissa ja kauppalakunnassa on yleistä terveydenhoitoa varten oleva yksi tai tarpeen mukaan useampia katsastajia. Olojen sitä vaatiessa on sen lisäksi asetettava erityisiä terveydenhoidontarkastajia ja asunnontarkastajia.

10 §. -----

III L u k u.

Kulku- ja tarttuvien tautien vastustaminen.

11 §. Jokainen tarttuvan taudin tapaus, joka on tai jonka voidaan epäillä olevan yleisvaarallista laatua, on ilmoitettava terveydenhoitoviranomaiselle. Samoin on ilmoitus tehtävä jokaisesta tällaisen taudin aiheuttamasta kuolemantapauksesta.

Mikäli asetuksella niin on määrätty, on ilmoitus tehtävä sellaisestakin tarttuvasta taudista, joka ei ole laadultaan yleisvaarallinen.

Siitä, mitkä tarttuvat taudit ovat pidettävät yleisvaarallisina, niin myös siitä, kenenkä ja mille terveydenhoitoviranomaiselle sekä missä järjestyksessä edellämainittu ilmoitus on tehtävä, säädetään erikseen.

12 §. Kun yleisvaarallista tarttuvaa tautia on ilmaantunut tai syytä on pelätä sitä ilmaantuvan, on terveydenhoitoviranomaisilla valta, sen mukaan kuin siitä erikseen tarkemmin säädetään, ryhtyä tarpeellisiin toimenpiteisiin asuntojen eristämiseksi, tartuntavaaran vastustamiseksi kouluissa ja muissa opetuslaitoksissa, tartunnan leviämisen ehkäisemiseksi väenkokousten ja elinkeinon harjoittamisen kautta, niin myös toimituttaa puhdistuksia ja desinfi-soimisia sekä ryhtyä muihin varovaisuustoimenpiteisiin, joiden tarkoituksena on taudin ja sen leviämisen ehkäiseminen.

Terveydenhoitoviranomaisilla on niinkään valta yksityisiin nähden ryhtyä pakkotoimenpiteisiin ja antaa niitä määräyksiä, jotka katsotaan välttämättömän tarpeellisiksi tuberkulosin, pitalin ja sukupuolitautilien vastustamiseksi, niinkuin siitä erikseen säädetään.

13 §. Kun joku on sairastunut yleisvaaralliseen tarttuvaan tautiin tai jonkun epäillään saaneen sellaisen taudin tartunnan tai olevan sen tartunnankantajana, on terveydenhoitolautakunnalla oikeus ryhtyä sellaisiin toimenpiteisiin sairaan hoitoon, eristämiseen ja tarkastukseen nähden sekä niihin hänen työvapautensa rajoituksiin, jotka harkitaan olevan välttämättömiä taudin leviämisen ehkäisemiseksi.

14 §. Kun henkilö on sairastunut ja on syytä epäillä taudin olevan tarttuvaa ja yleisvaarallista laatua, älköön asianomaista lääkäriä kiellettävä pääsemästä sairaan luo sekä toimittamasta sairaaseen tai hänen ympäristössään oleviin henkilöihin nähden niitä tutkimuksia, jotka hän taudin määräämiseksi katsoo tarpeelli-

seksi. Jos henkilö on kuollut sellaiseen tautiin, älköön asianomaiselta lääkäriltä kiellettävä pääsyä ruumista tarkastamaan.

15 §. Jos asuinhuoneistossa on sattunut yleisvaarallisen tarttuvan taudin tapaus, voi terveydenhoitolautakunta, milloin tarpeelliseksi katsoo, määrättyä ajaksi kieltää sellaisen huoneiston käyttämisen. Kuitenkin on toinen sopiva asunto lautakunnan toimesta ja kunnan kustannuksella hankittava asianomaisen käytettäväksi.

16 §. Jokaisessa kaupungissa tulee olla paikkakunnan oloihin soveltuva kulkutautisairaala sekä tarkoituksenmukaiset sairaankuljetusvälineet.

17 §. -----

18 §. Milloin henkilöä, joka on sairastunut yleisvaaralliseen tarttuvaan tautiin tai jonka epäillään saaneen sellaisen taudin tartunnan tai olevan sen tartunnankantajana, ei voida muuten sopivasti eristää, on hänet otettava kunnalliseen kulkutautisairaalaan; ja on hänelle annettava maksuton hoito ja ylläpito, niin kauan kuin häntä sairaalassa pidetään.

19 §. Kustannukset desinfioimistoimenpiteistä, joihin on ryhdytty terveydenhoitolautakunnan antamain määräysten perusteella, ovat kunnan suoritettavat.

Terveydenhoitolautakunnalla on oikeus hävityttää esineet, joiden desinfioiminen kävisi esineiden arvoon nähden liian kalliiksi.

Kun esine mainitulla tavalla on hävitetty tai terveydenhoitolautakunnan toimituttaman desinfioimisen kautta niin vahingoittunut, ettei sitä enää voida tarkoitukseensa käyttää, on esine tai sen arvon vähennys kohtuullisesti korvattava, jos esineen haltija sitä vaatii joko desinfioimistilaisuudessa tai saadessaan esineen toimituksen jälkeen haltuunsa.

Vahingon suuruuden määrää terveydenhoitolautakunta ja voi lautakunta, milloin tarpeelliseksi katsoo, antaa arvioimisen arviomiesten toimitettavaksi.

IV L u k u.

Erinäisiä säännöksiä.

20 §. Milloin kuntain terveydenhoito-oloissa ilmenee epäkohtia, joihin ei muutoin saada oikaisua, on maaherrojen sopivin pakkokeinoin saatettava asianomaiset täyttämään velvollisuutensa taikka ryhdyttävä muihin toimiin epäkohtien poistamiseksi.

21 §. Milloin valtion tai kunnan järjestysviranomaisten tietoon on tullut jotakin, joka voi aiheuttaa terveydenhoitolautakunnan toimenpiteitä, tulee niiden siitä kiireellisesti ilmoittaa terveydenhoitolautakunnalle, minkä ohessa mainittujen viranomaisten tulee toimivaltansa rajoissa antaa lautakunnalle ja sen alaisille toimihenkilöille tarpeellista virka-apua.

22 §. Kaupungin ja kauppalan valtuustolla olkoon oikeus, olojen antaessa siihen aihetta, päättää, että kunnan on, niin kauan kuin olosuhteet vaativat, talonomistajien puolesta pidettävä huolta niille kuuluvasta katujen puhtaanapidosta sekä jätteiden ja muun lian poiskuljettamisesta taloista ja pihosta joko kaupungin tai kauppalan koko alueella taikka osalla siitä. Valtuuston päätös on valituksen estämättä heti pantava täytäntöön.

Siitä puhtaanapidosta, josta kunta huolehtii talonomistajien puolesta, ovat talonomistajat velvolliset maksamaan korvausmaksua, joka vastaa sanotun puhtaanapidon kunnalle tuottamia kustannuksia. Sellainen maksu voidaan kantaa ja ulosottaa siinä järjestyksessä, kuin julkisten ulostekojen ulosottamisesta on säädetty.

23 §. Terveystenhoitoviranomaisten oikeudesta antaa yksityisiin kohdistuvia määräyksiä tai ryhtyä heitä koskeviin toimenpiteisiin toimitettaessa terveydellisiä tarkastuksia ja asunnontarkastuksia, valvottaessa asunnoissa vallitsevia terveydellisiä oloja sekä elintarpeiden, juomien ja muiden nautittaviksi aiottujen tavarain valmistusta, myyntiä tai käsittelyä taikka terveydelle vahingollisten tavarain myyntiä sekä yleensä pidettäessä terveydellisiä oloja silmällä, on voimassa, mitä siitä erikseen säädetään.

24 §. Ne tarkemmat säännökset, jotka tämän lain 11, 12 ja 23 §:n mukaan ovat erikseen annettavat tai joita muutoin tarvitaan yleisestä terveydenhoidosta, niin kuin terveydenhoitoviranomaisten toiminnan ja toimivallan järjestämisestä, talojen ja pihojen puhtaanapidosta, yleisten ja yksityisten viemärijohtojen perustamisesta ja kunnossapidosta, hautausmaiden perustamisesta sekä tarttuvien tautien vastustamisesta, annetaan asetuksella (Terveystenhoitosääntö).

25 §. Terveystenhoitolautakunta voi, antaessaan käskyjä tai kieltoja, yksityisissä tapauksissa määrätä enintään kolmensadan markan suuruisen tai, milloin niskoittelua jatkuu, enintään kuudensadan markan suuruisen uhkasakon seuraukseksi käskyn tai kiellon rikkomisesta, ellei tästä ole muuta seurausta määrätty, taikka velvoittaa sen, joka on laiminlyönyt hänelle kuuluvan tehtävän, suorittamaan työn tai ryhtymään muuhun toimenpiteeseen, uhalla että tekemättä jätetty hänen kustannuksellaan toimitetaan.

Niskoittelevan puolesta suoritettujen töiden kustannukset maksetaan etukäteen kunnan varoista ja voidaan sitten asianomaiselta ulosottaa siinä järjestyksessä, kuin yleisten ulostekojen ulosottamisesta on säädetty.

Ellei terveystenhoitolautakunnan käskyä tai kieltä noudateta, voi lautakunta, milloin niskoittelu on ilmeinen, tuomita asianomaisen määrättyyn uhkasakkoon. Jos asia on riitainen, ilmoittakoon lautakunta asiasta, kaupungissa maistraatille ja maalla maaherralle, joiden siinä tapauksessa on otettava asia tutkittavaksi ja ratkaistavaksi ja jotka silloin myöskin voivat tuomita niskoittelevan lautakunnan määräämään uhkasakkoon.

26 §. Terveystenhoitolautakunnalla on valta, milloin pätevät

syyt sitä vaativat, kutsuttaa eteensä jokainen, joka asuu tai oleskelee lautakunnan toiminta-alueella.

Ennenkuin lautakunta tekee päätöksen asiassa, joka koskee yksityisen oikeutta, on häntä asiassa kuultava taikka myöskin, milloin sopivaksi katsotaan, hänelle annettava tilaisuus kirjallisen selityksen antamiseen. Kuitenkin voi terveydenhoitolautakunta erittäin kiireellisissä tapauksissa ja erikoisesti, kun asia koskee toimenpiteitä tarttuvien tautien ehkäisemiseksi, ottaa asian käsiteltäväksi ja päätettäväksi asianosaista kuulematta; mutta on päätöksestä siinä tapauksessa mahdollisimman pian annettava asianosaiselle tieto kirjallisesti ja lunastuksetta.

Terveydenhoitolautakuntaan kutsuttaessa on syy siihen ilmoitettava, ja on kutsu asianomaiselle todisteellisesti annettava, milloin niin voi tapahtua, kaupungissa viimeistään edellisenä päivänä ja maalaiskunnassa viimeistään neljää päivää ennen. Ellei asianomaista kodissaan tavata, annetaan kutsusta tieto hänen perheensä jäsenelle, asiamiehelle, kotiväelle tai muulle henkilölle, joka hänen omaisuuttaan hoitaa tai hallitsee. Jos kutsuttu jää saapumatta, voidaan asia siitä huolimatta ottaa käsiteltäväksi ja päätettäväksi.

Kaupunkitalon omistajalla, joka ei itse kaupungissa asu, tulee olla asiamies, joka on oikeutettu hänen puolestaan kantamaan ja vastaamaan taloa koskevissa terveydenhoitoasioissa.

27 §. Terveydenhoitolautakunnan tämän lain tai voimassa olevan terveydenhoitosäännön nojalla antamasta päätöksestä voidaan valittaa maaherralle kolmessakymmenessä päivässä siitä, kun valittaja on päätöksestä saanut tiedon. Joka ei tyydy maaherran antamaan päätökseen, saa siihen hakea muutosta valituksella, joka viimeistään kolmantenakymmenentenä päivänä tiedon saamisesta on korkeimpaan hallinto-oikeuteen jätettävä.

Terveydenhoitolautakunta tai maaherra voi, milloin se asian laatuun nähden katsotaan tarpeelliseksi, määrätä, että päätöstä on, valituksesta huolimatta, noudatettava, kunnes asianmukaisessa järjestyksessä toisin päätetään.

28 §. Joka rikkoo tämän lain tahi sen nojalla annettujen asetusten määräyksiä rangaistakoon, ellei rikoksesta ole muualla säädetty ankarampaa rangaistusta, enintään viidelläkymmenellä päiväsakolla.

29 §. Tämä laki tulee voimaan tammikuun 1 päivänä 1928. Sillä kumotaan joulukuun 22 päivänä 1879 terveydenhoidosta Suomessa annettu asetus ja huhtikuun 13 päivänä 1869 annettu, kustannuksia kuntain yksityisestä sairaanhoidosta koskeva julistus, mikäli se on ristiriidassa tämän lain kanssa.

Tammikuun 1 päivänä 1928 lakkaa nykyisten terveydenhoitolautakuntain toimikausi, ja on niissä kunnissa, joissa erityinen terveydenhoitolautakunta on oleva, uusi lautakunta tämän lain mukaisesti valittava niin aikaisin, että se sanottuna päivänä voi ryhtyä toimimaan.

66. Terveydenhoitosääntö.

Annettu joulukuun 2 p:nä 1927. (Lyhennysote)

(Suomen as.-kok. 1927 : 336)

I L u k u.

Yleinen terveydenhoito kaupungeissa.

Terveydenhoitoviranomaiset.

1 §. Huolehtiessaan yleisestä terveydenhoidosta kaupungissa terveydenhoitolautekunnan tulee, laissa säädettyjen tehtäviensä mukaisesti:

koettaa yleisestä terveydenhoidosta voimassaolevia säännöksiä rikottaessa aikaansaada ojenmusta sekä, milloin syytä siihen on, ilmoittaa asia viralliselle syyttäjälle;

toimia tarttuvien tautien vastustamiseksi ja siinä tarvittavan sairaanhoidon järjestämiseksi, kuten siitä on säädetty;

valvoa mitä kotieläintautien torjumiseksi ja ehkäisemiseksi on noudatettava sen mukaan kuin siitä on säädetty;

huolehtia kaupungin yleisestä sairaanhoidosta, ollen kaupunginvaltuusto kuitenkin oikeutettu, sikäli kuin sen sopivaksi katsoo, jättämään kunnallisten sairaalain hoidon erityiselle viranomaiselle;

antaa ammattientarkastajille tarpeellista virka-apua, mikäli se lautakunnalle kuuluu;

antaa kaupunginvaltuustolle sekä kaupungin viranomaisille, hallituksille ja lautakunnille lausuntoja terveydenhoitoa koskevissa asioissa sekä kunnallisista yrityksistä, joilla on merkitystä yleiselle terveydenhoidolle;

viranomaisen tai yksityisen henkilön lautakunnalle ilmoitettua paikkakunnalla vallitsevista terveydellisistä epäkohdista tai terveydenhoitolautekunnan muulla tavoin saatua sellaisista tiedon, viivytyksettä toimittaa tarkastus ja, mikäli lautakunnalle kuuluu, korjata epäkohdat tai tarpeen vaatiessa saattaa asianomainen viranomaisen ryhtymään toimenpiteisiin asiassa;

lääkintöhallituksen määräyksen mukaan kerätä ja lääkintöhallitukselle sekä asianomaiselle piirilääkärille lähettää kaupungin tautisuutta ja kuolleisuutta koskevia tietoja, ellei se kuulu kaupunginlääkäriin tehtäviin; sekä

lääkintöhallituksen antamien ohjeitten ja kaavojen mukaisesti laatia kertomus kaupungin yleisestä terveydentilasta edellisen vuoden aikana ja siitä, mitä sen hyväksi on tehty; ja on tätä kertomusta neljä kappaletta lääkintöhallituksen määräämän ajan kuluessa annettava maistraatille, jonka tulee viivytyksettä lähettää maaherralle, lääkintöhallitukselle ja piirilääkärille kullekin kappaleensa.

Mainittua kertomusta varten on terveydenhoitolautekunnalla oikeus saada tarpeellisia tietoja lääkäreiltä ja muilta lääkintölaitokseen kuuluvilta henkilöiltä, yksityisten sairaanhoitolaitosten, lastentarhain, lastenseimien ja muiden sellaisten laitosten ynnä kou-

lujen johtajilta, kirkkoherranvirastoilta ja kansakouluntarkastajilta sekä kunnallisilta viranomaisilta, hallituksilta ja lautakunnilta.

Lisäksi terveydenhoitolautakunnan tulee huolehtia:

että kaupungissa on hyvää vettä runsaasti ja helposti saatavissa; että vierailaitos kaupungissa järjestetään terveydellisessä suhteessa tyydyttävällä tavalla;

että näiden tarkoituserien saavuttamiseksi tarpeen ja kaupungin varojen mukaan vähitellen rakennetaan yleisiä vesi- ja viemärijohtoja;

että lannan, jätteiden ja muun lian poistamiseksi kaupungista perustetaan puhtaanapitolaitos tai ryhdytään muihin tarkoituksenmukaisiin toimenpiteisiin;

että terveellisiä asuntoja on kaupungin asukkaiden saatavissa;

että kaupungin asukkailla on tilaisuus saada sekä yleisiä, halpoja, lämpimiä kylpyjä, että, missä sellainen on mahdollista, myöskin kylpyjä avovedessä;

että asianomaiset viranomaiset ryhtyvät tarpeellisiin toimenpiteisiin terveydenhoidon edistämiseksi; sekä

että sellaisia säännöksiä yleisestä terveydenhoidosta, jotka sen lisäksi mitä tämä sääntö sisältää, katsotaan kaupungissa tarpeelliseksi, asianmukaisessa järjestyksessä annetaan.

2 §. Kaupungin terveydenhoitoviranomaisten tulee toimittaa ne terveydelliset tarkastukset, joihin terveydenhoidon valvonta antaa aihetta. Sellaisia tarkastuksia ovat oikeutetut toimittamaan terveydenhoitolautakunnan jäsenet, lautakunnan alaiset lääkärit, terveydenhoidon- ja asunnontarkastajat sekä muut terveystoimintaan kuuluvat henkilöt.

Terveydellisten tarkastusten toimeenpanoa varten tulee toimist miehillä olla vapaa pääsy pihoihin, ulkohuoneisiin, porraskäytäviin, vierasmajoihin, kaikenlaisiin tehtaisiin ja työhuoneisiin, yleisiin kylpy- ja uimalaitoksiin, kouluihin ja muihin yleisölle ajottuihin laitoksiin, laivoihin, niin myös 14 §:ssä mainittuihin asunnontarkastuksen alaisiin huoneistoihin ja huoneisiin.

Elintarpeet, juomat ja muut nautittaviksi ajotut tavarat, niiden valmistus, säilytys, kuljetus, muu käsittely ja kauppa sekä siinä käytetyt aineet, menettelytavat, koneet, kalustot, astiat, kuljetusneuvot, huoneistot ja muut laitteet voidaan saattaa asianomaisen henkilön toimittaman terveydellisen tarkastuksen alaiseksi sekä työn kestäessä että muina aikoina.

Sairaanhoitolaitoksissa ja sellaisissa tehtaissa, joissa ei valmisteta elintarpeita, juomia ja muita nautittaviksi ajottuja aineita, saa terveydellisiä tarkastuksia toimittaa ainoastaan terveydenhoitolautakunnan kirjallisen määräyksen perusteella; ja ovat ne kahden siihen oikeutetun henkilön toimitettavat, joista toinen on kaupunginlääkäri tai lautakunnan jäsen taikka terveydenhoitotarkastaja.

Huoneistossa ja huoneissa, jotka 14 §:n mukaan eivät ole asunnontarkastuksen alaisia, voi asianomainen tarkastusmies toimeenpanna terveydellisen tarkastuksen terveydenhoitolautakunnan kir-

jallisen määräyksen nojalla, jos niissä syystä voidaan epäillä tartuntaa esiintyvän tai muut terveydelle haitalliset seikat tekevät sen tarpeelliseksi.

Tarkastuksen toimittajat ovat velvolliset pitämään salassa tehtaiden ja käsityölaitosten teknilliset seikat ja yksityisten asiat, joista he tarkastuksissa saavat tietoa, ellei terveydellisten epäkohtien korjaaminen tai rikkomusten syytteeseen saattaminen toisin vaadi.

3 §. Tarkempia määräyksiä terveydenhoitolautakunnan toiminnasta annetaan lautakunnan ohjesäännössä, joka vahvistetaan siinä järjestyksessä kuin paikallisista terveydenhoitojärjestyksistä on säädetty.

Lautakunnan virkailijoille ja apulaisille laatii lautakunta tarpeen vaatiessa johtosäännöt.

Paikalliset terveydenhoitojärjestykset.

4 §. Jokaista kaupunkia varten on laadittava kaupungin tarpeisiin soveltuva erityinen terveydenhoitojärjestys, jonka tulee sisältää yleisestä terveydenhoidosta ne määräykset, jotka sen lisäksi, mitä tämä sääntö sisältää, katsotaan tarpeellisiksi.

Ehdotuksen terveydenhoitojärjestykseksi laatii terveydenhoitolautakunta, joka jättää asian kaupunginvaltuuston ratkaistavaksi.

Terveydenhoitojärjestyksen hyväksyy valtuusto, ja on tätä koskeva päätös, tullakseen voimaan, alistettava maaherran vahvistettavaksi. Ennenkuin maaherra asian lopullisesti ratkaisee, on siitä hankittava lääkintöhallituksen lausunto.

Jos kysymyksen terveydenhoitojärjestyksestä herättää muu kunnallinen viranomainen kuin terveydenhoitolautakunta, on lautakuntaa kuultava, ennenkuin asia ratkaistaan.

Terveydenhoitojärjestyksen rikkomisesta säädetäköön enintään viidenkymmenen päiväsakon rangaistus.

5 §. Mitä 4 §:ssä on säädetty noudatettakoon myöskin terveydenhoitojärjestystä muutettaessa tai kumottaessa taikka siihen lisäyksiä tehtäessä.

6 §. Jos maaherra paikallisten viranomaisten ilmoituksesta tai muutoin katsoo uuden tai muutetun terveydenhoitoa koskevan määräyksen tarpeelliseksi, siirtäköön asian kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi; ja meneteltäköön muuten niinkuin 4 ja 5 §:ssä sanotaan.

7 §. Paikalliset terveydenhoitojärjestykset ovat, niin pian kuin ne on vahvistettu, painatettavat ja saatettavat yleisön tiedoksi, jota paitsi niitä on tarpeellinen määrä lähetettävä läänin maaherralle, lääkintöhallitukselle ja asianomaiselle piirilääkärille.

8 §. Käsiteltäessä ehdotuksia sellaisiksi kunnallisiksi säännöiksi, jotka eivät ole paikallisia terveydenhoitojärjestyksiä, mutta kuitenkin sisältävät säännöksiä terveydenhoidosta tai muuten ovat yleisen terveydenhoidon kannalta tärkeät, tulee kaupungin viranomaisten hankkia terveydenhoitolautakunnan lausunto ehdotusten niistä osista, jotka yleistä terveydenhoitoa koskevat.

Asuin- ja työhuoneet sekä kokoushuoneistot.

9 §. Asuinhuoneella käsitetään tässä terveydenhoitosäännössä jokaista asuinhuoneistoon kuuluvaa taikka muuten asunnoksi tarkoitettua huonetta, mikäli se on aijottu ihmisten oleskelupaikaksi huomattavana osana vuorokautta. Asuinhuoneeksi katsotaan myöskin keittiö, joka kuuluu asuinhuoneistoon tai jota käytetään asunnoksi, ja palvelijahuone, mutta ei tarjoiluhuonetta, eteistä tai muuta sellaista huonetta.

Työhuoneella tarkoitetaan muita huoneistoja, joissa ihmisiä oleskelee jatkuvasti työtä varten, kuten myymälöitä, toimistohuoneita, tehtaita, työpajoja ja muita sellaisia.

10 §. Rakennus, jossa on asuin- tai työhuoneita, on kaikilta osiltaan niin laitettava, kunnossapidettävä ja hoidettava, ettei siitä johdu terveydellisiä epäkohtia niille, jotka siinä oleskelevat.

Asuin- ja työhuoneiden tulee tilavuuteen, valaistukseen, ilmanvaihtoon ja muihin rakennushygienisiin laitteisiin nähden täyttää ne vaatimukset, joista säädetään voimassaolevissa rakennusmääräyksissä, sekä muuten olla niin järjestetyt, että ne voidaan pitää kyllin lämpiminä ja kuivina. Määrätynlaisiin työhuoneisiin nähden on sen ohessa noudatettava työväensuojeluksesta voimassa olevia lakeja ja asetuksia.

Asuntojen alla olevat kellarit ovat pidettävät mahdollisimman vapaina kosteudesta ja puhtaina sekä niin järjestettävät, ettei pilaantunutta ilmaa niistä tai niissä säilytetyistä aineista pääse asuin- ja työhuoneisiin nousemaan.

Rakennuksen pohjan täyttämiseen tai tasoitukseen ei saa käyttää kasvien tai eläinten jätteitä, roskia tai muita aineita, joista saattaisi syntyä terveydellisiä haittoja.

11 §. Jos terveydenhoitolautakunta katsoo asumuksen vahingolliseksi asukkaiden terveydelle valon, ilman tai lämmön puutteen tai kosteuden, likaisuuden tai syöpäläisten takia taikka muista syistä, voi lautakunta kieltää sellaista asumusta käyttämästä tai vuokralle antamasta, kunnes epäkohdat on korjattu ja lautakunta hyväksynyt puutteellisuuksien auttamiseksi suoritettut korjaustyöt. Jos puutteellisuudet ovat sitä laatua, ettei niitä voida auttaa, on lautakunta oikeutettu kieltämään asumuksen käyttämisen.

Lautakunta saattaa niinkään kieltää yhteen huoneeseen asukkaiksi ottamasta niin suurta henkilömäärää, että heidän yhdessä asumisestaan voi olla terveydellistä haittaa.

12 §. Sellaisten huoneistojen, joissa yhtäaikaa suurehko määrä ihmisiä oleskelee, kuten koulujen, oikeuden istuntosalien, teatterien ja huvitteluhuoneistojen, ravintolain, ruokatarjoilujen, kahvilain tai kokoushuoneiden tulee tilavuuden, ilmanvaihdon, lämmityksen ja valaistuksen puolesta olla niin järjestetyt, ettei terveydellistä haittaa niissä oleskeleville synny. Muussa tapauksessa saattaa terveydenhoitolautakunta määrätä rajoitettavaksi sen henkilöluvun joka tällaiseen huoneistoon saadaan vastaanottaa, tai ryhdyttävä-

väksi muihin tarkoituksenmukaisiin toimenpiteisiin sekä, milloin tarpeelliseksi havaitaan, kieltää käyttämästä huoneistoa ajottuun tarkoitukseen, kunnes korjaus on aikaansaatu.

13 §. Asuin- tai työhuonetta, josta muutetaan, älköön luovutettako toiselle käytettäväksi, ennenkuin se on asianmukaisesti puhdistettu; ja olkoon talonomistaja tai huoneiston vuokralleantaja vastuunalainen puhdistuksen toimittamisesta.

Asunnontarkastus.

14 §. Terveydenhoitolautakunnan toimesta on kaupungissa järjestettävä jatkuva asuntojen tarkastus, jonka tulee käsittää:

- 1) asunnot, jotka sisältävät enintään kolme asuinhuonetta;
- 2) kaikki asunnot niissä rakennuksen osissa, jotka voimassaolevien rakennusmääräysten mukaan ovat katsottavat kellari- tai ullakkokerroksiksi; ja
- 3) asuinhuoneet, jotka työnantaja luovuttaa palkkatyöläistensä käytettäväksi.

Tarkempia määräyksiä asunnontarkastuksesta annetaan terveydenhoitojärjestyksessä.

15 §. Sisäasiainministeriö voi kaupunginvaltuuston esityksestä ja lääkintöhallitusta kuultuaan määrätä ajaksi myöntää vapautuksen tai lievennystä siitä, mitä 14 §:ssä asunnontarkastuksen järjestämisestä säädetään, jos sellainen poikkeus paikkakunnalla vallitseviin asunto-oloihin nähden katsotaan yleistä terveydenhoitoa haittaamatta voitavan sallia.

Taloudessa tarvittava vesi ja jää.

16 §. Talonomistaja, jonka talo on sellaisen kadun varrella, missä on vesijohto, on velvollinen hankkimaan siitä johdon taloonsa. Terveydenhoitolautakunta on kuitenkin oikeutettu erityisissä tapauksissa myöntämään vapautuksen tästä velvollisuudesta. Sellaisen vapautuksen voi lautakunta peruuttaa, milloin syytä siihen on.

17 §. Yleiset vesijohdot ovat niin rakennettavat ja kunnossapidettävät, ettei niissä vesi saata likaantua johtoihin käytetyistä aineksista eikä ulkoa tunkeutuneista vahingollisista aineista.

18 §. Kaihot ja lähteet ovat niin laitettavat, ettei pintavesi eikä lika niihin pääse, ja aina pidettävät hyvässä kunnossa ja tarkoituksenmukaisella päällysrakenteella varustettuina. Yleisiin vedenottopaikkoihin on laitettava sopivat vedenottolaitteet.

19 §. Älköön kukaan jätteillä tai muulla tavoin saastuttako vesijohtoa, kaivoa, lähdetä tai muuta vedenottopaikkaa.

20 §. Jos yleisen tai yksityisen kaivon tai muun vedenottoaikan huomataan aiheuttaneen tautia tai sisältävän sellaisia aineita, jotka tekevät veden taloustarkoituksiin sopimattomaksi, voi terveydenhoitolautakunta, ellei epäkohtaa muuten voida korjata, kieltää vedenottopaikkaa käyttämästä sekä tarpeen vaatiessa määrätä sen suljettavaksi tai täytettäväksi.

Samoin voi terveydenhoitolautakunta, jos sen terveydellisistä syistä katsoo tarpeelliseksi, kieltää myöskin vesijohtoa tai jotakin sen osaa käyttämästä sekä ottamasta jäätä talous- ja muihin siihen verrattaviin tarkoituksiin määrättyltä paikalta.

Elintarpeet, juomat ja eräät muut tavarat.

21 §. Myytäväksi ajottuja elintarpeita, juomia ja muita nautittaviksi tarkoitettuja tavaroita valmistettaessa, säilytettäessä, kuljetettaessa tai muuten käsiteltäessä on huolellisuutta ja puhtautta noudatettava; älköönkään tähän tarkoitukseen käytettäväksi sellaisia aineita, työkaluja tai astioita, joista tavara voi saada terveydelle vahingollisia ominaisuuksia taikka jotka muuten tekevät sen ihmisravinnoksi sopimattomaksi.

22 §. Sellaisia elintarpeita, juomia tai muita nautittaviksi ajottuja tavaroita, jotka väärennyksen, virheellisen valmistuksen tai vieraila aineilla sekoittamisen kautta tai muulla tavoin ovat tulleet ominaisuuksiltaan toisenlaisiksi kuin se tavara, jona sitä kaupaksi tarjotaan, tai ovat saaneet sellaisen värin tai muodon, joka on omansa salaamaan tavarahan vajan arvoista laatua, taikka jotka pilaantumisen takia tai muista syistä ovat ihmisravinnoksi sopimattomia tai terveydelle vahingollisia, älköön pidettäväksi kaupan, muille luovutettavaksi tai myyntiä varten säilytettäväksi.

Älköön myöskään pidettäväksi kaupan, muille luovutettavaksi tai myyntiä varten säilytettäväksi sellaisen eläimen maitoa, joka sairastaa tai jonka syystä epäillään sairastavan sellaista tautia, että se voi haitallisesti vaikuttaa maidon laatuun, taikka jota on hoidettu lääkkeellä, mikä voi aiheuttaa maidolle vahingollisia ominaisuuksia.

Sellaisen eläimen lihaa, joka on itsestään kuollut tai joka on menettänyt henkensä tai teurastettu sellaisissa olosuhteissa, että on syytä pitää lihaa vahingollisena tai ravintoaineeksi sopimattomana, älköön ravintotarkoituksiin pidettäväksi kaupan, muille luovutettavaksi tai myyntiä varten säilytettäväksi. Sellaista lihaa älköön myöskään käytettäväksi makkara- tai muihin lihavalmisteluihin tai säilytettäväksi laitoksessa, jossa tällaisia tavaroita valmistetaan, säilytetään tai myydään. Mitä edellä on sanottu lihasta koskee myöskin verta, sisälmyksiä sekä muita sellaisia eläinten osia, joita ihmisravinnoksi käytetään.

23 §. Myytäväksi ajottua maitoa, kermaa, voita, lihaa ja muuttumiselle arkoja leikkele- ja leipomotuotteita älköön säilytettäväksi eikä kuljetettavaksi yhdessä sellaisten tavarain kanssa, joista ne saattavat saada oudon hajun tai maun tai joiden kautta ne muulla tavoin voivat käydä ravinnoksi sopimattomiksi.

24 §. Kaupaksi älköön pidettäväksi sellaisia talouskaluja, kankaita, seinäpaperia, leikkikaluja ja muita esineitä, joiden käyttäminen niissä olevien myrkyllisten aineiden johdosta voi tuottaa terveydellistä haittaa.

25 §. Terveydenhoitolautakunnalla on oikeus, milloin tarpeelliseksi katsoo, asiantuntevalla henkilöllä tutkituttaa tavara, jota tarjotaan kaupaksi tai säilytetään kauppiaan tai elinkeinonharjoittajan varastossa, sekä ottaa tavarasta tarvittavia näytteitä; ja saattaa lautakunta kieltää epäilyksenalaisen tavaran myymisen, kunnes tutkimus, mikä on kiireellisesti toimitettava, on loppuunsaatettu.

Näytteet ovat korvattavat tavaran käyvän hinnan mukaan, ellei tavaraa tutkimuksessa havaita sen laatuiseksi, että sen myynti on kiellettävä tahi ellei siitä paikallisessa terveydenhoitojärjestyksessä ole toisin säädetty.

Kun toiselta paikkakunnalta tuodun tavaran laatu sen aiheuttaa, voi terveydenhoitolautakunta, ellei yleisessä asetuksessa toisin säädetä, toiminta-alueensa ulkopuolella toimituttaa sellaisen tutkimuksen ja näytteiden ottamisen, josta edellä on mainittu, sekä kieltää tavaran tuonnin siltä paikkakunnalta.

26 §. Elintarpeiden, juomien ja muiden nautittaviksi aijottujen tavarain myyjä on velvollinen terveydenhoitolautakunnan vaatimuksesta ilmoittamaan, kuka hänelle on toimittanut tavaran ja siihen käytetyt ainekset.

27 §. Tavara, joka toimitetussa tutkimuksessa havaitaan sellaiseksi, että sen kaupaksi pitäminen 22 ja 24 §:n mukaan on kielletty, on siinä tapauksessa, ettei sitä ilman pahenemisen vaaraa tai muuta yleiselle terveydelle johtuvaa haittaa voida säilyttää eikä yleisön suojelemiseksi muuta sopivaa keinoa voida käyttää, terveydenhoitolautakunnan toimesta heti hävitettävä tai muulla tavoin tehtävä vaarattomaksi. Ellei tavara ole mainittua laatua, on oikeuden asiana tästä määrätä. Kuitenkin olkoon viimemainitussa tapauksessa lupa viedä maahan tuotu tavara jälleen maasta pois.

28 §. Huoneiston, missä elintarpeita tai juomatavaroita tahi muita nautittaviksi aijottuja tavaroita myydään, myytäväksi valmistetaan tai säilytetään, tulee olla tarpeeksi tilava, valoisa, puhdas ja varustettuna tyydyttävällä ilmanvaihtolaitoksella sekä siten sisustettu ja järjestetty, että se voidaan helposti puhdistaa, ja muutoin sellainen, ettei itse huoneiston laatu saata tavaraa pilata. Sellaista huoneistoa älköön samalla käytettävä keittiönä, asuntona, makuusuojana tai muuna sellaisena, vaan ainoastaan siihen tarkoitukseen, johon se on aijottu; älköön se myöskään olko suoranaudessa yhteydessä toiseen huoneistoon sillä tavoin, että siitä voi syntyä terveydellistä haittaa.

Viemärijohdot ja puhtaanapito.

29 §. Yleiset viemärijohdot ovat varustettavat soveliailla puhtaanapito- ja ilmanvaihtolaitteilla sekä niin laitettavat, ettei saastaa niistä pääse tunkeutumaan maahan. Jos viemärijohtoon tulee vika tai jos sen havaitaan aiheuttavan terveydellistä haittaa, joko sen kautta että viemärivesi johdetaan vesistöön tai muulla tavoin, on viivytyksettä ryhdyttävä toimenpiteisiin epäkohtien korjaamiseksi.

30 §. Missä yleinen viemärijohto on rakennettu, on sen varrella olevan tontin omistaja tai haltija velvollinen likavesien ja virtsan poisjohtamista varten terveydenhoitolautakunnan määräämän ajan kuluessa ja voimassaolevien tai erityisesti annettujen määräysten mukaisesti rakentamaan tontiltaan yhden tai useampia viemäriin yhtyviä maanalaisia johtoja, jolloin on huomioonotettava, mitä 29 §:ssä on säädetty yleisten viemärien laadusta, kuin myös, että johtotorvet varustetaan laitteilla, jotka estävät viemärikaasuja nousemasta tontille ja huoneisiin ja pidättävät kiinteät aineet joutumasta johtoihin.

Kunnalliset viranomaiset voivat päättää, saako kiinteitä ulostuseritteitä ja tehtaiden jätevesiä johtaa yleisiin viemäriin; kuitenkin on siinä tapauksessa noudatettava niitä varokeinoja, joita lääkintöhallitus terveydellisistä syistä katsoo tarpeelliseksi määrätä.

31 §. Jokaisessa talossa, jossa on asuin- tai työhuoneita taikka sellaisia huoneistoja, joissa suurehko määrä ihmisiä osan vuorokaudesta oleskelee, tulee olla riittävä määrä käymälöitä.

Asutussa talossa tulee sen ohessa olla tarkoituksenmukaisia säiliöitä talous- ja muiden jätteiden sekä, tarpeen vaatiessa, lannan keräämistä varten.

32 §. Missä viemärijohtoja ei ole, on virtsa ja muut juoksevat jätteet koottava tarkoitustaan vastaaviin tiiviisiin säiliöihin.

33 §. Talous- ja muita jätteitä sekä virtsaa ja juoksevaa likaa sekä lantaa varten varatut säiliöt ynnä käymälät ja eläinsuojat ovat niin sijoitettavat ja järjestettävät, että ne helposti voidaan tyhjentää ja puhdistaa, ettei niistä pääse likaa maahan tunkeutumaan tai ympäristöön valumaan, ettei yleisölle tai lähellä asuville ole haittaa niistä nousevista haihteista, ettei löyhkää pääse niistä leviämään asuntoihin tai elintarveaineiden säilytys- tai valmistushuoneisiin sekä että karpästen sikiäminen ja kehittyminen, mikäli mahdollista, ehkäistään.

Käymälät ja eläinsuojat ovat pidettävät puhtaina ja siistinä.

34 §. Missä hevosten, nautakarjan, sikojen tai muiden kotieläinten pitäminen tuottaa terveydellistä haittaa, saattaa terveydenhoitolautakunta velvoittaa asianomaiset ryhtymään toimenpiteisiin haittojen poistamiseksi tai, ellei tehokasta parannusta saada aikaan, määrätä eläimet toimitettaviksi pois.

Toimenpiteistä rottien ja hiiren hävittämiseksi säädetään paikallisessa terveydenhoitojärjestyksessä.

35 §. Pihat, kadut, torit ja muut yleiset paikat ovat pidettävät siistissä ja terveydelliseltä kannalta tyydyttävässä kunnossa.

36 §. Kertyneet jätteet, lanta ja muu lika on kuljetettava pois, ennenkuin niistä aiheutuu terveydellisiä haittoja, ja on kuljetus toimitettava tarkoitustaan vastaavalla tavalla ja sopivana aikana.

37 §. Kaupungin tulee terveydenhoitolautakuntaa kuultuaan osoittaa tarpeellinen määrä yleisiä kaatopaikkoja kaikenlaista likaa varten; samoin on myöskin sovelias paikka eläinten raatojen ja muiden sellaisten perkkeiden kuoppaamista varten osoitettava, ellei

muihin toimiin ole ryhdytty niiden vaarattomiksi tekemiseksi. Nämä paikat ovat järjestettävät ja hoidettavat siten, ettei vesi lähteissä, kaivoissa tai muissa vedenottopaikoissa pääse niistä likaantumaan ja ettei niistä muussakaan suhteessa synny terveydellisiä haittoja.

Tehtaat ja elinkeinot.

38 §. Terveydenhoitolautakunnan tulee valvoa, ettei tehtaita niin rakenneta tai käytetä taikka elinkeinoa sillä tavoin harjoiteta, että se aiheuttaa haittaa työväelle ja lähelläsuvien terveydelle tai muita terveydellisiä epäkohtia joko levittämällä tomua, savua, pahaa hajua, myrkyllisiä kaasuja tai pahanhajuista vettä taikka aikaansaamalla kolinaa tai muuta sellaista. Jos sellainen haitta on olemassa, tulee terveydenhoitolautakunnan velvoittaa asianomaiset ryhtymään tarpeellisiin toimenpiteisiin sen poistamiseksi. Ellei näihin toimenpiteisiin ryhdytä määrätyn ajan kuluessa, voi lautakunta toistaiseksi kieltää tehdasta käyttämästä tai elinkeinoa harjoittamasta.

Naapurin nauttimasta suojasta, milloin hänelle aiheutuu kohutuutonta rasitusta laitoksesta tai varastosta, on erittäin säädetty.

Vrt. laki eräistä naapurussuhteista, helmik. 13 p:ltä 1920.
(*Suomen as.-kok. 1920:26*).

39 §. Sulfaattiselluloosatehtaita ja sellaisia tehtaita, joissa eläinjätteitä poltetaan tai hiiltotislataan tai valmistetaan eläimellisiä lanta-aineita, kuin myös uuneja ja laitoksia, joissa pasutetaan arsenikki- tai rikkipitoisia malmeja, ei saa perustaa kaupungin alueelle.

40 §. Liimakeittämöä, nahkatehdasta tai muuta nahan valmistuslaitosta, sokeri- tai kynttilätehdasta, kalkkiuunia, luumyllyä, talin- tai suovankeittämöä, tehdasta, jossa valmistetaan fosforia, superfosfaattia, soodaa tai muita alkaleja, happoja, joista syövyttäviä tai muuten vahingollisia kaasuja lähtee, vernissaa, vahakangasta, tulitikkuja, tärkkelystä, valokaasua tai kemiallisia väriaineita, valkaisu-, värjäys- ja teurastuslaitoksia, laitoksia, joissa teurastustuotteita tehdasmaisesti valmistetaan tahi sellaisia lasi- ja kaakeli-tehtaita, joissa valmistukseen käytetään arsenikkia, älköön perustettako muualle kuin tilavalle ja aukealle paikalle, joka on loitolla kaupungin tiheästi asutuista osista ja jonka terveydenhoitolautakunta, määräämällä mahdollisesti tarpeelliset ehdot, siihen tarkoitukseen hyväksyy.

Muut edellisessä momentissa mainitsemattomat tehtaat ja elinkeino- tai muut laitokset, jotka niissä käytettävien tai syntyvien aineitten laatuun katsoen, voivat aiheuttaa haittaa yleiselle terveydentilalle, saastuttamalla ilman, maaperän tai veden, rakennettakoon niinkään ainoastaan sellaiselle tontille tai sellaiseen kaupunginosaan, joka voimassaolevan asemakaavan ja rakennusjärjestyksen mukaan on aijottu sellaiseen tarkoitukseen ja jonka terveydenhoitolautakunta, määräämällä mahdollisesti tarpeelliset ehdot, siihen hyväksyy.

41 §. Jos sellainen tehdas tai muu laitos, josta 39 ja 40 §:ssä mainitaan, on toiseen paikkaan kaupunkia siirrettävä, uudestaan rakennettava tai huomattavasti laajennettava, katsotaan se uudeksi yritykseksi. Jos sellainen laitos sijaitsee paikassa, mihin sitä tämän säännön tai muiden asiaa koskevien voimassaolevien määräysten mukaan ei enää saisi perustaa, tulee terveydenhoitolautakunnan pitää huolta siitä, että sen aiheuttamien terveydellisten epäkohtien poistamiseksi ryhdytään sellaisiin toimenpiteisiin, jotka ilman erittäin suurta vaikeutta voidaan täytäntöön panna.

42 §. Kotieläimiä, siipikarjaa lukuunottamatta, ei saa kaupungissa teurastaa muualla kuin siihen osoitetussa sopivassa paikassa tai teurastuslaitoksessa, missä sellainen on.

43 §. Raa'at tahi märkinä suolatut vuodot, lumput, luut ja muut tavarat tai aineet, joista leviää löyhkää tai jotka synnyttävät terveydelle vahingollisia haitteita, ovat säilytettävät sellaisissa paikoissa ja sillä tavalla, ettei siitä voi syntyä terveydellistä haittaa ympäristölle ja että karpästen sikiäminen ja kehittyminen mikäli mahdollista ehkäistään. Sellaisten tavarain ja aineitten varastoja saa sijoittaa ainoastaan soveliaaseen paikkaan, minkä terveydenhoitolautakunta siihen tarkoitukseen on hyväksynyt.

Huoneistojen hyväksyminen eräitä elinkeinoja ja laitoksia varten.

44 §. Huonetta tai huoneistoa, joka on tarkoitettu käytettäväksi elintarpeiden kaupan harjoittamiseksi tai myytäväksi ajottujen elintarpeiden säilytys- tai varastohuoneeksi;

elintarpeiden, juomien tai muiden nautittaviksi ajottujen tavarain valmistukseen tai sellaisen elinkeinoliikkeen säilytys- tai varastohuoneeksi;

ruuantarjoiluun tai ravintolaksi, kansankeittiöksi, kahvilaksi tai muuhun sellaiseen liikkeeseen;

hotelliksi, matkustajakodiksi tai vierasmajaksi;

kouluiksi, lastenkodiksi, lastenseimiksi, lasten työkodiksi tai muuksi sellaiseksi laitokseksi;

saunaksi tai muuksi kylpylaitokseksi;

parturin tai kähertäjän työhuoneeksi;

huvitteluhuoneistoksi tai kokoushuoneeksi,

älköön mainittuun tarkoitukseen käytettävä, ennenkuin terveydenhoitolautakunta, kirjallisen ilmoituksen siitä saatuaan, on sen siihen hyväksynyt.

Sellaista hyväksymistä ei ole evättävä, jos huoneisto täyttää voimassaolevien terveydenhoito- ja rakennusmääräysten terveydellisessä suhteessa asettamat vaatimukset.

Terveydenhoitolautakunta voi myöskin, milloin olosuhteet siihen antavat aihetta, kieltää edellämainittujen huoneiden ja huoneistojen käyttämisen, kunnes siinä vallitsevat terveydelliset epäkohdat on korjattu ja lautakunta on hyväksynyt siinä suhteessa tehdyt muutokset.

45 §. Jos kaupunkiin perustetaan yksityinen koulu tai yksityinen sairaanhoitolaitos, on terveydenhoitolautakunnan lausunto hankittava laitoksen suunnittelusta ja terveydellisistä laitteista, älköönkään laitosta luovutettako käytettäväksi, ennenkuin terveydenhoitolautakunta on sen hyväksynyt.

Kun sellainen laitos otetaan käytäntöön tai lakkautetaan, on siitä ilmoitettava piirilääkärille ja terveydenhoitolautakunnalle.

Hautausmaat ja ruumiiden hautaaminen.

46 §. Hautausmaata älköön perustettako rakennettuun osaan kaupunkia, vaan soveliaan matkan päähän siitä. Hautausmaaksi valittakoon mieluummin sellainen paikka, jossa maanlaatu on hiekkainen. Hautausmaan paikkaa valittaessa ja sitä järjestettäessä on samoin tarkoin pidettävä silmällä, ettei vettä hautausmaalta pääse juoksemaan läheiseen lähteeseen, kaivoon tai muuhun vedenotto-paikkaan tai asuttuihin alueisiin.

Hautausmaa on tarpeen vaatiessa ojitettava tai muulla tavalla kuivattava.

Hautausmaa on hyvin aidattava ja, missä olosuhteet sallivat, istutuksilla varustettava.

Kun ruumishuone rakennetaan, on siitä hankittava piirilääkärin ja terveydenhoitolautakunnan lausunto.

47 §. Jos hautausmaan huomataan aiheuttavan terveydellistä haittaa voi maaherra, terveydenhoitolautakuntaa ja lääkintöhallitusta kuultuansa, velvoittaa asianomaiset poistamaan epäkohdat tai, ellei se käy päinsä, käyttämään toista hautausmaata tai perustamaan uuden.

Hautauspaikkaa, joka on luovutettu yksityiselle omistus- tai hallinto-oikeuksin, voidaan kuitenkin asianomaisen ministeriön luvalla edelleenkin tarkoitukseensa käyttää siinäkin tapauksessa, ettei aluetta enää saa käyttää yleisenä hautausmaana.

48 §. Ruumis on, ennenkuin se on pahasti mädännyt, pantava hautaan, jonka tulee, hautakumpua lukuunottamatta, olla vähintään 1.80 metriä syvä, minkä jälkeen hauta viipymättä on umpeen luotava; vierekkäisten arkkujen välille on jätettävä vähintään 30 senttimetrin levyinen maakerros. Ruumiin saa kuitenkin laskea muurattuun tai kallioon louhittuun hautaan, jos sellaisiin toimenpiteisiin on ryhdytty, ettei siitä piirilääkärin antaman todistuksen mukaan saata syntyä terveydellisiä haittoja.

Mitä edellä on sanottu ei koske tuhan säilyttämistä, milloin ruumis on asianmukaisessa järjestyksessä poltettu.

Milloin erityiset asianhaarat vaativat ruumiin pitämistä pidemmän aikaa hautaamatta, on se säilytettävä ruumishuoneessa tai sellaisiin toimenpiteisiin ryhdyttävä, ettei terveydellistä haittaa siitä synny.

49 §. Hautaa älköön yleisellä hautausmaalla uudestaan käytettäväksi, ennenkuin niin pitkä aika ruumiin hautaamisesta siihen on

kulunut, että mätänemisen saattaa katsoa täydellisesti tapahtuneen, eikä missään tapauksessa ennenkuin kahdenkymmenen vuoden kulu-
luttua. Tätä silmällä pitäen on jokaista hautausmaata varten nou-
datettavaksi laadittava suunnitelma ruumisten hautaamista varten.

Yksityiselle omistus- tai hallinto-oikeuksin luovutettuun hautaan
sallittakoon kuitenkin ruumiita haudata lyhempienkin väliaikain
kuluttua, noudattamalla niitä varokeinoja, joita terveydenhoitolau-
takunta ehkä määrää.

50 §. Ruumista älköön kuljetettako paikkakunnalta toiselle
muulla tavoin kuin ilmanpitävästi suljetussa metalliarkussa tahi
myöskin tavallisessa ruumisarkussa, joka on pantu joko tarkoin
suljettuun metallilaatikkoon tai vedenpitävään, sisältä tervattuun
puulaatikkoon.

69 §:ssä mainittuun tarttuvaan tautiin kuolleen henkilön ruumista
älköön muualle siirrettävä lääkärin tai terveydenhoitolautakunnan
luvatta; ja on tällöin noudatettava niitä varovaisuustoimenpiteitä,
jotka lääkäri tai terveydenhoitolautakunta on määrännyt.

Nämä määräykset eivät kuitenkaan koske ruumiin kuljettamista
naapurikunnassa olevaan hautausmaahan.

Asemakuuvan ulkopuolella olevaa aluetta koskevia määräyksiä.

51 §. Tämän luvun säännökset koskevat koko kaupungin-
aluetta. Kaupungin niitä osia varten, jotka ovat asemakaavalla jär-
jestetyn alueen ulkopuolella, voidaan kuitenkin tarpeen vaatiessa
terveydenhoitojärjestyksessä antaa lievempiä määräyksiä.

Sen ohessa voi terveydenhoitolautakunta alueeseen tai tilaan
nähdessä, joka sijaitsee asemakaavalla järjestetyn alueen ulkopuolella
ja etäällä kaupungin tiheästi rakennetuista osista, myöntää poik-
keuksia puhtaanapitoa koskevista määräyksistä, siksi ajaksi ja
niillä ehdoilla kuin lautakunta harkitsee kohtuulliseksi määrätä.

II L u k u.

Yleinen terveydenhoito maalla.

52—68 §§. — — — — —

III L u k u.

Kulku- ja tarttuvien tautien vastustaminen.

69 §. Sellaisina yleisvaarallisina tarttuvina tauteina, joita tar-
koitetaan terveydenhoidosta annetun lain III luvussa, ovat pidet-
tävät: isorokko (variola), lavantauti (typhus abdominalis, para-
typhus), pilkku- ja toisintakuume (typhus exanthematicus, typhus
recurrens), punatauti (dysenteria), kurkkumätä (diphtheria), kuris-
tustauti (laryngitis crouposa), tulirokko (scarlatina), kulkutaudin-
luontoinen aivokalvontulehdus (meningitis cerebrospinalis epide-

mica), lapsihalvaus (poliomyelitis anterior acuta), aasialainen kolera (cholera asiatica) ja rutto (pestit).

70 §. Jokainen taudintapaus, joka on 69 §:ssä mainittua tautia tai jota voidaan sellaiseksi epäillä, on viivytyksettä ilmoitettava terveydenhoitolautakunnalle, ja on samalla tieto annettava paikasta, missä sairas on. Samaten on jokainen näiden tautien aiheuttama kuolemantapaus lautakunnalle ilmoitettava. Ilmoitus voidaan tehdä kirjallisesti tai suullisesti, kaupungissa terveydenhoitolautakunnan puheenjohtajalle tai lautakunnan sitä varten määrämään paikkaan ja maalla lautakunnan puheenjohtajalle taikka myös piirin esimiehelle tai katsastajalle, joiden silloin tulee viivyttlemättä toimittaa ilmoitus puheenjohtajalle.

Velvollinen sellaisen ilmoituksen tekemiseen on hoitava lääkäri tahi, ellei lääkäriä ole käytetty, asianomainen huonekunnan esimies tai hänen edustajansa, taikka myös, milloin kumpapaakaan näistä ei ole, se, joka sairaan on hoitoonsa ottanut. Kun mainitunlainen taudintapaus sattuu sairaalassa tai synnytyslaitoksessa, turvakodissa, kunnalliskodissa, vankilassa tai muussa sellaisessa laitoksessa, on laitoksen johtaja velvollinen siitä ilmoittamaan. Laivassa on ilmoittaminen päällikön velvollisuutena.

Jos papisto tai rekisteriviranomainen kuolemantapauksesta tehdyn ilmoituksen kautta saa tiedon jonkun ylempänä mainitun taudin olemassa olost, on siitä terveydenhoitolautakunnalle ilmoitettava.

Mitä tässä pykälässä on säädetty koskee myöskin tuhkarokkoa (morbilli) ja hinkuyskää (pertussis).

71 §. Kun kaupungin terveydenhoitolautakunta saa tiedon sellaisen taudin ilmaantumisesta, joka on tai jonka voidaan epäillä olevan jotakin 69 §:ssä lueteltua tautia, tulee lautakunnan viivytyksettä hankkia selvitys taudin laadusta, leviämisestä, syistä ja lähteistä sekä antaa ne määräykset ja ryhtyä niihin toimenpiteisiin taudin leviämisen ehkäisemiseksi, joita asianhaarat vaativat. Jos tauti on edellämainittuja lajia, tulee lautakunnan kiinnittää huomiota jokaiseen eri taudintapaukseen. Sellaisen taudin ilmaantumisesta on lautakunnan annettava tieto asianomaiselle piirilääkärille.

72—73 §§. — — — — —

74 §. Tutkimusta, josta 71—73 §:ssä mainitaan, alkoon toimeenpantako, jos hoitava lääkäri katsoo, että sairaan tila siitä voi huonontua.

75 §. Jos asianomainen lääkäri katsoo tarpeelliseksi, tulee terveydenhoitolautakunnan antaa lääkärin määräyksen mukaan kunnan väestölle tieto tarttuvan taudin ilmaantumisesta ynnä lyhyitä ohjeita tarpeellisista varokeinoista taudin leviämistä vastaan kuin myös neuvoja sairaiden hoidosta; ja on yleisöä samalla muistutettava sen velvollisuuksista ilmoittaa taudintapaukset. Sellainen tiedonanto on aina tehtävä, kun lääkäri on taudin todennut kole-raksi, rutoksi, pilkkukuumeeksi tai isoksirokoksi.

76 §. Kun jokin 69 §:ssä luetelluista taudeista on liikkeellä, tulee terveydenhoitolautakunnan jokaiselta täydeltä viikolta, sun-

nuntaista alkaen, lähettää asianomaiselle piirilääkärille summittain ilmoitus sairastuneiden ja kuolleiden henkilöiden lukumäärästä. Tällainen ilmoitus on kirjoitettava lomakkeille, joita lääkintöhallitus sitä varten lautakunnalle toimittaa.

77 §. Jokainen lapsivuodekuumeen tapaus on kätilyn tai lääkärin, jos sellaista on käytetty, viivytyksettä ilmoitettava asianomaiselle piiri-, alue-, kaupungin- tai kunnan lääkärille, jonka tulee ryhtyä asianhaaran vaatimiin toimenpiteisiin.

78 §. Henkilö, joka on sairastunut koleraan tai ruttoon, on viivytyksettä siirrettävä sitä varten kuntoon pantuun sairaalaan. Henkilö, joka on sairastunut johonkin muuhun 69 §:ssä mainittuun tautiin, on, missä olosuhteet sallivat, eristettävä muiden ihmisten yhteydestä ja hoidettava sairaalle varatussa eri huoneessa. Ellei niin voida järjestää, ja jos lääkäri ilmoittaa olevan pelättävissä, että sairaan jääminen asuntoonsa aiheuttaa tartunnan leviämistä, tulee terveydenhoitolautakunnan määrätä sairas siirrettäväksi kulkutautisairaalaan.

Mitä ensimmäisessä momentissa on sanottu koskee myöskin henkilöä, jossa epäillään olevan jotakin 69 §:ssä lueteltua tautia tai jonka varotaan saaneen sellaista tartuntaa sen kautta, että hän on ollut kosketuksissa sairaan kanssa.

Jos joku havaitaan sellaisen taudin tartunnankantajaksi, josta 69 §:ssä mainitaan, ilman että hänessä esiintyy taudin oireita, eikä ole tarpeellista häntä eristää, olkoon terveydenhoitolautakunnalla oikeus määrätä hänen noudatettavakseen tarpeellisia rajoituksia siihen työhön nähden, johon hän voi ryhtyä, sekä muuten antaa ohjeita siitä, mitä hänen on noudatettava tartunnan leviämisen ehkäisemiseksi.

79 §. Asunnossa, jossa joku sairastaa 69 §:ssä mainittua tautia, älkööt vieraat henkilöt ilman pakottavaa syytä käykö. Sellaisen huoneiston asukkaat älkööt myöskään seurustelko toisen huonekunnan jäsenten kanssa älkööt käykö julkisissa huoneistoissa eikä väenkokouksissa. Ellei sellaista voida välttää, on tarpeellisiin varokeinoin tartunnan leviämisen estämiseksi ryhdyttävä.

Sellaisen asunon ovelle, josta edellä mainitaan, tahi missä tuhkarakko- tai hinkuyskäpotilasta hoidetaan, voi terveydenhoitolautakunta kiinnittää ilmoituksen: »Tarttuvaa tautia».

80 §. Jos perheessä on sattunut isonrokon, pilkkukuumeen, toisintakuumeen, punataudin, kurkkumädän, kuristustaudin, tulirokon, tuhkarokon, kulkutaudinluontoisen aivokalvontulehduksen, lapsihalvauksen, koleraan tai rutan tapaus, älköön sen jäsenistä kukaan menkö kouluun tai muuhun opetuslaitokseen, ennenkuin luvan siihen on antanut joko lääkäri tai laitoksen johtaja, viimeksi mainittu saatuaan lääkäriltä tai terveydenhoitolautakunnalta tarpeelliset ohjeet. Jos sellaiseen tautiin on sairastunut opetuslaitoksen oppilaita tai laitoksessa asuva henkilö, ja on syytä pelätä taudin pääsevän laitoksessa leviämään, saattaa terveydenhoitolautakunta siinä tapauksessa, että asianomainen piiri-, alue-, kaupungin- tai

kunnanlääkäri taudin leviämisen estämiseksi sen katsoo tarpeelliseksi, johtajan kanssa neuvoteltuaan, määrätä laitoksen tai jonkun sen luokan suljettavaksi enintään neljäntoista päivän ajaksi.

81 §. Asunnossa, jossa 69 §:ssä mainittua tautia tai tuhkarokkoa on ilmaantunut, älköön pidettävä väenkokouksia, kuten huuto-kauppoja, lukukinkereitä, hautajaisia, juhlia tai kokouksia, ennenkuin puhdistus ja, jos tarpeelliseksi katsotaan, desinfioiminen on toimitettu.

82 §. Sellaisen henkilön ruumista, joka on kuollut johonkin 69 §:ssä mainittuun tautiin, ei saa julkisesti nähtäväksi asettaa, vaan on se niin pian kuin mahdollista pantava arkuun ja haudattava.

83 §. Jos 69 §:ssä mainitun taudin tapaus sattuu asunnossa, joka ei ole tyydyttävästi eristetty huoneistosta, missä pidetään sellaista kauppaa tai harjoitetaan muuta sellaista elinkeinoa, että tartunta-aine sen kautta saattaa levitä, tai jos sanottua tautia esiintyy elinkeinon harjoittajassa tai hänen apulaisissan tahi heidän perheissään, on ryhdyttävä terveydenhoitolautakunnan hyväksymiin tai määräämiin toimenpiteisiin. Ellei niin tehdä, voi terveydenhoitolautakunta toistaiseksi kieltää kaupan tai elinkeinon harjoittamisen.

84 §. Kulkutaudin liikkeellä ollessa on terveydenhoitolautakunta oikeutettu toistaiseksi kieltämään sellaisten elintarpeiden, juomien ja muiden nautittaviksi ajottujen tavarain myynnin, joiden voidaan epäillä levittävän tartunta-ainetta. Terveydenhoitolautakunta on niinkään oikeutettu, kun pätevää aihetta siihen on, kieltämään tartutetusta paikasta tuotujen, mainitunlaisten tavarain myynnin.

85 §. Jos talossa, meijerissä tai kokoomispaikalla, josta maitoa, kermaa tai meijerituotteita myydään tai muuten muualle kuljetetaan, on sattunut 69 §:ssä mainitun taudin tapaus tai sairaus, jonka voidaan epäillä olevan sanottua laatua, on, ennenkuin liikettä jatketaan, ryhdyttävä toimenpiteisiin, joiden kautta tartunnan leviäminen luotettavasti ehkäistään. Toimenpiteistä on viivytyksettä ilmoitettava paikkakunnan terveydenhoitolautakunnalle. Jos lautakunta katsoo nämä toimenpiteet riittämättömiksi, tulee sen antaa tarpeellisia määräyksiä ja, ellei niitä noudateta, toistaiseksi kieltää kysymyksenalaisten tavarain myynti ja kuljetus.

Jos mainitunlainen taudintapaus sattuu ensimmäisessä momentissa sanotussa paikassa tai on syytä sellaista epäillä, tulee niiden henkilöiden, jotka toimittavat maidon, kerman tai meijerituotteet muualle myytäväksi tai niitä muualla pitävät kaupan, viivytyksettä asiasta ilmoittaa myöskin sen paikkakunnan terveydenhoitolautakunnalle, jossa myynti tapahtuu; ja voi tämä lautakunta, milloin sen tarpeelliseksi harkitsee, toistaiseksi kieltää sellaisten tuotteiden tuonnin kysymyksensäolevalta paikalta.

86 §. Asunnossa, jossa jotakin 69 §:ssä lueteltua tautia esiintyy, on taudin kestäessä ryhdyttävä asianmukaisiin desinfioimis- ja muihin toimenpiteisiin tartunnan leviämisen estämiseksi. Taudin loputtua ovat terveydenhoitolautakunnan toimesta sekä sairaan asunto että myöskin ne esineet, jotka ovat olleet sairaan yhteydessä tai niissä

huoneissa, missä sairas on oleskellut, tarkoin desinfioitavat ja puhdistettavat. Tässä mainitut desinfioimiset ja puhdistukset ovat toimitettavat lääkintöhallituksen antamien yleisten ohjeiden ja terveydenhoitolahtakunnan tai lääkärin tarkempien määräysten mukaan.

Kunnan tulee ryhtyä tarkoituksenmukaisiin toimiin tehdäkseen makuu- ja pitovaatteiden sekä muiden vaatekappaleiden desinfioimisen mahdolliseksi.

87 §. Asuinhuoneistoa, jossa jotakin 69 §:ssä lueteltua tautia on ollut, ei saa vuokralle antaa eikä vieraille asunnoksi luovuttaa, ennenkuin se on puhdistettu tai desinfioitu terveydenhoitolahtakunnan hyväksymällä tavalla.

Makuu- ja pitovaatteita, huopapeitteitä ja muita sellaisia esineitä, jotka ovat olleet sairaan kanssa kosketuksessa, älköön myytävä, pantattako tai muulla tavoin toiselle henkilölle luovutettako, ennenkuin ne on terveydenhoitolahtakunnan hyväksymällä tavalla desinfioitu tai puhdistettu.

88 §. Henkilöä, joka sairastaa jotakin 69 §:ssä mainittua tautia, tuhkarokkoa tai hinkuyskää, ei saa ilman lääkärin tai terveydenhoitolahtakunnan puheenjohtajan lupaa siirtää toiseen asuntoon eikä kuljettää toiselle paikkakunnalle. Sellaista sairasta älköön kuljetettako rautatievaunun avonaisessa osastossa, raitiovaunussa, automobiili-omnibusvaunussa tai muissa yleisön käytettävissä olevissa kulkuneuvoissa, jos niitä samalla käyttävät muutkin kuin sairaan saattajat. Kulkuneuvot, joita sairas on käyttänyt, ovat heti käyttämisen jälkeen puhdistettavat ja, jos tarpeellista on, desinfioitavat.

Höyrylaivalla tai muulla aluksella, joka kuljettää matkustavaisia, kuljetettakoon sellaista sairasta ainoastaan siinä tapauksessa, että sairas voidaan tyydyttävästi eristää; ja on tarpeellinen puhdistus sekä tarvittaessa desinfioiminen sen jälkeen toimitettava.

Kun henkilö, joka sairastaa jotakin 69 §:ssä mainittua tautia, on muutettu toiseen kuntaan, on taudintapauksesta tässäkin kunnassa ilmoitettava sillä tavoin kuin 70 §:ssä säädetään.

89 §. Tarttuvan taudin liikkeellä ollessa tulee asianomaisen terveydenhoitolahtakunnan koettaa, mikäli mahdollista, estää väenkokouksia. Maaherran asiana on, milloin tarpeelliseksi katsotaan ja laatuun käy, määrätä tai, jos ratkaisu on toisen viranomaisen vallassa, hankkia sellainen määräys, että käräjät, veronkannot, lukuinkerit, markkinat, huutokaupat, asevelvollisuuskuksunnat, sotaväen lähetykset ja majoitukset sekä muut sellaiset suuret kokoontumistilaisuudet siirretään toiseen paikkaan tai toiseen aikaan.

90 §. Kun isorokko, pilkku- tai toisintakuume, kolera tai rutto kulkutautina maassa esiintyy, tulee viranomaisten ryhtyä sellaisiin toimiin, että irtaimen kansan tai työn haussa olevien kuljeksminen mikäli mahdollista estetään.

91 §. Piirilääkärien ja aluelääkärien avuksi on kulkutautien vastustamista varten asetettava valtion palkkaamia opinkäyneitä sairaanhoitajattaria, joiden tulee olla perehtyneitä desinfioimistoi-

miin; mikäli tätä varten menosäännössä on varoja osoitettu. Tämän hoitajattaren ottaa toimeensa lääkintöhallitus piiri- tai aluelääkärin ehdotuksesta, ja tulee hoitajattaren asua lääkärin asemapaikassa tai muussa mainitun lääkärin hyväksymässä paikassa piirin sisällä.

92 §. Jos maan rajan takana ilmaantuu kulkutautia, tulee sisäasiainministeriön lääkintöhallituksen esityksestä antaa tarpeellisia tarkkoja määräyksiä taudin maahanpääsyn estämiseksi; älköön tämän kautta kuitenkaan vapaalle yhdysliikenteelle ja tavarain kuljetukselle mitään tai vesitse asetettako muita esteitä kuin mitä tarkoituksen saavuttamiseksi välttämättä vaaditaan.

Jos kulkutaudin maahan tunkeutuminen näyttää välittömästi uhkaavalta, ryhtyköön asianomainen maaherra tai lääkintöhallitus, vaikkei sisäasiainministeriö vielä ole asiasta määräystä antanut, viivytyksettä niihin toimiin, jotka taudin torjumiseksi ovat välttämättömän tarpeelliset, mutta tulee maaherran ja lääkintöhallituksen kiireimmiten toimenpiteistensä sisäasiainministeriölle ilmoittaa.

93 §. Sisäasiainministeriö voi lääkintöhallituksen esityksestä määrätä, että ilmoittamisvelvollisuutta koskevat ynnä muut tässä luvussa yleisvaarallisista tarttuvista taudeista annetut säännökset ovat, mikäli ministeriö sen tarpeelliseksi katsoo, määräytyksi ajaksi, joko koko maassa tai osassa siitä, ulotettavat koskemaan muutakin kulkutautia, joka on laajalle levinnyt ja esiintyy vaikeanlaatuisena.

94 §. Ruton, koleran, pilkkukuumeen ja isonrokon vastustamiseen, samoin kuin tuberkuloosiin, pitäisiin ja sukupuolitauteihin nähden on sen ohessa noudatettava, mitä niistä on erikseen säädetty tai vastedes säädetään.

IV L u k u.

Erinäisiä säännöksiä.

95 §. Mitä tässä säännössä on säädetty kaupungista, on vastaavasti noudatettava kauppalaan nähden, joka on eri kuntana. Jos tässä suhteessa voimassaolevat säännökset havaitaan kauppalakunnalle tai sen asukkaille liian rasittaviksi, voi sisäasiainministeriö niistä myöntää sellaisia lievennyksiä, jotka olosuhteisiin nähden katsotaan tarpeelliseksi ja paikkakunnan terveydellisiä oloja haittaamatta voidaan sallia.

96 §. Kaikkien lääkintölaitokseen kuuluvien henkilöiden tulee lääkintöhallituksen määräysten mukaan antaa tilastollisia tietoja toiminnastaan.

97 §. Syyte tämän terveydenhoitosäännön tai voimassaolevan terveydenhoitojärjestyksen määräyksien rikkomisesta ajetaan yleisessä tuomioistuimessa.

98 §. Jos tämän terveydenhoitosäännön määräykset aiheuttavat muutoksia paikalliseen terveydenhoitojärjestykseen, tulee asianomaisen kunnallisen viranomaisen vuoden kuluessa säännön voimaantultua siitä tehdä esitys maaherralle.

99 §. Tämä sääntö tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1928.

67. Tuberkulosiasetus.

Annettu marraskuun 11 p:nä 1927.

(Suomen as.-kok. 1927 : 298)

1 §. Tuberkulosilla tässä asetuksessa tarkoitetaan keuhko- ja kurkunpääntuberkulosia sekä, ellei toisin ole sanottu, tuberkulosia muissa elimissä, milloin se ilmenee tarttuvassa muodossa.

2 §. Tuberkulosiin sairastuneesta henkilöstä on, jos hän asuu kunnassa, jossa on huoltotoimisto tai joka kuuluu johonkin huolto-piiriin, tehtävä viipymättä ja viimeistään kahdeksan päivän kuluessa ilmoitus asianomaiselle huoltotoimiston tai -piirin lääkärille. Ilmoitus on tehtävä kirjallisesti sitä varten vahvistetun kaavakkeen mukaisesti, ja tulee siinä olla mainittuna sairaan nimi, ikä ja ammatti tai yhteiskunnallinen asema sekä asunto-osoite.

Velvollinen tekemään ilmoituksen, josta edellisessä momentissa sanotaan, on se lääkäri, joka on sairauden ensiksi todennut tai, jos sairastuminen on tapahtunut ennen tämän asetuksen voimaantulemista, se lääkäri, jonka hoitoon sairas tämän jälkeen on ensiksi tullut.

Mitä tässä pykälässä säädetään koskee kaikkia tuberkulotisia tauteja.

3 §. Huoltotoimiston ja huoltopiirin lääkäri on velvollinen pitämään vahvistetun kaavakkeen mukaista luetteloa henkilöistä, joista hän on saanut 2 §:ssä mainitun ilmoituksen tai joiden hän itse on todennut sairastavan tuberkulosia; ja on hän saamiensa ilmoitusten johdosta ja neuvoteltuaan, mikäli mahdollista, sairasta hoitavan lääkärin kanssa, velvollinen ryhtymään tarpeen kulloinkin vaatimiin toimenpiteisiin tartunnan leviämisen ehkäisemiseksi.

4 §. Kun henkilö, joka sairastaa tuberkulosia, on kuollut, on siitä viipymättä ilmoitettava terveydenhoitolautakunnalle ja on samalla myöskin ilmoitettava paikka, missä kuolemantapaus sattui. Ilmoitus tehtäköön joko kirjallisesti tai suullisesti, kaupungissa terveydenhoitolautakunnan puheenjohtajalle tai lautakunnan sitä varten määräämään paikkaan ja maalla terveydenhoitolautakunnan puheenjohtajalle.

Velvollinen tässä mainitun ilmoituksen tekemään on asianomainen huonekunnanhoitaja tai hänen sijaisensa tahi, milloin ei kumpakaan näistä ole, se, joka oli sairaan hoitoonsa ottanut.

Jos asianomainen rekisteriviranomainen kuolemantapauksesta tehdyn ilmoituksen kautta on saanut tiedon tuberkulosin aiheuttamasta kuolemantapauksesta, on hänen siitä ilmoitettava terveydenhoitolautakunnalle, jos on syytä olettaa, että tämä ei ole saanut siitä tietoa.

5 §. Lääkäri, joka hoitaa tuberkulosia sairastavaa henkilöä, olkoon velvollinen antamaan sairaalle ohjeita ja neuvoja siitä, mitä tämän on huomioonotettava tartunnan leviämisen ehkäisemiseksi, sekä mahdollisuuden ja asianhaarain mukaan myöskin huolehti-maan siitä, että annettuja ohjeita ja neuvoja noudatetaan.

Milloin sairas ei noudata annettuja ohjeita ja neuvoja, tai jos lääkäri ei tapauksen laatuun nähden katso voivansa niiden nou-

dattamista valvoa, tai jos olosuhteet muuten ovat sellaiset tai sellaisiksi muuttuneet että sairas ilmeisesti tuottaa ympäristölleen tartunnan vaaraa, on lääkärin velvollisuutena viipymättä ilmoittaa terveydenhoitolautakunnalle, tai jos sairas asuu kunnassa, jossa on huoltotoimisto tai joka kuuluu johonkin huoltopiiriin, tämän lääkärille, ellei hän jo sairastapauksesta ilmoittaessaan, jos se 2 §:n mukaan on ollut hänen asianaan, ole tällaista ilmoitusta tehnyt.

6 §. Kun terveydenhoitolautakunta on saanut ilmoituksen, josta 5 §:ssä mainitaan, tai jos lautakunta muuten on saanut tiedon tuberkulosia sairastavasta henkilöstä, joka on ympäristölleen ilmeiseksi vaaraksi, on lautakunnan velvollisuutena ryhtyä tarpeellisiin toimenpiteisiin tartunnan leviämisen ehkäisemiseksi. Toimenpiteistään on lautakunnan neuvoteltava, mikäli mahdollista, joko sairasta hoitavan lääkärin tai huoltotoimiston tai huoltopiirin lääkärin kanssa.

7 §. Terveydenhoitolautakunta on, saatuansa sellaisen kuolemanilmoituksen, josta 4 §:ssä puhutaan, tai jos lautakunnan tietoon muuten on tullut, että henkilö, joka on sairastanut tuberkulosia, on kuollut, velvollinen huolehtimaan siitä, että vainajan asunto, pito- ja makuuvaatteet sekä muut hänen käyttämänsä esineet asianmukaisesti desinfioidaan.

8 §. Pito- ja makuuvaatteita, joita tuberkulosia sairastava on tautinsa aikana käyttänyt, älköön toiselle luovutettako, pantattako tai myytäkö, ennenkuin ne on asianmukaisesti desinfioidu.

Samoin älköön asuntoa, jossa tuberkulosia sairastava henkilö on asunut, toiselle luovutettako, ennenkuin se on asianmukaisesti puhdistettu ja desinfioidu.

9 §. Lasta älköön annettako hoitoon perheeseen, jossa joku perheen jäsen tai muu perheessä asuva henkilö sairastaa tuberkulosia.

Tuberkulosia sairastavaa henkilöä älköön annettako hoidettavaksi perheeseen, jossa on lapsia.

10 §. Jos kouluoppilaassa tai lapsessa, joka käy kasvatus- tai hoitolaitoksessa, havaitaan olevan tuberkulosia, tulee koulun tai laitoksen johtajan yksissä neuvoin laitoksen lääkärin kanssa, jos sellainen on, tai asianhaarain niin vaatiessa yhdessä terveydenhoitolautakunnan kanssa kaupungissa ja kunnan-, alue- tai piirilääkärin kanssa maalla ryhtyä sellaisiin toimenpiteisiin, jotka ovat omansa ehkäisemään tartunnan leviämisen.

11 §. Mielisairaaloissa, tylsämielisten hoitolaitoksissa, vankiloissa, kunnalliskodeissa ja lastenkodeissa sekä muissa senkaltaisissa laitoksissa on tuberkulosia sairastavien henkilöiden suhteen ryhdyttävä asianmukaisiin toimenpiteisiin tartunnan leviämisen ehkäisemiseksi.

12 §. Terveydenhoitolautakunta voi kieltää tuberkulosia sairastavan henkilön ottamasta osaa ruokatavarain myymiseen tai myytäväksi ajottujen ruokatavarain valmistamiseen, ellei hän lääkärintodistuksella voi osoittaa, että siitä ei ole tartunnanvaaraa. Lautakunta voi niinkään kieltää maidon myynnin sellaisesta pai-

kasta, missä tuberkulosia sairastava henkilö ottaa osaa maidon käsittelyyn, milloin tästä voi johtua tartuntavaaraa.

13 §. Hotelleissa ja muissa vuokrattaviksi aijotuissa kalusteissa huoneissa, työhuoneistoissa, työvänmajaloissa ja yleisissä kokoushuoneissa, niinkuin kouluissa, oikeudenkäynti- ja huuto-kauppahuoneistoissa, ravintoloissa, teattereissa, rautateiden odotusaleissa sekä raitio- ja rautatievaunuissa ja matkustajalairoissa on puhtautta tarkoin noudatettava, ja tulee niissä olla helposti huomattaviin paikkoihin naulattuna yksinkertaisia ohjeita tuberkulosin tartunta-aineen leviämisen ehkäisemiseksi ynnä kiello sylkemästä muualle kuin tähän tarkoitukseen ajottuihin sylkyastioihin.

14 §. Tässä asetuksessa mainitut desinfektiot on toimitettava lääkintöhallituksen julkaisemien ohjeiden ja terveydenhoitolautakunnan tai lääkärin antamien tarkempien määräysten mukaan.

Desinfektio, jonka terveydenhoitolautakunta määrää, toimitetaan kunnan kustannuksella.

15 §. Mitä tässä asetuksessa on sanottu terveydenhoitolautakunnasta koskee kunnallislautakuntaa sellaisessa kunnassa, jossa ei ole terveydenhoitolautakuntaa.

16 §. Tässä asetuksessa mainitut kaavakkeet ilmoituksia ja luetteloja varten vahvistaa lääkintöhallitus, jonka asiana olkoon pitää niitä lääkärin saatavina.

17 §. Joka rikkoo tämän asetuksen säännöksiä tai jättää noudattamatta terveydenhoitoviranomaisten sen nojalla antamia määräyksiä, tuomitaan, ellei rikoksesta yleisessä laissa ole ankarampaa rangaistusta, enintään kahteenkymmeneen päiväsakkoon.

18 §. Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1928.

68. Laki avioliiton ulkopuolella syntyneistä lapsista.

Annettu helmäkuun 27 p:nä 1927. (Lyhennysote)

(Muutoksineen joulukuun 9 p:ltä 1927)

(Suomen as.-kok. 1922 : 173 ja 1927 : 338)

Lailla joulukuun 9 p:ltä 1927 on muutettu myös kyseessäolevan lain 3, 22, 29 ja 40 §§ sekä siihen lisätty 34 a, 38 b ja 38 c §§, joita tässä ei ole painettu.

III L u k u.

Lastenvalvoja.

14 §. Jokaisessa kunnassa on oleva lastenvalvoja. Sellaiseen kunnalliseen toimeen otettakoon, holhouslautakunnan esityksestä, siihen sovelias henkilö, joka suostuu ottamaan vastaan toimen ja jonka oikeus hyväksyy. Jos oikeus ei hyväksy kunnan ottamaa henkilöä, on hänen sijaansa valittava toinen; ellei tätäkään hyväksyttyä, määrätköön oikeus toimeen soveliaaksi katsomansa henkilön. Kun-

nan toimenpide ja oikeuden päätös voidaan panna täytäntöön, vaikka siitä valitetaan.

Samassa järjestyksessä on lastenvalvojalle otettava tai määrätävä varamies. Kunnan on tarvittaessa lastenvalvojalle myöskin otettava apulaisia, jotka holhouslautakunta valitsee.

Lastenvalvojalle ja hänen apulaisilleen sekä, mikäli tarve vaatii, hänen varamiehelleen on kunnan varoista suoritettava riittävä palkkaus. Kunnan on myöskin niitä välttämättömiä menoja varten, mitkä lastenvalvojalla voi toimessaan olla, varattava tarpeellinen määräraha.

Maaherran asiana on valvoa, että kunnat täyttävät niille tässä pykälässä säädetyt velvollisuudet. Laki Jouluk. 9 p:ltä 1927.

15 §. Lastenvalvoja on, erityisettä määräyksettä, jokaisen kunnassa pysyväisesti oleskelevan, avioliiton ulkopuolella syntyneen lapsen uskottuna miehenä, niin kauan kuin lapsella on oikeus saada elatusta.

Jos lapselle on asetettava holhooja, määrättäköön siksi lastenvalvoja, ellei harkita lapselle edullisemmaksi, että muu henkilö, joka siihen suostuu, määrätään holhoojaksi. Kun holhooja asetetaan, on samalla määrättävä, voidaanko hänen antaa olla myöskin lapsen huoltajana.

16 §. Uskottuna miehenä tulee lastenvalvojan pitää huolta siitä, että lapsen oikeutta ja etua valvotaan, tarkkailla sen hoitoa ja kasvatusta sekä neuvoin ja toimin avustaa lapsen äitiä.

Lastenvalvojalla on, samoin kuin lapsen holhoojalla, oikeus lapsen puolesta ajaa kannetta elatusvelvollisuudesta sekä viranomaisen luona muutenkin ryhtyä toimiin lapsen elatusoikeuden toteuttamiseksi. Lastenvalvoja on myöskin oikeutettu käyttämään poliisiviranomaisten apua makaajan ja äidin olin- ja työpaikan selvillä saamiseksi sekä saamaan viranomaisilta sellaisia tietoja, jotka nämä voivat antaa rikkomatta virkavelvollisuuttaan.

Jos lastenvalvoja havaitsee, että äiti ei ole sovelias olemaan lapsen huoltajana tai muuten sen holhoojana, tehköön siitä ilmoituksen holhouslautakunnalle; ja voi lastenvalvoja, milloin siihen on pakottava aihe, holhouslautakunnan puheenjohtajan suostumuksella ottaa lapsen huostaansa, kunnes sen huollosta on lopullisesti määrätty. Sama olkoon laki, jos lastenvalvoja katsoo muun, jonka hoidossa lapsi on, sopimattomaksi pitämään siitä huolta.

Sen, joka antaa hoidettavaksi tai ottaa hoitoonsa lapsen, joka on lastenvalvojan valvonnan alaisena, on siitä viipymättä ilmoitettava asianomaiselle lastenvalvojalle. Laki Jouluk. 9 p:ltä 1927.

17 §. Nainen, joka avioliiton ulkopuolella on raskaana, ilmoittakoon hyvissä ajoin ennen synnytystä lastenvalvojalle tilastaan sekä antakoon samalla hänelle ne tiedot, mitkä ovat tarpeen lapsen oikeuden turvaamiseksi.

Pappi, seurakunnan johtaja tai siviilirekisterin pitäjä, jolle on tehty ilmoitus lapsen syntymästä, antakoon viivytyksettä siitä sekä äidin nimestä ja kotipaikasta tiedon holhouslautakunnalle,

jonka on viipymättä annettava saamastaan tiedosta ilmoitus lastenvalvojalle.

18 §. Lastenvalvojan toimintaa valvoo holhouslautakunta.

Jos oikeus havaitsee, että lastenvalvoja on sopimaton olemaan holhoojana, erottakoon hänet myöskin lastenvalvojan toimesta.

19 §. Tarkemmat säännökset lastenvalvojan toimesta annetaan asetuksella.

VIII L u k u.

Erityisiä säännöksiä.

37—38 §§. — — — — —

38 a §. Kunnassa, jossa on erityinen lastensuojelulautakunta, on ne tehtävät, mitkä tässä laissa on määrätty holhouslautakunnalle tai sen puheenjohtajalle, siirrettävä ensiksimmäiselle lautakunnalle ja sen puheenjohtajalle.

Lapsen omaisuuden hoidon valvonta olkoon kuitenkin holhouslautakunnan asiana. Laki joulak. 9 p:ltä 1927.

38 b, 38 c, 39—43 §§. — — — — —

69. Asetus avioliiton ulkopuolella syntyneiden lasten valvonnasta.

Annettu joulukuun 22 p:nä 1927.

(Suomen as.-kok. 1927 : 339)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1923 : 13)

V. t. sosialiministerin esittelystä säädetään täten, kumoten lastenvalvojan toimesta maaliskuun 3 päivänä 1923 annettu asetus, avioliiton ulkopuolella syntyneiden lasten valvonnasta seuraavat tarkemmat säännökset:

1 §. Lastenvalvojan tulee pitää niistä avioliiton ulkopuolella syntyneistä lapsista, joiden holhoojana tai uskottuna miehenä hän on, luettelo, jossa mainitaan, paitsi kunkin lapsen nimeä, sen syntymäaika ja syntymäpaikka, milloin lapsi on lastenvalvojalle ilmoitettu ja kuka hänet on ilmoittanut sekä milloin hänet on luettelosta poistettu ja mistä syystä; äidin nimi, syntymäaika, siviilisääty, äidinkieli, toimi ja asunto sekä, milloin äiti ei ole lapsen holhoojaksi taikka ei pidä sitä luonaan, sen nimi ja asunto, joka on lapsen holhooja tai jonka hoidettavana se on. Jos joku on sopimuksen tai oikeuden päätöksen nojalla velvollinen ottamaan osaa lapsen elatukseen, on luettelossa mainittava hänenkin nimensä, syntymäaikansa, siviilisäätynsä, äidinkiелensä, toimensa, kotipaikkansa ja asuntonsa sekä elatusvelvollisuuden peruste. Luetteloon on myöskin tehtävä tarpeelliset merkinnät lapselle tulevasta elatusavusta sekä niistä toimenpiteistä, joihin lapsen hyväksi on ryhdytty, niin

myös muista seikoista, joilla voi olla merkitystä lapsen olojen arvoelemista varten. (Liite 1).

Liitteitä ei ole tähän painettu.

2 §. Niistä ilmoituksista ja tiedoista, mitkä raskaana olevat naiset ovat avioliiton ulkopuolella syntyneistä lapsista annetun lain 17 §:n 1 momentin nojalla antaneet lastenvalvojalle, on hänen pidettävä eri luetteloa. (Liite 2).

3 §. Saatuaan tiedon siitä, että ulkopuolella avioliiton on syntynyt lapsi, joka tulee olemaan hänen valvontansa alaisena, tulee lastenvalvojan viipymättä ilmoittaa siitä holhouslautakunnalle tai, jos hänen toimintansa valvominen on uskottu erityiselle lastensuojelulautakunnalle, tälle lautakunnalle ja, milloin äiti hänen käsitöksensä mukaan ei ole sovelias lapsen huoltajaksi, samalla tehdä esitys lapsen huollon järjestämisestä.

Lastenvalvojan tulee henkilökohtaisesti tai käyttämällä siihen apulaisia vakuuttautua siitä, että hänen valvontansa alaiset lapset saavat asianmukaisen hoidon ja kasvatuksen, sekä havaitessaan epäkohtia ryhtyä tarpeenmukaisiin toimenpiteisiin.

4 §. Lastenvalvojan tulee pitää tiliä saamistaan ja suorittamistaan elatusapueristä, erikseen kunkin lapsen osalta.

5 §. Ne elatusapuerät, jotka on suoritettu lastenvalvojalle, on, mikäli niitä ei heti lapsen hoito- ja kasvatustarkoituksiin käytetä, talletettava pankkilaitokseen, jos se hankaluudetta voi tapahtua tai sijoitettava muulla holhous- tai lastensuojelulautakunnan hyväksymällä tavalla lastenvalvojan harkinnan mukaan käytettäväksi. Lastenvalvojan toimenpiteeseen tyytymättömällä on oikeus jättää asia mainitun lautakunnan ratkaistavaksi.

6 §. Holhous- tai lastensuojelulautakunnan asiana on valvoa, että lastenvalvoja tunnollisesti hoitaa tointa ja tarkoin noudattaa, mitä avioliiton ulkopuolella syntyneistä lapsista annetussa laissa ja tässä asetuksessa lastenvalvojan toimesta säädetään, niin myös niitä tarkempia ohjeita ja määräyksiä, joita asianomaiset valtion tai kunnan viranomaiset ehkä mainitusta toimesta antavat.

Kun kunnassa on siirretty lastenvalvojan tehtävään hoito lastensuojelulautakunnan johdon ja valvonnan alaiseksi, on kunnan tehtävä siitä ilmoitus sosialiministeriöön.

7 §. Lastenvalvojan tulee vuosittain ennen huhtikuun 1 päivää antaa 1 ja 2 §:ssä mainitut luettelot sekä elatusapueristä ja hallussaan olleista kunnan varoista edelliseltä kalenterivuodelta pitämänsä tilit todisteineen holhous- tai lastensuojelulautakunnalle tarkastettaviksi; ja on lautakunnan ne niin pian kuin mahdollista palautettava, tehtyään niihin merkinnän toimitetusta tarkastuksesta. Tilientarkastuksesta on lautakunnan viipymättä tehtävä kirjallinen ilmoitus kaupungeissa rahatoimikamarille ja maalla kunnallislautakunnalle.

Ennen 1 momentissa mainittua päivää tulee lastenvalvojan niinkään antaa asianomaiselle lautakunnalle kertomus toiminnastaan

edellisenä kalenterivuonna. Tarkastettuaan kertomuksen on lautakunnan viivytyksettä lähetettävä siitä kaksoiskappale sosialiministeriön.

Lastenvalvoja olkoon velvollinen muutoinkin antamaan asianomaisille valvontaviranomaisille ne tiedot, joita nämä ehkä häneltä pyytävät.

8 §. Jos jokin asia on käsiteltävänä tuomioistuimessa tai muussa viranomaisessa ulkopuolella asianomaisen lastenvalvojan toimialueen, olkoon paikkakunnan lastenvalvoja pyynnöstä velvollinen edustamaan häntä asiaa käsiteltäessä.

Lastenvalvojan tulee muutenkin avustaa toista samanlaisen toimen haltijaa sekä toimittaa hänelle tietoja ja selvityksiä.

9 §. Jos lastenvalvoja tarvitsee tehtävästään vapautta tai hän on siitä vapautettava tai on saanut eron eikä varamiestä ole, ilmoittakoon holhous- tai lastensuojelulautakunta asiasta paikkakunnan tuomarille, joka määrätköön sopivan henkilön lastenvalvojan tehtäviä toistaiseksi, ei kuitenkaan kolmea kuukautta pitemmäksi ajaksi kerrallaan hoitamaan.

10 §. Jos lapsi, josta tässä asetuksessa puhutaan, joutuu pysyväisesti oleskelemaan toisen lastenvalvojan toimialueella, on jäljennös 1 ja 2 §:ssä mainituista luetteloista, mikäli ne koskevat sanottua lasta, sekä muut asiakirjat alkuperäisinä lähetettävä asianomaiselle lastenvalvojalle, jonka on vastaanotettava asiakirjat ja vietyään ne luetteloihin viipymättä ilmoitettava siitä kirjallisesti aikaisemman oleskelupaikkakunnan lastenvalvojalle, minkä jälkeen tämä saa luetteloistaan poistaa lapsen samalla merkitsemällä niihin, mille paikkakunnalle lapsi on siirretty.

11 §. Sen lisäksi, mitä tässä asetuksessa on sanottu, on lastenvalvojaan, mikäli hänet on määrätty avioliiton ulkopuolella syntyneen lapsen holhoojaksi, sovellettava, mitä holhouslaissa on holhoojista säädetty.

12 §. Jos avioliiton ulkopuolella syntyneistä lapsista annetussa laissa holhouslautakunnalle määrättyt tehtävät on uskottu lastensuojelulautakunnalle, on tässä lautakunnassa pidettävä luettelosen valvonnan alaisista lapsista sillä tavoin kuin sosialiministeriö määrää. Kun lapsi ei enää ole lautakunnan valvonnan alainen, on se luettelosta poistettava ja, jos se edelleen on holhottavana, poistamisesta ilmoitettava holhouslautakunnalle.

13 §. Holhous- tai lastensuojelulautakunnan on koetettava tarpeen mukaan saada aikaan yhteistoimintaa muiden kunnallisten viranomaisten ja yksityisten lastensuojelujärjestöjen kanssa.

14 §. Asianomaiset olkoot velvolliset pitämään salassa mitä ovat saaneet tietää isyydestä, äitiydestä ja raskauden tilasta sekä niiden kanssa yhteydessä olevista seikoista, mikäli sellaisen seikan ilmaiseminen ei ole tarpeen lapsen edun valvomista varten.

15 §. Lastenvalvoja on oikeutettu virkatehtäviensä suorittamiseksi pyynnöstä saamaan virka-apua valtion, kunnan ja seurakun-

nan toimihenkilöiltä. Hänen toimensa estämisestä tai väkivallan teosta häntä kohtaan on noudatettava, mitä rikoslain 16 luvun 1 ja 2 §:issä säädetään.

16 §. Avioliiton ulkopuolella syntyneitä lapsia koskevasta laista johtuvien toimenpiteiden yleinen johto ja valvonta sekä tarpeellisten määräysten antaminen on sosialiministeriön asia.

70. Työaika keskeytymättömässä työssä.

Valtioneuvoston päätös joulukuun 21 p:ltä 1927. (Lyhennysote)

(Suomen as.-kok. 1927 : 341)

Kahdeksan tunnin työajasta 27 päivänä marraskuuta 1917 annetun lain 12 §:n 2 momentin nojalla, sellaisena kuin se on muutettuna lailla 14 päivältä elokuuta 1918, on valtioneuvosto, sosialiministeriön esittelystä, määrännyt:

1 §. Lain 2 §:n säännöksistä poiketen saa kahdeksantoista vuotta täyttäneitä työntekijää säännöllisesti pitää satakuusikymmentäkahdeksan tuntia kolmen viikon aikana sellaisessa tämän pykälän 3 momentissa mainituissa tehtaissa tai niiden osissa esiintyvässä työssä, jota teknillisistä syistä on tehtävä läpi viikon kaikkien vuorokausien ja joka on järjestetty kolmeen säännöllisesti vaihtuvaan ja joka viikko muuttuvaan vuoroon.

Lain 5 §:n 1 momentin määräyksiä ei ole sovellettava työntekijöitä pidettäessä työssä, jota tämä pykälä koskee.

Tässä pykälässä tarkoitettuja töitä esiintyy tehtaitten lämmitys- ja voimakoneosastoilla sekä allaluetelluissa ja niihin verrattavissa tehdaslaitoksissa tai niiden osissa;

a) kaasu-, sähkö- ja vesijohtolaitoksissa;

b) — d) — — — — —

2 §. — — — — —

3 §. Epätietoisissa tapauksissa tulee asianomaisten ammattientarkastusviranomaisten ratkaista, onko työtä pidettävä sellaisena, jota tässä päätöksessä tarkoitetaan, sekä saattaa päätöksensä asianomaisten tietoon otteella asiasta laatimastaan pöytäkirjasta. Ammattientarkastusviranomaisten tässä suhteessa tekemät päätökset on niihin tyytymättömillä oikeus saattaa ammattientarkastuksesta maaliskuun 4 päivänä 1927 annetun lain 7 §:ssä säädetyn ajan kuluessa sosialiministeriön tutkittavaksi.

4 §. Tämä päätös on voimassa 1928 vuoden tammikuun 1 päivästä alkaen saman vuoden loppuun.

71. Laki tuulaakimaksun laskemisen perusteesta vuosina 1928 ja 1929.

Annettu Joulukuun 30 p:nä 1927.

(*Suomen as.-kok. 1927 : 365*)

Tuulaakimaksun laskemisen perusteeksi on, niinkuin tähänkin asti, vuosiksi 1928 ja 1929 vahvistettava määräprosentti tuulaakimaksun alaisten tavarain tullimaksusta.

Tarkemmat määräykset asiasta annetaan asetuksella.

72. Asetus tuulaakimaksun laskemisen perustetta vuosina 1928 ja 1929 koskevan lain käyttämisestä.

Annettu Joulukuun 30 p:nä 1927.

(*Suomen as.-kok. 1927 : 366*)

1. Tuulaakimaksun korkein määrä on kaksi prosenttia tuulaakiverotuksen alaisen tavarain tullimaksusta.

2. Määräys tuulaakimaksun suorittamisesta yhtäläisellä prosentilla sekä maahan tuotujen että maasta vietävien tavarain tullista pysyy muuttamatta.

3. Tätä maksua suorittavat yhtä suuren määrän sekä kaupunkien asukkaat että kaikki muut, jotka meritse tahi maitse Suomenmaan ulkopuolella olevista paikkakunnista kaupunkiin tuovat tahi sieltä vievät tullinalaisia tavaroita.

4. Valtioneuvosto määrää, saatujen tietojen ja asianomaisten kaupunginviranomaisten ehdotusten johdolla, sen tullimaksun prosenttiluvun, minkä mukaan tuulaakimaksua kussakin kaupungissa saadaan vuosina 1928 ja 1929 kantaa.

Tuulaakimaksun määrä Helsingissä vuosina 1928 ja 1929 on 2 % tullimaksusta. *Valtioneuv. päätös jouluk. 30 p:nä 1927.*

HELSINGIN KAUPUNGIN KUNNALLINEN ASETUSKOKOELMA

JULKAISSUT

1927. HELSINGIN KAUPUNGIN TILASTOKONTTORI. N:o 9.

Sis ä lly s: 73. Helsingin kaupungin kunnallisten viranpitäj ä in palvelus-
ehto ja koskevan säännön muutos, s. 153. — 74. Helsingin kaupungin
sääntö palkkaisten viranpitäj ä in palkkausohjesääntö, s. 153. — 75.
Helsingin kaupungin viranpitäj ä in eläkesääntö, s. 181. — 76. Kaupun-
gin työntekij ä in alimpain palkkain tariffi, s. 184. — 77. Helsingin
kaupungin työntekij ä in eläkesääntö, s. 186.

---

73. Helsingin kaupungin kunnallisten viranpitäj ä in palvelus- ehto ja koskevan säännön muutos.

Kaupunginvaltuuston vahvistama Joulukuun 14 p:nä 1927.

(Vrt. kunn. as.-kok. 1918 : 4 ja 1922 : 2)

Kaupunginvaltuusto vahvisti mainittuna päivänä Helsingin kaupungin kunnallisten viranpitäj ä in palvelusehtoja koskevan, lokakuun 29 p:nä 1918 vahvistetun säännön 8 §:n sellaisena kuin se on kaupunginvaltuuston kesäkuun 7 p:nä 1922 tekemän päätök- sen johdosta, muutettuna näin kuuluvaksi:

8 §. Kaupungin menosääntöön merkitty kunnallinen viran- pitäj ä on oikeutettu saamaan sen palkan ja ne virkaiän mukaiset palkanlisäykset, mitkä palkkausten luokittelun mukaan virkaan tai toimeen kuuluvat, kuitenkin seuraavin rajoituksin:

Luontaisedut ovat sovelluttamalla edell ä mainittuja perusteita ja huomioon ottaen käyvät hinnat kalenterivuositain rahatoimi- kamarin palkkalautakuntaa sekä asianomaisia virastoja ja lauta- kuntia kuultuaan rahaksi arvioitavat.

Vahvistaessaan yll ä mainitun muutoksen päätti kaupunginval- tuusto:

ettei Helsingin kaupungin kunnallisten viranpitäj ä in ole sallit- tava hoitaa kunnallista luottamustehtävää toisessa kunnassa.

74. Helsingin kaupungin sääntö palkkaisten viranpitäj ä in palkkausohjesääntö.

Kaupunginvaltuuston vahvistama Joulukuun 14 p:nä 1927.

1 §. Helsingin kaupungin palkkasääntöiset virat luetaan, ellei kaupunginvaltuusto ole muuta säätänyt tai virkaa täytettäessä päät- tänyt, johonkin palkkaluokista 1—20. Näihin luokkiin kuuluvat alkupalkat ja ikäkorotukset suoritetaan seuraavan taulun mukaisina:

Palkkaluokan järjestysnumero	Pohjapalkka, Smk.	Ikäkorotus, Smk.	Palkkaluokan järjestysnumero	Pohjapalkka, Smk.	Ikäkorotus, Smk.
1	1,200:—	175:—	11	3,600:—	285:—
2	1,350:—	180:—	12	4,000:—	305:—
3	1,500:—	185:—	13	4,400:—	325:—
4	1,700:—	190:—	14	4,850:—	350:—
5	1,900:—	200:—	15	5,300:—	375:—
6	2,100:—	210:—	16	5,800:—	400:—
7	2,300:—	220:—	17	6,350:—	430:—
8	2,600:—	235:—	18	6,900:—	460:—
9	2,900:—	250:—	19	7,500:—	500:—
10	3,250:—	265:—	20	8,300:—	550:—

2 §. Viranpitäjä, joka asianmukaisessa järjestyksessä on saanut oikeuden kunnan pääviran ohella pitää muuta päävirkaa, olkoon palkkaukseen nähden edelleen niitten rajoitusten alainen, jotka oikeutta myönnettäessä on määrätty.

Tehdyistä esityksestä sekä sen johto- tai lautakunnan puoltosanan nojalla, jonka alainen edellisessä momentissa mainittu viranpitäjä on, voi rahatoimikamari poikkeustapauksessa määrätä tällaiselle viranpitäjälle toistaiseksi suoritettavaksi korkeintaan luokitte-lun mukaisen palkkauksen ilman ikäkorotuksia.

3 §. Viranpitäjälle tulee ikäkorotus 3, 6 ja 10 vuoden palveluksen jälkeen, kunakin kertana yhtä suuri määrä 1 §:n kohdalla mainitun taulukon mukaan.

4 §. Vapaa asunto, lämpö ja ruoka, täysihoito sekä muut luontaisedut on rahaksi arvioitava perusteilla, jotka rahatoimikamari asianomaisia virastoja ja lautakuntia kuultuaan vuosittain vahvistaa seuraavaksi kalenterivuodeksi.

5 §. Kaupungin kansakouluissa palvelevat opettajat ja opettajattareet sekä muut kaupungin viranpitäjät, joille yleisen lain perusteella on taattu suuremmat palkat kuin he tämän palkkajärjestelmän mukaisesti saisivat, ovat oikeutetut saamaan palkkaeroituksen erityisinä palkanlisäyksinä.

6 §. Viranpitäjä, jolle on myönnetty henkilökohtainen palkan- tai palkkionlisäys tai jokin muu etu, saakoon nauttia tätä etua ainoastaan sikäli kuin hänen palkkauksensa uuden järjestelmän mukaan olisi vähempi hänen 1927 vuoden lopussa saamaansa palkkaa.

7 §. Siviiliviraston leski- ja orpokassalle tulevan palkansäästön suorittaa kaupunki.

8 §. Viranpitäjä, jolle eri sopimuksella on taattu määrätty palkka, nauttikoon ainoastaan tätä palkkaa ja muita sopimuksessa mainittuja etuja.

Vahvistaessaan yllämainitun palkkausohjesäännön päätti kaupunginvaltuusto:

että kaupungin sääntöpalkkaisten viranpitäjien palkat tammi-

kuun 1 p:stä 1928 vuoden 1930 loppuun ovat maksettavat palkkausohjesäännössä mainituin määrin;

vakinaiseen palkkasääntöön merkittyihin virkoihin nähden vahvistaa sen palkkaluokan, johon virka on luettava;

että kaupunginjohtajan ja avustavain kaupunginjohtajain toimet on täytettävä sopimuksen mukaan;

hyväksyä tehdyn ehdotuksen yhteismäärärahasta palkattujen viranpitäjien palkkojen järjestämisestä, jonka mukaan osa näistä merkittäisiin vakinaiseen palkkasääntöön ja osa palkattaisiin sopimuksen nojalla, määräten samalla:

a) että viranpitäjät, jotka tällöin siirretään vakinaiseen palkkasääntöön, ikäkorotuksien saamiseksi uudessa palkkaluokassa oikeutetaan laskemaan hyväkseen virka-aikansa siinä yhteismäärärahasta palkattuja toimia varten vahvistetun taulun palkkaluokassa, johon he ennen siirtymistään kuuluivat;

b) että rahatoimikamari oikeutetaan asianomaisten viranomaisien esityksestä vahvistamaan palkat niille viranpitäjille, jotka tulevat saamaan palkan sopimuksen nojalla;

c) että kaupunginorkesterin jäsenten palkkaukset ovat suoritettavat allamainitun taulukon mukaisesti, jolloin siinä mainitut, yhteismäärärahasta palkatuille viranpitäjille tammikuun 7 p:nä 1925 vahvistetun taulun mukaiset palkat IX asteikon mukaan ovat pyristettävät lähinnä korkeampaan satalukuun:

	Jäsenmäärä	Palkkaluokat					Lisäkorvaus	
		19 Solisti	18 Ryhmä A	17 Ryhmä B	16 Ryhmä C	16 9 ^o kuuk.	150 mk. kk.	50 mk. kk.
<i>Soittimet:</i>								
Violino I	12	1	2	7	2	—	—	—
Violino II	10	—	1	2	5	2	—	—
Viola	6	—	1	2	2	1	—	—
Violoncello	6	1	1	1	2	1	—	—
Basso	5	—	1	1	2	1	1	—
Flauto	3	—	1	1	1	—	1	—
Oboe	3	—	1	1	1	—	1	1
Clarinetto	4	—	1	1	2	—	1	1
Fagotto	3	—	1	1	1	—	1	1
Corno (Torvi)	6	—	1	2	3	—	2	—
Tromba (Trompet)	3	—	1	1	1	—	1	—
Trombone (Basun)	3	—	—	2	1	—	1	—
Tuba	1	—	—	—	1	—	1	—
Lyömäsoittimet	3	—	—	1	2	—	1	—
Arpa	1	1	—	—	—	—	—	—
Yhteensä	69	3	12	23	26	5	(11)	(3)

H u o m. Yllämainitun päätöksen mukaan on kuukausipalkka 19. luokassa 3,200 markkaa, 18. luokassa 2,900 markkaa, 17. luokassa 2,600 markkaa ja 16. luokassa 2,300 markkaa.

d) että orkesterin johtajalle suoritetaan sopimuspalkkana 7,000 markkaa kuukaudessa;

että viranpitäjille tulevia luontaisetuja rahaksi arvioitaessa rahatoimikamarin on varteen otettava, ettei näiden etujen arvoja määrätä niin alhaisiksi, että niistä muodostuu olennainen asianomaisten viranpitäjien kokonaispalkkaetujen lisäys;

että kulkutautisairaalan ja Nikkilän sairaalan sairaanhoitohenkilökunnan luontaisetujen arviosta vähennetään 20 %; sekä

että ne viranpitäjät, joilla sopimuksen nojalla on suuremmat palkkaedut, kuin mitkä heillä nyt tehdyn päätöksen mukaan tulisi olemaan, oikeutetaan nauttimaan aikaisempia palkkaetujaan sopimuksen voimassaoloajan tai kunnes uusi sopimus heidän kanssaan saadaan aikaan.

Virkojen luokittelu palkkaluokittain.

1. P a l k k a l u o k k a.

Maistraatti: Notaari.

Tilastokonttori: Laskuapulainen, alemmaa palkkausluokkaa.

» Vahtimestari.

Revisionikonttori: Vahtimestari.

Rakennustarkastuskonttori: Vahtimestari.

Terveydellisten tutkimusten laboratorio: Vahtimestarinapulainen.

Marian sairaala: Avustava liinavaatevaraston johtajatar.

» » Puhelinhoitajatar.

» » Työnjohtaja.

Kulkutautisairaala: Työnjohtaja.

Kivelän sairaala: Työnjohtaja.

Nikkilän sairaala: Monttööri.

Vesijohtolaitos: Konttoriapulainen.

Puhtaanapitolaitoksen tilivirasto: Vahtimestari.

Virutushuoneet: Kaitsija.

2. P a l k k a l u o k k a.

Maistraatti: Kirjaajanapulainen, alemmaa palkkausluokkaa.

Kaupunginvaltuuston kanslia: Vahtimestarinapulainen.

Rahatoimikamarin kanslia: Vahtimestarinapulainen.

Satamaliikennekonttori: Pakkaaja.

» Parmaaajainvanhin.

Satamakannantakonttori: Koneenkäyttäjänapulainen.

Verotusvalmistelukunta: Vahtimestarinapulainen.

Elintarvekaupantarkastus: Laboratoriapulainen.

Terveystoimisto: Naisapulainen.

- Terveystoimisto:* Konttoriapulainen.
Veneeristen tautien poliklinikka: Assistentti.
Lihantarkastamo: Näytteidenottaja.
 » Tarkastusapulainen.
 » Leimaaja.
 » Kantaja.
Hammaspoliklinikka: Klinikka-apulainen.
Marian sairaala: Laskuapulainen.
Kulkutautisairaala: Laskuapulainen.
 » Avustava liinavaatevaraston johtajatar.
 » Puhelinhoitajatar.
Kivelän sairaala: Laskuapulainen.
 » » Pesunhoitajatar.
Nikkilän sairaala: Laskuapulainen.
Köyhäinhoitolautakunta: Nuorempi kirjuriapulainen.
 » Notaari.
Kunnalliskoti: Avustava emännöitsijä.
 » Lämmittäjä.
 » Lastenhoitajatar.
 » Avustava käsitöiden johtajatar.
 » Avustava pesulaitoksen johtajatar.
Köyhäinhoitolautakunnan lastenpäiväkoti: Johtajatar.
Oulunkylän lastenkoti: Nuorempi lastenhoitajatar.
Kullantorpan lastenkoti: Nuorempi lastenhoitajatar.
 » » Yöhoitajatar.
Valmistava tyttöjen ammattikoulu: Tarveaineiden hoitajatar.
 » » Varastonhoitajatar.
Kaupunginkirjasto: Amanuessi, alemmaa palkkausluokkaa.
 » Kallion haarakirjaston vahtimestarinpulainen.
Vesijohtolaitos: Konttoriapulainen.
Kaasulaitos: Konttoriapulainen.
 » Painaja.
Sähkölaitos: Konttoriapulainen, alemmaa palkkausluokkaa.
 » Näyttelyn apulainen.
Kaupunkitalot: Vahtimestari.

3. P a l k k a l u o k k a.

- Maistraatti:* Vahtimestari.
Raastuvanoikeus: Puhtaaksikirjoittaja.
Ensimmäisen kaupunginvoudin konttori: Kirjanpitäjä.
Toisen kaupunginvoudin konttori: Konttoriapulainen.
Rikostuomioiden toimeenpanokonttori: Konttoriapulainen, alemmaa palkkausluokkaa.
Ulosottolaitoksen tarkkailuosasto: Tarkastusapulainen.
Satamahallitus: Kanslia-apulainen.
Satamaliikennekonttori: Satamakonstaapeli.
Satamakannantakonttori: Vahtimestari.

- Satamakannantakonttori:* Hissilaitoksen koneenkäyttävä.
- Verotusvalmistelukunta:* Kanslia-apulainen, alemmaa palkkausluokkaa.
- Holhouslautakunta:* Sihteeri.
- Palolaitos:* Nuorempi palomies.
- Terveystieteiden lautakunta:* Desinfioimislaitoksen johtaja.
- Lääkärit ja sairaanhoitohenkilökunta:* Kaupunginkätilö.
- Elintarvekaupantarkastus:* Kanslia-apulainen.
- Terveystoimisto:* Vahtimestari.
- Lihantarkastamo:* Päiväkirjanpitäjä.
- » Trikiinientutkija.
- Sairaalan tilivirasto:* Konekirjoittajat.
- » » Vahtimestari.
- Marian sairaala:* Alihoitajat.
- » » Vahtimestari.
- » » Ovenvartija.
- Kulkutautisairaala:* Alihoitajat.
- » Vahtimestari.
- » Ovenvartija.
- Kivelän sairaala:* Alihoitajat.
- » » Konttoriapulainen.
- » » Vahtimestari.
- Nikkilän sairaala:* Alihoitajat.
- » » Vouti.
- Köyhäinhoitolautakunta:* Vanhempi kirjuriapulainen.
- » Diakonissa.
- » Nuorempi vahtimestari.
- » Nuorempi järjestysmies.
- Köyhäinhoidon kassa- ja tilivirasto:* Avustava kassanhoitaja.
- » » » » Vanhempi kirjuriapulainen.
- » » » » Vahtimestari.
- Kunnalliskoti:* Alihoitajat.
- » Rehumestari.
- Lastensuojelulautakunta:* Kanslisti, alemmaa palkkausluokkaa.
- » Vahtimestari.
- Oulunkylän lastenkoti:* Vanhempi lastenhoitajat.
- Toivolan koulukoti:* Vanhempi lastenhoitajat.
- Toivoniemen koulukoti:* Pehtori.
- Bengtsärin maatila:* Karjakko.
- Suomenkieliset kansakoulut:* Veistonopettajan apulainen.
- » » Vahtimestari, alemmaa palkkausluokkaa.
- Ruotsinkieliset kansakoulut:* Veistonopettajan apulainen.
- » » Kanslia-apulainen.
- Valmistava poikain ammattikoulu:* Vahtimestari.
- Kaupunginkirjasto:* Haaraosaston johtaja.
- » Toinen vahtimestari.
- » Kallion haarakirjaston vahtimestari.

- Terveystoimisto:* Sairaanhoidajat.
Lihantarkastamo: Laboratoorin vahtimestari.
Asuntotarkastus: Kanslisti.
Hammaspoliklinikka: Kirjanpitäjä.
Sairaalan tilivirasto: Konttoriapulainen.
Marian sairaala: Avustava ruokalanjohtajat.
 » » Puuseppä.
Kulkutautisairaala: Autonkuljettaja.
 » Desinfiointsija.
 » Avustava ruokalanjohtajat.
 » Puuseppä.
Kivelän sairaala: Käsityönjohtajat.
 » » Avustava ruokalanjohtajat.
 » » Puuseppä.
Nikkilän sairaala: Vahtimestari.
 » » Avustava ruokalanjohtajat.
 » » Kolmas konemestari.
 » » Lämmittäjä-mekaanikko.
 » » Puuseppä.
 » » Seppä.
 » » Suutari.
 » » Maalari.
 » » Räätäli.
 » » Perhehoidon hoitaja.
Desinfiointilaitos: Desinfiointsija.
Köyhäinhoitolautakunta: Kanslisti.
 » Ylivahtimestari.
Köyhäinhoidon kassa- ja tilivirasto: Avustava kassanhoitaja.
Kunnalliskoti: Konttoriapulainen.
 » Lämmittäjä-mekaanikko.
Lastensuojelulautakunta: Kanslisti, ylempää palkkausluokkaa.
Toivolan koulukoti: Vanhempi hoitajat.
 » » Suutari.
Vastaanottokoti: Hoitajat.
Bengtsärin koulukoti: Vanhempi hoitajat.
 » » Lämmittäjä.
Ryttylän koulukoti: Vanhempi hoitajat.
Suomenkieliset kansakoulut: Vahtimestari, ylempää palkkausluokkaa.
Ruotsinkieliset kansakoulut: Vahtimestari.
Työväenopiston suomenkielinen osasto: Lämmittäjä ja talonmies.
Lastentarhat: Kanslia-apulainen.
Kaupunginkirjasto: Vahtimestari.
Kaupunginmuseo: Intendentti.
Vesijohtolaitos: Konttoriapulainen.
 » Koneenkäyttäjänapulainen.
Kaasulaitos: Apulaiskirjanpitäjä.
 » Konekirjoittajat.
 » Konttoriapulainen.

- Kaasulaitos:** Mittarinlukija.
 » Varastonhoitajan apulainen.
 » Neuvoja.
 » Tullaaja.
- Sähkölaitos:** Konttoristi.
 » Mittarinlukija.
 » Vahtimestari.
 » Autonohjaaja.
- Rakennuskonttori:** Piirustaja.
 » Konttoriapulainen.
 » Vahtimestari.
 » Metsänvartija.
- Rakennuskonttorin tilivirasto:** Konttoriapulainen, alemmaa palkkausluokkaa.
- Puhtaanapitolaitoksen tilivirasto:** Vanhempi konttoriapulainen.
- Kauppahallit ja kaupattorit:** Vahtimestari, ylempää palkkausluokkaa.
- Kaupungintalot:** Konekirjoittajat.
- Kansanpuistot:** Kaitsija, alemmaa palkkausluokkaa.

5. P a l k k a l u o k k a .

- Ensimmäisen kaupunginvoudin konttori:** Ensimmäinen kaupunginvouti.
 » » » Kassanhoitaja.
- Toisen kaupunginvoudin konttori:** Ulosottoapulainen, alemmaa palkkausluokkaa.
- Rahatoimikonttori:** Konekirjoittajat.
 » Konttorikirjuri, ylempää palkkausluokkaa.
 » Ylivahtimestari.
- Satamakannantakonttori:** Nuorempi kassanhoitaja.
 » Ekspeditööri.
- Sosiaalilautakunta:** Kanslisti.
 » Siirtolapuutarhuri.
- Revisionikonttori:** Revisioniapulainen, ylempää palkkausluokkaa.
- Verotusvalmistelukunta:** Kanslisti.
- Raittiuslautakunta:** Raittiudenvalvoja.
- Palolaitos:** Nuorempi korpraali.
- Lääkärit ja sairaanhoitohenkilökunta:** Kunnan sairaanhoitajat.
- Elintarvekaupantarkastus:** Näytteidenottaja, alemmaa palkkausluokkaa.
- Terveydellisten tutkimusten laboratorio:** Puhtaaksikirjoittajat ja kassanhoitajat.
 » » » Vahtimestari.
- Terveystoimisto:** Kaitsija.
- Lihantarkastamo:** Halliesimies.
- Sairaalahallitus:** Kanslisti.
- Marian sairaala:** Osastonhoitajat.
 » » Toimitsijan apulainen.
 » » Liinavaatevaraston johtajat.
- Kulkutautisairaala:** Osastonhoitajat.
 » » Liinavaatevaraston johtajat.

- Kivelän sairaala:* Osastonhoitajatar.
 » » Hoitaja.
 » » Liinavaatevaraston johtajatar.
Nikkilän sairaala: Osastonhoitajatar.
 » » Käsityönjohtajatar.
 » » Hoitaja.
 » » Liinavaatevaraston johtajatar.
 » » Pesunjohtajatar.
 » » Perhehoidon hoitajatar.
Köyhäinhoitolautakunta: Rekisteritoimiston hoitaja.
 » Kirjaaja.
 » Apulaiskanslianhoitaja.
 » Kodissakävijä.
Kunnalliskoti: Sairaanhoitajatar.
 » Osastonhoitajatar.
 » Yöhoitajatar.
 » Käsitöiden johtajatar.
 » Vahtimestari.
 » Työnjohtaja.
 » Puutarhuri.
 » Pesulaitoksen johtajatar.
Lastensuojelulautakunta: Naisopastaja.
Oulunkylän lastenkoti: Johtajatar.
Kullantorpan lastenkoti: Johtajatar.
Toivolan koulukoti: Emännöitsijä.
Ammattioppilaskoti: Hoitajatar.
Bengtsärin koulukoti: Räättäli.
 » » Suutari.
 » » Emännöitsijä.
Tavolan koulukoti: Emännöitsijä.
Ryttylän koulukoti: Räättäli.
 » » Suutari.
 » » Emännöitsijä.
Toivoniemen koulukoti: Emännöitsijä.
 » » Hoitajatar.
Bengtsärin maatila: Puutarhuri.
 » » Työnjohtaja.
Suomenkieliset kansakoulut: Kansliavahtimestari.
Ruotsinkieliset kansakoulut: Kansliavahtimestari.
Ammattiopetus: Ammattiopetuslaitosten tarkastaja.
Työväenopiston suomenkielinen osasto: Vahtimestari.
Kaupunginkirjasto: Amanuessi, ylempää palkkausluokkaa.
Vesijohtolaitos: Kassanhoitaja.
 » Laboratorin vahtimestari.
 » Varastonhoitajan apulainen.
Kaasulaitos: Koksivaraston esimies.
 » Apulaiskirjanpitäjä.
Sähkölaitos: Konttoristi.

Rakennuskonttori: Piirustaja.
 » Kirjaaja.
Rakennuskonttorin tilivirasto: Konttoriapulainen, ylempää palkkausluokkaa.
Puhtaanapitolaitoksen tilivirasto: Nuorempi kirjuri.
Kansanpuistot: Kaitsija, ylempää palkkausluokkaa.

6. P a l k k a l u o k k a.

Maistraatti: Toinen julkinen notaari.
 » Kirjaaja.
 » Kaupunginpalvelija.
Raastuvanoikeus: Kaupunginpalvelija.
Toisen kaupunginvoudin konttori: Kassanhoitaja.
 » » » Ulosottoapulainen, ylempää palkkausluokkaa.
Kaupunginvaltuuston kanslia: Kirjaaja.
Rahatoimikamarin kanslia: Kirjaaja.
Satamakannantakonttori: Vanhempi kassanhoitaja.
 » Nuorempi kirjanpitäjä.
 » Vaakamestari.
Satamaliikennekonttorin kannantaosasto: Kassanhoitaja.
Tilastokonttori: Assistentti.
Sosiaalilautakunta: Avustava sihteeri.
Työnvälitystoimisto: Naisapulainen.
 » Vahtimestari.
Revisionikonttori: Kirjaaja.
Oikeusaputoimisto: Oikeusavustajan apulainen.
Palolaitos: Vanhempi korpraali.
Lääkärit ja sairaanhoitohenkilökunta: Kunnan sairaanhoitajatar Käpylässä.
Terveysolojen kaitsijat: Kaitsija.
 » » Desinfioitsija.
Elintarvekaupantarkastus: Kaitsija.
 » Näytteidenottaja, ylempää palkkausluokkaa.
Terveydellisten tutkimusten laboratorio: Laboraattori.
 » » » Näytteidenottaja.
Terveystoimisto: Assistentti.
 » Naistarkastaja.
Sairaalan tilivirasto: Inventtausapulainen.
Marian sairaala: Lastenosaston nuorempi apulaislääkäri.
 » » Yölihoitajatar.
 » » Toinen konemestari.
Kulkutautisairaala: Yölihoitajatar.
 » Toinen konemestari.
Kivelin sairaala: Nuorempi apulaislääkäri.
 » » Yölihoitajatar.
 » » Humaliston ylihoitajatar.

- Nikkilän sairaala:* Yölihoitajatar.
 » » Toinen konemestari.
Köyhäinlaitokunta: Vanhempi järjestysmies.
Köyhäinhoidon kassa- ja tilivirasto: Pääkassanhoitaja.
 » » » » Kirjanpitoapulainen.
Kunnalliskoti: Työnjohtaja.
Lastensuojelulaitokunta: Naistarkastaja.
 » Kanslianhoitaja.
Vastaanottokoti: Emännöitsijä.
Suomenkieliset kansakoulut: Alakoulun opettajatar.
Ruotsinkieliset kansakoulut: Alakoulun opettajatar.
Kirjapainokoulu: Konepainamisen opettaja.
Vesijohtolaitos: Rahastaja.
Kaasulaitos: Kassanhoitaja.
 » Apulaiskirjanpitäjä.
 » Expediööri.
 » Jakelukellon vartija.
 » Monttöörin esimies.
 » Kaupanhoitaja.
 » Rahastaja.
Sähkölaitos: Avustava kassanhoitaja.
 » Rahastaja.
 » Koneenkäyttäjän apulainen.
Rakennuskonttori: Varastonhoitaja.
Rakennuskonttorin tilivirasto: Avustava kirjanpitäjä.
Puhtaanapitolaitoksen tilivirasto: Vanhempi kirjuri.

7. P a l k k a l u o k k a.

- Ensimmäisen kaupunginvoudin konttori:* Ulosottoapulainen.
Rikostuomioiden toimeenpanokonttori: Ulosottoapulainen, alemmaa palkkausluokkaa.
Rahatoimikonttori: Kassanhoitaja, alemmaa palkkausluokkaa.
Satamaliikennekonttori: Ilmoitusosaston johtaja.
Satamakannantakonttori: Veloittaja.
 » Vanhempi kirjanpitäjä.
Satamaliikennekonttorin kannantaosasto: Kirjuri.
Sosiaalilautakunta: Kotitalous- ja siirtolapuutarhaneuvoja.
Työnvälitystoimisto: Osastonjohtaja, naisos.
 » Miesapulainen.
Palolaitos: Palopäällysmies.
Terveystoimikunta: Kanslianjohtaja.
Lääkärit ja sairaanhoitohenkilökunta: Sairanhoitajatar.
Terveysolojen kaitsijat: Ylikaitsija.
 » » Desinfioinnin johtaja.
Veneeristen tautien poliklinikka: Lääkäri.
Lihantarkastamo: Kassanhoitaja.
Keuhkotautisten tiedonantotoimisto ja poliklinikka: Hoitajatar.
Huoltotoimisto henkisesti sairaita varten: Hoitajatar.

- Marian sairaala:* Kiertävä hoitajatar.
 » » Ruokalanjohtajatar.
Kulkutautisairaala: Ruokalanjohtajatar.
Kivelän sairaala: Ruokalanjohtajatar.
Nikkilän sairaala: Ruokalanjohtajatar.
 » » Puutarhuri.
Köyhäinhoitolautakunta: Kanslianhoitaja.
 » Kodissakävijäin valvoja.
Kunnalliskoti: Konttoristi.
 » Emännöitsijä.
Suomenkieliset kansakoulut: Kouluhoitajatar.
Ruotsinkieliset kansakoulut: Kouluhoitajatar.
Valmistava poikain ammattikoulu: Työmestari.
Lastentarhat: Apulaistarkastaja.
Vesijohtolaitos: Mittarikonttorin johtaja.
 » Piirustaja.
 » Koneenkäyttäjä.
Kaasulaitos: Laskuosaston johtaja.
 » Varastonhoitaja.
 » Laborantti.
 » Ulkotyöläisten esimies.
 » Koneenkäyttäjä.
 » Piirustaja, alemmaa palkkausluokkaa.
 » Lyhdynsyyttäjien esimies.
Sähkölaitos: Kassanhoitaja.
 » Konttoristi.
 » Koneenkäyttäjä, alemmaa palkkausluokkaa.
 » Vastuunalainen lämmittäjä.
 » Ylimonttööri.
 » Tarkastaja.
Rakennuskonttori: Varastokirjuri.
Puhtaanapitolaitos: Varastonhoitaja.
Puhtaanapitolaitoksen tilivirasto: Kirjanpitäjä.

8. P a l k k a l u o k k a.

- Rikostuomioiden toimeenpanokonttori:* Ulosottoapulainen, ylempää palkkausluokkaa.
Rahatoimikonttori: Ekspeditööri.
 » Kassanhoitaja, ylempää palkkausluokkaa.
Tilastokonttori: Amanuenssi.
Työnvälitystoimisto: Osastonjohtaja, miesos.
Palolaitos: Ruiskumestari.
 » Työnjohtaja.
Lääkärit ja sairaanhoitohenkilökunta: Toinen kaupunginlääkäri.
 » » Aluelääkäri.
Ammattientarkastus: Ammattientarkastaja.
Asuntotarkastus: Avustava asuntotarkastaja.
Keuhkotautisten tiedonantotoimisto ja poliklinikka: Ylihoitajatar.

- Sairaalan tilivirasto:* Kirjanpitäjä, alemmaa palkkausluokkaa.
Marian sairaala: Kirurgisen osaston nuorempi apulaislääkäri.
 » » Ylihoitajatar.
 » » Kirjanpitäjä.
 » » Ensimmäinen konemestari.
Kulkutautisairaala: Ylihoitajatar.
 » Kirjanpitäjä.
 » Ensimmäinen konemestari.
Kivelän sairaala: Ylihoitajatar.
 » » Kirjanpitäjä.
Nikkilän sairaala: Ylihoitajatar.
 » » Ensimmäinen konemestari.
 » » Perhehoidon ylihoitajatar.
Tuberkuloosisairaala: Ylihoitajatar.
Sairaanhoidajatarikoulu: Oppilaskoulun johtajatar.
Köyhäinhoitolautakunta: Kirjanpitäjä.
Köyhäinhoidon kassa- ja tilivirasto: Kirjanpitäjä.
Kunnalliskoti: Koneenkäyttäjä.
 » Ylihoitajatar.
Lastensuojelulautakunta: Lääkäri.
Bengtsärin koulukoti: Veistonopettaja.
Ryttylän koulukoti: Veistonopettaja.
 » » Metallitöiden opettaja.
Suomenkieliset kansakoulut: Yläkoulun opettajatar.
Ruotsinkieliset kansakoulut: Yläkoulun opettajatar.
Kirjapainokoulu: Kirjapainoammatin opettaja.
Valmistava tyttöjen ammattikoulu: Johtajatar.
 » » » Opettajatar.
Musiikkilautakunta: Intendentti.
Vesijohtolaitos: Aliputkimestari, alemmaa palkkausluokkaa.
 » Työmestari.
 » Varastonhoitaja.
Kaasulaitos: Kaasumestari, alemmaa palkkausluokkaa.
Sähkölaitos: Velotuksen esimies.
 » Varastonhoitaja.
 » Höyrypannujen ylimonttööri.
 » Piirustaja.
 » Näyttelyn esimies.
Rakennuskonttori: Piirustaja.
 » Kirjanpitäjä.
Työväenasunnnot: Emännöitsijä.
Maatalouskonttori: Kirjanpitäjä.

9. P a l k k a l u o k k a.

- Maistraatti:* Maistraatinsihteeri ja ensimmäinen julkinen notaari.
Raastuvanoikeus: Rikosasiainnotaari.
 » Toisen osaston siviilnotaari.
Satamakannantakonttori: Osastonjohtaja.

- Rakennustarkastuskonttori:* Veloittaja.
Ammattientarkastus: Ylitarkastaja.
Terveydellisten tutkimusten laboratorio: Assistentti.
 » » » Bakteriologisen osaston johtaja.
Sairaalan tilivirasto: Kirjanpitäjä, ylempää palkkauluokkaa.
Marian sairaala: Apulaislääkäri.
Kulkutautisairaala: Apulaislääkäri.
Kivelän sairaala: Apulaislääkäri.
Nikkilän sairaala: Kirjanpitäjä.
Lastensuojelulautakunta: Elättötilasten hoidon valvontalääkäri.
Toivolan koulukoti: Opettajatar.
Ryhtylän koulukoti: Opettajatar.
Toivoniemen koulukoti: Opettajatar.
Suomenkieliset kansakoulut: Opettaja.
Ruotsinkieliset kansakoulut: Opettaja.
Lastentarhat: Tarkastaja.
Vesijohtolaitos: Kirjanpitäjä.
 » Aliputkimestari, ylempää palkkauluokkaa.
Kaasulaitos: Putkimestari, alemmaa palkkauluokkaa.
 » Piirustaja, ylempää palkkauluokkaa.
Sähkölaitos: Ala-aseman esimies, alemmaa palkkauluokkaa.
 » Avustava työnjohtaja.
 » Rakennusmestari.
 » Koneenkäyttävä, ylempää palkkauluokkaa.
 » Työnjohtaja.
Rakennuskonttori: Vaakitsija.
 » Piirustaja.
Rakennuskonttorin tilivirasto: Kirjanpitäjä.

10. P a l k k a l u o k k a.

- Raastuvanoikeus:* Ylimääräinen neuvosmies.
 » Ensimmäisen osaston siviilinoitaari.
Raatihuoneen arkisto: Aktuaari.
Rahatoimikonttori: Veronkannantaosaston päällikkö.
 » Kirjanpitäjä.
 » Työläispalkkojen kassanhoitaja.
Satamaliikennekonttori: Satamamestari Sörnäisissä.
Työväkityösimisto: Merimiesosaston johtaja.
Marian sairaala: Lastenosaston lääkäri.
Kivelän sairaala: Humaliston alilääkäri.
Kunnalliskoti: Työlaitoksen esimies.
Toivolan koulukoti: Opettaja.
Bengtsärin koulukoti: Opettaja.
Ryhtylän koulukoti: Opettaja.
Suomenkieliset kansakoulut: Jatkoluokan opettaja.
Ruotsinkieliset kansakoulut: Jatkoluokan opettaja.
Kansakoulujen yhteiset virat: Voimistelunneuvoja.

Valmistava poikain ammattikoulu: Opettaja.

Vesijohtolaitos: Rakennusmestari.

» Putkimestari.

Kaasulaitos: Kirjanpitäjä.

» Sivutuotteiden myynnin esimies.

» Kaasumestari.

» Työmestari.

» Putkimestari, ylempää palkkausluokkaa.

Sähkölaitos: Kirjanpitäjä.

» Ala-aseman esimies, ylempää palkkausluokkaa.

» Piirustuskonttorin johtaja.

» Työnjohtaja.

Rakennuskonttori: Vaakitsija.

Kauppahallit ja kauppatorit: Tori- ja kauppahallivalvoja.

11. P a l k k a l u o k k a.

Revisionikonttori: Avustava reviisori.

Palolaitos: Kolmas palomestari.

Terveystoimisto: Lääkäri.

Keuhkotautisten tiedonantotoimisto ja poliklinikka: Tuberkuloosialilääkäri.

Hammaspoliklinikka: Toinen assistentti.

Kunnalliskoti: Apulaisjohtaja.

Tavolan koulukoti: Johtaja.

Ruotsinkieliset kansakoulut: Taloudenhoitaja.

» » Lääkäri.

Työväenopiston ruotsinkielinen osasto: Johtaja.

Kaupunginkirjasto: Avustava kirjastonhoitaja.

» Kallion haarakirjaston johtaja.

Vesijohtolaitos: Ylikonemestari.

Kaasulaitos: Konemestari.

» Ylikaasumestari.

Sähkölaitos: Toinen konemestari.

» Höyrypannumestari.

» Akkumulaattorimestari.

» Työnjohtaja.

» Tarkastusosaston esimies.

Rakennuskonttori: Vaakitsija.

Kaupunkitalot: Talonisännöitsijä.

12. P a l k k a l u o k k a.

Maistraatti: Kunnallisneuvosmies.

Raastuvanoikeus: Nuorempi oikeusneuvosmies.

Syyttäjistö: Toinen, kolmas ja neljäs kaupunginviskaali.

Toisen kaupunginvoudin konttori: Avustava toinen kaupunginvouti.

» » » Ylimääräinen ulosottomies.

Rahatoimikamarin kanslia: Avustava notaari.

Rahatoimikamarin kanslia: Painatustöiden valvoja.
Rahatoimikamarin asiamiesosasto: Notaari.
Tilastokonttori: Aktuaari.
Työnvälitystoimisto: Johtaja.
Verotusvalmistelukunta: Notaari.
Rakennustarkastuskonttori: Avustava rakennusinsinööri.
     »   Rakennusvalvoja.
Lihantarkastamo: Tarkastuseläinlääkäri.
Hammaspoliklinikka: Ensimmäinen assistentti.
Marian sairaala: Alilääkäri.
     »   »   Toimitsija.
Kulkutautisairaala: Alilääkäri.
     »   »   Toimitsija.
Kivelän sairaala: Alilääkäri.
     »   »   Toimitsija.
Nikkilän sairaala: Toimitsija.
Kunnalliskoti: Lääkäri.
Toivolan koulukoti: Johtaja.
Vastaanottokoti: Johtaja.
Toivoniemen koulukoti: Johtajatar.
Suomenkieliset kansakoulut: Lääkäri.
Vesijohtolaitos: Kemistin apulainen.
Kaasulaitos: Avustava johtotyöinsinööri.
Sähkölaitos: Toimistoinsinööri.
     »   Ensimmäinen konemestari.
     »   Kaapelimestari.
Työväenasunnnot: Isännöitsijä.
Kansanpuistot: Valvoja.

13. P a l k k a l u o k k a.

Rikostuomioiden toimeenpanokonttori: Avustava rikostuomioiden toimeenpanija.
Rahatoimikonttori: Kirjanpito-osaston päällikkö.
     »   Toimisto-osaston päällikkö.
Satamaliikennekonttori: Avustava satamakapteeni.
Palolaitos: Toinen palomestari.
Nikkilän sairaala: Kolmas alilääkäri.
Köyhäinhoitolautakunta: Apulaisjohtaja.
     »   Apulaisasiamies.
Köyhäinhoidon kassa- ja tilivirasto: Kamreeri.
Lastensuojelulautakunta: Lastenhuoltotarkastaja.
     »   Lastenvalvoja.
Bengtsärin koulukoti: Johtaja.
Ryhtylän koulukoti: Johtaja.
Suomenkieliset kansakoulut: Taloudenhoitaja.
Vesijohtolaitos: Kamreeri.
     »   Tarkastusinsinööri.
     »   Työpajainsinööri.

Kaasulaitos: Kemisti.

» Johtotyöinsinööri.

Sähkölaitos: Laboratorin insinööri.

Rakennuskonttori: Avustava insinööri, alempaa palkkausluokkaa.

» Avustava arkkitehti, alempaa palkkausluokkaa.

» Kaupunginpuutarhuri.

» Kaupunginvarastopäällikkö.

Puhtaanapitolaitoksen tilivirasto: Kamreeri.

14. Palkkaluokka.

Maistraatti: Oikeusneuvosmies.

Syyttäjistö: Ensimmäinen kaupunginviskaali.

Ulosottolaitoksen tarkkailuosasto: Tarkastaja.

Rahatoimikamarin kanslia: Notaari.

Satamakannantakonttori: Satamakamreeri.

Revisionikonttori: Reviisori.

Verotusvalmistelukunta: Sihteeri.

Oikeusaputoimisto: Oikeusavustaja.

Terveydellisten tutkimusten laboratorio: Johtaja, kemiallisen osaston johtaja.

Asuntotarkastus: Asuntotarkastaja.

Hammaspoliklinikka: Johtaja.

Sairaalan tilivirasto: Kamreeri.

Marian sairaala: Ylilääkäri.

Kivelän sairaala: Ylilääkäri.

Nikkilän sairaala: Toinen alilääkäri.

Suomenkieliset kansakoulut: Toinen tarkastaja.

Työväenopiston suomenkielinen osasto: Johtaja.

Kaasulaitos: Kamreeri.

Rakennuskonttori: Avustava insinööri, ylempää palkkausluokkaa.

» Avustava arkkitehti, ylempää palkkausluokkaa.

Rakennuskonttorin tilivirasto: Kamreeri.

Puhtaanapitolaitos: Tarkastaja.

15. Palkkaluokka.

Toisen kaupunginvoudin konttori: Toinen kaupunginvouti.

Tilastokonttori: Konttorinjohtaja.

Sosiaalilautakunta: Sihteeri.

Verotusvalmistelukunta: Puheenjohtaja.

Palolaitos: Ensimmäinen palomestari.

Lääkärit ja sairaanhoitohenkilökunta: Terveystarkastaja.

Elintarvekaupantarkastus: Eläinlääkintäbakteriologi.

Lihantarkastamo: Johtaja.

Marian sairaala: Sairaalanjohtaja.

Kivelän sairaala: Sairaalanjohtaja.

Köyhäinhoitolautakunta: Asiamies.

Kunnalliskoti: Johtaja.

Ruotsinkieliset kansakoulut: Tarkastaja.
Kaupunginkirjasto: Kirjastonhoitaja.
Vesijohtolaitos: Kemisti.
Sähkölaitos: Kamreeri.
 » Avustava käyttöinsinööri.
Rakennuskonttori: Avustava kaupungingeodeetti.
 » Kaupunginasemakaavainsinööri.

16. P a l k k a l u o k k a.

Satamaliikennekonttori: Satamakapteeni.
Rakennustarkastuskonttori: Avustava rakennustarkastaja.
 » Rakennusinsinööri.
Elintarvekaupantarkastus: Kaupungineläinlääkäri.
Nikkilän sairaala: Ensimmäinen alilääkäri.
Köyhäinhuoltolautakunta: Toimitusjohtaja.
Lastensuojelulautakunta: Toimitusjohtaja.
Suomenkieliset kansakoulut: Tarkastaja.
Kaasulaitos: Käyttöinsinööri.
Sähkölaitos: Jakeluosaston johtaja.
Rakennuskonttori: Avustava työpäällikkö.
 » Avustava kaupunginarkkitehti.
 » Avustava kaupunginasemakaava-arkkitehti.
Maatalouskonttori: Kaupunginagronoomi.

17. P a l k k a l u o k k a.

Raastuvanoikeus: Vanhempi oikeusneuvosmies.
Rahatoimikamarin kanslia: Sihteeri.
Rahatoimikonttori: Kaupunginkamreeri.
Revisionikonttori: Kaupunginreviisori.
Palolaitos: Palopäällikkö.
Keuhkotautisten tiedonantotoimisto ja poliklinikka: Tuberkuloosilääkäri.
Vesijohtolaitos: Ensimmäinen insinööri.

18. P a l k k a l u o k k a.

Kaupunginvaltuuston kanslia: Ensimmäinen sihteeri.
 » » Toinen sihteeri.
Rahatoimikamarin kanslia: Teknillinen sihteeri.
Rahatoimikamarin asiamiesosasto: Asiamies.
Satamahallitus: Satamalaitoksen johtaja.
Rakennustarkastuskonttori: Rakennustarkastaja.
Sairaalahallitus: Sairaalatarkastaja.
Kulkutautisairaala: Ylilääkäri, johtaja.
Tuberkuloosisairaala: Ylilääkäri, johtaja.
Sähkölaitos: Käyttöinsinööri.
Rakennuskonttori: Satamatöiden työpäällikkö.
 » Katu- ja viemäritöiden työpäällikkö.

Rakennuskonttori: Kaupungingeodeetti.
 » Kaupunginarkkitehti.
 » Kaupunginasemakaava-arkkitehti.
Puhtaanapitolaitos: Johtaja.

19. Palkkaluokka.

Lääkärit ja sairaanhoitohenkilökunta: Ensimmäinen kaupunginlääkäri.

20. Palkkaluokka.

Maistraatti: Kunnallispormestari.
Raastuvanoikeus: Oikeuspormestari.
Nikkilän sairaala: Ylilääkäri, johtaja.
Vesijohtolaitos: Toimitusjohtaja.
Kaasulaitos: Toimitusjohtaja.
Sähkölaitos: Toimitusjohtaja.
Rakennuskonttori: Kaupungininsinööri.

Virkojen luokittelu virastottain.

Maistraatti.

- 20. Kunnallispormestari.
- 14. Oikeusneuvosmies.
- 12. Kunnallisneuvosmies.
- 9. Maistraatinsihteeri ja ensimmäinen julkinen notaari.
- 6. Toinen julkinen notaari.
- 1. Notaari.
- 6. Kirjaaja.
- 4. Kirjaajanapulainen.
- 2. Kirjaajanapulainen.
- 4. Kanslisti.
- 6. Kaupunginpalvelija.
- 3. Vahtimestari.

Raastuvanoikeus.

- 20. Oikeuspormestari.
- 17. Vanhempi oikeusneuvosmies.
- 12. Nuorempi oikeusneuvosmies.
- 10. Ylimääräinen neuvosmies.
- 9. Rikosasiainnotaari.
- 10. Ensimmäisen osaston siviilino-taari.
- 4. Ensimmäisen osaston siviilino-taari.
- 9. Toisen osaston siviilino-taari.
- 3. Puhtaaksikirjoittaja.
- 6. Kaupunginpalvelija.
- 4. Kaupunginpalvelija.

Syyttäjistö.

- 14. Ensimmäinen kaupunginviskaali.
- 12. Muut kaupunginviskaalit.

Ulosottolaitos.

Ensimmäisen kaupunginvoudin konttori.

- 5. Ensimmäinen kaupunginvouti.
- 5. Kassanhoitaja.
- 3. Kirjanpitäjä.
- 7. Ulosottoapulainen.

Toisen kaupunginvoudin konttori.

- 15. Toinen kaupunginvouti.
- 12. Avustava toinen kaupunginvouti.
- 12. Ylimääräinen ulosottomies.
- 6. Kassanhoitaja.
- 4. Kassatarkkailija.
- 3. Konttoriapulainen.
- 6. Ulosottoapulainen.
- 5. Ulosottoapulainen.

Rikostuomioiden toimeenpanokonttori.

- 13. Avustava rikostuomioiden toimeenpanija.
- 4. Kirjaaja.
- 4. Konttoriapulainen.
- 3. Konttoriapulainen.
- 8. Ulosottoapulainen.
- 7. Ulosottoapulainen.

Tarkkailuosasto.

- 14. Tarkastaja.
- 3. Tarkastusapulainen.

Raatihuoneen arkisto.

10. Aktuaari.
4. Arkistonapulainen.

Kaupunginvaltuuston kanslia.

18. Ensimmäinen sihteeri.
18. Toinen sihteeri.
6. Kirjaaja.
4. Kanslisti.
4. Vahtimestari.
2. Vahtimestarinapulainen.

Rahatoimikamari.*Kanslia.*

18. Teknillinen sihteeri.
17. Sihteeri.
14. Notaari.
12. Avustava notaari.
12. Painatustöiden valvoja.
6. Kirjaaja.
4. Kanslisti.
4. Vahtimestari.
2. Vahtimestarinapulainen.

Asiamiesosasto.

18. Asiamies.
12. Notaari.
4. Konttorikirjuri.

Rahatoimikonttori.

17. Kaupunginkamreeri.
13. Kirjanpito-osaston päällikkö.
13. Toimisto-osaston päällikkö.
10. Veronkannantaosaston päällikkö.
10. Kirjanpitäjä.
8. Ekspeditööri.
10. Työläispalkkojen kassanhoitaja.
8. Kassanhoitaja.
7. Kassanhoitaja.
5. Konekirjoittajatar.
5. Konttorikirjuri.
4. Konttorikirjuri.
5. Ylivahtimestari.
4. Vahtimestari.

Satamahallinto.*Satamahallitus.*

18. Satamalaitoksen johtaja.
3. Kanslia-apulainen.

Satamaliikennekonttori.

16. Satamakapteeni.
13. Avustava satamakapteeni.
10. Satamamestari Sörnäsissä.
7. Ilmoitusosaston johtaja.

4. Ilmoitusosaston apulaisjohtaja.
4. Tarkastuskonstaapeli.
3. Satamakonstaapeli.
2. Pakkaaja.
2. Parmaaajainvanhin.

Satamakannantakonttori.

14. Satamakamreeri.
9. Osastonjohtaja.
7. Veloittaja.
6. Vanhempi kassanhoitaja.
5. Nuorempi kassanhoitaja.
7. Vanhempi kirjanpitäjä.
6. Nuorempi kirjanpitäjä.
5. Ekspeditööri.
4. Konttorikirjuri.
6. Vaakamestari.
4. Avustava vaakamestari.
3. Vahtimestari.
3. Hissilaitoksen koneenkäyttäjä.
4. Lämpöjohtojen koneenkäyttäjä.
2. Koneenkäyttäjänapulainen.

Satamaliikennekonttorin kannantaosasto.

7. Kirjuri.
6. Kassanhoitaja.

Tilastokonttori.

15. Konttorinjohtaja.
12. Aktuaari.
8. Amanuenssi.
6. Assistentti.
4. Laskuapulainen.
1. Laskuapulainen.
1. Vahtimestari.

Sosiaalilautakunta.

15. Sihteeri.
6. Avustava sihteeri.
5. Kanslisti.
7. Kotitalous- ja siirtolapuutarhaneuvoja.
5. Siirtolapuutarhuri.

Työväilytoimisto.

12. Johtaja.
10. Merimiesosaston johtaja.
8. Osastonjohtaja, miesos.
7. Osastonjohtaja, naisos.
7. Miesapulainen.
6. Naisapulainen.
6. Vahtimestari.

Revisionikonttori.

17. Kaupunginrevisori.
14. Revisori.

11. Avustava revisori.
6. Kirjaaja.
5. Revisioniapulainen.
4. Revisioniapulainen.
1. Vahtimestari.

Verotusvalmistelukunta.

15. Puheenjohtaja.
14. Sihteeri.
12. Notaari.
5. Kanslisti.
4. Kanslia-apulainen.
3. Kanslia-apulainen.
2. Vahtimestarinapulainen.

Rakennustarkastuskonttori.

18. Rakennustarkastaja.
16. Avustava rakennustarkastaja.
16. Rakennusinsinööri.
12. Avustava rakennusinsinööri.
12. Rakennusvalvoja.
9. Veloittaja.
4. Kanslisti.
1. Vahtimestari.

Holhouslautakunta.

3. Sihteeri.

Oikeusaputoimisto.

14. Oikeusavustaja.
6. Oikeusavustajan apulainen.

Raittiuslautakunta.

5. Raittiudensvalvoja.

Palolaitos.

17. Palopäällikkö.
15. Ensimmäinen palomestari.
13. Toinen palomestari.
11. Kolmas palomestari.
8. Ruiskumestari.
8. Työnjohtaja.
7. Palopäällysmies.
6. Vanhempi korpraali.
5. Nuorempi korpraali.
4. Vanhempi palomies.
3. Nuorempi palomies.

Terveyslaitokslautakunta.

7. Kanslianjohtaja.
4. Kanslisti.
4. Päivystäjä.
4. Vahtimestari.
3. Desinfioimislaitoksen johtaja.

Lääkärit ja sairaanhoitohenkilökunta.

19. Ensimmäinen kaupunginlääkäri.
8. Toinen kaupunginlääkäri.
15. Terveystarkastaja.
8. Aluelääkäri.
3. Kaupunginkätilö.
7. Sairaanhoitajatar.
6. Kunnan sairaanhoitajatar Käpylässä.
5. Kunnan sairaanhoitajatar.
4. Yövalvoja.

Terveysolojen valvonta.

Kaitsijat.

7. Ylikaitsija.
6. Kaitsija.
7. Desinfioinnin johtaja.
6. Desinfioitsija.

Elintarvekaupantarkastus.

16. Kaupungineläinlääkäri.
15. Eläinlääkintäbakteriologi.
6. Kaitsija.
6. Näytteidenottaja.
5. Näytteidenottaja.
3. Kanslia-apulainen.
2. Laboratooriapulainen.

Ammattientarkastus.

9. Ylitarkastaja.
8. Ammattientarkastaja.

Terveystieteiden tutkimusten laboratorio.

14. Johtaja, kemiallisen osaston johtaja.
9. Assistentti.
9. Bakteriologisen osaston johtaja.
6. Laboraattori.
6. Näytteidenottaja.
5. Puhtaaksikirjoittajatar ja kasanhoitajatar.
5. Vahtimestari.
1. Vahtimestarinapulainen.

Terveystoimisto.

11. Lääkäri.
6. Assistentti.
6. Naistarkastaja.
4. Sairaanhoitajatar.
2. Naisapulainen.
2. Konttoriapulainen.
5. Kaitsija.
3. Vahtimestari.

Veneeristen tautien poliklinikka.

7. Lääkäri.
2. Assistentti.

Lihantarkastamo.

15. Johtaja.
12. Tarkastuseläinlääkäri.
7. Kassanhoitaja.
3. Päiväkirjanpitäjä.
3. Triikiinientutkija.
5. Halliesimies.
4. Laboratorion vahtimestari.
2. Näytteenottaja.
2. Tarkastusapulainen.
2. Leimaaja.
2. Kantaja.

Asuntotarkastus.

14. Asuntotarkastaja.
8. Avustava asuntotarkastaja.
4. Kanslisti.

Keuhkotautisten tiedonantotoimisto ja poliklinikka.

17. Tuberkuloosilääkäri.
11. Tuberkuloosialilääkäri.
8. Ylihoitajatar.
7. Hoitajatar.

Hammaspoliklinikka.

14. Johtaja.
12. Ensimmäinen assistentti.
11. Toinen assistentti.
4. Kirjanpitäjä.
2. Klinikka-apulainen.

Huoltotoimisto henkisesti sairaita varten.

7. Hoitajatar.

Sairaalahallitus.

18. Sairaalatarkastaja.
5. Kanslisti.

Sairaalan tilivirasto.

14. Kamreeri.
9. Kirjanpitäjä.
8. Kirjanpitäjä.
6. Inventtausapulainen.
4. Konttoriapulainen.
3. Konekirjoittajatar.
3. Vahtimestari.

Marian sairaala.**Lääkärit.**

15. Sairaalanjohtaja.
14. Ylilääkäri.

12. Alilääkäri.
10. Lastenosaston lääkäri.
9. Apulaislääkäri.
8. Kirurgisen osaston nuorempi apulaislääkäri.
6. Lastenosaston nuorempi apulaislääkäri.

Hoitohenkilökunta.

8. Ylihoitajatar.
6. Yöylihoitajatar.
7. Kiertävä hoitajatar.
5. Osastonhoitajatar.
3. Alihoitajatar.

Taloushenkilökunta.

12. Toimitsija.
5. Toimitsijan apulainen.
8. Kirjanpitäjä.
2. Laskuapulainen.
3. Vahtimestari.
3. Ovenvartija.
5. Linnavaatevaraston johtajatar.
1. Avustava linnavaatevaraston johtajatar.
1. Puhelinhoitajatar.
1. Työnjohtaja.

Ruokalahenkilökunta.

7. Ruokalanjohtajatar.
4. Avustava ruokalanjohtajatar.

Konehenkilökunta.

8. Ensimmäinen konemestari.
6. Toinen konemestari.

Käsityöläiset.

4. Puuseppä.

Kulkutautisairaala.**Lääkärit.**

18. Ylilääkäri, johtaja.
12. Alilääkäri.
9. Apulaislääkäri.

Hoitohenkilökunta.

8. Ylihoitajatar.
6. Yöylihoitajatar.
5. Osastonhoitajatar.
3. Alihoitajatar.

Taloushenkilökunta.

12. Toimitsija.
8. Kirjanpitäjä.
2. Laskuapulainen.
3. Vahtimestari.

4. Autonkuljettaja.
3. Ovenvartija.
5. Liinavaatevaraston johtajat.
2. Avustava liinavaatevaraston johtajat.
2. Puhelinhoitajat.
4. Desinfiointsija.
1. Työnjohtaja.

Ruokalahenkilökunta.

7. Ruokalanjohtajat.
4. Avustava ruokalanjohtajat.

Konehenkilökunta.

8. Ensimmäinen konemestari.
6. Toinen konemestari.

Käsityöläiset.

4. Puuseppä.

Kivelän sairaala.

Lääkärit.

15. Sairaalanjohtaja.
14. Ylilääkäri.
12. Alilääkäri.
10. Humaliston alilääkäri.
9. Apulaislääkäri.
6. Nuorempi apulaislääkäri.

Hoitohenkilökunta.

8. Ylihoitajat.
6. Yöylihoitajat.
6. Humaliston ylihoitajat.
5. Osastonhoitajat.
3. Alihoitajat.
5. Hoitaja.

Taloushenkilökunta.

12. Toimitsija.
8. Kirjanpitäjä.
3. Konttoriapulainen.
2. Laskuapulainen.
3. Vahtimestari.
5. Liinavaatevaraston johtajat.
2. Pesunjohtajat.
4. Käsityönjohtajat.
1. Työnjohtaja.

Ruokalahenkilökunta.

7. Ruokalanjohtajat.
4. Avustava ruokalanjohtajat.

Käsityöläiset.

4. Puuseppä.

Nikkilän sairaala.

Lääkärit.

20. Ylilääkäri, johtaja.
16. Ensimmäinen alilääkäri.
14. Toinen alilääkäri.
13. Kolmas alilääkäri.

Hoitohenkilökunta.

8. Ylihoitajat.
6. Yöylihoitajat.
5. Osastonhoitajat.
5. Käsityönjohtajat.
3. Alihoitajat.
5. Hoitaja.

Taloushenkilökunta.

12. Toimitsija.
9. Kirjanpitäjä.
2. Laskuapulainen.
4. Vahtimestari.
5. Liinavaatevaraston johtajat.
5. Pesunjohtajat.
3. Vouti.

Ruokalahenkilökunta.

7. Ruokalanjohtajat.
4. Avustava ruokalanjohtajat.

Konehenkilökunta.

8. Ensimmäinen konemestari.
6. Toinen konemestari.
4. Kolmas konemestari.
4. Lämmittäjä-mekaanikko.

Käsityöläiset.

7. Puutarhuri.
4. Puuseppä.
4. Seppä.
4. Suutari.
4. Maalari.
4. Räättäli.
1. Monttööri.

Perhehoito.

8. Ylihoitajat.
5. Hoitajat.
4. Hoitaja.

Tuberkuloosisairaala.

18. Ylilääkäri, johtaja.
8. Ylihoitajat.

Desinfiioimislaitos.

4. Desinfiointsija.

Sairaanhoidajatarkoulu.

8. Oppilaskoulun johtajatar.

Köyhäinlaitokautakunta.*Yleinen osasto.*

16. Toimitusjohtaja.
13. Apulaisjohtaja.
7. Kanslianhoitaja.
7. Kodissakävijäin valvoja.
5. Rekisteritoimiston hoitaja.
5. Kirjaaja.
5. Apulaiskanslianhoitaja.
5. Kodeissakävijä.
4. Kanslisti.
3. Vanhempi kirjuriapulainen.
2. Nuorempi kirjuriapulainen.
3. Diakonissa.
4. Ylivahtimestari.
3. Nuorempi vahtimestari.

Asiamiesosasto.

15. Asiamies.
13. Apulaisasiamies.
2. Notaari.
8. Kirjanpitäjä.
4. Kanslisti.
3. Vanhempi kirjuriapulainen.
2. Nuorempi kirjuriapulainen.
6. Vanhempi järjestysmies.
3. Nuorempi järjestysmies.

Köyhäinhoidon kassa- ja tilivirasto.

13. Kamreeri.
8. Kirjanpitäjä.
6. Kirjanpitoapulainen.
6. Pääkassanhoitaja.
4. Avustava kassanhoitaja.
3. Avustava kassanhoitaja.
3. Vanhempi kirjuriapulainen.
3. Vahtimestari.

Kunnalliskoti ja sen yhteydessä olevat laitokset.*Yhteiset toimihenkilöt.*

16. Johtaja.
11. Apulaisjohtaja.
12. Lääkäri.
7. Konttoristi.
4. Konttoriapulainen.
5. Sairaanhoidajatatar.
7. Emännöitsijä.
2. Avustava emännöitsijä.
8. Koneenkäyttjä.
2. Lämmittäjä.

Kunnalliskoti.

8. Ylihoitajatar.
5. Osastonhoitajatar.
5. Yöhoitajatar.
3. Alihoitajatar.
2. Lastenhoitajatar.
5. Käsitöiden johtajatar.
2. Avustava käsitöiden johtajatar.
5. Vahtimestari.

Työlaitos.

10. Esimies.
4. Konttoriapulainen.
6. Työnjohtaja.
5. Vahtimestari.

Maanviljelys.

5. Työnjohtaja.
5. Puutarhuri.
3. Rehimestari.

Pesulaitos.

5. Johtajatar.
2. Avustava johtajatar.
4. Lämmittäjä-mekaanikko.

Köyhäinlaitokautakunnan lastenpäiväkoti.

2. Johtajatar.

Lastensuojelulautakunta.

16. Toimitusjohtaja.
13. Lastenhuoltotarkastaja.
13. Lastenvalvoja.
8. Lääkäri.
9. Elätilasten hoidon valvontalääkäri.
6. Naistarkastaja.
6. Kanslianhoitaja.
4. Kanslisti.
3. Kanslisti.
5. Naisopastaja.
3. Vahtimestari.

Lastenhuoltolaitokset.*Oulunkylän lastenkoti.*

5. Johtajatar.
3. Vanhempi lastenhoitajatar.
2. Nuorempi lastenhoitajatar.

Kullantorpan lastenkoti.

5. Johtajatar.
2. Nuorempi lastenhoitajatar.
2. Yöhoitajatar.

Toivolan koulukoti.

12. Johtaja.
10. Opettaja.
9. Opettajatar.
5. Emännöitsijä.
4. Vanhempi hoitajatar.
3. Vanhempi lastenhoitajatar.
4. Suutari.

Vastaanottokoti.

12. Johtaja.
6. Emännöitsijä.
4. Hoitajatar.

Ammattioppilaskoti.

5. Hoitajatar.

Bengtsårin koulukoti.

13. Johtaja.
10. Opettaja.
8. Veistonopettaja.
5. Räättäli.
5. Suutari.
5. Emännöitsijä.
4. Vanhempi hoitajatar.
4. Lämmittäjä.

Tavolan koulukoti.

11. Johtaja.
5. Emännöitsijä.

Ryhtylän koulukoti.

13. Johtaja.
10. Opettaja.
9. Opettajatar.
8. Veistonopettaja.
8. Metallitöiden opettaja.
5. Räättäli.
5. Suutari.
5. Emännöitsijä.
4. Vanhempi hoitajatar.

Toivoniemen koulukoti.

12. Johtajatar.
9. Opettajatar.
5. Emännöitsijä.
5. Hoitajatar.
3. Pehtori.

Bengtsårin maatila.

5. Puutarhuri.
5. Työnjohtaja.
3. Karjakko.

Suomenkieliset kansakoulut.

16. Tarkastaja.
14. Toinen tarkastaja.

13. Taloudenhoitaja.
12. Lääkäri.
10. Jatkoluokan opettaja.
9. Opettaja.
8. Yläkoulun opettajatar.
6. Alakoulun opettajatar.
3. Veistonopettajan apulainen.
7. Kouluhoitajatar.
5. Kansliavahtimestari.
4. Vahtimestari.
3. Vahtimestari.

Ruotsinkieliset kansakoulut.

15. Tarkastaja.
11. Taloudenhoitaja.
11. Lääkäri.
10. Jatkoluokan opettaja.
9. Opettaja.
8. Yläkoulun opettajatar.
6. Alakoulun opettajatar.
3. Veistonopettajan apulainen.
7. Kouluhoitajatar.
3. Kanslia-apulainen.
5. Kansliavahtimestari.
4. Vahtimestari.

Kansakoulujen yhteiset virat.

10. Voimistelunneuvoja.

Ammattiopetus.

5. Ammattiopetuslaitosten tarkastaja.

Kirjapainokoulu.

8. Kirjapainoammatin opettaja.
6. Konepainamisen opettaja.

Valmistava poikain ammattikoulu.

10. Opettaja.
7. Työmestari.
3. Vahtimestari.

Valmistava tyttöjen ammattikoulu.

8. Johtajatar.
8. Opettajatar.
2. Tarveaineiden hoitajatar.
2. Varastonhoitajatar.

Työväenopisto.*Suomenkielinen osasto.*

14. Johtaja.
5. Vahtimestari.
4. Lämmittäjä ja talonmies.

Ruotsinkielinen osasto.

11. Johtaja.

Lastentarhat.

9. Tarkastaja.
7. Apulaistarkastaja.
4. Kanslia-apulainen.

Kaupunginkirjasto.

15. Kirjastonhoitaja.
11. Avustava kirjastonhoitaja.
11. Kallion haarakirjaston johtaja.
3. Haaraosaston johtaja.
5. Amanuenssi.
2. Amanuenssi.
4. Vahtimestari.
3. Toinen vahtimestari.
3. Kallion haarakirjaston vahtimestari.
2. Kallion haarakirjaston vahtimestarinapulainen.

Kaupunginmuseo.

4. Intendentti.
3. Vahtimestari.

Musiikkilautakunta.

8. Intendentti.
3. Taloudenhoitaja.

Vesijohtolaitos.*Hallinto.*

20. Toimitusjohtaja.
17. Ensimmäinen insinööri.
10. Rakennusmestari.
7. Piirustaja.

Kassa- ja tilivirasto.

13. Kamreeri.
9. Kirjanpitäjä.
5. Kassanhoitaja.
7. Mittarikonttorin johtaja.
4. Konttoriapulainen.
3. Konttoriapulainen.
2. Konttoriapulainen.
1. Konttoriapulainen.
6. Rahastaja.
3. Mittarinlukija.

Käyttö.

15. Kemisti.
12. Kemistin apulainen.
11. Ylikonemestari.
7. Koneenkäyttävä.

4. Koneenkäyttävänapulainen.
5. Laboratoorin vahtimestari.

Johtoverkko ja vesisäiliö.

13. Tarkastusinsinööri.
10. Putkimestari.
9. Aliputkimestari.

Johtotyöosasto, työpaja ja varasto.

13. Työpajainsinööri.
8. Työnjohtaja.
10. Putkimestari.
8. Aliputkimestari.
8. Varastonhoitaja.
5. Varastonhoitajan apulainen.

Kaasulaitos.

20. Toimitusjohtaja.

Kassa- ja tilivirasto.

14. Kamreeri.
10. Kirjanpitäjä.
6. Kassanhoitaja.
10. Sivutuotteiden myynnin esimies.
6. Apulaiskirjanpitäjä.
5. Apulaiskirjanpitäjä.
4. Apulaiskirjanpitäjä.
6. Ekspeditööri.
4. Konekirjoittajatar.
3. Konekirjoittajatar kaasulaskuja varten.
7. Laskuosaston johtaja.
3. Tarkastaja.
3. Laskuttaja.
4. Konttoriapulainen.
3. Konttoriapulainen.
2. Konttoriapulainen.
2. Painaja.
4. Mittarinlukija.

Käyttö.

16. Käyttöinsinööri.
13. Kemisti.
7. Varastonhoitaja.
4. Varastonhoitajan apulainen.
7. Laborantti.
3. Konttoriapulainen.
2. Konttoriapulainen.
11. Konemestari.
10. Työmestari.
11. Ylikaasumestari.
10. Kaasumestari.
8. Kaasumestari.
7. Ulkotyöläisten esimies.
5. Koksiesimies.
7. Koneenkäyttävä.

Johtoverkko ja jakelukello.

9. Putkimestari.
6. Jakelukellon vartija.

Johtotyöosasto.

13. Johtotyöinsinööri.
12. Avustava johtotyöinsinööri.
10. Putkimestari.
9. Piirustaja.
7. Piirustaja.
7. Varastonhoitaja.
4. Varastonhoitajan apulainen.
6. Monttöörin esimies.
6. Kaupanhoitaja.
4. Neuvoja.
6. Rahastaja.
4. Tullaaja.

Katuvalaistus.

7. Lyhdynsytyttäjäin esimies.

Sähkölaitos.

20. Toimitusjohtaja.

Kassa- ja tilivirasto.

15. Kamreeri.
10. Kirjanpitäjä.
7. Kassanhoitaja.
8. Veloituksen esimies.
7. Konttoristi.
6. Avustava kassanhoitaja.
5. Konttoristi.
4. Konttoristi.
3. Konttoriapulainen.
2. Konttoriapulainen.
6. Rahastaja.
4. Mittarinlukija.
4. Vahtimestari.

Käyttöosasto.

18. Käyttöinsinööri.
15. Avustava käyttöinsinööri.
12. Toimistoinsinööri.
12. Ensimmäinen konemestari.
11. Toinen konemestari.
11. Höyrypannumestari.
11. Akkumulaattorimestari.
10. Ala-aseman esimies.
9. Ala-aseman esimies.
10. Piirustuskonttorin johtaja.
9. Avustava työnjohtaja.
9. Rakennusmestari.
9. Koneenkäyttäjä.
7. Koneenkäyttäjä.
7. Vastuunalainen lämmittäjä.
6. Koneenkäyttäjän apulainen.
8. Varastonhoitaja.
8. Höyrypannujen ylimonttööri.

7. Ylimonttööri.
8. Piirustaja.

Jakeluosasto.

16. Johtaja.
13. Laboratorin insinööri.
12. Kaapelimestari.
11. Työnjohtaja.
11. Tarkastusosaston esimies.
10. Työnjohtaja.
9. Työnjohtaja.
8. Näyttelyn esimies.
8. Varastonhoitaja.
7. Tarkastaja.
7. Ylimonttööri.
4. Autonohjaaja.
4. Konttoristi.
3. Konttoriapulainen.
2. Näyttelyn apulainen.

Rakennuskonttori.

20. Kaupungininsinööri.
18. Satamatöiden työpäällikkö.
18. Katu- ja viemäritöiden työpäällikkö.
18. Kaupungeodeetti.
18. Kaupunginarkkitehti.
18. Kaupunginasemakaava-arkkitehti.
16. Avustava työpäällikkö.
16. Avustava kaupunginarkkitehti.
16. Avustava kaupunginasemakaava-arkkitehti.
15. Avustava kaupungingeodeetti.
15. Kaupunginasemakaavainsinööri.
14. Avustava insinööri.
14. Avustava arkkitehti.
13. Avustava insinööri.
13. Avustava arkkitehti.
13. Kaupunginpuutarhuri.
13. Kaupunginvarastopäällikkö.
11. Vaakitsija.
10. Vaakitsija.
9. Vaakitsija.
9. Piirustaja.
8. Piirustaja.
8. Kirjanpitäjä.
7. Varastokirjuri.
6. Varastonhoitaja.
5. Piirustaja.
5. Kirjaaja.
4. Piirustaja.
4. Konttoriapulainen.
4. Metsänvartija.
4. Vahtimestari.
3. Arkistoapulainen.

Rakennuskonttorin tilivirasto.

14. Kamreeri.
9. Kirjanpitäjä.
6. Avustava kirjanpitäjä.
5. Konttoriapulainen.
4. Konttoriapulainen.

Puhtaanapitolaitos.

18. Johtaja.
14. Tarkastaja.
7. Varastonhoitaja.
3. Konttoriapulainen.

Puhtaanapitolaitoksen tilivirasto.

13. Kamreeri.
7. Kirjanpitäjä.
6. Vanhempi kirjuri.
5. Nuorempi kirjuri.
4. Vanhempi konttoriapulainen.
3. Nuorempi konttoriapulainen.
1. Vahtimestari.

Kauppahallit ja kauppatorit.

10. Tori- ja kauppahallivalvoja.

Rantatorin kauppahalli.

3. Vahtimestari.

Hietalahdentorin kauppahalli.

3. Vahtimestari.

Kasarmintorin kauppahalli.

3. Vahtimestari.

Hakaniementorin kauppahalli.

4. Vahtimestari.

Valkilan kauppahalli.

3. Vahtimestari.

Kaupunkitalot.

11. Talonisännöitsijä.
4. Konekirjoittajatar.
2. Vahtimestari.
3. Kaupungintalon ovenvartija.

Työväenasunnnot.

12. Isännöitsijä.
8. Emännöitsijä.

Virutushuoneet.

1. Kaitsija.

Maatalouskonttori.

16. Kaupunginagronoomi.
8. Kirjanpitäjä.
3. Konttoriapulainen.

Kansanpuistot.

12. Valvoja.
5. Kaitsija.
4. Kaitsija.

75. Helsingin kaupungin viranpitäjien eläkesääntö.

Kaupunginvaltuuston vahvistama helmikuun 27 p:nä 1924.

(Muutoksineen maaliskuun 19 ja joulukuun 17 p:itä 1924 sekä joulukuun 14 p:itä 1927)

1 §. Jokainen vuosi- tai kuukausipalkkainen viranpitäjä, jolla on päävirka kaupungin palveluksessa, on, jos hän on nuhteettomasti palvellut, oikeutettu eroamishetkestä nauttimaan elinkautista eläkettä allamainittavilla ehdoilla.

2 §. Eläke on joko täysi tai lyhennetty.

Täysi eläke lasketaan määrättyinä prosenttina viranpitäjän palkkaeduista eroamishetkellä, ollen prosenttiluku 60, jos nämä palkkaedut ovat 1,700 markkaa tai pienemmät kuukaudessa; jos palkkaedut ovat suuremmat kuin 1,700 markkaa, pienenee prosenttiluku 0.5:llä jokaiselta alkavalta 140 markalta, minkä kuukausipalkka on 1,700 markkaa suurempi, jolloin eläke lasketaan täten alennettuna prosenttina kaikista palkkaeduista. Kuitenkaan ei suurempien palkkaetujen mukaan laskettu eläke saa olla pienempien mukaan laskettaa eläkettä pienempi.

Lyhennetty eläke on määrätty osa siitä summasta, johon täysi eläke eroamishetkellä nousisi, ja lasketaan se 6 §:ssä säädetyllä tavalla. Kaup. valt. päätös Jouluk. 14 p:ltä 1927.

3 §. Eläke lasketaan kuukaudesta täysin markoin; jos se laskettaessa päättyisi markan osiin, koroitetaan summa lähinnä suurempaan täyteen lukuun. Kaup. valt. päätös Jouluk. 14 p:ltä 1927.

4 §. Viranpitäjä on oikeutettu täyteen eläkkeeseen täytettyään 63 ikävuotta ja palveltuaan 30 vuotta; kuitenkin ovat sellaiseen oikeutetut:

palolaitoksen päällystö, paitsi palopäällikköä, joka ikävuosiin nähden on samassa asemassa kuin viranpitäjät yleensä, sekä sellaiset teknillisten laitosten mestarit ja konehenkilökuntaan kuuluvat henkilöt, jotka toimivat vuorotöissä, 58 ikä- ja 25 palvelusvuoden jälkeen; palolaitoksen alipäällystö ja miehistö 53 ikä- ja 25 palvelusvuoden jälkeen;

sairaanhoitajattaret ja mielenvikaisten kaitsijat 53 ikä- ja 20 palvelusvuoden jälkeen.

Poliisilaitoksen virkamiehiin ja palveluskuntaan nähden on voimassa mitä siitä on erikseen säädetty tai vastedes säädetään.

5 §. Kunnallisen viranomaisen valitseman viranpitäjän tulee erota virasta, kun hänen ikänsä on kaksi vuotta 4 §:ssä täyden eläkkeen saamiseen kussakin tapauksessa määrättyä ikää korkeampi, ollen kuitenkin se viranomainen, joka viran täyttää, oikeutettu harkinnan mukaan myöntämään viranpitäjälle yhdeksi vuodeksi kerrallaan oikeuden senkin jälkeen jäädä virkaansa.

6 §. Viranpitäjä, joka 5 §:ssä säädetyllä perusteella eroaa, tai asianomaisen viraston harkinnan mukaan todistetun kivulloisuuden vuoksi on kykenemätön hoitamaan virkaansa, taikka joka ilman omaa syyttään on pakotettu kaupungin palveluksesta luopumaan, olkoon, jos palvelusvuosien luku on suurempi kuin 15, oikeutettu lyhennettyyn eläkkeeseen, joka lasketaan niin suureksi osaksi täydestä eläkkeestä, että se vastaa saavutetun täysinä kuukausina lasketun virka-ajan suhdetta täyden eläkkeen saamista varten säädettyyn virka-aikaan.

Sairaanhoitajattaret ja mielenvikaisten kaitsijat ovat oikeutetut edellämainittujen perusteitten mukaan saamaan lyhennetyin eläkkeen palveltuaan 10 vuotta, ja lasketaan eläke muutoin edellisessä kohdassa säädetyllä tavalla. Kaup. valt. päätös Jouluk. 14 p:ltä 1927.

7 §. Erittäin säällittävissä tapauksissa voi kaupunginvaltuusto hakemuksesta ja harkinnan mukaan myöntää viranpitäjälle, joka virantoimituksessa kohdanneen tapaturman johdosta on saanut ruumiinvamman tai taudin ja jonka sentähden on pakko erota virastaan, täyden tai vähennetyn eläkkeen, vaikkei hän tämän ohjesäännön mukaan ole siihen oikeutettu.

Jos viranpitäjä kaupungin kustantaman tapaturmavakuutuksen perusteella saa vahingonkorvausta ruumiinvammasta semmoisen tapaturman johdosta, maksetaan kuitenkin eläkettä ainoastaan se määrä, jolla se ylittää vahingonkorvauksen. Kaup. valt. päätös maalisk. 19 p:ltä 1924.

8 §. Eläkettä laskettaessa on palkkaeduksi katsottava eläkke-

seen oikeuttavaa virkaa seuraava alkupalkka ikäkorotuksineen. Niinikään on otettava huomioon virkaan kuuluvat virkasivutulot, jotka lasketaan viranpitäjän tai hänen edeltäjänsä viitenä viime vuonna ennen ensinmainitun virasta eroamista saamain sellaisten tulojen keskimäärän mukaan; jos viranpitäjälle on vakuutettu jokin vähin virkasivutulomäärä, laskettakoon kuitenkin virkasivutuloja ainakin täksi määräksi.

Viranpitäjälle, joka sopimuksen perusteella on nauttinut korkeampaa palkkaa kuin palkkausohjesäännön mukaisesti kuuluu hänen virkaansa, eläke lasketaan viimeksimainitun palkan mukaan.

9 §. Virkavuosia luettaessa on palvelusajaksi katsottava se aika, minkä viranpitäjä vakinaisena tai ylimääräisenä taikka erityisen määräyksen nojalla on ollut eläkkeeseen oikeuttavassa kaupungin toimessa, ei kuitenkaan kuukautta lyhempää aikaa.

Virkavuosia laskettaessa ei saa vähennystä tehdä sellaisen viran-toimituksen keskeytymisen johdosta, jonka on aiheuttanut:

virkaloma tai sotapalveluksen suorittaminen;

sairaus, ellei virkavapaus ole yhteen jaksoon kestänyt vuotta kauempaa;

julkinen tehtävä tai omaa kehitystä tarkoittava matka, ellei tehtävä tai matka ole yhteen jaksoon kestänyt kuutta kuukautta kauempaa; taikka

muuten myönnetty virkavapaus, ellei se kalenterivuoden kuluessa ole ollut kolmea kuukautta pitempi.

Jos kaupunki ottaa haltuunsa yksityisen omistaman laitoksen tahi liikkeen, on kaupunginvaltuuston asiana tutkia, saako ja missä määrin siinä palveleva viranpitäjä, joka pysytetään kaupungin palveluksessa, eläkettä varten lukea hyväkseen aikaisemman palvelusaikansa.

10 §. Viranpitäjä, joka toisen kunnan tai eläkkeeseen oikeuttavasta valtion virasta on siirtynyt Helsingin kaupungin palvelukseen, olkoon oikeutettu eläkkeeseen nähden lukemaan hyväkseen kolme neljättä osaa siitä ajasta, minkä hän kolmekymmentä vuotta täytettyään on hoitanut tuollaista virkaa, kuitenkin siten, että hänellä saadakseen nauttia tätä etua, tulee olla vähintään kymmenen palveluvuotta kaupungin palveluksessa eläkkeeseen oikeuttavassa virassa.

Sitä aikaa, josta valtiolta tai muulta kunnalta on saatu eläke, älköön edellämainitussa suhteessa laskettako mukaan. Kaup. valt. päätös jouluk. 14 p:ltä 1927.

11 §. Sellaisesta kaupungin virasta, jota seuraa myös valtion eläke, maksetaan kunnallista eläkettä ainoastaan se määrä, minkä viimeksimainittu on valtion eläkettä suurempi.

12 §. Eläke luetaan sen kuukauden alusta, joka lähinnä seuraa sitä, minkä kuluessa eläkkeensaaaja on eronnut virasta, sen kuukauden loppuun, jona hän kuolee, sekä maksetaan kuukausittain kunkin kuukauden 15 päivänä. Kaup. valt. päätös jouluk. 17 p:ltä 1924.

13 §. Viranpitäjän eläkeoikeuden tutkii ja ratkaisee rahatoimikamari kuultuaan asiassa sitä virastoa, jonka alainen viranpitäjä on ollut. — Eläkekirjan antaa rahatoimikamari.

76. Kaupungin työntekijäin alimpain tuntipalkkain tariffi.

Kaupunginvaltuuston vahvistama Joulukuun 14 p:nä 1927.

Rakennuskonttori.

	Smk.		Smk.
Sukeltajat	18: 50	Mittausapulais. tilapäiset	7: 50
Rakennustöissä olevat puusepät ja kirvesmiehet .	9: 75	Puutarhurit, ammattitaitoiset	8: —
Telinetöissä olevat kirvesmiehet	9: —	Puistotyöntekijät, miespuoliset	7: —
Koneenkäyttäjät (jyrä-, traktori- y. m. s.)	10: —	S:n, naispuoliset	6: —
Viilaajat, sorvarit ja sepät	10: —	Yövärtijät	7: —
Peltisepät	11: —	Kuorma-ajurit kaksipyöräisin ajoneuvoin	15: —
Lataajat	10: 50	S:n, nelipyöräisin s:n	15: —
Rakennus- ja poraustöissä olevat kivityöntekijät .	10: 50	Muurarit	12: —
Latomamuurin rakennustyössä olevat s:n	9: —	Rappaajat	12: —
Kivitöissä olevat apurit (rusnaajat)	8: —	Uunintekijät	13: —
Kadunlaskijat	10: —	Väliseinätyöntekijät (kipsi- ja riksilevy)	11: —
Putkenlaskijat (viemäriputkien)	9: —	Maalarit	12: —
Sementtityöntekijät, vanhemmat	9: 75	Asfalttityöntekijät, valurit	9: —
S:n, nuoremmat	9: —	S:n, keittäjät ja hiertäjät	8: 25
Iskosityöntekijät	8: —	S:n, kantajat	7: 25
Apurit	7: —	Vesipaine-eristystöissä maksetaan vastaavalle ammattilaiselle 1 markan korotus tuntipalkkaan.	
Naiset raskaassa työssä	7: —	Huopakaton tekijät	9: —
S:n, muussa työssä	6: —	Satamasähkönosturien käyttäjät	9: —
S:n, lattianpesussa y. m. puhdistustyössä	5: —	Sähkönosturien ja vintturien s:n	8: —
Mittausapulaiset, ammattitaitoiset	9: —		

Puhthanapitolaitos.

	Smk.		Smk.
Monttöorit	11: —	Apurit korjauspajoissa ..	9: —
Autonkuljettajat	10: —	Esimiehet	9: —
Hevosenkengittäjät	10: 25	Vaunumiehet lastauspaikoilla	9: —
Satulasepät	10: —	Ajomiehet kaupungin hevosella	9: —
Viilarit, sorvarit ja sepät	10: —	S:n omalla hevosella kaksipyöräisin ajoneuvoin ..	15: —
Rakennustöissä olevat puusepät ja kirvesmiehet	9: 75	S:n omalla hevosella nelipyöräisin ajoneuvoin ..	15: —
Telinetöissä olevat kirvesmiehet	9: —		

	Smk.		Smk.
Kadunlakaisijat	9:—	Malmin kaatopaikalla ja	
Ulkotyöapurit	8:—	tallissa palvelevat mie-	
Naiset raskaassa työssä ..	7:—	het	9:—
S:n, muussa työssä	6:—	S:n, naiset	8:—
S:n, pesu- ynnä puhdistus-		Sisä- ja ammattityöläiset:	
töissä	5:—	Maalarit	12:—
Katu- ja makkiosastolla,			

S ä h k ö l a i t o s.

Sähkölaitoksen töissä suoritetaan samat alimmat palkat kuin vastaaville rakennuskonttorin työläisryhmille sekä johtotöissä oleville ynnä sähkökojeiden ja koneiden montteerausta ja korjausta suorittaville työntekijöille seuraavat alimmat palkat:

	Smk.		Smk.
Oppilaat:		Viidentenä ja kuudentena	
Ensimmäisenä työvuonna ..	4:—	työvuonna	9: 50
Toisena »	6:—	Täysin ammattitaitoiset	
Kolmantena »	7:—	työntekijät, jotka kuusi	
Nuoremmat työntekijät:		täyttä vuotta ovat työs-	
Neljäntenä työvuonna ..	8: 50	kennelleet sähköalalla..	11:—

K a a s u l a i t o s.

	Smk.		Smk.
<i>Vuorotöissä:</i>		Ammattityöntekijät kor-	
Uuni- ja generaattorin-		jauspajassa	11:—
hoitajat	11:—	Apurit korjauspajassa ..	9:—
Uunin lämmittäjät	10:—	Putkenlaskijat, vanhem-	
Moottorinhoitajat	10:—	mat	11: 50
Voitelijat	9: 50	S:n, nuoremmat	10:—
Höyrykattilanlämmittäjät	9:—	S:n, apurit	8:50—9:—
Aputyöntekijät	9:—	Mittarinkorjaajat ja apa-	
Ammoniakkityöntekijät .	10:—	raattimonttöorit, van-	
		hemmat	10:—
<i>Päivätöissä:</i>		S:n, nuoremmat	9:—
Kemiallisen työn tekijät	9:—	Autonkuljettajat	10:—
Uuninmuurarit	12:—	Siivoojat	6:—
Ulkotyöntekijät, apurit,		Kuorma-ajurit	15:—
hielenkuljettajat	8: 25	Vartijat	8:—

Kaasulaitoksen satunnaisissa töissä suoritetaan samat alimmat palkat kuin rakennuskonttorissa.

V e s i j o h t o l a i t o s.

Vesijohtolaitoksella on suoritettava samat palkat, kuin vastaavissa töissä muissa laitoksissa.

Tämä tariffi on voimassa tammikuun 1 p:stä 1928 vuoden 1930 loppuun.

Vähemmän työkykyisiä työntekijöitä palkattaessa sallitaan palkkatariffeja asianomaisen hallituksen ja työntekijän keskinäisen sopimuksen mukaan alentaa enintään 10 %.

Kaupungin töissä maksettavat korkeimmat palkat on rahatoimikamarin vahvistettava asianomaisen hallituksen ehdotuksesta.

Urakkatyötariffien vahvistaminen on asianomaisen hallituksen asia.

77. Helsingin kaupungin työntekijäin eläkesääntö.

Kaupunginvaltuuston vahvistama maaliskuun 19 p:nä 1924.

(Muutoksineen joulukuun 17 piltä 1924 ja joulukuun 14 piltä 1927)

1 §. Jokaiselle, joka olematta eläkkeeseen oikeutettu kaupungin virka- ja palvelusmiehille vahvistettujen perusteiden mukaan, on työntekijänä tahi muussa vastaavassa toimessa ollut kaupungin työssä ja siitä saanut pääasiallisen toimeentulonsa, annettakoon tässä alempana säädetyllä tavalla vanhuus- ja työkyvyttömyyseläkettä kaupungin varoista.

2 §. Eläke on joko täysi tahi vähennetty.

Täyttä eläkettä annetaan määräprosentti eläkepohjasta ja on prosenttiluku 60, jos tämä pohja on 1,700 markkaa tai vähemmän kuukaudessa; jos eläkepohja ylittää 1,700 markan, vähenee prosenttiluku 0.5:llä jokaiselta aloitetulta 140 markalta, jolla pohja ylittää 1,700 markan, ja sovelletaan siten vähennettyä prosenttilukua koko pohjaan. Älköön kuitenkaan ylempää eläkepohjaa varten laskettu eläke alittako alemmaa pohjaa varten laskettua.

Vähennettyä eläkettä maksetaan jokin osa siitä määrästä, johon täysi eläke eroamisaikaan nousisi, ja lasketaan se 8 §:ssä säädetyllä tavalla. Kaup. valt. päätös jouluk. 14 piltä 1927.

3 §. Eläkepohja saadaan siten, että se määrä, johon yhteenlaskettu työpalkka on noussut niinä kolmeen lähinnä ennen eroa kuluneeseen viime vuoteen kuuluvina täysinä kuukausina, joilta hakija on kantanut palkan, jaetaan näiden kuukausien luvulla. Kaup. valt. päätös jouluk. 14 piltä 1927.

4 §. Eläke lasketaan kuukaudelta täysin markoin; jos se laskettaessa päättyisi markan osiin, korotetaan summa lähinnä sunnempaan täyteen lukuun. Kaup. valt. päätös jouluk. 14 piltä 1927.

5 §. Oikeus täyteen eläkkeeseen alkaa 63 elin- ja 30 palvelusvuotta saavutettua, kuitenkin siten että määrättyä elinikää vähennetään 30 %:lla ajasta, jonka hakija on toiminut sukeltajana, 20 %:lla ajasta, jona hakija on työskennellyt puhtaanapitolaitoksen makkienpuhtaanapito-osastolla, sekä niinkään 20 %:lla ajasta, jona vähintään 48 kuukautta kestänyttä kolmivuorotyötä on suoritettu. Kaup. valt. päätös jouluk. 14 piltä 1927.

6 §. Oikeus vähennettyyn eläkkeeseen on työntekijällä, joka on ollut vähintään 15 vuotta kaupungin palveluksessa ja tapatur-

man tahi taudin johdosta kärsinyt pysyväisen työkyvyn menetyksen tahi vähintään kolmannekkeen kokonaistyökyvystä nousevan työkyvyn vähennyksen.

Kun hakijan työkyvyttömyys on hänen itsensä tahallisesti aikaansaama, älköön eläkettä myönnettävä.

Jos työkyvyttömyys on syntynyt ruumiinvammasta, joka hakijalle on sattunut yleisen lain tai asetuksen mukaan rangaistavassa teossa, riippukoon rahatoimikamarin harkinnasta, onko eläke myönnettävä.

Vähennettyä eläkettä hakevan on näytettävä lääkärintodistus ja, jos niin vaaditaan, kaupungin kustannuksella tutkituttava itsensä asianomaisen viranomaisen määräämällä lääkärillä. Samalla tavalla on eläkkeensaaja viisivuotisin väliajoin, eläkkeen saamisajasta alkaen, näytettävä työkyvyttömyytensä.

7 §. Erittäin sääliämissä tapauksissa voi kaupunginvaltuusto hakemuksesta ja harkinnan mukaan myöntää työntekijälle, joka kaupungin työssä kohdanneen tapaturman johdosta on saanut ruumiinvamman tai taudin ja jonka sentähden on pakko erota kaupungin palveluksesta, täyden tai vähennetyt eläkkeen, vaikkei hän tämän ohjesäännön mukaan ole siihen oikeutettu.

8 §. Vähennetty eläke lasketaan siten, että se määrä, johon täysi eläke 2—4 §:n säännösten mukaan nousisi, kerrotaan sillä luvulla, joka osoittaa hakijan tasakuukausina lasketun palvelusajan ja täyden eläkkeen saamiseen määrätyn palvelusajan välisen suhteen, sekä työkyvyttömyyden määrää osoittavalla murtoluvulla.

Kaup. valt. päätös jouluk. 14 p:ltä 1927.

9 §. Palvelusvuosia luettaessa on palvelusajaksi katsottava se aika, minkä hakija kaikkiaan on toiminut kaupungin palveluksessa; kuitenkin ei kuukautta lyhyempiä työkausia oteta lukuun. Aikaan, jonka hakija on toiminut sukeltajana tai puhtaanapitolaityönsä makkienupuhtaanapito-osastolla, sekä vähintään 48 kuukautta kestäneeseen kolmivuorotyöhön käytettyyn aikaan on lisättävä 20 %.

Palvelusvuosia laskettaessa ei saa vähennyistä tehdä sellaisen palvelustoimen keskeytymisen johdosta, jonka on aiheuttanut:

virkaloma tai sotapalveluksen suorittaminen;

säännöllisesti uusiintuva työvoiman vähentäminen, ellei sellainen keskeytys ole kestänyt kolmea kuukautta kauempaa;

sairaus, ellei loma ole yhteen jaksoon kestänyt vuotta kauempaa; taikka

julkinen tehtävä tai omaa kehitystä tarkoittava matka, ellei tehtävä tai matka ole yhteen jaksoon kestänyt kuutta kuukautta kauempaa.

Ennen 18 vuoden ikää suoritettua palvelusaikaa ei oteta lukuun.

Jos kaupunki ottaa haltuunsa yksityisen omistaman laitoksen tahi liikkeen, on kaupunginvaltuuston asiana tutkia, saako ja missä määrin siinä palveleva työntekijä, joka pysytetään kaupungin palveluksessa, eläkettä varten lukea hyväkseen aikaisemman palvelusaikansa.

Jos hakija on palveluksessa osoittamansa käytöksen johdosta toimestaan erotettu, mutta sittemmin jälleen otettu kaupungin

palvelukseen, on kaupunginvaltuuston asia tutkia, saako hän eläke-
etuun nähden lukea hyväkseen sen ajan, minkä hän palveli ennen
tuollaista toimestaan erottamista. Kaup. valt. päätös jouluk. 14 p:ltä 1927.

10 §. Jos vanhuuseläke vastedes otetaan yleisesti käytäntöön,
on sellaisen eläkkeen määrä vähennettävä työntekijälle näiden pe-
rusteiden mukaan tulevasta avustuksesta.

11 §. Jos työntekijä työväen tapaturmavakuutusta koskevan
asetuksen mukaan saa vahingonkorvausta työssä kohdanneen ruu-
miinvamman johdosta, maksetaan eläkettä ainoastaan se määrä,
jolla se ylittää vahvistetun vahingonkorvauksen.

12 §. Hakijan eläkeoikeuden tutkii ja ratkaisee edellä säädettyjen
perusteiden mukaan rahatoimikamari, joka myös antaa eläkekirjan.

Eläkettä haetaan kirjallisesti tai suullisesti siltä viranomaiselta,
jonka alainen hakija on, ja on hakemuksen oheen pantava ikä- ja
mainetodistus, selvitys siitä, kuinka kauan hakija on ollut kaupun-
gin palveluksessa, sekä muut asiakirjat, joihin hakija haluaa vedota.
Sittenkuin hakijan esimestä on kuultu, lähettää viranomaisen asia-
kirjat oman lausuntonsa kera rahatoimikamariin asianmukaista
toimenpidettä varten.

13 §. Eläke maksetaan kunkin kuukauden 15 päivänä ja lue-
taan siitä päivästä, jonka rahatoimikamari asianhaarain mukaan
määrää, sen kuukauden loppuun, jona eläkkeensaaja kuolee.

Eläkkeensaajalle, joka on tuomittu vapausrangaistukseen tai
määrätty pantavaksi työ- tai muuhun vastaavaan laitokseen, ei
makseta eläkettä, jos vapausrangaistus tai oleskelu laitoksessa on
kestänyt vähintään kuukauden. Eläkkeen pidättäminen alkaa tai
lakkaa lähinnä sen jälkeisen kuukauden alusta, jona vapausran-
gaistus tai oleskelu laitoksessa on alkanut tai päättynyt.

Jos vapausrangaistukseen tuomittu tai laitokseen pantu eläkkeen-
saaja on velvollinen elättämään ja on elättänyt toista henkilöä, joka
kärsii puutetta, voi rahatoimikamari kuitenkin päättää, että eläke
on joko osittain tai kokonaan maksettava mainitulle henkilölle.

Oikeutta vanhuus- tai työkyvyttömyyseläkkeeseen ei käy toi-
selle siirtäminen ja maksettakoon eläke edellisessä kohdassa maini-
tuin poikkeuksin ainoastaan eläkkeensaajalle itselleen tai hänen
lailliselle asiamiehelleen, ollen jälkimmäisessä tapauksessa näytet-
tävä todistus, että eläkkeensaaja on elossa, ja on mainittu määräys
eläkekirjaan pantava. Kaup. valt. päätös jouluk. 17 p:ltä 1924.

Kaupunginvaltuuston joulukuun 14 p:nä 1927 vahvistama välit-
tävä säännös:

työntekijäin eläkettä laskettaessa lisätään koko vuonna 1925
sekä tammikuun 1 päivän ja syyskuun 1 päivän 1926 välisenä aikana
olleeseen todelliseen ansioon 5 %, jota vastoin jäljelläolevalta eli
syyskuun 1 päivän 1926 ja tammikuun 1 päivän 1928 väliseltä ajalta
todellinen ansio pannaan eläkemäärän laskemisen perustukseksi.

HELSINGIN KAUPUNGIN KUNNALLINEN ASETUSKOKOELMA

JULKAISUT

1927. HELSINGIN KAUPUNGIN TILASTOKONTTORI. N:o 10.

Sisällys: 78. Helsingin kaupungin köyhäinhoidon ohjesääntö, s. 189. — 79. Helsingin kaupungin köyhäinhoidon kassa- ja tiliviraston johtosääntö, s. 194. — 80. Helsingin kaupungin kunnalliskodin ja työläisten ohjesääntö, s. 196. — 81. Helsingin kaupungin köyhäinholautakunnan ja sen alaisten viranpitäjien johtosääntö, s. 200. — 82. Helsingin kaupungin köyhäinholautakunnan lastenpäiväkodin ohjesääntö, s. 216. — 83. Merimiesten työnvälitysosaston perustaminen Helsingin kaupungin työnvälitystoimistoon, s. 217. — 84. Ohjeita kaupunginvaltuuston päätöksiä alistettaessa valtioneuvoston vahvistettaviksi, s. 218.

---

78. Helsingin kaupungin köyhäinhoidon ohjesääntö.

Uudenmaan läänin maaherran vahvistama joulukuun 23 p:nä 1927.

I L u k u.

Yleisiä määräyksiä.

1 §. Helsingin kaupungin köyhäinhoidon tarkoituksena on antaa hoitoa, elatusta ja avustusta henkilöille, joille kunta köyhäinholitolain mukaan on velvollinen sitä hankkimaan, vastustaa kerajäämistä sekä ryhtyä, kun yleisempää puutetta näyttää olevan tuloissa, tarpeellisiin toimiin hädän ehkäisemiseksi.

2 §. Köyhäinhoidosta huolehtiminen on köyhäinholitolautakunnan velvollisuutena sen mukaan, kuin laissa, asetuksissa ja tässä ohjesäännössä säädetään.

Kodin ulkopuolella huolenpitoa tarvitsevan alaikäisen hoitaminen ja kasvattaminen on lastensuojelulautakunnan velvollisuutena sen mukaan, kuin siitä on erikseen säädetty.

II L u k u.

Köyhäinholitolautakunta ja sen jaostot.

3 §. Köyhäinholitolautakuntaan kuuluu vähintään kahdeksantoista jäsentä sekä yhtämonta varajäsentä, kaikki kaupunginvaltuuston valitsema kolmeksi vuodeksi kerrallaan.

Jäsenistä valitsee kaupunginvaltuusto vuosittain puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Jos jäsen eroaa toimiaikanaan tai jos hänelle sattuu tilapäinen este, tulee varajäsen hänen tilalleen.

4 §. Paitsi mitä köyhäinholitolaisissa säädetään, tulee köyhäinholitolautakunnan:

a) huolehtia yleisestä hallinnosta ja täytäntöönpanosta köyhäin-

hoidon alalla sekä antaa tarpeellisia ohjeita köyhäinhuoltotyössä noudatettavaksi;

b) tehdä vuosittain ehdotus köyhäinhoidon meno- ja tuloarvioksi sekä valvoa köyhäinhoidon varojen ja muun omaisuuden hoitoa ja tilitystä sen mukaan, kuin siitä on erikseen määrätty;

c) rahatoimikamarin hoitamisesta, köyhäinhoidon hyväksi tehdyistä lahjoituksista pitää täydellistä luetteloja, jossa mainitaan antajan nimi, aika, milloin lahjoitus on tehty, sekä lahjoituksen määrä, laatu ja tarkoitus, vuosittain hankkia kamarilta tilitys lahjoitettujen varojen hoitamisesta sekä huolehtia niiden korkojen käyttämisestä lahjoittajien määräysten mukaisesti; sekä

d) vuosittain ennen toukokuun 15 päivää kaupunginvaltuustolle antaa kertomus edellisen vuoden köyhäinhuollosta.

Lautakuntaa avustavat lähinnä 13 §:ssä mainitut viranpitäjät.

5 §. Vuoden alussa tulee köyhäinhuoltolautakunnan:

a) jakaa kaupunki köyhäinhoidon valvontaa varten niin mo-
neen tarkastuspiiriin, kuin tarve vaatii, ja valita keskuudestaan yksi tai useampia johtajia kuhunkin piiriin; sekä

b) valita keskuudestaan tarpeellinen määrä jaostoja, joihin kuuluu vähintään kolme jäsentä, sekä näistä määrätä jaostojen puheenjohtajat ja varapuheenjohtajat.

6 §. Jaostot päättävät köyhäinhuoltolautakunnan määräämien perusteiden mukaan köyhäinhoidon muodosta ja määrästä.

Jos piirinjohtaja ja asianomainen apulaisjohtaja tai toisella paikkakunnalla oleskelevan Helsingin kaupunkikuntalaisen köyhäinhoidon suhteen jaoston puheenjohtaja ja toimitusjohtaja ovat avustuksen muodosta ja määrästä yhtä mieltä, voidaan apu antaa asianomaiselle enintään yhden kuukauden ajaksi, ja ilmoitettakoon asia jaoston hyväksyttäväksi seuraavassa kokouksessa. Tilapäisiä, korkeintaan viikon ajaksi tarkoitettuja avustuksia myöntää toimitusjohtaja tai asianomainen apulaisjohtaja, ja ilmoitettakoon asia näissäkin tapauksissa jaoston hyväksyttäväksi seuraavassa kokouksessa.

7 §. Lautakunnan erikoistehtäviä varten määräämät jaostot päättävät:

a) toisella paikkakunnalla oleskelevan Helsingin kaupunkikuntalaisen köyhäinhuollosta;

b) täyden köyhäinhoidon varaan joutuneen henkilön omaisuuden haltuun ottamisesta ja sen käyttämisestä hoidon korvaamiseen; sekä

c) hoidokkien ottamisesta kunnalliskotiin ja työlaitoksiin.

Jaosto, jolla on c-kohdassa mainitut tehtävät, toimii kunnalliskodin ja työlaitosten johtokuntana erityisen ohjesäännön mukaan; ja voidaan sanottuun jaostoon, kun se toimii johtokuntana, valita myös lautakunnan ulkopuolella olevia henkilöitä.

8 §. Paitsi mitä köyhäinhuoltolaissa säädetään, on köyhäinhuoltolautakunnan puheenjohtajan velvollisuutena:

a) johtaa keskustelua lautakunnan kokouksissa; sekä

b) valvoa sekä köyhäinhoidon yleistä hallintoa että köyhäinlaitosten toimintaa.

9 §. Köyhäinlaitokunta kokoontuu varsinaiseen kokoukseen vähintään kerran kuukaudessa. Ylimääräinen kokous pidetään puheenjohtajan kutsusta tai kun vähintään kolmasosa varsinaisista jäsenistä sitä vaatii.

Lautakunta on päätösvaltainen, kun saapuvilla olevien jäsenen luku puheenjohtaja mukaan luettuna on vähintään kaksi kolmattaosaa lautakunnan jäsenten koko luvusta.

10 §. Jaostot kokoontuvat vähintään kerran kuukaudessa. Jaosto on päätösvaltainen puheenjohtajan ja kahden jäsenen ollessa saapuvilla.

11 §. Jaoston käsittelemä asia on, jos sen puheenjohtaja tai jäsen, taikka toimitusjohtaja tai asiamies sitä vaatii, alistettava köyhäinlaitokunnan ratkaistavaksi sen seuraavassa kokouksessa.

12 §. Köyhäinlaitokunnan ja jaostojen kokouksissa pidetään pöytäkirjaa, johon lyhyesti merkitään tehdyt päätökset, tarvittaessa perusteltuina.

Päätökset tehdään yksinkertaisella ääntenenemmistöllä; äänten käydessä tasan ratkaisee puheenjohtajan ääni. Jäsenellä on oikeus saada eroava mielipiteensä lyhyesti pöytäkirjaan merkityksi.

Pöytäkirjan tarkistamistavasta päättää lautakunta.

13 §. Köyhäinlaitokunnan kokouksissa ovat toimitusjohtaja ja asiamies velvolliset sekä apulaisjohtajat, kunnalliskodin johtaja ja köyhäinhoidon kassa- ja tiliviraston kamreeri oikeutetut olemaan saapuvilla.

Kaikki lautakunnan alaiset viranpitäjät ovat velvolliset puheenjohtajan kutsusta saapumaan lautakunnan kokoukseen.

14 §. Köyhäinlaitokunnan ja jaostojen puheenjohtajat ja jäsenet saavat palkkiota kaupunginvaltuuston vahvistaman määrän.

III L u k u.

Köyhäinlaitokunnan kanslia ja sen viranpitäjät.

15 §. Köyhäinhoidon toimeenpanevana elimenä on köyhäinlaitokunnan kanslia, joka toimii kolmena osastona: yleisenä osastona, asiamiesosastona sekä kassa- ja tiliosastona.

Kanslian ja sen yleisen osaston päällikkönä on köyhäinhoidon toimitusjohtaja, asiamiesosaston päällikkönä asiamies sekä kassa- ja tiliosaston päällikkönä kamreeri. Näiden apuna on tarpeellinen määrä muita viranpitäjiä.

16 §. Yleisen osaston hoidettavana ovat köyhäinhoidon hakeamista, antamista ja valvontaa, köyhäinhoitoon kuuluvan tai sen hoidossa olevan omaisuuden hoitoa, kunnalliskotia ja työlaitoksia, köyhäinhoidon talousarviota sekä viranpitäjäin ottamista ja erot-

tamista koskevat asiat, samoin kuin kaikki muut köyhäinhuoltoasiat, jotka eivät kuulu toisille osastoille.

Avustusanomusten vastaanottoa sekä avustusten jakamista varten on kaupungin eri osissa yleisen osaston alaisia avustuskanslioita.

17 §. Asiamiesosaston on hoidettava kotipaikkaoikeutta ja köyhäinhuollon korvausta koskevat asiat.

18 §. Kassa- ja tiliosasto toimii köyhäinhuollolautakunnan ja lastensuojelulautakunnan kassa- ja tilivirastona erityisen johtosäännön mukaan.

19 §. Toimitusjohtajan, jolla ei saa olla muuta virkatointia eikä siihen verrattavaa tehtävää, tulee:

a) köyhäinhuollolautakunnan alaisena lähinnä johtaa kaupungin köyhäinhuoltoa sekä valvoa, että köyhäinhuollon viranpitäjät täyttävät tehtävänsä ja että köyhäinhuollolaitoksia huolellisesti hoidetaan;

b) panna täytäntöön köyhäinhuollolautakunnan päätökset, mikäli se ei erityisten määräysten tai lautakunnan päätöksen mukaan ole muun viranpitäjän asiana;

c) ryhtyä tarpeellisiin toimiin kerjäämisen estämiseksi ja antaa varoituksia kerjuusta tavatuille henkilöille;

d) valmistella kunnalliskotiin ja työlaitoksiin ottamista koskevat asiat, samoin kuin kaikki muut yleisen osaston asiat, jotka eivät kuulu muille viranpitäjille;

e) laatia lautakunnan meno- ja tuloarvio- sekä vuosikertomusehdotukset; sekä

f) valvoa köyhäinhuollon oikeutta ja etua sekä tehdä lautakunnalle tarpeellisiksi havaittuja uudistus- ja parannusehdotuksia köyhäinhuoltoalalla.

20 §. Asiamiehen, jolla pitää olla sellainen lainopillinen tutkinto, jota vaaditaan tuomarinvirkaa varten, tulee:

a) periä yksityisiltä, kunnilta tai valtiolta korvaus sellaisesta köyhäinhuollosta, joka on kaupungille korvattava;

b) selvittää köyhäinhuoltoa saavan henkilön kotipaikkaoikeus;

c) kantaa ja vastata ilman eri määräystä köyhäinhuolto- ja lastensuojelulautakuntien puolesta köyhäinhuollon korvausta koskevissa asioissa ja oikeudenkäynneissä;

d) avustaa köyhäinhuolto- ja lastensuojelulautakuntaa lainopillisissa asioissa; sekä

e) toimia köyhäinhuollolautakunnan sihteerinä, mikäli tämä tehtävä ei ole annettu muun viranpitäjän toimeksi.

Asiamiehen on myöskin hoidettava ja pantava täytäntöön lastensuojelulautakuntaa koskevat velkomusasiat.

21 §. Osastojen päälliköiden on köyhäinhuollolautakunnan kokouksissa esiteltävä heille kuuluvat asiat, mikäli lautakunta ei ole toisin määrännyt, pantava lautakunnan päätökset täytäntöön sekä varmennettava lautakunnan kokouksessa käsitellyistä asioista ylem-

mälle viranomaiselle lähetettävät toimituskirjat, jotka puheenjohtaja allekirjoittaa.

Muista asioista lähetettävät toimituskirjat allekirjoittaa asianomainen osastopäällikkö.

22 §. Osastojen päälliköt ovat ensisijassa vastuussa siitä, että osastoille kuuluvat asiat tulevat ajallansa käsitellyiksi ja ratkaistuiksi.

23 §. Toimitusjohtajan, asiamiehen ja kamreerin valitsee kaupunginvaltuusto virkojen oltua köyhäinlaitokunnan toimesta kolmenkymmenen päivän kuluessa siltä haettavina ja lautakunnan annettua hakijoista lausuntonsa.

Muut viranpitäjät valitsee asianomaisia osastopäälliköitä kuuluttuaan lautakunta sen mukaan, kuin eri johtosäännöissä on määrätty, paitsi vahtimestareja ja muuta palveluskuntaa, jotka ottaa toimitusjohtaja.

IV L u k u.

Köyhäinhoidon hakeminen ja antaminen.

24 §. Köyhäinhoitoa haluavan tulee siitä itse tai toisen kautta suullisesti tai kirjallisesti ilmoittaa köyhäinlaitokunnan avustuskansliaan taikka kodissakävijälle, huoltajalle tai diakonissalle. Ilmoitus voidaan myös tehdä apulaisjohtajalle, toimitusjohtajalle taikka lautakunnan jäsenelle tai puheenjohtajalle.

Tarvittavaa köyhäinhoitoa annettakoon, vaikkei anomusta siitä olisikaan tehty.

Köyhäinapua saavasta sokeasta, kuuromykästä, raajarikosta, tylsämielisestä, pahantapaisesta tai muun sellaisen vian vaivaamasta alaikäisestä on ilmoitettava lastensuojelulautakunnalle.

25 §. Tieto köyhäinhoidon tarpeesta on heti toimitettava sen avustuskanslian hoitajalle, jonka piirissä apuatarvitseva asuu, ja on apuatarvitsevan perhe- ja kotioloista, menoista ja tuloista sekä avuntarpeesta viipymättä hankittava tarkat tiedot, minkä jälkeen asia esitellään jaostolle tai menetellään siten, kuin ohjesäännön 6 §:ssä on edellytetty.

26 §. Köyhäinhoitoa annetaan:

a) avustamalla tarveaineilla tahi rahalla taikka kustantamalla sairashoitoa kodissa;

b) täysihoidona kunnalliskodissa, sairaalassa tai muussa laitoksessa;

c) avustamalla työtä vastaan kaupungin työlaitoksissa tai muualla; taikka

d) sijoittamalla apua tarvitseva erityisen hoitajan huollettavaksi.

27 §. Köyhäinhoitoa annettaessa on kiinnitettävä huomiota, paitsi hetkellisen puutteen ja hädän lieventämiseen, myöskin köyhyyden ja kurjuuden syiden ehkäisemiseen sopivilla ennakkotoimen-

piteillä, ja tulee siinä erittäinkin silmällä pitää alaikäisten kasvatamista.

Avustusta on kuitenkin myönnettävä siten, ettei se lamaannuta apuutarvitsevaa pyrkimästä itsensä ja omaistensa elättämiseen.

28 §. Avunsaaja on velvollinen alistumaan köyhäinhoitolautakunnan tarpeelliseksi katsoman valvonnan alaiseksi.

V L u k u.

Erinäisiä määräyksiä.

29 §. Köyhäinhoidon viranpitäjään tehtävät määritellään tarkemmin köyhäinhoitolautakunnan vahvistamissa erityisissä johtosäännöissä.

30 §. Köyhäinhoidon viranpitäjät ovat Helsingin kaupungin kunnallisten viranpitäjään palvelusehtosäännön yleisten määräysten alaiset.

31 §. Avustuskanslioiden osoitteet ja aukioloajat sekä tarkastuspiirit ja piirijohtajien nimet ja osoitteet ovat vuosittain julkaistavat niissä sanomalehdissä, joissa kaupunginvaltuuston kuulutukset saatetaan tiedoksi.

32 §. Köyhäinhoitolautakunnan ja sen jaoston päätöksiin haetaan muutosta Uudenmaan läänin maaherralta köyhäinhoitolain säätämässä järjestyksessä.

33 §. Köyhäinhoitolaki ja tämä ohjesääntö ovat pidettävät kaikissa avustuskanslioissa julkisesti nähtävänä.

79. Helsingin kaupungin köyhäinhoidon kassa- ja tiliviraston johtosääntö.

Kaupunginvaltuuston vahvistama lokakuun 12 p:nä 1927.

1 §. Helsingin kaupungin köyhäinhoidon kassa- ja tiliviraston tehtävänä on tämän johtosäännön ja kaupungin kassa- ja tililaitoksen johtosäännön määräyksiä noudattaen hoitaa köyhäinhoitolautakunnan, lastensuojelulautakunnan sekä niiden alaisten laitosten kassahallintoa ja tilejä.

Kassa- ja tilivirasto on köyhäinhoitolautakunnan ja lähinnä sen toimitusjohtajan alainen.

2 §. Kassa- ja tiliviraston henkilökuntana ovat kamreeri, kirjanpitäjä, pääkassanhoitaja, köyhäinhoitolautakunnan avustuskansliain kassanhoitajat sekä tarpeellinen määrä apulaisia ja vahtimestareja.

Kamreerilla tulee olla perusteelliset tiedot kirjanpidossa sekä tuntemusta sen soveltamisesta kameraalisissa laitoksissa. Kirjanpitäjän tulee olla kirjanpitotaitoinen.

Kassantarkkailijoina toimivat lautakunnan määräämät viranpitäjät.

3 §. Kassa- ja tiliviraston viranpitäjät otetaan toimeen kuten köyhäinhoidon ohjesäännössä on määrätty.

4 §. Kamreerin velvollisuutena on:

a) johtaa ja lähinnä valvoa kassa- ja tilivirastolle kuuluvia töitä sekä tarpeen vaatiessa ottaa osaa kirjanpitoon;

b) olla kutsusta saapuvilla köyhäinlaitokunnan ja lastensuojelulaitokunnan kokouksissa;

c) valmistella ja köyhäinlaitokunnalle esitellä virastoa koskevat asiat sekä sille tehdä esityksiä ja ehdotuksia sellaisissa asioissa;

d) allekirjoittaa viraston kirjelmät ja muut lähtevät asiakirjat sekä vastaanottaa virastolle osoitetut lähetykset;

e) köyhäinlaitokunnan ja lastensuojelulaitokunnan määräämien henkilöiden hyväksytyä laskut ja muut asiakirjat, joihin maksun suoritus perustuu, toimituttaa niiden numerotarkastus ja valvoa, että ne varustetaan oikeilla tilimerkinnöillä sekä sen jälkeen antaa niille maksumääräys;

f) köyhäinlaitokunnalle ja lastensuojelulaitokunnalle ajoissa ilmoittaa, milloin myönnetyt määrärahat eivät enempään maksuihin riitä;

g) laadituttaa määrääjän kuluessa viraston tilinpäätökset;

h) valvoa kirjanpitoa, kassanhoitoa ja tilitystä köyhäinlaitokunnan ja lastensuojelulaitokunnan alaisissa laitoksissa;

i) avustaa köyhäinlaitokunnan ja lastensuojelulaitokunnan talousarvioehdotuksia laadittaessa;

j) ennen kunkin kuukauden 15 päivää rahatoimikonttoriin, revisionikonttoriin, köyhäinlaitokunnalle ja lastensuojelulaitokunnalle antaa säädetyt kuukausitaseet;

k) vuosittain määrääjän kuluessa rahatoimikonttoriin antaa ne tiedot, mitkä ovat tarpeelliset kaupungin yleistilinpäätöksen laadintaa varten;

l) antaa köyhäinlaitokunnalle ja lastensuojelulaitokunnalle näiden pyytämiä lausuntoja ja tietoja;

m) köyhäinhoidon toimitusjohtajan läsnä ollessa vähintään kerran kuukaudessa toimittaa viraston pääkassan tarkastus ja niinkään kuukausittain asianomaisten kanslianjohtajain läsnä ollessa avustuskansliain kassojen tarkastus sekä näistä tarkastuksista tehdä pöytäkirjat, jotka lähetetään revisionikonttoriin;

n) pääkassanhoitajan kera allekirjoittaa shekkejä varojen nostamiseksi viraston konttokuranttitililtä rahatoimikonttorista; sekä

o) säilyttää viraston kassakaapin toinen avain.

5 §. Kirjanpitäjän velvollisuutena on:

a) kamreerin ohjeiden mukaisesti hoitaa sekä kassa- ja tiliviraston yleinen kameraalinen kirjanpito että sellainen erikoiskirjanpito, joka köyhäinlaitokunnan ja lastensuojelulaitokunnan toiminnan laatuun nähden saatetaan katsoa tarpeelliseksi; sekä

b) muuten kamreerin ohjeiden mukaan avustaa häntä viraston

töissä sekä kamreerin estyneenä tai viran avonaisena ollessa suorittaa kamreerin tehtäviä.

6 §. Pääkassanhoitajan velvollisuutena on:

- a) hoitaa kassa- ja tiliviraston pääkassa ja vastata siitä;
- b) vastaanottaa ja kuitata kaikki maksut viraston pääkassaan;
- c) suorittaa ne maksut, joista asianmukaisessa järjestyksessä on annettu maksumääräys;
- d) pitää viraston kassapäiväkirjaa;
- e) joka päivä kassaliikkeen päätyttyä kamreerille antaa luettelo, johon on merkitty kassasäästö kassa-ajan alussa, tulojen ja menojen kokonaissummat sekä kassasäästö kassa-ajan päättyessä, ynnä kaikki kassaerien todisteet;
- f) olla saapuvilla kassantarkastuksissa ja niissä laatia yksityiskohtainen ilmoitus kassasäästöstä;
- g) toimittaa viraston lähetettävät rahalähetykset;
- h) kamreerin keralla allekirjoittaa shekkejä varain nostamiseksi viraston konttokuranttitililtä rahatoimikonttorista;
- i) säilyttää viraston kassakaapin toinen avain; sekä
- j) muuten kamreerin ohjeiden mukaan avustaa viraston töissä.

7 §. Avustuskansliain kassanhoitajain velvollisuutena on:

- a) hoitaa köyhäinhoidon haarakassat ja vastata niistä;
- b) maksaa asianomaisten avustuskansliain hoitajain määräyksestä avustuksia ja elätteelleantomaksuja sekä niistä laatia luettelot, jotka annetaan hoitajille oikeiksi todistettaviksi;
- c) vastaanottaa ja kuitata köyhäinhoidon korvauksia;
- d) antaa päivittäin kassa- ja tilivirastolle tilitys kassaliikkeestä; sekä
- e) avustaa tarpeen vaatiessa avustuskansliain muissa töissä.

8 §. Apulaisten velvollisuutena on kamreerin ohjeiden mukaan suorittaa virastossa esiintyvät työt.

9 §. Kassa- ja tiliviraston viranpitäjät ovat Helsingin kaupungin kunnallisten viranpitäjien palvelusehtosäännön yleisten määräysten alaiset.

80. Helsingin kaupungin kunnalliskodin ja työlaitosten ohjesääntö.

Uudenmaan läänin maaherran vahvistama joulukuun 23 p:nä 1927.

I L u k u.

Yleisiä määräyksiä.

1 §. Kunnalliskotiin otetaan sellaisia köyhiä, joilla on kotipaikkaoikeus Helsingin kaupungissa, ja jotka korkean iän, raihnaisuuden tai muun syyn takia ovat jatkuvan hoidon tarpeessa ja joita ei voida avustaa heidän kodeissaan eikä sopivasti sijoittaa yksityiskoteihin.

Pakottavan tarpeen vaatiessa voidaan kunnalliskotiin ottaa muitakin kaupungissa asuvia hädänalaisia.

2 §. Työlaitoksiin otetaan henkilöitä, jotka ovat velvolliset työllään korvaamaan itselleen, vaimolleen tai lapsilleen annetun köyhäinhoidon.

Työlaitoksiin voidaan myös ottaa hädänalaisia, työkykyisiä henkilöitä, jotka siihen suostuvat ja joilla on kotipaikkaoikeus Helsingin kaupungissa, samoinkuin myös muita laitoshoidon tarpeessa olevia henkilöitä, joita ei sopivasti voida sijoittaa kunnalliskotiin eikä muuhun laitokseen.

3 §. Kunnalliskotiin ja työlaitoksiin ottamisesta päättää köyhäinhoitolautakunnan jaosto, kuten köyhäinhoidon ohjesäännöissä on lähemmin määrätty.

II L u k u.

Johtokunta ja viranpitäjät.

4 §. Kunnalliskodin ja työlaitosten yleisestä hallinnosta huolehtii köyhäinhoidon ohjesäännön mukaan valittu johtokunta.

Näiden laitosten lähimpänä johtajana ja valvojana on kunnalliskodin johtaja, jonka apuna on tarpeellinen määrä muita viranpitäjiä.

Terveyden- ja sairaanhoitoa varten on laitoksilla lääkäri sekä sielunhoitoa varten pappi.

5 §. Johtokunnan tulee:

a) valvoa, että laitoksissa vallitsee siveä elämä ja noudatetaan siisteyttä ja järjestystä sekä että hoidokit saavat tarpeellisen hoidon sekä muut heille kuuluvat edut ja oikeudet;

b) päättää sellaisen henkilön, joka on velvollinen työllään suorittamaan korvausta, sijoittamisesta työhön laitosten ulkopuolella;

c) ratkaista laitoksista poispääsemistä koskevat anomukset;

d) tehdä lautakunnalle ehdotus hoidokkien ruokajärjestyksen ja vaatetuksen perusteista;

e) tehdä vuosittain lautakunnan määräämänä aikana lautakunnalle ehdotus laitosten talousarvioksi;

f) päättää tuotteiden myynnistä, suuremmista kalustonhankinnoista sekä ruoka- ja tarveaineiden ostoista kuin myöskin valvoa tavaroiden käyttöä ja varastoimista;

g) valvoa laitoksille myönnettyjen määrärahojen käyttöä ja rahavarojen, rakennusten ja muun omaisuuden hoitoa sekä huolehtia hyvän taloudenpidon noudattamisesta laitoksissa;

h) antaa vuosittain helmikuun kulessa lautakunnalle kertomus laitosten edellisen vuoden toiminnasta; sekä

i) käsitellä kaikki sellaiset laitoksia, hoidokkeja ja viranpitäjiä koskevat asiat, jotka lautakunta on määrännyt tahi johtokunnan jäsen, köyhäinhoidon toimitusjohtaja taikka kunnalliskodin johtaja on esittänyt johtokunnan käsiteltäväksi.

6 §. Johtokunta kokoontuu vähintään kerran kuukaudessa puheenjohtajan kutsusta ja on päätösvaltainen puheenjohtajan ja kahden jäsenen ollessa saapuvilla.

Johtokunnan kokouksissa on kunnalliskodin johtaja velvollinen ja köyhäinhoidon toimitusjohtaja oikeutettu olemaan saapuvilla.

7 §. Johtokunnan kokouksissa pidetään pöytäkirjaa, johon lyhyesti merkitään tehdyt päätökset, tarvittaessa perusteltuina.

Päätökset tehdään yksinkertaisella ääntenenemmistöllä; äänten käydessä tasan ratkaisee puheenjohtajan ääni. Johtokunnan jäsenellä on oikeus saada eroava mielipiteensä lyhyesti pöytäkirjaan merkityksi.

Johtokunnan käsittelemä asia on, jos köyhäinhoidon toimitusjohtaja sitä vaatii, alistettava köyhäinlaitokunnan ratkaistavaksi sen seuraavassa kokouksessa.

Pöytäkirjan tarkistamistavasta päättää johtokunta.

8 §. Johtokunnan kirjelmät allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa kunnalliskodin johtaja.

9 §. Johtajan, jolla ei saa olla muuta virkatointa tai siihen verrattavaa tehtävää, tulee avustaa johtokuntaa sen tehtävissä köyhäinlaitokunnan vahvistaman johtosäännön mukaan.

10 §. Johtajan ja lääkärin valitsee köyhäinlaitokunta virkain oltua sen toimesta kolmenkymmenen päivän kuluessa siltä haettavina sekä johtokunnan ja, mikäli lääkärinvirka on kysymyksessä, myöskin sairaalain hallituksen annettua lausunnon hakijoista.

Muut laitosten viranpitäjät valitsee lautakunta johtokunnan annettua hakijoista lausuntonsa, paitsi palveluskuntaa, jonka ottaa johtokunta.

11 §. Evankelis-luterilaiseen uskontokuntaan kuulumattoman hoidokin sielunhoidon järjestämisestä tulee johtokunnan huolehtia.

III L u k u.

Hoidokkien oikeudet ja velvollisuudet.

12 §. Hoidokkien sijoittelussa ja muussa hoidossa on otettava huomioon heidän sukupuolensa ja ikänsä, henkinen ja ruumiillinen tilansa sekä yksilölliset ominaisuutensa.

13 §. Hoidokkien on suoritettava heille soveltuvia töitä.

Työkorvaukseen velvollisen hoidokin tulee tehdä työtä myös laitosten ulkopuolella sillä uhalla että, jollei hän velvollisuuttaan täytä, hänet voidaan köyhäinlaitokunnan esityksestä maaherran päätöksellä tuomita yleiseen työhön.

14 §. Ahkeralle ja tunnolliselle hoidokille voidaan myöntää ahkeruusrahoja.

Samoin voidaan myöntää hoidokille käyttöoikeus osaan siitä hänelle kuuluvasta omaisuudesta, joka on köyhäinhoidon haltuun otettu.

15 §. Kaikki tulo hoidokkien työstä lankeaa kunnalle.

Työkorvaukseen velvolliselle hoidokille, samoinkuin hoidokille, jolla on kotipaikkaoikeus toisessa kunnassa, on arvioitava työstä kohtuullinen palkka, jota käytetään hoidokin elatuskustannusten ja korvauksen suorittamiseen.

Palkan arvioimisperusteet määrää köyhäinhuoltalautakunta. Älköön palkkaa kuitenkaan määrättäkö alemmaksi, kuin millä työkorvaukseen velvollisen hoidokin velka köyhäinhuitolle on kohonnut hänen ollessaan työlaitoksessa.

16 §. Jos työkorvausta suorittava hoidokki sairastuu, älköön hän olko velvollinen sairautensa ajalta korvaamaan omia elatus- ja hoitokulujaan eikä niiden köyhäinhoitoa, joita hän on velvollinen elättämään.

17 §. Laitoksissa noudatettavasta järjestyksestä on voimassa, mitä erityisissä köyhäinhuoltalautakunnan vahvistamissa järjestys-säännöissä on määrätty.

18 §. Jos hoidokki osoittaa huolimattomuutta tahi niskoittelua tai jos hän rikkoo laitosten järjestystä, on johtajalla valta:

a) nuhdella häntä kahdenkesken tai toisen läsnäollessa; sekä

b) supistaa hänen ahkeruusrahojaan ja rajoittaa hänen omien varojensa käyttöoikeutta enintään kuukauden aikana tai käyttää köyhäinhuololaissa säädettyjä kurinpitotoimenpiteitä.

Ellei hoidokki näistä ota ojentuakseen, on johtokunnalla oikeus pidentää määrätyn seuraamuksen aikaa enintään kaksinkertaiseksi tai ryhtyä köyhäinhuololaissa säädettyihin kurinpitotoimenpiteisiin. Jos hoidokki siitä huolimatta edelleen niskoittelee, ilmoittakoon johtokunta asian köyhäinhuoltalautakunnalle maaherran puoleen kääntymistä varten.

Määrätyistä kurinpitotoimenpiteistä on pidettävä luettelo.

19 §. Jos hoidokki haluaa poistua kunnalliskodista tai työlaitoksesta, on hänen siitä ilmoitettava johtokunnalle. Anomusta älköön evättäkö, jos hoidokin harkitaan voivan täyttää elatus- ja korvausvelvollisuutensa taikka myös jos työkorvaukseen velvollinen hoidokki on suorittanut korvauksen tai kun työssä pitämistä on kestänyt kolme vuotta.

20 §. Laitoksesta lähtiessä on hoidokille annettava takaisin hänen varansa ja muu haltuun otettu omaisuutensa, mikäli sitä ei ole käytetty köyhäinhuollon korvaukseen.

IV L u k u.

Erinäisiä määräyksiä.

21 §. Hoidokilla on oikeus suullisesti tai kirjallisesti valittaa hänen osakseen tulleesta kohtelusta kunnalliskodin johtajalle tai johtokunnalle, köyhäinhuollon toimitusjohtajalle, köyhäinhuoltalautakunnalle taikka lautakunnan puheenjohtajalle tai jäsenelle. Näille viranomaisille osoitettuja sulettuja kirjeitä älkööt muut aukaisko.

Lautakunnan tai jaoston päätöksen hoidokkia koskevassa asiassa, paitsi kurinpitokysymyksissä, on hoidokilla oikeus hakea muutosta Uudenmaan läänin maaherralta köyhäinhuoltolain säätämässä järjestyksessä.

22 §. Kunnalliskodin viranpitäjän tehtävät määritellään tarkemmin johtosäännöissä, jotka vahvistaa köyhäinhuoltolautakunta.

23 §. Johtokunnan puheenjohtaja ja jäsenet saavat palkkiota kaupunginvaltuuston vahvistaman määrän.

24 §. Kunnan jäsenellä on oikeus määrättyinä aikoina käydä katsomassa kunnalliskotia ja työlaitoksia. Kävijäin on noudatettava johtajan antamia ohjeita.

25 §. Köyhäinhuoltolaki ja köyhäinhoidon ohjesääntö, samoin kuin tämä ohjesääntö, ovat pidettävät kunnalliskodissa ja työlaitoksissa hoidokkien nähtävinä.

81. Helsingin kaupungin köyhäinhuoltolautakunnan ja sen alaisten viranpitäjien johtosääntö.

Köyhäinhuoltolautakunnan vahvistama joulukuun 19 p:nä 1927.

Köyhäinhuoltolautakuntaa ja sen alaisia viranpitäjiä koskevat yleiset määräykset.

1 §. Köyhäinhuoltolautakunta kokoontuu ilman eri kutsua varsinaiseen kokoukseen kunkin kuukauden ensimmäisenä arkimaanantaina.

Ylimääräinen kokous on mikäli mahdollista määrättävä arkimaanantaiksi ja on kutsu siihen lautakunnan jäsenille kansliasta erikseen lähetettävä.

2 §. Vuoden ensimmäisessä varsinaisessa kokouksessa tulee lautakunnan käsitellä köyhäinhoidon ohjesäännön 5 §:ssä mainitut tehtävät.

3 §. Lautakunnan, jaostojen ja kunnalliskodin johtokunnan kokouksiin on laadittava esityslista ja tulee esittelijän huolehtia siitä, että esityslista hyvissä ajoin ennen kokousta toimitetaan asianomaiselle puheenjohtajalle ja toimitusjohtajalle.

4 §. Lautakunnan esityslistaan on merkittävä osastottain asian laatu sekä esittelijän ehdotus ja tarpeen vaatiessa toimitusjohtajan lausunto.

Jaoston esityslistaan on merkittävä piirittäin ja sopivasti ryhmitellen käsiteltävät asiat sekä toimitusjohtajan tahi apulaisjohtajan ehdotus.

Johtokunnan esityslistaan on merkittävä käsiteltävät asiat niiden laadun mukaan ja kunnalliskodin johtajan ehdotus.

5 §. Asian tultua ratkaistuksi tulee puheenjohtajan kirjoittaa esityslistaan päätös ja tarpeen vaatiessa lyhyesti perustelu.

Päätös katsotaan heti tarkistetuksi ellei jossakin erikoistapauksessa toisin päätetä.

6 §. Esityslista päätösmerkintöineen on pöytäkirja ja allekirjoittavat sen puheenjohtaja ja sihteeri. Lautakunnan pöytäkirja on puhtaaksikirjoitettava.

Jos on valittu eri pöytäkirjan tai sen pykälän tarkastajat tulee näiden myös allekirjoittaa pöytäkirja.

7 §. Sittenkuin päätös on pantu täytäntöön, on esittelijän tehtävä siitä merkintä esityslistaan.

8 §. Sihteerin on toimitettava pöytäkirja kirjaajalle kahden viikon kuluessa tarkistuksen jälkeen ja säilytetään pöytäkirjat arkistossa.

9 §. Jos jaoston puheenjohtaja tahi jäsen haluaa käyttää köyhäinhoidon ohjesäännön 11 §:ssä mainittua oikeuttaan, tulee hänen hyvissä ajoin ennen lautakunnan kokousta ilmoittaa siitä lautakunnan puheenjohtajalle ja on tämän, mikäli jaoston puheenjohtaja tahi jäsen ei itse halua esitellä asiaa, määrättävä asian esittelijä.

Asian alistamisesta on niinkään heti ilmoitettava esittelijälle.

10 §. Mikäli lautakunta ei toisin määrää, toimii jaoston ja johtokunnan sihteerinä esittelijä.

11 §. Pöytäkirjanote on sihteerin toimitettava asianomaiselle viikon kuluessa. Jos ote on pyydetty valittamista varten, on otteeseen lisättävä asianmukainen valitusosoitus.

Nimittämistä ja määräystä koskeissa asioissa on asianomaiselle toimitettava pöytäkirjanote.

Jos puheenjohtajalle, jäsenelle tahi virkamiehelle on määrätty jokin tehtävä suoritettavaksi, on hänelle toimitettava pöytäkirjanote.

12 §. Piirinjohtajan tulee valvoa piirinsä köyhäinhoitoa sekä antaa jaostolle joko suullinen tahi kirjallinen lausunto avunhakijan köyhäinhoidosta.

13 §. Jaoston puheenjohtajan tulee ennen jaoston kokousta tutustua kokouksessa käsiteltäviin asioihin.

14 §. Johtokunnan puheenjohtajan ja jäsenen tulee usein käydä johtokunnan alaisissa laitoksissa.

Johtokunnassa käsiteltävä asia, joka on niin kiireellistä laatua, ettei ehditä odottaa johtokunnan kokousta, on johtokunnan puheenjohtajan tutkittava ja ratkaistava; ollen siitä tehtävä ilmoitus seuraavassa johtokunnan kokouksessa.

15 §. Toimitusjohtaja vastaanottaa ja jakaa asianomaisille kirjelmät. Jos toimitusjohtaja ja osastonpäällikkö ovat eri mieltä siitä, minkä osaston käsiteltäväksi asia kuuluu, ratkaisee sen lautakunnan puheenjohtaja.

16 §. Asian siirtäminen toiselta osastolta toiselle on toimitettava kirjallisesti.

17 §. Köyhäinhoidon apulaisjohtajan, apulaisasiamiehen, kunnalliskodin apulaisjohtajan ja työlaitoksen esimiehen valitsee köyhäinhoitolautakunta, virkojen oltua sen toimesta kolmenkymmenen päivän kuluessa siltä haettavina.

Muut lautakunnan kanslian viranpitäjät valitsee lautakunta, virkojen oltua sen toimesta vähintään neljäntoista päivän kuluessa siltä haettavina paitsi kirjuriapulaisten, jotka lautakunta voi ottaa toimeensa hakemuksetta.

Muut kunnalliskodin viranpitäjät valitsee lautakunta virkojen oltua sen toimesta vähintään neljäntoista päivän kuluessa haettavina sekä johtokunnan annettua lausunnon hakijoista.

18 §. Köyhäinlaitoslautakunta määrää köyhäinhoidon viranpitäjän virantoimitusajan ja vastaanottoajan.

19 §. Viranpitäjän on ajallansa hoidettava heille kuuluvat tehtävät. Viranpitäjä ei saa virantoimitusaikana poistua toimestaan ilman pätevää syytä ja ilman asianomaisten lupaa.

Jokaisen viranpitäjän on suoritettava ne tehtävät, jotka esimies virassa määrää.

20 §. Erikoisesti on laitosten viranpitäjien noudatettava:

1) Viranpitäjällä, joka asuu laitokselle kuuluvassa huoneustossa, ei ole oikeutta luovuttaa asuntoaan vieraiden henkilöiden asuttavaksi eikä sellaisia pitää luonaan asumassa.

2) Viranpitäjä on ankarasti kielletty:

a) laitoksen hankkijoilta tai siellä olevilta hoidokeilta ottamasta vastaan minkäänlaisia lahjoja;

b) itse tai välittäjien kautta ryhtymästä mihinkään kauppoihin hoidokkien kanssa tai hankkimasta heille väkijuomia tai muuta luvatonta;

c) pyytämästä hoidokeilta yksityistä työtä tai heidän apuaan muuten kuin laitokselle tällaisesta työstä tai avusta määrättyä korvausta vastaan;

d) käyttämästä yksityisiin kokouksiin tai tarpeisiin laitoksen huoneustoja tai muuta omaisuutta ilman asianomaista lupaa;

e) esiintymästä juopuneena virantoimituksessa tai muuten huonolla käytöksellään herättämästä pahennusta niin toisissa viranpitäjissä kuin hoidokeissakin.

3) Viranpitäjä, joka huomaa laitoksen rakennuksia, varastoa tai kalustoa vahingoitettavan tai hävitettävän, on velvollinen siitä viipymättä tekemään ilmoituksen johtajalle. Samoin tulee hänen ilmoittaa havaitsemistaan laiminlyönneistä virassa sekä annettujen määräysten tahallisesta rikkomisesta.

21 §. Lautakunnan kanslian osastopäällikölle myöntää lautakunnan puheenjohtaja hyväksyttävien syiden vaatiessa virkavapautta korkeintaan 14 päiväksi. Muille lautakunnan viranpitäjille myöntää, puheenjohtajan kanssa neuvoteltuaan samallaisen virkavapauden toimitusjohtaja osastopäällikön esityksestä.

Kunnalliskodin ja työlaitoksen viranpitäjille myöntää edellisessä kohdassa mainitun virkavapauden johtokunnan puheenjohtaja laitoksen johtajan esityksestä.

Päivän virkavapauden myöntää lautakunnan viranpitäjille osastopäällikkö sekä kunnalliskodin ja työlaitoksen viranpitäjille laitoksen johtaja.

22 §. Kesäloman myöntää kaikille lautakunnan alaisille viranpitäjille lautakunta, kunnalliskodin johtokuntaa ja asianomaisia osastopäälliköitä kuultuaan.

Viranpitäjien työt ovat siten järjestettävät, että kaikki viranpitäjät, mikäli mahdollista, voivat saada kesälomansa ilman että siitä koituu kaupungille kuluja.

23 §. Yleinen osasto jakautuu seuraaviin alaosastoihin:
keskuskanslia;
rekisteritoimisto;
avustuskansliat.

Lisäksi yleisen osaston alaisena on myös päiväkotii, jolla on eri johtosääntö.

24 §. Keskuskanslian viranpitäjiä ovat:
toimitusjohtaja, apulaisjohtaja, kohdissakävijäin valvoja, kirjaaja sekä tarpeellinen määrä kirjuriapulaisia ja vahtimestareita.

25 §. Rekisteritoimiston viranpitäjiä ovat:
hoitaja, kanslisti ja tarpeellinen määrä kirjuriapulaisia.

26 §. Avustuskanslian viranpitäjiä ovat:
kanslianhoitajat, apulaiskanslianhoitajat, kodissakävijät, diakonissat ja tarpeellinen määrä kirjuriapulaisia.

27 §. Asiamiesosaston viranpitäjiä ovat:
asiamies, apulaisasiamies, notaari, kirjanpitäjä ja tarpeellinen määrä kanslisteja, kirjuriapulaisia sekä perimisapulaisia.

Apulaisasiamiehen tulee olla lainopillisen tutkinnon suorittanut sekä kirjanpitäjän tulee olla kirjanpitotaitoinen.

28 §. Kassa- ja tiliosasto toimii eri johtosäännön mukaan. Paitsi mitä johtosäännössä on määrätty tulee kassa- ja tiliosaston säilyttää ja vastata sen haltuun jätetystä yksityiselle kuuluvasta omaisuudesta.

29 §. Kaikkien viranpitäjien tulee ystävällisesti ja huomavaisesti kohdella yleisöä.

Viranpitäjäin tehtävät.

Yleinen osasto.

30 §. *Toimitusjohtajan* tulee paitsi mitä köyhäinhoidon ohjesäännössä määrätään, erittäinkin:

- 1) johtaa ja valvoa yleistä osastoa;
- 2) lautakunnan antamien tarkempien määräysten mukaisesti huolehtia sellaisista köyhäinhoitoasioista, joihin ei tarvita lautakunnan erikoista päätöstä;
- 3) pakottavan tarpeen vaatiessa järjestää puutteenalaisen avustaminen siksi kunnes lautakunta on asiasta päättänyt;
- 4) kunakin arkipäivänä lautakunnan määräämänä aikana lautakunnan keskuskansliassa antaa tietoja ja neuvoja köyhäinhoitoasioissa;

5) antaa kutsu lautakunnan ja ensimmäisen jaoston kokouksiin sekä, kun jäsen ilmoittaa esteen, kutsua hänen tilalleen varajäsen;

6) toimia ensimmäisen jaoston esittelijänä;

7) hyväksyä lautakunnan määrärahoista maksettavat laskut, mikäli se ei kuulu muille viranpitäjille;

8) usein käydä kunnalliskodissa, työlaitoksissa ja päiväkodissa sekä laitosten johtokunnalle tahi lautakunnalle tehdä näiden käyntien ehkä aiheuttamat ilmoitukset;

9) antaa köyhäinhuoltolautakunnalle lausuntonsa köyhäinhuoltolle lahjoitettujen rahastojen korkojen jakamisesta;

10) vuosittain toimittaa edellistä vuotta koskevat lautakunnan annettavat tilastolliset selostukset; sekä

11) ensimmäiselle ja harkintansa mukaan muille jaostoille antaa lausuntonsa köyhäinhuoltoon koskevista anomuksista sekä kutsusta tai, jos hän sen muuten katsoo tarpeelliseksi, olla läsnä jaostojen kokouksissa.

31 §. *Apulaisjohtajan tulee:*

1) valvoa avustuskansliota sekä siinä tarkoituksessa päivittäin käydä vähintään kahdessa avustuskansliassa;

2) valvoa kodissakävijäin ja diakonissojen toimintaa, tarpeen vaatiessa käydä avunsaajan luona ja antaa käynnistään kuukausittain selostus toimitusjohtajalle;

3) myöntää tilapäisiä avustuksia korkeintaan viikon ajaksi sekä antaa jaostoille lausuntonsa köyhäinhuoltoon koskevista anomuksista;

4) olla läsnä niissä jaoston kokouksissa, joissa esitellään ne anomukset, joista hän on antanut lausuntonsa sekä valvoa päätösten täytäntöönpanoa;

5) kunakin arkipäivänä lautakunnan määräämänä aikana olla keskuskansliassa tavattavissa;

6) jaoston päätöksen mukaisesti ottaa hoitoonsa sekä rahaksi muuttaa avunsaajan köyhäinhuoltolle tuleva omaisuus;

7) antaa varattomuustodistuksia;

8) lautakunnan puolesta antaa varoituksia irtolaisille; sekä

9) tarpeen vaatiessa avustaa toimitusjohtajaa hänen virkatehtävissään sekä toimitusjohtajan estettynä ollessa hoitaa hänen tehtäviään, ellei lautakunta toisin määrää.

32 §. *Kodissakävijäin valvojan tulee:*

1) toimitusjohtajan hyväksymän suunnitelman mukaisesti käydä kaupungissa asuvien avunsaajain luona sekä tällöin tarkoin tutustua annetun avustuksen tarkoituksenmukaisuuteen ja sen käyttöön;

2) kuukausittain toimitusjohtajalle antaa selostus käynneistään sekä tarpeen vaatiessa ehdotus muutoksiksi avustuksiin nähden;

3) tarpeen vaatiessa toimitusjohtajan tai apulaisjohtajan määräyksestä tutkia avuntarvetta myös sellaisissakin tapauksissa, missä avustusta ei ole vielä myönnetty; sekä

4) valvoa, että kodissakävijät täyttävät tehtävänsä sekä ilmoittaa toimitusjohtajalle ja apulaisjohtajalle, jos havaitsee puutteellisuuksia olevan.

33 §. Kirjaajan tulee:

- 1) kirjata lautakunnalle saapuneet yleiselle osastolle kuuluvat kirjelmät;
- 2) puhtaaksikirjoittaa, kirjata ja lähettää yleisen osaston kirjelmät;
- 3) hoitaa lautakunnan arkistoa, mikäli se ei kuulu rekisteritoimistolle; sekä
- 4) hoitaa lautakunnan kirjastoa.

34 §. Rekisteritoimiston hoitajan tulee:

- 1) huolehtia, että kaikista toimistoon ilmoitetuista henkilöistä pidetään sellaista rekisteriä, josta helposti käy selville sekä avunhakijan tarpeeseen ja oikeuteen vaikuttavat seikat että avunsaajan avustus sekä antaa rekisteristä pyydettyä tietoa viranomaisille ja yleisölle;
- 2) pitää luetteloja kaupungissa toimivista hyväntekeväisyysyhdistyksistä ja -laitoksista;
- 3) pitää huolta kaikista avunhakijoita koskevista asiakirjoista sekä tarpeen vaatiessa jättää niitä kuittia vastaan viranpitäjille;
- 4) ilmoittaa toimitusjohtajalle henkilöistä, jotka ovat rekisteritoimistolle ilmoitetut kerjäämisestä; sekä
- 5) hoitaa lautakunnan kanslian kaavake- ja kansliatarvevarastoa.

35 §. Kanslianhoidajan tulee:

- 1) kunakin arkipäivänä määrättyinä aikana avustuskansliassa ottaa vastaan avunhakijoita;
- 2) ilmoittaa avustusanomukset asianomaisille kodissakävijöille tarkastettaviksi sekä valvoa, että kodissakävijät viipymättä suorittavat tehtävänsä;
- 3) ilmoittaa köyhäinhoidon diakonisseille niistä avunsaajista, joita heidän tulee hoitaa tahi valvoa;
- 4) huolehtia avustuskanslian tehtävistä ja erikoisesti valvoa myönnettyjen avustusten suorittamista;
- 5) milloin avuntarve on niin pakottavaa laatua, ettei lautakunnan tai jaoston päätöstä ehditä odottaa, ilmoittaa siitä toimitusjohtajalle tai apulaisjohtajalle;
- 6) toimitusjohtajan määräyksestä antaa lähetteitä lautakunnan alaisiin laitoksiin;
- 7) lautakunnan tai sen jaoston päätöksen mukaisesti taikka toimitusjohtajan tai apulaisjohtajan määräyksestä antaa maksusitoumuksia;
- 8) asiamies- sekä kassa- ja tiliosastolla ilmoittaa sellaisista jaostojen päätöksistä, joiden toimeenpano kokonaan taikka osaksi kuuluu näille osastoille;
- 9) laatia jaostokokouksien esityslistat sekä esitellä asiat jaostojen kokouksissa;
- 10) ilmoittaa jäsenille jaostojen kokouksista ja esteen sattuessa, kutsua varajäsen;
- 11) toimitusjohtajan ohjeiden mukaan antaa avunhakijoille lääkkeitä, sairastarpeita y. m.; sekä

12) mikäli toista viranpitäjää ei ole siihen määrätty, nimikirjoituksellaan varmentaa apulaiskanslianhoidajan laatimat kuitit sekä merkitä maksu tarkastuskirjaan.

36 §. *Apulaiskanslianhoidajan* tulee:

1) avustaa kanslianhoidajaa myönnettyjen avustusten maksu-määräysten laatimisessa ja niiden kirjaamisessa kanslian kortti-rekisteriin;

2) tilata avunhakijoita koskevat papin- ja osoitetoimistontodistukset;

3) huolehtia tilastotietojen keräämisestä;

4) tilata rekisteritoimistosta henkilöasiakirjoja; sekä

5) kanslianhoidajan estettynä ollessa hoitaa hänen tehtäviään.

37 §. *Köyhäinhuitolautakunnan kodissakävijän* tulee:

1) pitää silmällä niitä köyhiä piirissään, jotka laitosten ulkopuolella saavat köyhäinhoitoa ja siinä tarkoituksessa niin usein, kuin on välttämätöntä, tahi ainakin neljästi vuodessa, käydä jokaisen piirissä asuvan avunsaajan luona ottamassa selvää heidän oloistaan sekä, jos sellaisia muutoksia on tapahtunut, jotka voivat aiheuttaa avustuksien muuttamisen, ilmoittaa siitä kanslianhoidajalle;

2) piirissään asuvista avunsaajista pitää luetteloa, mihin on merkittävä m. m. aika, milloin heidän luonaan on käyty sekä vaa-dittaessa esittää luettelo kodissakävijäin valvojalle;

3) valvoa, että alaikäiset lapset köyhäinhoidon huolenpidon alaisissa kodeissa saavat tarpeellista hoitoa ja kasvatusta sekä säännöllisesti käyvät koulua tai lastentarhassa ja jos tarttuvaa tautia, erittäinkin tuberkuloosia esiintyy kodissa, siitä ilmoittaa avustuskansliaan;

4) muutenkin valvoa avunsaajien kotioloja sekä kehoittaa heitä hoitamaan kunnollisesti kotejaan, antamalla siinä ohjeita ja neuvoja;

5) kun köyhäinhoitoa on annettu, kanslianhoidajan pyynnöstä viipymättä hankkia tarpeellinen saatavissa oleva mahdollisen luotettava selvitys hakijan avuntarpeesta, kotipaikkaoikeudesta ja elatusvelvollisten korvausmahdollisuuksista sekä viipymättä jättää kansliaan määrätyn kaavan mukaan laadittu tarkastuspöytäkirja;

6) hankkia tietoja sellaisista hädänalaisista, joiden puolesta köyhäinhoitoa ei vielä ole pyydetty, sekä niistä ilmoittaa toimitusjohtajalle tai asianomaiselle piirinjohtajalle;

7) toimessaan osoittaa tarkkuutta, tunnollisuutta ja hienotunteisuutta sekä koettaa voittaa avunhakijan täydellinen luottamus, aina pitäen päämääränään auttaa avunsaajaa elättämään itsensä;

8) tietojen antamista varten käydä kutsusta asianomaisen piirinjohtajan luona sekä olla saapuvilla jaoston kokouksissa;

9) kunakin arkipäivänä kanslianhoidajan määräämänä aikana käydä kansliassa;

10) missä vapaaehtoisia huoltajia on toimessa olla niiden kanssa yhteistyössä; sekä

11) pitää silmällä kerjäläisiä sekä ilmoittaa niistä rekisteritoimistoon.

38 §. *Diakonissan* tulee:

1) kanslianhoitajan määräyksestä käydä sellaisten avunsaajien luona ja heidän perheissään, jotka sairauden, lapsirikkauden tai muun syyn takia ovat erikoisen hoidon tarpeessa ja tällöin auttaa kutakin tarpeen mukaan;

2) köyhäinhuoltolautakunnan päätöksen mukaisesti tahi kanslianhoitajan määräyksestä välittää myönnetyn avustuksen jakamista ja muuten valvoa sen käyttöä; sekä

3) hankkia tietoja avuntarvitsijoista, jotka eivät ole hakeneet köyhäinhoitoa ja ilmoittaa niistä toimitusjohtajalle.

Asiamiesosasto.

39 §. *Asiamiehen* tulee, paitsi mitä köyhäinhoidon ohjesäännössä määrätään, erittäinkin:

1) johtaa ja valvoa asiamiesosastoa;

2) köyhäinhuolto- ja lastensuojelukorvausta ja kotiinlähettämistä koskevilla asioilla kaupungin puolesta ilman eri valtakirjaa valvoa ja ajaa köyhäinhoidon sekä lastenhuollon oikeutta ja puhevaltaa kuin myöskin panna täytäntöön niitä koskevat päätökset, jossa suhteessa asiamiehen tulee:

a) panna vireille ja ajaa kanteet muita kuntia vastaan köyhäinhuolto- ja lastenhuoltokorvausta sekä kotiinlähettämistä koskevilla asioilla sekä niitä yksityisiä henkilöitä vastaan, jotka lain ja asetuksen mukaan ovat Helsingin kaupungille korvausvelvollisia;

b) määrääjän kuluessa hakea korvausta niistä köyhäinhuolto- ja lastenhuoltokustannuksista, joista valtion tulee vastata;

c) asianomaisen lautakunnan tahi jaoston päätösten mukaisesti vastata muiden kuntien tahi viranomaisten Helsingin kaupunkia vastaan esittämiin köyhäinhuolto- ja lastenhuoltokorvausta sekä kotiinlähettämistä koskeviin vaatimuksiin;

d) muissakin köyhäinhuolto- ja lastensuojelulautakuntaa koskevilla asioilla, jollei sitä ole annettu toisen tehtäväksi, joko kantajana, hakijana tahi vastaajana, valvoa ja ajaa lautakuntien oikeutta ja puhevaltaa;

ollen kuitenkin asiamiehen epäselvissä tapauksissa ilmoitettava siitä asianomaiselle lautakunnalle tahi jaostolle ja odotettava sen päätöstä;

3) viipymättä ilmoittaa asianomaiselle lautakunnalle niistä tapauksista, jolloin korvausvaatimuksia koskevat asiakirjat eivät ole määrääjassa hänelle saapuneet; sekä tarpeen vaatiessa esitellä sellainen asia köyhäinhuoltolautakunnalle; samoin on meneteltävä sellaisen velkomusasian suhteen, jossa korvausvaatimusta ei voida täytäntöönpanna;

4) huolehtia siitä, että asiamiehelle jätetyistä ja saapuneista asioista pidetään sellaista korttidariota, josta helposti saa tiedon

asian laadusta ja niistä toimenpiteistä, joihin kussakin asiassa on ryhdytty;

5) kunakin arkipäivänä köyhäinhuoltolautakunnan määräämänä aikana köyhäinhuoltolautakunnan keskuskansliassa vastaanottaa köyhäinhuolto- ja lastensuojelulautakuntien päätösten mukaisesti kutsuttuja tai pidätettyjä korvausvelvollisia henkilöitä sekä antaa tietoja ja neuvoja virkaan kuuluvissa asioissa; sekä

6) vuosittain helmikuun kuluessa antaa köyhäinhuolto- ja lastensuojelulautakuntien vuosikertomuksia varten tarvittavat tiedot.

40 §. *Apulaisasiamiehen tulee:*

1) tarkastaa ja valmistella kotipaikkaoikeusasiat;

2) viipymättä ilmoittaa asiamiehelle niistä tapauksista, jolloin korvausvaatimuksia koskevat asiakirjat eivät ole määräajassa hänelle saapuneet tai niin myöhään, ettei vanhentumista ole voitu estää;

3) laatia vieraita kuntia vastaan nostettuja korvausasioita koskevat kirjelmät;

4) tarkastaa edellisessä kohdassa tarkoitettuja asioita koskevat maaherran päätökset ja välipäätökset sekä jättää ne aikanaan asiamiehelle kirjallisine ehdotuksineen; sekä

5) asiamiehen estettynä ollessa hoitaa hänen tehtäviään.

41 §. *Kirjanpitäjän tulee:*

1) hoitaa korvausasioita koskeva kirjanpito;

2) laatia korvausvaatimuksia koskevat laskut; sekä

3) hoitaa korttidariarioita ja kuntia koskeva määräpäiväkirja.

Kunnalliskoti ja työlaitos.

42 §. *Kunnalliskodin ja työlaitoksen johtajan tulee, paitsi mitä kunnalliskodin ja työlaitoksen ohjesäännössä määrätään, erittäinkin:*

1) valvoa, että laitoksen kaikista hoidokeista pidetään nimi-kirjaa, johon merkitään täydelliset tiedot kunkin nimestä, iästä ja kotipaikasta samoinkuin tulo- ja lähtöpäivät y. m.;

2) huolehtia, että hoidokit sijoitetaan laitoksessa köyhäinhuoltolain ja laitoksen ohjesäännön edellyttämällä tavalla sekä että heitä kohdellaan vakavasti, mutta samalla sävyisästi ja suopeasti kuin myöskin, että he saavat heille oikeudenmukaisesti kuuluvat edut;

3) valvoa, että kaikki työkykyisiksi katsottavat hoidokit ovat heille soveltuviissa töissä sekä jakaa niille, jotka ovat osoittaneet erikoista ahkeruutta ja hyvää käytöstä, ahkeruusrahoja tai muulla sopivalla tavalla ilmaista heille tunnustusta laitoksen johtokunnan vahvistamien perusteiden mukaan;

4) myöntää lomaa hoidokeille, jotka ovat sen ansainneet sekä huolehtia toimenpiteisiin ryhtymisestä karanteenin hoidokin palauttamiseksi takaisin laitokseen;

5) käyttää köyhäinhuoltolautakunnalle kuuluvaa holhousoikeutta laitokseen otettuihin henkilöihin nähden, mikäli ei ole kysymyksessä hoidokkien omaisuutta koskevat asiat;

6) köyhäinhoitolain ja laitosten ohjesääntöjen mukaisesti huolehtia kurinpidosta laitoksissa ja pitää luettelo määräämistään rangaistuksista sekä niistä ilmoittaa johtokunnalle;

7) avustaa laitoksen hoidokeita heidän pyrkiessään hankkimaan elatusmahdollisuuksia laitosten ulkopuolella sekä johtokunnalle ilmoittaa ne hoidokit, jotka eivät hänen mielestään enää kaipaavat laitoshoidoa;

8) valvoo, että kaikki laitoksiin hankitut tavarat ovat kelvollisia sekä että ruoka valmistetaan huolellisesti ja tarkasti;

9) valvoo, että laitosten rakennuksia, kalustoja ja muuta omaisuutta huolellisesti hoidetaan;

10) yhdessä apulaisjohtajan kera maksettavaksi hyväksyä laitoksia koskevat laskut ja allekirjoittaa tuloreversaalit;

11) lähettää kutsu johtokunnan kokouksiin ja esitellä ne asiat, mitkä johtokunnan kokouksissa tulevat käsiteltäviksi;

12) kunakin arkipäivänä olla lautakunnan määräämänä aikana laitoksen konttorissa tavattavissa;

13) vuosittain ennen tammikuun loppua toimittaa laitosten kaikkien varastojen ja kalustojen inventoimisen;

14) tammikuun kuluessa toimittaa tarpeelliset laitosten hoidokeita koskevat tilastotiedot;

15) laatia ja johtokunnalle hyvissä ajoin antaa laitosten menojen tuloarvioehdotus; sekä

16) helmikuun kuluessa antaa toimitusjohtajalle köyhäinhoitolautakunnan vuosikertomukseen tarvittavat tiedot.

43 §. *Apulaisjohtajan* tulee:

1) huolehtia laitosten kalustosta ja työaineista sekä ruokatarve-, halko- ja hiilivarastoista, johtajalle tehdä esitys varastojen tarpeenmukaisesta täydentämisestä kuin myöskin valvoo, että vain kelvollisia ja määräyksenmukaisia tavaroita laitoksiin vastaanotetaan;

2) varastomääräysten ja muiden todisteiden nojalla tarkastaa ja yhdessä johtajan kera maksettavaksi hyväksyä laitoksia koskevat laskut kuin myöskin allekirjoittaa tuloreversaalit;

3) yhdessä johtajan kera hinnoittaa hoidokkien valmistamat työt;

4) tarkastaa ehdotukset hoidokkien ahkeruusrahoiksi;

5) huolehtia laitosten kirjanpidosta;

6) tarpeen vaatiessa avustaa johtajaa hänen virkatehtävissään sekä johtajan estettynä ollessa hoitaa hänen tehtäviään.

44 §. *Lääkärin* tulee:

1) huolehtia laitosten terveyden- ja sairaanhoidosta sekä johtaa sairaalaosastoa;

2) johtaa laitosten poliklinikkaa, järjestää siellä vastaanotot sekä valvoo, että poliklinikan kuin myöskin sairastosastojen henkilökunnat suorittavat tehtävänsä;

3) kunakin arkipäivänä käydä laitosten sairastosastolla ja tarpeen tullen myöskin muilla osastoilla;

4) antaa sairastuneille hoidokeille tarpeellista hoitoa sekä tar-

vittaessa ryhtyä toimenpiteisiin sairaan siirtämiseksi sairaalaosastolle tai muuhun sairaalaan;

5) tarkastaa vastatulleet hoidokit;

6) huolehtia tarpeellisten lääkkeiden ja sairashoitovälineiden tilaamisesta sekä tarkastaa näitä koskevat laskut ja merkitä niille vastaanottotodistus;

7) tehdä johtokunnalle tarpeellisia ehdotuksia terveyden- ja sairaanhoidon suhteen;

8) valvoa ruuan valmistusta ja laatua;

9) antaa laitoksissa asuville viranpitäjille ja heidän perheittensä jäsenille tarpeellista sairashoitoa;

10) tammikuun kuluessa antaa johtajalle köyhäinholitolautakunnan vuosikertomusta varten selonteko laitosten sairaanhoidosta; sekä

11) antaa lausuntoja laitosten terveyden- ja sairaanhoidosta koskevissa kysymyksissä.

45 §. *Saarnaajan* tulee:

1) jokaisena sunnuntaina toimittaa laitoksen kirkossa jumalanpalvelus, joka kolmas sunnuntai ruotsiksi ja kunakin pyhäpäivänä sekä suomeksi että ruotsiksi aikana, jonka lautakunta, saarnaajan kanssa neuvoteltuaan, vahvistaa;

2) tarpeen vaatiessa pitää julkinen rippi ja ehtoollinen sekä sitä varten neuvoa ja ripittää niitä hoidokkeja, jotka sitä haluavat;

3) kerran viikossa tai, jos tarve vaatii, useamminkin olla tavattavissa yksityistä keskustelua varten varsinkin laitoksen sairausosastoilla;

4) vanhojen ja sairaiden hoidokkien pyynnöstä, jotka eivät kykene liikkumaan asuinhuoneistaan, saapua yksityisille sairaskäynnelle, sielunhoitokeskusteluihin ja antamaan ehtoollista; sekä

5) toimittaa laitoksessa esiintyviä kirkollisia toimituksia, kuten lapsenkastamista y. m.

46 §. *Konttoristin* tulee:

1) hoitaa kunnalliskodin keskusvarastoa sekä sitä koskeviin laskuihin merkitä vastaanottotodistus;

2) apulaisjohtajan osotusten mukaisesti ottaa osaa kirjanpito-
tehtäviin;

3) pitää laitosten kalustoluetteloa;

4) apulaisjohtajan estettynä ollessa hoitaa hänen tehtäviään.

47 §. *Konttoriapulaisen* tulee:

1) pitää hoidokkien nimikirjaa sekä viranpitäjiä ja heidän palkkojaan koskevaa luetteloa;

2) vuosittain laatia henkikirjoitukseen ja poliisikamariin vaa-
dittavat luettelot;

3) hoitaa laitosten kassa;

4) apulaisjohtajan osotusten mukaisesti ottaa osaa konttoritehtäviin; sekä

5) konttoristin estettynä ollessa hoitaa hänen tehtäviään.

48 §. *Ylihoitajattaren* tulee:

1) johtajan ja sairaanhoitoon nähden lääkärin määräysten sekä lautakunnan tai johtokunnan vahvistamien järjestyssääntöjen mukaisesti valvoa yleistä järjestystä kunnalliskodin osastoilla sekä vuorokauden eri aikoina niissä tekemällään kierroksilla vakuuttautua siitä, että viranpitäjät täyttävät tehtävänsä;

2) yhdessä johtajan kanssa määrätä, mille osastolle ja mihin huoneeseen vastatullut hoidokki on sijoitettava sekä tarpeen vaatiessa ryhtyä toimenpiteisiin hoidokin siirtämisestä osastolta toiselle;

3) valvoa, että laitoksen hoidokkeja kohdellaan suopeasti, mutta samalla vakavasti kuin myöskin huolehtia, että he viettävät hiljaista, raitista ja siveätä elämää;

4) usein käydä hoidokkien luona, pyrkien tutustumaan heidän elämäänsä ja oloihinsa, heidän työkykyynsä, antaa heille tarpeellista ohjausta ja tukea sekä tiedustella mahdollisuuksia, joita heillä ehkä voi olla itsensä elättämiseen laitoksesta päästyään;

5) tarkoin kiinnittää huomiota hoidokkien terveyden- ja mielen-tilaan sekä tarpeen vaatiessa ilmoittaa siitä lääkärille;

6) olla läsnä poliklinikassa lääkärin vastaanotoissa sekä poliklinikanhoitajattaren ollessa estettynä, hoitaa tämän tehtäviä;

7) päivittäin ilmoittaa johtajalle laitoksella vallitsevasta tilasta sekä hoidokkien lukumäärästä;

8) sattuneissa kuolemantapauksissa valvoa, että kuolleita käsitellään säädetyllä tavalla; sekä

9) valvoa, ettei laitoksen kalustoa ja muuta omaisuutta huonosti hoideta tai hävitetä.

49 §. *Osastonhoitajattaren* tulee:

1) valvoa, että hänen osastollaan vallitsee järjestys ja siisteys, että hoidokkeja kohdellaan suopeasti, mutta samalla vakavasti sekä että he viettävät hiljaista, raitista ja siveätä elämää;

2) olla saapuvilla osastolla, määrättyinä aikana avata ja sulkea sinne johtavat ovet sekä määrättyllä paikalla säilyttää niihin kuuluvat avaimet;

3) valvoa, että työkykyiset hoidokit ovat työssä sekä kuukausittain jättää konttoriin ahkeruusraha-ehdotukset;

4) hoitaa hoidokkien mukanansa tuomaa omaisuutta;

5) johtajalle esitellä hoidokkien loma-anomukset;

6) aterian aikana itse jakaa ruoka-annokset;

7) päivittäin ylihoitajattarelle ilmoittaa osastolla vallitsevista oloista;

8) tarpeen mukaan jakaa lääkärin määräämät lääkkeet tai sairasruuan sekä muuten antaa osaston sairaille tarpeellista hoitoa;

9) hoitaa ja vastata osaston vuode-, liina- ja pitovaatteista sekä muusta kalustosta ja varastotarvikkeista;

10) pitää silmällä hoidokkien luona käyviä henkilöitä ja valvoa, etteivät nämä viivy osastolla yli sallitun ajan sekä kieltää sopimattomasti esiintyviltä henkilöiltä pääsy osastolle;

11) valvoa, ettei hoidokeille tuoda väkijuomia sekä ettei heillä ole kiellettyjä tavaroita hallussaan;

12) osaston hoidokkien keskuudessa sattuvissa kuolemantapauksissa huolehtia, että kuolleita käsitellään säädetyllä tavalla;

13) järjestää hoidokeille tilaisuus käydä jumalanpalveluksissa laitoksen kirkossa;

14) toisen hoitajattaren estettynä ollessa hoitaa tämänkin tehtäviä; sekä

15) ilmoittaa johtajalle rikkomukseen syyppää hoidokki.

Pientenlastenosaston hoitajattaren tulee tämän lisäksi:

16) valvoa, että äidit huolellisesti ja määrätyn ajoin imettävät lapsiaan.

50 §. Poliklinikanhoitajattaren tulee:

1) kunakin arkipäivänä lautakunnan vahvistamina aikoina pitää avoinna laitoksen poliklinikkaa ja lääkärin valvonnan alaisena hoitaa sitä sekä avustaa lääkäreitä vastaanotoissa;

2) vastata hänen hoidossaan olevasta kalustosta;

3) sairastapauksen sattuessa kutsusta viipymättä saapua sairastuneen hoidokin luo sekä ilmoittaa siitä ylihoitajattarelle;

4) lääkärin määräyksen mukaisesti antaa kaikille sairastuneille työlaitoksen hoidokeille tarpeellista hoitoa;

5) sairastuneille laitosten viranpitäjille ja heidän perheenjäsenille antaa laitoksen lääkärin määräyksestä tarpeellista hoitoa;

6) päivittäin lääkärille ilmoittaa polikliinillistä hoitoa saavien sairaitten tilasta; sekä

7) ylihoitajattaren tai toisen hoitajattaren estettynä ollessa hoitaa heidän tehtäviään.

51 §. Emännöitsijän tulee:

1) huolehtia ruuan valmistuksesta sekä valvoa kaikkia keittiössä suoritettavia töitä kuin myöskin, että puhtaus ja järjestys siellä vallitsevat;

2) vastaanottaa ruoka- ja taloustarpeita sekä näitä koskeviin laskuihin merkitä vastaanottotodistus;

3) huolehtia, että hänen hoidossaan olevia ruoka- ja muita tarpeita säästäväisesti käytetään ja etteivät ne pääse pilaantumaan ja ettei niitä hävitetä;

4) huolehtia, että keittiöhuoneistojen ovet määrättyä aikana avataan ja suljetaan sekä avaimet säilytetään määrättyllä paikalla;

5) päivittäin pitää luetteloa keittiössä toimessa olevista hoidokeista, merkitä keittiössä ja leipomossa kulutetut ravinto-aineet asianmukaisiin kulutusluetteloihin sekä kuukausittain tehdä ehdotus ahkeruusrahoiksi;

6) hoitaa ja vastata hoidossaan olevista vuode- ja liinavaatteista sekä kalustosta ja varastotarvikkeista; sekä

7) johtajalle ilmoittaa rikkomukseen syyppää hoidokki.

52 §. Käsityönjohtajattaren tulee:

1) työn kestäessä olla saapuvilla työhuoneistossa sekä johtaa ja ohjata hoidokkien töitä käsityösastolla;

2) vastaanottaa tarvittavat työaineet, työkalut ja muut kalustoesineet, sekä vastata niistä;

3) määrättyinä aikana toimittaa valmistuneet työt tarkastettaviksi ja hinnoitettaviksi;

4) huolehtia, että puhtaus ja järjestys vallitsevat työhuoneissa sekä että hoidokit ahkerasti ja huolellisesti tekevät työnsä;

5) pitää luetteloa työssä olevista hoidokeista ja heidän suorittamistaan töistä sekä kuukausittain tehdä ehdotus ahkeruusrahoiksi;

6) ilmoittaa johtajalle rikkomukseen syyppää hoidokki; sekä

7) kunakin arkipäivänä määrättyinä aikana avata ja sulkea työhuoneistojen ovet sekä joka ilta työn päätyttyä säilyttää huoneistojen avaimet sitä varten määrättyllä paikalla asunnossaan.

53 §. *Pesulan johtajattaren tulee:*

1) työn kestäessä olla saapuvilla työhuoneistossa;

2) huolehtia ja valvoa, että vaatteet tulevat kunnollisesti pesyiksi ilman että syövyttäviä aineita käytetään;

3) vastaanottaa ja punnita pesulaan lähetetyt vaatteet sekä huolehtia, että ne pestyinä toimitetaan jälleen määräraikkaansa;

4) tarkoin valvoa, että puhtaus ja järjestys vallitsevat pesulan huoneistossa, sekä että siellä työskennellään ahkerasti ja huolellisesti; sekä kuukausittain tehdä ehdotus ahkeruusrahoiksi;

5) valvoa, että pesulan koneita ja kalustoa hyvin hoidetaan;

6) varastosta vastaanottaa pesulassa tarvittavia kalustoesineitä ja työaineita;

7) pitää luetteloa pesulan työtoiminnasta;

8) tapaturman sattuessa ilmoittaa siitä heti johtajalle;

9) määrättyinä aikana avata ja sulkea työhuoneistojen ovet sekä joka ilta työn päätyttyä säilyttää huoneistojen avaimet sitä varten tarkoitettulla paikalla asunnossaan; sekä

10) ilmoittaa johtajalle rikkomukseen syyppää hoidokki.

54 §. *Työlaitoksen esimiehen tulee:*

1) huolehtia työlaitoksesta ja sen hoidokeista, valvoa järjestystä makuusaleissa ja työhuoneissa sekä että hoidokeita kohdellaan suopeasti, mutta samalla vakavasti kuin myöskin että he viettävät hiljaista, raitista ja siveätä elämää;

2) johtajan ohjeiden mukaan määrätä, mihin maksuusaliin ja mihin työhuoneeseen hoidokki sijoitetaan sekä tarpeen vaatiessa ryhtyä toimenpiteisiin hoidokin siirtämiseksi kunnalliskotiin;

3) johtaa ja valvoa työlaitoksessa suoritettavia töitä, pitää päiväkirjaa valmistuneista töistä sekä päivätyölistaa sekä tehdä ehdotus valmistajien hinnasta;

4) johtajalle tehdä esitys laitokseen hankittavista työaineista ja muista tarvikkeista;

5) huolehtia työlaitoksen työaine- ja kalustovarastoista sekä merkitä vastaanottotodistus työlaitoksen laskuihin;

6) laatia ehdotus hoidokkien ahkeruusrahoiksi;

7) laitoksen hoidokkien keskuudessa sattuvissa sairastapauksissa ryhtyä toimenpiteisiin tarpeellisen hoidon hankkimiseksi sai-

rastuneelle kuin myöskin ilmoittaa onnettomuustapauksista johtajalle;

- 8) esittää johtajalle hoidokkien loma-anomukset;
- 9) hoidokin karatessa ilmoittaa siitä viipymättä johtajalle;
- 10) huolehtia laitoksen ja hoidokkien omaisuudesta;
- 11) päivittäin johtajalle ilmoittaa laitoksella vallitsevasta tilasta; sekä
- 12) kuukausittain ja tarpeen vaatiessa johtajalle ilmoittaa millä määrällä köyhäinhoidolle velkaa oleva hoidokki on velkaansa suorittanut.

55 §. Koneenkäyttäjän tulee:

- 1) hoitaa kaikkia laitoksessa käytännössä olevia höyrykattiloita ja koneita sekä valaistus-, vesi- ja lämpöjohtoja sekä vastata niistä asetusten ja säännösten mukaisesti;
- 2) pitää päiväkirjaa polttoaineiden ja öljyjen kulutuksesta;
- 3) huolehtia laitoksessa esiintyvistä vähäisemmistä korjaus- ja muutostöistä;
- 4) johtajalle tehdä esitys kattilahuoneeseen ja korjaustöihin tarvittavien kalustojen ja työaineiden hankinnasta sekä niinhyvin määrään kuin laatuunkin nähden tarkastaa ne; sekä
- 5) valvoa, että hänen johdollaan työskentelevät viranpitäjät ja hoidokit täyttävät tehtävänsä sekä kuukausittain laatia ehdotus ahkeruusrahoiksi;

56 §. Kunnalliskodin vahtimestarin tulee:

- 1) huolehtia järjestyksestä ja puhtaudesta laitoksen kirkossa, saunassa, ruumishuoneessa ja pihamaalla sekä valvoa, että portit ja ovet lukitaan yöksi;
- 2) ottaa osaa laitoksen ulkotöiden valvontaan;
- 3) toimittaa hänelle annetut laitoksen virkatehtävät kaupungilla; sekä
- 4) saattaa koppiin hoidokit, jotka ovat sinne määrättyt sekä mikäli mahdollista olla saapuvilla heille ruokaa vietäessä.

57 §. Kunnalliskodin työnjohtajan tulee:

- 1) hoitaa laitoksen tallia siihen kuuluvine vajoineen, valvoa, että niissä vallitsee järjestys ja puhtaus sekä että kalustosta, rehuista ja muusta omaisuudesta hyvin huolehditaan;
- 2) johtajalle tehdä esitys tallin tai kalustosuojan tarpeiksi tehtävistä ostoista;
- 3) ottaa osaa laitoksen maanviljelys- ja muiden ulkotöiden johtoon sekä valvoa, että hänen johdollaan työskentelevät viranpitäjät ja hoidokit täyttävät tehtävänsä;
- 4) huolehtia laitoksen tavaran kulutuksesta; sekä
- 5) valvoa, että tallin ja ulkosuojien ovet lukitaan yöksi.

58 §. Kunnalliskodin puutarhurin tulee:

- 1) valvoa ja johtaa laitoksen puutarhatöitä;
- 2) hoitaa puutarhatyössä käytettävää kalustoa ja tarvikkeita sekä johtajalle tehdä esitys niiden hankkimisesta;

3) valvoa, että hänen johdollaan työskentelevät hoidokit täyttävät tehtävänsä; sekä

4) hoitaa laitoksen juurikasvien ja vihanneksien säilytyshuoneita.

59 §. *Kunnalliskodin sikalan hoitajan* tulee:

1) valvoa ja hoitaa laitoksen sikalaa;

2) hoitaa sikalassa käytännössä olevaa kalustoa ja tarvikkeita sekä johtajalle tehdä esitys niiden hankkimisesta;

3) valvoa, että hänen johdollaan työskentelevät viranpitäjät ja hoidokit täyttävät tehtävänsä; sekä

4) huolehtia teurastuksesta sekä pitää luetteloa tuotetusta sianlihamäärästä ja sikojen luvusta.

60 §. *Työlaitoksen työnjohtajan* tulee:

1) huolehtia ja valvoa ammattialansa töitä itse työhön osaan ottaen;

2) hoitaa hänen töissään tarvittavia koneita, kalustoa ja tarvikkeita sekä tarpeen vaatiessa ehdottaa esimiehelle niitä hankittavaksi;

3) vastata siitä tavarasta, joka on jätetty valmistettavaksi tai korjattavaksi;

4) valvoa, että hänen johdollaan työskentelevät hoidokit täyttävät tehtävänsä sekä tehdä esimiehelle ehdotus ahkeruusrahoiksi;

5) huolehtia järjestyksestä ja puhtaudesta työhuoneessaan; sekä

6) tapaturman sattuessa siitä heti esimiehelle ilmoittaa.

61 §. *Työlaitoksen vahtimestarin* tulee:

1) valvoa järjestystä laitoksen eri huoneustoissa, huolehtia, että puhtaus kaikkialla vallitsee kuin myöskin että hoidokeita kohdellaan suopeasti, mutta samalla vakavasti;

2) hoitaa laitoksen kalustoa ja muuta omaisuutta;

3) vastaanottaa säilytettäväksi hoidokkien mukana tuoma omaisuus;

4) määrättyä aikana avata ja sulkea laitoksen portit ja ovet;

5) aterioiden aikana itse jakaa ruoka-annokset hoidokeille;

6) valvoa, ettei hoidokeilla ole hallussaan luvattomia tavaroita;

7) esimehelle ilmoittaa sattuneista sairastapauksista tai tapaturmista; sekä

8) määrättyä aikana olla laitoksella varamiehenä ja tarvittaessa avustaa kunnalliskodissa viranpitäjiä järjestyksen ylläpitämiseksi.

82. Helsingin kaupungin köyhäinhoitolautakunnan lasten-päiväkodin ohjesääntö.

Köyhäinhoitolautakunnan vahvistama syyskuun 5 p:nä 1927.

I. Päiväkodin tarkoitus, järjestely ja toiminta-aika.

1 §. Päiväkodin tarkoituksena on antaa päivähoitoa varattomille lapsille, varsinkin sellaisille, joiden vanhemmat käyvät työssä, siten että lapset saavat päiväkodin aukioloaikana paitsi ruokaa, myöskin ohjausta läksyjen luvussa, leikeissä ja käsitöissä.

2 §. Päiväkotiin otetaan 2—15 vuoden ikäisiä lapsia. Poikkeustapauksissa voivat alle kahden vuoden ja yli viidentoista vuoden vanhat lapset päästä päiväkotiin.

3 §. Anomus päiväkotihoidosta on tehtävä siinä järjestyksessä kuin köyhäinhoitoavustuksesta on säädetty. Anomuksen ratkaisee köyhäinhoitolautakunnan jaosto. Kiireellisissä tapauksissa voi päiväkotiiin ottaminen tapahtua köyhäinhoitolautakunnan toimitusjohtajan tai sen virkailijan suostumuksella, jonka valvonnassa päiväkoti on. Tämä väliaikainen toimenpide on kuitenkin esitettävä jaoston hyväksyttäväksi.

4 §. Päiväkoti on avoinna arkipäivinä klo $\frac{1}{2}$ 7 aamusta klo 6 iltaan ellei köyhäinhoitolautakunta toisin määrää.

5 §. Päiväkotihoidosta suoritettavasta korvauksesta määrää kussakin tapauksessa erikseen köyhäinhoitolautakunnan jaosto.

6 §. Ruokatarpeiden, kaluston, halkojen y. m. hankintaa päiväkotiin valvoo köyhäinhoitolautakunnan toimitusjohtaja.

II. Päiväkodin henkilökunta, sen asettaminen, oikeudet ja velvollisuudet.

7 §. Päiväkodin henkilökuntaan kuuluu johtajatar ja tarpeellinen palveluskunta.

8 §. Johtajattaren, jonka tulee olla perehtynyt lastenhoitoon ja ohjaukseen sekä mieluummin suorittanut lastentarhan opettajattaren oppikurssin, valitsee köyhäinhoitolautakunta. Molemmiin puoliin on yhden kuukauden irtisanomisaika.

9 §. Päiväkotiin tarvittavan palveluskunnan ottaa ja irtisanoo toimitusjohtaja johtajattaren esityksestä.

10 §. Johtajattaren velvollisuuksiin kuuluu:

a) johtaa päiväkotia, valvoa siisteyttä ja järjestystä siellä sekä huolehtia siitä, että lapset saavat asianomaista hoitoa;

b) pitää päiväkodissa hoidettavista lapsista luettelo, johon myöskin merkitään hoitopäivien lukumäärä;

c) pitää luettelo päiväkodin omaisuudesta;

d) huolehtia siitä, että päiväkodissa ei oleskele asiaankuulumattomia henkilöitä;

e) huolehtia päiväkodissa oleskelevien lasten terveydentilasta ja tarpeen vaatiessa, erittäinkin jos voidaan epäillä jonkun lapsista

sairastavan tarttuvaa tautia, heti toimittaa lapsi lääkärin tarkastettavaksi;

f) antaa toimitusjohtajalle seuraavaa toimintavuotta varten ehdotus päiväkodin meno- ja tuloarvioksi;

g) tehdä lautakunnalle ehdotus päiväkodin ruuanvalmistusohjeeksi sekä valvoa, että lautakunnan vahvistamaa ohjetta noudatetaan;

h) lähettää köyhäinhoidon kassa- ja tilivirastolle tarkastetut ja vastaanottokuitilla varustetut päiväkodin laskut; sekä

i) muuten suorittaa köyhäinhuoltolautakunnan hänelle antamat tehtävät.

11 §. Palveluskunnan tulee johtajattaren määräysten mukaisesti hoitaa lapsia, valmistaa ruokaa, toimittaa siivous y. m. työt päiväkodissa.

12 §. Päiväkodin johtajatar ja palveluskunta saavat ne palkat ja muut edut, jotka kaupungin viranpitäjiä varten on säädetty. Johtajatar saa asunnon päiväkodissa, jos huoneisto-olot sen sallivat. Palveluskunta asuu päiväkodissa.

13 §. Johtajattaren ja palveluskunnan työajan määrää toimitusjohtaja.

III. Päiväkodin järjestys, valvonta ja taloudenhoito.

14 §. Päiväkodin lähin valvonta kuuluu köyhäinhuoltolautakunnan toimitusjohtajalle tai sille virkailijalle, jolle köyhäinhuoltolautakunta sen määrää.

15 §. Ruokailujärjestykseen päiväkodissa kuuluu kaksi ateriala ja kaksi välipalaa. Ruuan tulee olla ravitsevaa ja riittävää. Ruoka valmistetaan köyhäinhuoltolautakunnan kutakin vuotta varten vahvistamien ohjeiden mukaisesti.

16 §. Päiväkodin kirjanpidosta huolehtii köyhäinhoidon kassa- ja tilivirasto.

83. Merimiesten työnvälitysosaston perustaminen Helsingin kaupungin työnvälitystoimistoon.

Sosiaaliministeriön päätös tammikuun 3 p:ltä 1927.

(Vrt. kunn. as.-kok. 1926 : 19 ja 20)

Sosiaaliministeriö on yllämainittuna päivänä päättänyt, että Helsingin kaupungin työnvälitystoimistoon on perustettava sellainen erikoisosasto merimiesten työnvälitystä varten, jota maaliskuun 27 p:nä 1926 annetun työnvälityslain 4 §:ssä tarkoitetaan, oikeuttaen Helsingin kaupungin saamaan tämän osaston ylläpitämistä varten vuotuista apurahaa työnvälityksen tarkastuksesta

sekä apurahan myöntämisestä työnvälitystoimistoille ja -asiamiehille huhtikuun 22 p:nä 1926 annetun valtioneuvoston päätöksen 10 §:n mukaan.

84. Ohjeita kaupunginvaltuuston päätöksiiä alistettaessa valtioneuvoston vahvistettaviksi.

Sisäasiainministeriön kiertokirje marraskuun 11 p:ltä 1927.

Voimassa olevan kaupunkien kunnallislain 41 §:ssä luetellaan erinäisiä kaupunginvaltuuston ehdotuksia ja päätöksiä, jotka ovat, lailliseen voimaan tullakseen, alistettavat valtioneuvoston tutkittaviksi ja vahvistettaviksi. Sen ohella samassa lainkohdassa säädetään siitä järjestyksestä, jossa nämä alistettavat päätökset ja ehdotukset ovat valtioneuvostoon lähetettävät. Erinäiset kaupunginvaltuustot (kauppalanvaltuustot) eivät kuitenkaan ole noudattaneet sanottua järjestystä, kuten sisäasiainministeriö käsittelemistään asioista on todennut, vaan ovat asianomaiset asiamiehen kautta jättäneet tai postitse lähettäneet alistuksensa suorastaan valtioneuvostoon. Paitsi tätä suoranaisesti lainvastaista menettelytapaa on sisäasiainministeriö havainnut, että valtuustojen anomuskirjat alistetuissa asioissa sekä anomuksiin liitetyt pöytäkirjanotteet ja muu selvitys ovat olleet monessa suhteessa vaillinaisia, joten asiakirjoista ei ole saatu asian ratkaisulle tarpeellista aineistoa, vaan on lisäselvitystä ollut m. m. kirjeenvaihdon kautta hankittava. Näitten ja eräitten muitten sanottujen asiain käsittelyssä ilmenneitten virheellisyyksien ja vaillinaisuuksien välttämiseksi on sisäasiainministeriö katsonut tarpeelliseksi asianomaisten noudatettavaksi puheenaolevien asiain käsittelyn ja alistamisen suhteen määrätä seuraavaa:

1) että kaupunkien kunnallislain 41 §:ssä mainittujen asiain alistamisen tulee ehdottomasti tapahtua sanotun pykälän säättämässä järjestyksessä;

2) että anomuskirjaan liitetyssä pöytäkirjanotteessa tulee olla merkintä, että pöytäkirja on asianmukaisesti tarkistettu ja julki-luettu sekä myös siitä onko päätöksestä valitettu vai ei (viimeksi-mainittu merkintä toimitetaan maaherranvirastossa);

3) että pöytäkirjanotteesta selviää, onko valtuuston päätös tehty joko yksimielisesti tai määräenemmistöllä, milloin sellaista enemmistöä voimassa olevan kaupunkien kunnallislain 22 §:n mukaan alistettavissa asioissa vaaditaan;

4) että lainapäätöstä alistettaessa on tarkoin selostettava, mihin tarkoituksiin lainaa aiotaan käyttää, onko se suunniteltu otettavaksi kuoletuslainana vai kiinteänä lainana, ja edellisessä tapauksessa, kuinka pitkä kuoletusaika on. Jos ulkomainen laina on kyseessä, on siitä erityisesti ilmoitettava ja anomukseen liitettävä selvitys kaikista lainaehdoista, kuten koron määrästä ja kuoletus- y. m. maksuista. Kun on ilmennyt, ettei valtioneuvoston kaupunginvaltuus-

tojen laina- anomuksista antamia päätöksiä ole kaikkialla noudatettu, vaan ovat eräät kaupunkikunnat väärinkäyttäneet lainavaroja, kiertäen valtioneuvoston päätöksissä annettuja määräyksiä, tulee valtuustojen tästä lähtien uuden lainapäätöksen alistuksen yhteydessä sisäasiainministeriöön lähettää selostus edellisestä laina-anomuksesta annetun päätöksen perusteella otetun lainan muodosta ja siitä saatujen lainavarojen käytöstä;

5) että laadittaessa kunnallislain 41 §:n 3 kohdassa mainittuja ehdotuksia liikenne- y. m. maksujen kantamiseksi, on edelleenkin noudatettava senaatin 9 päivänä toukokuuta 1916 asiassa antamia ohjeita, erittäinkin niitten 3 kohtaan sisältyvää määräystä, että kaikki voimassa oleviin taksoihin ehdotetut muutokset ovat erittäin ilmoitettavat ja niin myös ne syyt, jotka ovat aiheuttaneet muutos-ehdotukset, jonka ohella alistukseen on liitettävä ilmoitus siitä, mihin määriin maksut, joita alistus koskee, ovat kahtena edellisenä vuotena nousseet ja kuinka suuriksi ne arvioidaan nousevan muutetun tariffin tultua voimaan.

HELSINGIN KAUPUNGIN KUNNALLINEN ASETUSKOKOELMA

JULKAISUT

1927. HELSINGIN KAUPUNGIN TILASTOKONTTORI. N:o 11.

Sisällys: 85. Järjestysohjeet huonerakennustyötä varten, s. 221. — 86. Toimiluvan myöntäminen raitiotielinjan rakentamiseksi Pasilaan, s. 234. — 87. Helsingin kaupungin rakennusjärjestyksen muutos, s. 234. — 88. Muutokset kaupungin asemakaavaan vuonna 1927, s. 234. — 89. Muutokset palkkasääntöisten virkojen luokitteluun vuonna 1927, s. 235.

---

85. Järjestysohjeet huonerakennustyötä varten.

Valtioneuvoston päätös marraskuuna 15 p:ltä 1927. :

(*Suomen as.-kok. 1927 : 381*)

Nojautuen ammatinvaaralta suojelemisesta 4 päivänä huhtikuuta 1914 annetun asetuksen 17 §:ään on valtioneuvosto, sosialiministeriön esittelystä, huonerakennustyötä varten vahvistanut seuraavat järjestysohjeet:

Yleisiä määräyksiä.

1 §. Huonerakennustöissä on ryhdyttävä tehokkaisiin toimenpiteisiin tapaturmien estämiseksi.

Kaikki huonerakennustyössä käytettävä kalusto, koneet, nostolaitteet, kuljetusvälineet, telineet ja käsityökalut on pidettävä sellaisessa kunnossa ja varustettava sellaisilla turvallisuus- ja suojalaitteilla, että tapaturmavaara niiden käyttämisessä vältetään. Koneet ja rakennuksessa tarpeelliset nostolaitteet ja telineet on aina ennen niiden uudelleen käyttämistä tarkastettava, että ne ovat asianmu-kaisessa kunnossa.

2 §. Rakennustyöpaikalla on rakennusainekset ja työvälineet pidettävä hyvässä järjestyksessä sekä tarpeelliset käytävät ja kuljetustiet vapaina niillä liikkumista estävistä esineistä.

Pimeän aikana työskenneltäessä tulee työskentelypaikan, käytävien ja kuljetusteiden olla riittävästi valaistut. Työntekijäin liikkuminen valaisemattomilla rakennuksen osilla on kiellettävä.

Sähköjohdot on rakennustyöpaikalla asetettava niin ja pidettävä sellaisessa kunnossa, etteivät työntekijät asiattomasti pääse niiden kosketuksiin ja ettei niistä muutenkaan koidu vaaraa työntekijöille.

3 §. Rakennustöissä käytettävistä hisseistä ja muista nostolaitteista, höyrykattiloista ja -astioista, rakennuksilla esiintyvistä kivenlouhinta- ja hakkuutyöstä sekä räjähdysaineiden käytöstä on voimassa, mitä niistä erikseen säädetään.

4 §. Rakennustyöpaikalla tai sen lähetyvillä on pidettävä työntekijöitä varten raitista juomavettä saatavana ja on se, ellei

vesijohtoa ole olemassa, säilytettävä suljetussa, hanalla varustetussa astiassa.

5 §. Työntekijäin vaatteita varten tulee olla eri huone, joka on pidettävä vähintään $+15^{\circ}$ C lämpöisenä.

Työntekijöitä varten, jotka ruokailuajaksi voivat poistua työstä, tulee olla ruokailuhuone, johon on järjestetty mukana tuodun ruuan lämmityslaite.

Ruokailu- ja pukuhuoneessa tulee olla hyvä ilmanvaihto ja on niiden puhdistaminen toimitettava huolellisesti joka päivä. Lattiat on pestävä vähintään kerran viikossa. Suursiivous on toimitettava vähintään kerran kuukaudessa.

Ammattientarkastajalla on oikeus harkintansa mukaan myöntää tämän pykälän 1 ja 2 momentin määräyksistä poikkeuksia.

6 §. Työntekijöille on järjestettävä työpaikalle käymälöitä, jotka tulee pitää puhtaina ja kunnossa. Missä työntekijöinä on kumpaistakin sukupuolta, on käymälöitä laitettava erikseen naispuolisille työntekijöille.

7 §. Näiden järjestysohjeiden alaisella työpaikalla tulee olla sidetarpeet, paarit ja muut tapaturman ensihoitoon tarpeelliset välineet sekä ensihoitoon sopiva sidehuone. Ellei työpaikan lähettyvillä asu lääkäreitä, tulee siellä olla saatavissa joku ensiavun antoon kykenevä henkilö.

Ammattientarkastajalla on oikeus harkintansa mukaan myöntää tämän pykälän määräyksistä poikkeuksia.

Perustushautojen kaivamistyö.

8 §. Perustushautojen kaivaminen on suoritettava niin, että vältetään tapaturmat, joita maanviereminen tai putoavat kivet ja muut esineet saattavat aiheuttaa.

Perustushautaa kaivettaessa on maa, mahdollisen vieremisen estämiseksi, joko kaivettava kaltevaksi taikka tukiseinällä tai muuten maan laadun mukaisesti tuettava. Tukemiseen käytettävä puuaines ei saa olla lahoa eikä muuten viallista. Tukiseinien rakentamiseen käytettävään riittävään vahvoja lankkuja ja tuettakoon nämä seinät asianmukaisesti ottaen huomioon maanpaine. Tukiseinien tukia ja vahvikkeita alkoon ilman vastaavaa lisävahvistusta käytettävä kulkusiltojen ja nostolavojen kannattimina.

9 §. Ennenkun toisen, vieressä olevan rakennuksen perustuksen alla tai aivan sen vieressä aloitetaan kaivaustyöt, on rakennus soveliaalla tavalla estettävä sortumasta.

Roudan sulamisen tai sateiden aikana on ryhdyttävä erikoisiin toimenpiteisiin seinämien sortumisen estämiseksi, kuten tukien vahvistamiseen ja veden poistamiseen perustushaudasta.

10 §. Rakennustyössä käytettäviä kaivaus-, ruoppaus- ja muita koneita hoitakoot ainoastaan siihen tottuneet henkilöt. Koneet on, kaatumisen ja luisumisen estämiseksi, asetettava ja kiinnitettävä lujalle alustalle.

11 §. Kulkusillat on rakennettava lujiksi, huomioonottaen niiden oma paino ja niille asetettava suurin kuormitus.

Kaivo- ja tunnelityöt.

12 §. Ennenkun työskentely kaivossa, tunnelissa, katujohtoon yhdistävässä kanavassa tai muussa sellaisessa alkaa, on tutkittava, ettei niissä ole myrkyllisiä kaasuja ja ettei raitista ilmaa niistä puutu. Tarpeellisen ilmanvaihdon aikaansaamiseksi on ryhdyttävä tehokkaisiin toimenpiteisiin.

Perustuksen rakentaminen.

13 §. Perustuksen rakentamistyöt on järjestettävä ja suoritettava niin, että perustushaudoissa maanvieremiset vältetään.

Perustustyöissä käytettävät paalutuskoneet on jatkuvasti tarkastettava. Ne on asetettava kestäville alustoille ja tuettava kaatumisen ja luisumisen estämiseksi.

Paalutuskoneiden liikkuvat osat ja voimansiirtolaitteet on asianmukaisesti suojustettava.

Paalujen kuljettamisessa paalutuskoneille, niiden asettamisessa ja suuntaamisessa tulee ryhtyä tarpeellisiin toimenpiteisiin tapaturmain varalta. Paalutustyön johto ja paalutuskoneiden hoitaminen on uskottava ainoastaan ammattitaitoisille henkilöille.

Kivenmurskaus.

14 §. Pölyn leviämisen estämiseksi on kivenmurskauskoneessa, mikäli mahdollista, johdettava vesisuihku syöttöaukkoon tai on leviäminen muulla sopivalla tavalla ehkäistävä.

Betonityö.

15 §. Betoniholvien, -palkkien, -kaarien ja muiden betonirakenteiden rakentamisen valvonta ja johto annetakoon ainoastaan todistettavasti ammattitaitoiselle henkilölle.

Betonityöissä tarvittavat muotit ja telineet on tehtävä aineksista, joissa ei saa olla niiden kestävyyttä vähentäviä laho- taikka muita vikoja.

Muotit ja telineet on rakennettava riittävän vahvoiksi kestäämään niitä kuormituksen vaihteluita, jotka saattavat betonityötä suoritettaessa syntyä. Betonin valamisen aikana on telineitä tarkastettava, että ne eivät siinä määrin laskeudu tai muuten siirry paikaltaan, että siitä aiheutuisi sortumisen vaaraa. Betonityöissä käytettävistä telineistä olkoon soveltuvissa kohdissa muutoin voimassa, mitä alempana näissä järjestysohjeissa telineistä yleensä määrätään.

16 §. Betoni on sitomisaikana, valamisen jälkeen, varjeltava haitalliselta kuivumiselta, jäätymiseltä, tärinältä ja kuormitukselta. Etenkin kylmän vuodenaikana on betonityötä suoritettaessa huolehdittava, että betoni ei jäädy.

Muotteja ja telineitä älköön poistettako betonirakenteista liian aikaiseen, ja on kussakin tapauksessa erikseen määrättävä, huomioonottaen rakenteelliset ja kuormitusseikat, milloin ja missä järjestyksessä poistaminen voidaan sallia.

Rakennustelineet.

17 §. Telineitä rakennettaessa ja purettaessa on noudatettava suurinta varovaisuutta. Sellaisen työn johtoa älköön annettako muulle kuin siitä vastuunalaiselle, tottuneelle henkilölle.

Telineille sallittu suurin kuormitus on soveliaalla tavalla ilmoitettava työntekijöille. Vahvistamatta telineitä älköön niitä kuormitettako yli sallitun määrän.

Telineiden kestävyyttä tulee työn aikana ajoittain tarkastaa.

Telineiden rakennusaineet ja kuormitus.

18 §. Telineiden rakennusaineiden tulee olla tarkoitukseen soveliaat ja tulee niitä olla työpaikalla riittävä määrä. Puuaine ei saa olla niin viallista, että telineiden kestävyys siitä vähenisi. Telineisiin käytetty rauta-aine ei saa olla säröistä, ruosteensyömää eikä muuten viallista.

Naulat, pultit, ruuvit, kiskot, liitos- ja ankkuroimisraudat sekä vannehtimis- ja sideraudat eivät saa olla aikaisemmasta käytöstä vioittuneita, ja on ne valittava huomioonottaen kulloinkin niihin kohdistuvat kuormitukset.

Telineitä rakennettaessa on huomioonotettava telinepuun oma paino, 700 kg/m³ mukaan, ja vielä lisäksi se paino, joka tulee telineillä työskentelevistä työntekijöistä, työkaluista, työkoneista, rakennusaineista ja muusta telineillä liikutettavasta kuormasta. Edelleen otettakoon huomioon tuulen ja lumen, hissien, vintturien y. m. nostokoneiden aiheuttama kuormitus.

Telinejärjestelmät ja niiden pääosat.

19 §. Huonerakennustelineet rakennetaan joko yksiriviseksi tai kaksiriviseksi.

Yksiriviset telineet käsittävät sellaisen järjestelmän, jossa telinekuormaa kannattaa paitsi rakennuksen seinä, myös määrätyle etäisyydelle seinästä asetettu seinän kanssa yhdensuuntainen pysty-
piirurivi.

Kaksiriviset telineet käsittävät sellaisen järjestelmän, joissa seinän osuus telinekuorman kannattamiseksi korvataan toisella pystypiirurivillä.

Puisilla huonerakennuksilla esiintyy lisäksi yksirivinen telinejärjestelmä, jossa pystypiirut sivulle liikkumisen varalta tuetaan vinoilla jokilla.

Yksirivisessä järjestelmässä on piirurivin etäisyys seinästä oleva vähintään 1.4 tai 1.7 metriä, joista edellinen tarkoittaa puisia huone-

rakennuksia. Kaksirivisessä järjestelmässä on piirurivien etäisyys oleva vähintään 2.0 metriä.

Kummassakaan järjestelmässä ei pystypiirujen rakennuksen suuntainen etäisyys saa olla suurempi kuin 2.5 metriä.

Telinesillan eli lavan leveyden muuraus-, rappaus-, kivi- ja muissa sellaisissa töissä tulee olla vähintään 1.5 metriä. Puisilla huonerakennuksilla tulee telinelavan leveyden olla vähintään 1.25 metriä.

Saumaus- ja puhdistustöissä tulee telinesillan olla ainakin 0.8 metriä leveä. Maalaus- ja muissa sellaisissa töissä tulee telinesillan olla ainakin 0.6 metriä leveä.

Yksirivisen telinejärjestelmän pääosat ovat:

Pystypiurut, näitä vaakasuorasti yhdistävät niskat eli jokkalankut, seiini ja jokkalankkuihin poikittaisesti nojaavat telinesiltojen kannattimet eli jokat, telinekuormia kannattavat telinesillat, telineitä pituus- ja poikkisuunnassa jäykistävät vino- ja ristisiteet sekä seinäankkuriraudat. Lisäksi esiintyy telinejärjestelmässä jokkalankua kannattava tukikorvus eli naappi.

Kaksirivisessä telinejärjestelmässä tulee edellisen lisäksi pääosiin kuulumaan toinen piirurivi ja sit sitova jokkalankku.

Telineiden mitoitus.

20 §. Teline rakennukseen käytettävien pystypiirujen tulee olla niin vahvoiksi mitoitettut, että ne kestävät telineen oman painon ja kaiken niille tulevan kuormituksen.

Pystypiirujen mitoituksen, niin yksi- kuin kaksirivisessä järjestelmässä, tulee riippua piirujen keskinäisestä etäisyydestä sekä telineiden korkeudesta ja kuormituksesta. Seuraavia rajamittoja ei kuitenkaan saa alittaa.

Kun ylin telinesilta on noin 5 metrin korkeudella maasta, tulee pystypiirujen veistetyin tyvimittan olla vähintään 10×10 sm; sillan ollessa yli 5 metriä maasta on piirujen veistetty tyvimitta oleva vähintään 12.5×12.5 sm.

Jokkalankkujen vahvuus sekä yksi- että kaksirivisessä järjestelmässä on määrättävä pystypiirujen etäisyyttä rakennuksen pituussuunnassa ja telinesilloilta johtuvia kuormituksia silmälläpitäen.

Kun pystypiirujen etäisyys rakennuksen pituussuunnassa on korkeintaan 2.5 metriä, on jokkalankkujen mitta oleva 5×15 à 20 sm riippuen pystypiirujen etäisyydestä. Jos pystypiirujen etäisyys on suurempi kuin 2.5 m, on jokkalankut vastaavasti vahvistettava. Kun pystypiirujen etäisyys on niin suuri, että jokkalankua on vaikea kylliksi vahvistaa, tuetaan jokkalankun keskikohta vino- tai riippusiteillä.

Jokkalankkujen tukemiseen käytetyt naapit eli tukikorvukset on tehtävä vähintään $5 \times 12.5 \times 35$ sm suuruisiksi.

Jokkalankun jatkoksen kohdalla on tukikorvus oleva niin paksu, että se tukee molemmat jatkoksen lankut.

Puisilla huonerakennuksilla esiintyvässä telinejärjestelmässä,

jossa varsinaista jokkalankkua ei käytetä, korvataan jokkalankku 2.5×12.5 sm vahvuisella vaakasuoralla siteellä.

Jokkien mitoitus on määrättävä ottamalla huomioon jokkien keskinäinen etäisyys, telineille tuleva kuorma ja yksirivisissä telineissä jokkalankun etäisyys seinästä sekä kaksirivisissä jokkalankujen keskinäinen etäisyys.

Vierekkäisten jokkien etäisyys telinesillan keskiviivan kohdalla saa olla enintään 1.5 metriä.

Jokkien veistetty vahvuus on oleva vähintään 12.5×12.5 sm. Tätä vahvuutta saa käyttää sekä yksi- että kaksirivisessä järjestelmässä, jollei jokkien tukikohtien väli ole suurempi kuin 2.4 metriä. Jos telineiden leveys on tätä suurempi, on käytettävä vastaavasti vankempia jorkkia.

Erittäin raskaita kuormia telineillä käsiteltäessä, on jokat tehtävä kaksinkertaisiksi eli siis yksi jorkki kummallekin puolen piirua.

Yksirivisessä telinejärjestelmässä puisia huonerakennuksia varten käytetään jorkkina vähintään 2 kpl. 5×10 sm lankkuja tai vastaavan vahvuisia muita puuta.

Telineissä käytettyjen siltalankkujen pitää olla vähintään 4.6 sm, puisten rakennusten telineissä vähintään 3.2 sm paksuja. Teline-lankkujen asemasta, joiden paksuus on laskettu määrätyle kuor- mitukselle, ei saa käyttää kaksinkertaisia puolipaksuja lautoja.

Vino- ja ristisiteiden pienimpien mittojen tulee olla:

puristetuissa siteissä (ponsi eli vitaposki) 5×12.5 sm;

vedetyissä siteissä 2.5×10 sm.

Telineiden rakentaminen.

21 §. Pystypiirujen asettamisessa tulee huolehtia siitä, että jokaisen piirun alusta kannattaa piirulle tulevan painon. Jos kuor- mitus on niin suuri, että piirun alusta ei sitä kestä, on joko alustaa vahvistettava tai kuormitus asianmukaisella tavalla johdettava laajemmalle alalle.

Jos piirut asetetaan suoraan maanpinnalle, on niiden alipäät joko kaivettava maahan tai muuten estettävä sivulle liikkumasta.

Ulommaisien piirurivin tulee, mikäli mahdollista, kallistua hiu- kan seinään päin.

Jos tuulen painosta tai muusta syystä pystypiirut pyrkivät ko- hoamaan paikaltaan, ovat ne ankkuroitavat alustansa.

Telineiden pystypiirujen tulee, mikäli mahdollista, olla telineissä yhtämittaisina. Kun piirut on jatkettava, on jatkokset asetettava helposti nähtäviin kohtiin ja tehtävä huolellisesti.

Jos jatkosliitokset tehdään niin, että piirujen päät asetetaan vastakkain toistensa päälle, tulee liitospintojen sopia toisiinsa. Liit- oskohdat sidotaan tällöin joko sidepuilla tai raudoilla, jotka kiin- nitetään piiruihin nauloilla, pulteilla, rautavanteilla t. m. s.

Jos jatkosliitokset tehdään niin, että piirujen päät menevät li- miin toistensa ohi, täytyy jatkosliitos liikkumisen estämiseksi pituus-

suunnassa ja nurjahduksen välttämiseksi sitoa joko piirujen läpi ulottuvilla pulteilla tai vanneraudoituksella sekä lyödä ylemmän piirun päälle luja tukikorvus. Liitoksen pitempi tulee olla vähintään 1 metri.

Jokkalankut on kiinnitettävä suoraan pystypiiruihin, ulommassa piirussa sisäisivulle ja kaksirivisen järjestelmän seinänviereisessä piirussa ulkosivulle.

Jokkalankun liitos on järjestettävä pystypiirun kohdalle. Tällöin on huomioonotettava, että ensin naulataan toinen jatkosliitoksen muodostavista lankuista lujasti pystypiiruum ja vasta sen jälkeen ulommainen lankku jo kiinnitettyyn lankkuun niin pitkällä nauloilla, että nauhat ulottuvat piirun kohdalla pystypiirun sisään ainakin 5 sm ja lankun kohdalla nauhojen päät voidaan kunnollisesti kääntää.

Kun jokkalankku on kiinnitetty pystypiiruum, asetetaan sen tueksi, ennenkun telinesiltaa kuormitetaan, lujasti nauhattu tukikorvus eli naappi.

Jokkien asettamisessa on huomioonotettava, että yksirivisessä järjestelmässä johan pää on upotettava vähintään 15 sm seinämuurin sisään. Joket eivät saa nojata tiili- tai muihin sellaisiin kasoihin.

Puisilla huonerakennuksilla tulee jokkien päät kiinnittää seinähirsiin ja tukea alta ja ulkopuolelta tukikorvuksilla.

Jokkien ulkopäät kiinnitetään joko suorastaan pystypiiruihin tahi jokkalankkuihin. Edellinen tapaus tarkoittaa puurakennuksia. Jälkimmäisessä tapauksessakin on joka toisen pystypiirun kohdalle asetettava jokka kiinnitettävä pystypiiruum. Kiinnityksen on oltava niin tehokas, että jokkien liukuminen estetään.

Puisilla huonerakennuksilla, joiden telineissä jokkalankkuja ja niitä tukevia tukikorvuksia ei käytetä, kiinnitetään joket pystypiiruihin paitsi tehokkaalla naulauksella myös tukikorvuksilla.

Telinesiltaa rakennettaessa on telinelankut asetettava ja kiinnitettävä niin, etteivät ne kuormituksista irtaannu ja että ainakin telinesillan ulommaisin lankku on nauhattava kiinni. Lankut on asetettava niin, että niiden päät hyvin ulottuvat jokkien yli. Voittuneet ja kuluneet siltalankut on vaihdettava uusiin.

Jos telineiden osat ovat naulauksesta tai ruuveilla tai pulteilla yhdistämisestä särkyneet, on ne vaihdettava uusiin. Ruuvit ja mutterit, milloin pulttiliitoksia käytetään, on riittävästi kierrettävä ja jälestäpäin tarpeen mukaan kiristettävä.

Telinerakenteissa käytettävät vanneraudat on naulaamalla, kiilaamalla tai muuten estettävä liukumasta.

Jos telineosissa, joissa on liitoksia, huomataan liukumista tai siirtymistä, on tämä estettävä korjaamalla tai uusimalla liitokset.

Telineiden jäykistäminen.

22 §. Telineiden pönkittämiseen ja vahvistamiseen käytettävät pönkät ja vahvistuslankut on tarkasti sovitettava rakenteeseen, jotta telineosien laskeutumiset ja vääntymiset estetään.

Jos telinerakennuksessa on välttämätöntä käyttää vino- ja risti-siteitä ja nämä telineiden poikkisuunnassa haittaavat työntekoa, voidaan niiden sijasta piirut pönkittää tai myös ankkuroida seinään. Tarpeen mukaan annettakoon muutamien siteiden ulottua maasta koko telineen korkeudelle. Telineiden jäykistämisestä purkaussiltojen ja hissien kohdalla otettakoon huomioon, mitä 31 §:ssä sanotaan.

Rakennustelineet on ankkuroitava rakennuksen seiiniin tai pönkitettävä, jos telineitä ei ole aiottu vapaina riippuviksi.

Telineet sidotaan seiiniin kaksinkertaisilla, kiristettävillä pyörörauta-ankkureilla joko läpi rakennuksen seinän tai muuhun rakennuksen kiinteään osaan. Ankkurien ulkopäät sidotaan pystypiirun ja jakan kiinteiden nurkkausten kohdalle telinelavan alapuolelle.

Jos ankkuroimiseen käytetään puolankkua, on sen toinen pää kiinnitettävä pystypiiruun ja toinen pää lattiapalkkiin tai muuhun rakennuksen kiinteään osaan.

Telineiden puulitoksissa tulee kiinnityspulttien kannat ja mutterit varustaa aluslevyillä.

Kiveen tai kalliion kiinnitettäköön ankkurisiteet kiilapulteilla tai muulla tehokkaalla tavalla.

Siteenä käytetty teräsköysi on kiinnitettävä tukipulttiin köysilukolla.

Kannatuspukit.

23 §. Telineitä, joissa telinesilta on asetettu kannatuspukeille ja joissa se on 5 metriä korkeammalla maasta, älköön ilman ammattientarkastajan lupaa käytettävä.

Milloin rakennustyössä pukkiteleitä käytetään, tulee heilumisen estämiseksi pukit asettaa tukeville alustoille, pukkien jalat jäykistää luhistumista vastaan sekä pukit sitoa toisiinsa ristsiteillä, milloin telineiden korkeus maasta on yli 3 metriä.

Jos rakennuksen telinesilloille asetetaan pukkeja, joille sitten laitetaan toiset työskentelysillat, ei pukkien korkeus saa olla yli 1.75 metriä.

Erikoistelineitä.

24 §. Tikapuu-, riippu- ja mastotelineitä saa käyttää 5 metriä korkeammalla maasta ainoastaan saumalaastinta-, vesihierintä-, maalaus-, levysepän- tai muussa sellaisessa sekä tilapäisessä rappaus- ja korjaustyössä.

Tikapuutelineet, joissa tikapuiden puolapuille on asetettu telinesillat, varustettakoon kaatumisen estämiseksi siteillä, pönkillä tai kiinnitettäköön ne seinään.

Riipputelineet, joissa telinesilta on köysien varassa, tulee ripustaa niin, että köysien kuluminen teräviä reunoja vastaan vältetään. Köydet kiinnitetään suoraan kattoparruihin, kiinteisiin palkkeihin tai muihin rakennusrungon kiinteisiin osiin. Köysiä ei saa kiinnittää ruuvattuihin eikä naulattuihin hakoihin.

Uloketelineissä, joissa telinesiltaa kannattavat ulospistävät niska-puomit, tulee näiden toisen pään olla ankkuroitu vastapäiseen seinään tai muuhun kiinteään rakennuksen osaan ja puomien ulkopäät tukea muuriin nojaavilla vitaposkilla. Sellainen tuki ei saa nojata listaan eikä reunaan, vaan on sen nojattava muurissa olevaan syvennykseen tai pitkin muuria lujasti kiinnitettyyn tukilankkuun.

Jos uloketelineille asetetaan toinen irtoteline, ei viimemainitun korkeus saa nousta yli 3.5 metriä.

Uloketelineitä saa käyttää ammattientarkastajan luvalla muuraustelineinä.

Tikapuut.

25 §. Tikapuut tulee tehdä virheettömistä aineksista ja niin hyvin askel- kuin sivupuiden mitat on laskettava huomioonottaen tikapuuainesten laatu ja aiottu kuormitus.

Melkein pystysuorassa asennossa käytettäviin tikapuihin käytetään askelpuiksi puolapuita, jotka tulee kiinnittää joko läpikäiraten tai upottamalla sivupuihin. Rikkinaulatut, kuluneet tai muuten vialliset puolapuut on vaihdettava uusiin. Askelpituus on tikapuissa tehtävä lyhyeksi, jos niitä myöten kannetaan kuormaa.

Loivissa tikapuissa eli tikaportaissa, tulee askelpuiden olla vähintään 15 sm levyiset ja on tikapuut varustettava ainakin yhdellä kaiteella, jonka tulee ulottua vähintään yhtä metriä ylemmäksi sitä ylätasoa, jolle tikapuut johtavat.

Jos tikaportaita myöten kannetaan kuormia, on ne alapuolelta varustettava pohjalaudoituksella.

Tikapuut tulee pystyttää ainoastaan kiinteälle ja tiiviille alustalle sekä niin, että ne eivät luisu eivätkä kaadu. Jyrkät tikapuut on varustettava niin, etteivät ne kaadu taaksepäin eivätkä liu'u sivulle. Telinesillalle asetettujen työskentelytikapuiden korkeus ei saa olla yli 3.0 metriä.

Telineportaat ja kulkusillat.

26 §. Kulkua varten aiotut telineportaat ja kulkusillat on tehtävä siten, että niihin käytetyt lankut sidotaan toisiinsa joko alapuolelle asetetuilla pienoilla tai muulla sopivalla tavalla, jotta ne eivät aiheuta putoamisia lankkujen erilailla notkuessa. Soveltuvissa kohdin on niihin nähdessä noudatettava samoja määräyksiä, kuin telinesilloista on annettu.

Kulkusillan, jota käytetään tavarankuljetuksessa tai kulkutienä telineillä tai avonaisien palkistojen päällä, täytyy olla ainakin yhden metrin levyisen, paitsi alempana viimeisessä momentissa mainituissa tapauksissa.

Kulkusilta, jota käytetään tilapäisessä työssä, on tehtävä ainakin kolmesta rinnakkaisesta lankusta ja vähintään 0.5 metrin levyiseksi.

Muuraustelineille johtavien kulku- eli ylöskäytäväsilltojen tulee olla neljästä lankusta tehtyjä ja ainakin 0.6 metriä leveitä.

Turvalaitteet telineiltä putoamisen estämiseksi.

27 §. Jos työ suoritetaan rakennuksen sisällä olevilla telineillä, jotka on rakennettu niskapalkeille, tulee telineiden kohdalla ja ainakin 2 metrin alalle telineiden vapaitten sivujen ulkopuolelle asettaa niskapalkeille kunnollisia telinelankkuja. Samalla tavoin on työskentely turvattava ikkunoita ja niiden kehyksiä paikalleen asettaessa.

Porras- ja hissikuilut ja muut aukot ja syvennykset ja muut sellaiset, joihin työntekijät voivat pudota, on aidattava tai peitettävä asianmukaisilla kansilla.

Telinesillat, välisillat ja kuljetussillat, joilla työskennellään ja jotka ovat yli 5 metriä maanpinnan tai muun kiinteän pohjan yläpuolella, on varustettava suojakaiteilla, jotka asetetaan pitkin siltojen vapaita sivuja. Sellaiseen suojakaiteeseen on rintasuojan lisäksi tehtävä myös jalkalista.

Kulkusillat ja niiden välisillat, tikaportaat ja portaat tulee varustaa vapailta sivuiltaan suojakaiteilla.

Lankkujen osilla, jotka ulottuvat ulkopuolelle telinesiltojen jokia, ei saa työskennellä.

Liukastumisen välttämiseksi on telinesillat ja työpaikat yleensä pidettävä puhtaina lumesta ja jäätä sekä tarpeen mukaan hiekoitettava.

Suojelu alasputoavilta esineiltä.

28 §. Sellaista työtä, missä voi sattua alasputoilevien esineiden aiheuttamia tapaturmia, älköön ilman asianmukaista suojalaitetta suoritettako sellaisen paikan yläpuolella, jossa työntekijöitä kulkee tai on työssä.

Telineportaiden, kulkusiltojen ja telinesiltojen lankkujen välille älköön jätettävä niin suuria rakoja, että niiden läpi esineitä mahtuu putoilemaan tai että niihin voidaan vahingossa astua.

Sellaisten paikkojen telineillä, joihin tiilejä kaadetaan, tulee olla tiiviitä ja vahvasti rakennettuja.

Sellaisiin sulkemattomiin porttikäytäviin ja muihin paikkoihin, joissa työntekijöitä kulkee tai työskentelee, tulee laittaa ylhäältä putoilevien esineiden varalta tiiviitä, tarpeeksi leveitä ja vahvoja suojakatoksia.

Kattotyöt.

29 §. Ennen katon rakentamistöiden alkamista tulee ylimmän välilattian niskapalkit peittää telinelankkuilla, ellei itse lattia sitä ennen ole valmiina.

Ulkopuoliset telineet on pidettävä purkamattomina, kunnes katon rakennustyöt on lopetettu.

Tarpeen mukaan on telineille, räystään korkeudelle, rakennettava suojakatos työntekijäin ja esineiden putoamisen ehkäisemiseksi. Suojakatos tehtävä vähintään puolen metrin levyiseksi ja varustettakoon ainakin 60 sm korkealla esteseinällä. Jos tavallisia ulko-

telineitä ei ole olemassa, voidaan sen sijaan suojakatos rakentaa ulkonevalle telineelle.

Milloin kattotuolit ja muut suuremmat kattorakenteet rakennetaan valmiiksi maassa, on ne nostettava paikoilleen kaikkea varovaisuutta noudattaen.

Katon laudoittamistyössä on työskentelyä varten järjestettävä asianmukaiset ja tukevut jalkanojat.

Savupiiput tulee varustaa tikapuilla, joita ei saa käyttää tukikiönsien kiinnityskohtana.

Suuremmissa rakennuksissa on pitkin katon harjaa pihan puolelle rakennettava kulkusilta, joka varustettakoon vahvoilla kaiteilla.

Katon korjaustöissä on käytettävä tikapuita. Nämä tulee asettaa tarkasti kattoon kiinni sekä kiinnittää soveliaalla tavalla katon harjaan eikä räystäsränniin.

Työntekijöille, jotka työskentelevät katolla, on työnantajan toimitettava luja varmuusköysi vöineen, ja tulee ennen käyttämistä huolellisesti tarkastaa, että se on kunnossa.

Nostolaitteet.

30 §. Nosturit ja vinssit tulee asettaa lujalle perustalle ja ankkuroida tai tukea niin, etteivät ne kuormitettuna käytettäessä heilahtele eivätkä liiku perustuksistaan. Nostolaitteessa tulee olla hyvin toimiva pysäytys- ja jarrutuslaite. Jos nostolaitteessa on vaihde eri nopeuksia varten, tulee hammasvaihdon itsestään siirtyminen olla estettävissä varmalla sulkulaitteella.

Nosturien ja vintturien käsikammen tulee olla vakavasti kiinnitetty akseliin.

Jos nosturia käytetään konevoimalla, tulee koneenkäyttäjän voida paikaltaan suoraan tai välillisesti seurata kuorman kulkua koko siirtämisaajan. Sähkövoimalla käytettävissä nostureissa on ryhdyttävä varokeinoihin, ettei työntekijä joudu sähköjännityksen alaisten osien kanssa kosketuksiin.

Korkeammalla olevien nosturinosien voitelemista varten laitettakoon soveliaat ja turvalliset voitelulaitteet. Liikkuva nosturi on varustettava merkinantolaitteella, jota tulee aina käyttää, ennenkun nosturi pannaan käyntiin.

Nosturissa olevan kuorman alla ei saa työskennellä eikä kulkea. Henkilöiden kuljettaminen nosturilla olkoon kielletty tauluilmoituksella, joka on asetettava työpaikalle nosturin läheisyyteen.

Nostokoneiden hammas- ja hankauspyörät, hihnat ja hihnapyörät sekä muut näiden koneiden ja voimansiirtolaitteiden vaaralliset osat tulee varustaa asianmukaisilla suojuksilla.

Nostokoneet tulee asianmukaisesti tarkastaa, ennenkun ne ensikertaa pannaan käyntiin työpaikalla. Tarkastus on uusitava, jos nostolaitetta huomattavasti muutetaan rakenteeltaan tai jos se on siirrettäessä saanut sellaisia vaurioita, jotka vaikuttavat sen käyttövarmuuteen.

Hissi.

31 §. Estääkseen hissiradan läpikulua, tulee pääsyn hissini alimmalle pysähdyssillalle eli kuormaussillalle olla suljettu silloin, kun hissikori ei ole mainitulla sillalla. Korihisseissä voidaan läpikulku estää porteilla tai puomeilla, jotka itsestään nousevat ylös ja laskeutuvat alas, kun hissikori laskeutuu alas tai nousee ylös. Ylimmän lastaussillan kohdalle on myös asetettava soveliaat esteet läpikulun estämiseksi.

Kun hissiä käytetään vain kuorma- ja purkamissilltojen kohdalla, tulee kaikkien niiden välillä olevain pysähdyssilltojen olla suljettuja.

Ainakin 4 metrin korkeudelle maasta tulee hissiradan avonaisten sivujen ympäri rakentaa suojakatos. Tämän katoksen ja maan välinen osa hissiradasta on, lastausaukkoja lukuunottamatta, rakennettava täydelleen umpinaiseksi.

Kaikkien pysähdyssilltojen ympärille on, missä se voi käydä päinsä, hissiradan niille sivuille, joissa ei ole lastausaukkoja, rakennettava vähintään 2 metrin korkuinen aita. Kaikkien pysähdyssilltojen vapaat, avoimet sivut on, mikäli mahdollista, varustettava kaitteilla ja jalkalautoilla. Hissikorin ja pysähdyssillan välillä tulee olla vähintään 10 sm vapaata varatilaa korin liikkumisen helpottamiseksi.

Hissin käyttövoima on voitava nopeasti katkaista ja hissini koneiston tulee olla sellainen, että se käyttövoiman katkaisemisen jälkeen heti pysähtyy.

Jokaisella käytännössä olevalla lastaussillalla tulee olla merkinantolaitos, joka johtaa hissini koneiston käyttäjän luo.

Hissii älköön käytettävä henkilökuljetukseen, ellei tarkastusviranomainen ole siihen antanut lupaa.

N. s. pitkän tavaran hissii rakennettaessa betonirautojen ja puutavaran nostamista varten telinejärjestelmän välittömään yhteyteen huomioonotettakoon, että nostohissini kohdalla ainakin 5 metrin levyisellä alalla rakennustelineet koko korkeudeltaan varustetaan laudoista tehdyillä suojaseinillä, joiden ulkopuolelle jokkien päät tai muut telineosat eivät saa pistää. Milloin pitkän tavaran nostoon käytetään nostopuomia, on se tehtävä raudasta tai riittävän vahvasta puusta rautatakein vahvistettuna. Jos nostopuomi kiinnitetään telineiden pystypiiruun, on tämä vastaavasti vahvistettava ja ankkuroitava kiinteään kohtaan rakennuksessa.

Pitkää tavaraa nostettaessa hissillä telineille on kuormaa erikoisilla ohjauksyksillä ohjattava ja estettävä tarttumasta telineisiin. Nostoalueen kohdalla on työläisten kulku kiellettävä.

Milloin tiilen, laastin ja betonin nosto tapahtuu puomihissillä, noudatettakoon pystypiirun vahvistamisen suhteen, mitä edellä pitkätavaran nostopuomista ja sen kiinnittämisestä pystypiiruun ja pystypiirun vahvistamisesta on sanottu.

Purkaussillat telineillä ja niitä kannattavat jokat ja jokkalankut on tehtävä vastaavasti vankemmiksi. Telinejärjestelmä on purkaus-

sillan kohdalla jäykistettävä vino- ja ristisiteillä rakennuksen pituus- ja poikkisuuntaan.

Jokaisella pysähdyssillalla tulee olla paitsi tarkastusviranomaisen antamia määräyksiä suurimmasta sallitusta kuormituksesta, joko kielto käyttää hissiä henkilökuljetukseen tai tieto siitä, millä ehdoilla henkilökuljetus on sallittu.

Erilaisia huonerakennustöitä.

32 §. Maalaus-, stukko-, paperoimis- ja muita sellaisia sisätöitä tehtäessä tulee käyttää vakavia telineitä tai tikapuita. Yksinkertaisia tikapuita älköön käytettävä 5 metriä korkeammalla suoritettavissa töissä ja on ne varustettava estelaitteilla liukumisen varalta. Mieluummin käytettävään kaksoistikapuita, joissa on porrasasteet.

Kuumennettaessa asfalttia, tervaa tai muita helposti syttyviä aineita tulee kuumennusastiaan sopiva kansi sekä hiekkaa olla saatavissa.

Huoneiden purkamistyöt.

33 §. Purkamistyöt tulee suorittaa sellaisiin töihin tottuneen henkilön välittömän valvonnan ja johdon alaisena ja on töissä ryhdyttävä erikoisiin varokeinoin työntekijäin putoamisen estämiseksi ja putoavien esineiden aiheuttaman vaaran välttämiseksi. Purkamistyöt tulee suorittaa sellaisessa järjestyksessä, että rakennuksen luhistuminen vältetään.

Porraskäytävien ja hissikulujen tai muiden aukkojen kaiteita älköön poistettako ennen niiden rakennusosien purkamista, missä kaiteet ovat.

Palkit, tiilet ja kivet sekä muut purettaessa irtautuvat kappaleet ovat sopivalla tavalla kuljetettavat maahan.

Palkkeja, parvekkeita tai muita ulkonevia rakennuksen osia kannattavia seiniä tai tukia älköön purettako ennenkun mainitut osat on ensin poistettu.

Holvit on ennen purkamista asianmukaisesti pönkitettävä ennenaikaisen luhistumisen estämiseksi.

34 §. Työntekijäin tulee tarkoin noudattaa niitä määräyksiä, joita heille annetaan tapaturmien ehkäisemiseksi. Työntekijän tulee pitää käyttämänsä työkalut sellaisessa kunnossa ja käyttää niitä sillä tavoin, että vaaraa ei synny hänelle itselleen eikä työtovereille.

Erinäisiä määräyksiä.

35 §. Lasten ja nuorten henkilöiden sekä naisten käyttämisestä huonerakennustöihin on voimassa, mitä siitä on erikseen säädetty.

36 §. Nämä järjestysohjeet asetetaan työntekijäin nähtäväksi työpaikan ruokailuhuoneeseen, missä sellainen on, mutta muuten pidetään ne nähtävänä työpaikalla tai työtä johtavan henkilön luona paikassa, missä se tarkoituksenmukaisimmin on järjestettävissä.

37 §. Jokaista, joka rikkoo näitä järjestysohjeita, rangaistaan

niinkuin ammatinvaaralta suojelemisesta 4 päivänä huhtikuuta 1914 annetun asetuksen 20 §:ssä säädetään.

38 §. Nämä järjestysohjeet tulevat voimaan 1 päivänä helmikuuta 1928.

86. Toimiluvan myöntäminen raitiotien rakentamiseksi Pasilaan.

Kaupunginvaltuuston päätös marraskuun 9 p:ltä 1927.

Kaupunginvaltuusto päätti mainittuna päivänä: että Helsingin raitiotie- ja omnibusosakeyhtiölle 1945 vuoden loppuun asti myönnetään toimilupa Nordenskiöldinkadun ja Pasilan esikaupungin väliselle yksiraiteiselle raitiotielinjalle mikäli se joutuu sijaitsemaan kaupungille kuuluvalla maalla osakeyhtiön muille raitioiteille voimassa olevin ehdoin.

87. Helsingin kaupungin rakennusjärjestyksen muutos.

Sisäasiainministeriön vahvistama marraskuun 15 p:nä 1927.

(Vrt. kunn. as.-kok. 1917 : 2)

Sisäasiainministeriö vahvisti mainittuna päivänä Helsingin kaupungin rakennusjärjestyksen, toukokuun 8 p:ltä 1917, 43 §:n 1 momentin 2) kohdan ja 50 §:n 1 momentin 7) kohdan muutettuina näin kuuluviksi:

43 §. Tontin pinta-alasta saa enintään kaksi kolmannesta rakentaa. Tästä ovat poikkeuksena:

2) kaikki kartassa punaisella osotetut tontit, joihin tehtävät asuinrakennukset saavat täyttää, kulmatonteilla enintään kaksi kolmannesta ja välitonteilla enintään kaksi viidennestä niiden pinta-alasta, mikä määräys ei kuitenkaan koske korttelin n:o 373 tontteja n:oja 12, 14 ja 16;

50 §. Kadun varrelle tehtävä rakennus saakon, ellei tonttia lunastettaessa ole siinä kohden enempää rajoitusta pantu, enintään saman korkeuden kuin on kadun leveys, lisättyinä puolellatoista metrillä (1.5 m). Tähän nähden on kuitenkin huomattava:

7) että asuinrakennuksen suurin luvallinen korkeus on kaksitoista metriä (12 m) erityisesti vahvistetussa kartassa sinisellä, harmaalla tai punaisella värillä osotetuilla alueilla. Tämä määräys ei koske korttelissa n:o 373 olevia Porvoonkadun tontteja n:oja 12, 14 ja 16.

88. Muutokset kaupungin asemakaavaan vuonna 1927.

1. Asemakaavan muutokset (lukumittomatta 2 kohdassa mainittuja).

Päivä-määrä.	Kaup. osa.	Kortteli.	Päivä-määrä.	Kaup. osa.	Kortteli.	Päivä-määrä.	Kaup. osa.	Kortteli.
12.3	I	140	29.7	V	93	15.11	XIII	401
13.5	XIV	479 b	31.10	XIII	439	17.12	XIII	438

2. Muutokset korttelien tonttijakoon ja rakennusrajoihin.

Päivä- määrä.	Kaup. osa.	Kortteli.	Päivä- määrä.	Kaup. osa.	Kortteli.	Päivä- määrä.	Kaup. osa.	Kortteli.
14.1	XIII	425	27.4	II	97	16.8	VII	104
12.3	XI	318	»	X	297	»	XII	373
»	XI	341	4.6	XIII	411	31.10	VI	228
»	XIII	425	»	XIII	429	»	XI	337
»	XIV	487	29.7	VII	136	15.11	X	250
5.4	IX	199	9.8	IV	153	»	XII	373

89. Muutokset palkkasääntöisten virkojen luokitteluun vuonna 1927.

Tähän luetteloon ei ole otettu uuden palkkausohjesäännön vahvistamisen yhteydessä joulukuun 14 p:nä 1927 tehtyjä muutoksia.
(Vrt. kunn. as-kok. 1927 : 74).

A. Perustetut uudet virat.

N:o	Virasto tai laitos.	Virka.	Lukumäärä.	Palkkaluokka.		Kaup. valt. päätöksen	
				päivä- määrä.	voimaan- astumisen päiväm.	päivä- määrä.	voimaan- astumisen päiväm.
1	Marian sairaala.	Apulaislääkäri röntgenosastolla.	1	9	26.1		1.3.27
2	Mielisairaiden poliklinikka.	Hoitajat.	1	5	9.3		1.4.27
3	Tilastokonttori.	Amanuessi.	1	8	23.3		1.7.27
4	»	Assistentti.	1	5	»		»
5	Työnvälitystoimisto.	Merimiesten osaston johtaja.	1	10	6.4		1.5.27
6	Kaupunginkirjasto.	Kallion haarakirjaston amanuessi, ylempää palkkausluokkaa (vrt. taulu B, n:o 4).	1	5	8.6		1.7.27
7	Toisen kaup.voud. konttori.	Ylimääräinen ulosottomies.	2	12	15.6		1.9.27
8	»	Kassanhoitaja.	1	6	»		»
9	»	Kassatarkkailija.	1	4	»		»
10	»	Konttoriapulainen.	8	3	»		»
11	»	Ulosottoapulainen.	15	5	»		»
12	Ulosottolait. tarkkailuosasto.	Tarkastaja.	1	14	»		»
13	»	Tarkastusapulainen.	2	3	»		»
14	Raastuvanoikeus.	Puhtaaksikirjoittaja.	2	3	»		1.1.28
15	Tuberkulosisairaala.	Ylihoitajat.	1	6	»		»
16	Työväenopiston suomenk. os.	Vahtimestari.	1	5	»		1.8.27
17	»	Lämmittäjä-talonmies.	1	4	»		»
18	Marian sairaala.	Osastonhoitajat.	2	3	7.9		1.1.28
19	»	Alihoitajat.	13	2	»		»
20	Kaupunginkirjasto.	Kallion haarakirjaston amanuessi, ylempää palkkausluokkaa (vrt. taulu B, n:o 6).	1	5	»		1.9.27
21	Työnvälitystoimisto.	Apulainen.	1	7	12.10		1.1.28
22	Köyhäinlaitautak. kanslia.	Avustava asiamies (vrt. taulu B, n:o 7).	1	11	»		»

N:o	Virasto tai laitos.	Virka.	Lukumäärä.	Palkkaluokka.	Kaup. valt. päätöksen	
					päivä-määrä.	voimaantulun päiväm.
23	Köyhäinhoitolautak. kanslia.	Kirjanpitäjä.	1	8	12.10	1.1.28
24	»	Kirjurinapulainen.	1	8	»	»
25	»	Nuorempi järjestysmies.	1	8	»	»
26	»	Kodeissakävijäin valvoja.	1	8	»	»
27	Maatalouskonttori.	Konttoriapulainen.	1	3	23.11	»
28	Satamaliikennekonttori.	Tarkastuskonstaapeli.	1	3	»	»

B. Lakkaudetut virat.

N:o	Virasto tai laitos.	Virka.	Lukumäärä.	Palkkaluokka.	Kaup. valt. päätöksen	
					päivä-määrä.	voimaantulun päiväm.
1	Kulkutautisairaala.	Alihoitajatar.	5	2	9.2	1.3.27
2	Tilastokonttori.	Toinen aktuaari.	1	9	23.3	1.7.27
3	Lääkärit ja sairaanhoito-henkilökunta.	Kallion aluelääkäri.	1	8	»	1.4.27
4	Kaupunginkirjasto.	Kallion haarakirjaston amanuensi, alemmaa palkkausluokkaa (vrt. taulu B, n:o 6).	1	2	8.6	1.7.27
5	Toisen kaup.voud. konttori.	Varattomuustodistusten tarkastaja.	1	9	15.6	1.10.27
6	Kaupunginkirjasto.	Kallion haarakirjaston amanuensi, alemmaa palkkausluokkaa (vrt. taulu A, n:o 20).	1	2	7.9	1.9.27
7	Köyhäinhoitolautak. kanslia.	Toinen apulaisjohtaja (vrt. taulu A, n:o 22).	1	11	12.10	1.1.28

C. Toisiin palkkausluokkiin siirretyt virat.

N:o	Virasto tai laitos.	Virka.	Ent. luokka.	Nyk. luokka.	Kaup. valt. päätöksen	
					päivä-määrä.	voimaantulun päiväm.
1	Tilastokonttori.	Amanuensi.	7	8	23.3	1.7.27
2	Toisen kaup.voud. konttori.	Ulosottoapulainen (ylempää palkkausluokkaa).	5	6	15.6	1.9.27
3	Syyttäjistö.	Ensimmäinen kaupunginviskaali.	11	14	7.9	1.1.28
4	»	Kaupunginviskaali.	11	12	»	»